

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

**«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ
ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ**

Երևան 2022

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը, կազմակերպարավական ձևը
Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ,
Վազգեն Սարգսյան 26/1
հեռ. (+374 10) 511-211

էլ.փոստ՝ post@conversebank.am

ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը, կազմակերպարավական ձևը
Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ,
Վազգեն Սարգսյան 26/1
հեռ. (+374 10) 511-211

էլ.փոստ՝ post@conversebank.am

ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր քանակը՝	200,000 (Երկու հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 100,000 (Մեկ հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	20,000,000 (Քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 (Հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանշի ծավալի և անվանական արժեքի
Արժեթղթերի արժեկտրոնի տարեկան եկամտաբերությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

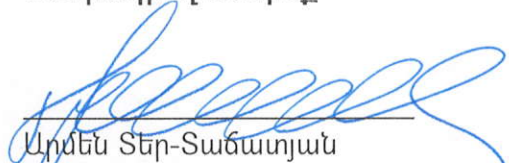
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ		
ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ		7
1.1.	Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	7
1.1.1.	Բանկի տվյալները և կապի միջոցները	7
1.1.2.	Բանկի հիմնադրումը և համառոտ պատմությունը	8
1.1.3.	Բանկի կանոնադրական կապիտալը	8
1.1.4.	Աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը	9
1.1.5.	Զբաղեցրած դիրքը բանկային համակարգում (31.12.2021 դրությամբ)	9
1.1.6.	Բանկի առաքելությունը և ուղղվածությունը	9
1.1.7.	Բիզնեսի նկարագիրը	10
1.1.8.	Բանկի ուղղվածությունը	13
1.1.9.	Ակտիվների որակը	13
1.2.	Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	14
1.3.	Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	16
1.4.	Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտի իրականացնող անձանց մասին	18
1.5.	Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ տեղեկատվություն	19
1.5.1.	Բանկի բաժնետերերը	19
1.5.2.	Բանկի կառավարման մարմինները	19
1.6.	Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	20
1.7.	Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	21
1.7.1.	Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գործընթացի համառոտ նկարագիրը	21
1.7.2.	Վճարումների իրականացման կարգը	21
1.7.3.	Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը	22
1.8.	Պարտատոմսերի ռեեստրի վարումը	23
1.9.	Այլ էական տեղեկություններ	23
1.10.	Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	23
ԲԱԺԻՆ 2. ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		26
2.1.	Ռիսկային գործոններ	26
2.2.	Հիմնական տեղեկատվություն	28
2.3.	Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն	28
2.4.	Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	36
2.4.1.	Առաջարկի պայմաններ, առաջարկի վիճակագրություն	36
2.4.2.	Տեղաբաշխման պլան	39
2.4.3.	Առաջարկի գին	40
2.4.4.	Տեղաբաշխումը	40
2.5.	Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	41
2.6.	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	41
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		43
3.1.	Անկախ աուդիտորները	43
3.2.	Ռիսկային գործոններ	43
3.3.	Տեղեկատվություն Բանկի մասին	56
3.4.	Բիզնեսի նկարագիրը	58
3.5.	Բանկի կառուցվածքը	63
3.6.	Զարգացման վերջին միտումները	64
3.7.	Շահույթի կանխատեսումը և գնահատումը	65
3.8.	Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	66
3.8.1.	Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և յուրաքանչյուր մարմնի իրավասություններն ու պարտականությունները	66
3.8.2.	Տեղեկություններ թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ	79

3.8.3.	Շահերի բախումը	82
3.9.	Հսկող անձինք	82
3.9.1.	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	82
3.10.	Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսի վերաբերյալ	84
3.11.	Էական պայմանագրեր	86
3.12.	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը եվ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	87
3.13.	Այլ տեղեկատվություն	87
Հավելված 1.	«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական իրավաբանական անձանց համար	88
Հավելված 2.	«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)	90
Հավելված 3.	Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը	92
Հավելված 4.	Թողարկման վերջնական պայմաններ	93
Հավելված 5.	Մասնաճյուղերի ցանկը	101
Հավելված 6.	Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	103
Հավելված 7.	Ֆինանսական հաշվետվություններ	104

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

Արմեն Տեր-Տաճատյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

29.03.2022
(ամսաթիվ)

Արսեն Գամադեյան (Տեր Հովել քահանա)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

29.03.2022
(ամսաթիվ)

Խուան Կարլոս Օսկոիդի
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

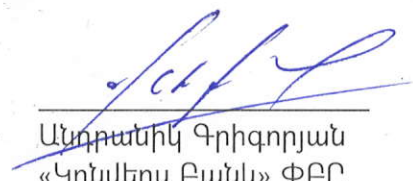
(ամսաթիվ)

Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտի
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

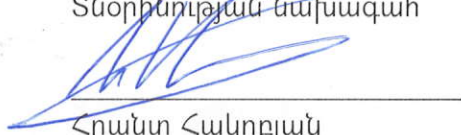

Մարսելո Վենդե
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

29.03.2022
(ամսաթիվ)

Անդրանիկ Գրիգորյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

29.03.2022

(ամսաթիվ)

Հրանտ Հակոբյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Ֆինանսական տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

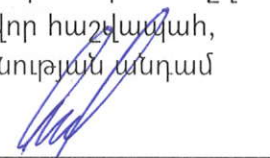
29.03.2022.

(ամսաթիվ)

Դավիթ Ազատյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ,
Գլխավոր հաշվապահ,
Տնօրինության անդամ

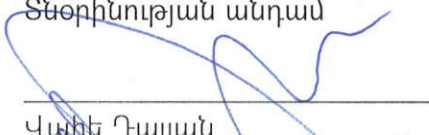
29.03.2022

(ամսաթիվ)

Գոհար Հարությունյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական,
Տնօրինության անդամ

29.03.2022.

(ամսաթիվ)

Վահե Դալյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

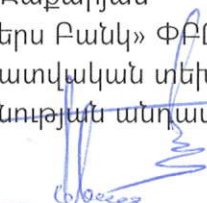
29.03.2022

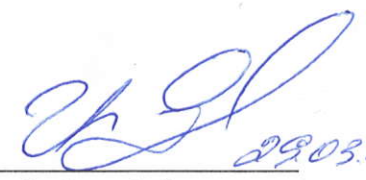
(ամսաթիվ)

Արթուր Նահապետյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

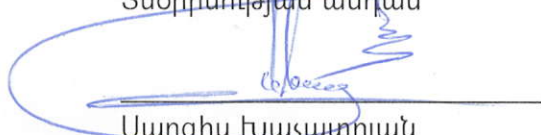
29.03.2022

(ամսաթիվ)

Արամ Զաքարյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

 29.03.2022.

(ամսաթիվ)

Սարգիս Խաչատրյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

29.03.2022.

(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Սույն ամփոփաթեթը դիտվում է որպես ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն և առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական ազդագրի վրա:

Ամփոփաթեթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում (այդ թվում նաև թարգմանությանը վերաբերող մասով) ամփոփաթեթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի Գլխավոր գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

1.1. Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1. Բանկի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ закрытое акционерное общество “Конверс Банк”

անգլերեն՝ “Converse Bank” closed joint-stock company

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “Конверс Банк”

անգլերեն՝ “Converse Bank” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1

Բանկի պետական գրանցման համարն է 57:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1

Կապի միջոցները՝

հեռ.՝ (+374 10) 511-211

ֆաքս՝ (+374 10) 511-212

էլ. Փոստ post@conversebank.am,

Ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am :

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Ընկերության կազմակերպարավական ձևը՝ փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցված 20.12.1993թ.):

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել Բանկի Ֆինանսական դեպարտամենտի Ներդրումային գործառնությունների բաժնի և Գանձապետարան, Դիլինգ, Ֆինանսական շուկաների վարչության համապատասխան մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարներով՝ (+374 10) 511-273, (+374 10) 511-206, (+374 10) 511-248:

1.1.2. Բանկի հիմնադրումը և համառոտ պատմությունը

Բանկը փաստացի գործունեությունը սկսել է 1993 թվականից և 29 տարի գործունեություն է ծավալում ՀՀ բանկային շուկայում:

Բանկը գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 1993թ. դեկտեմբերին և հանդիսանում է «Հյուսիս-հայկական» փայտօրական բանկի իրավահաջորդը:

Որպես «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն Բանկը վերակազմավորվել է 1997թ.-ին: Բանկն ունի ՀՀ ԿԲ կողմից տրված բանկային գործունեության թիվ 57 լիցենզիա: «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում, իսկ գրանցող մարմին է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Բանկը (Այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ):

Բանկի ֆիրմային անվանումը պաշտպանված է ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով և գրանցված է ՀՀ արտոնագրային վարչությունում (ֆիրմային անվանման գրանցման մասին 03.06.1999թ. որոշում, գրանցման համարը 107913):

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

ConverseBank

Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետեր է հանդիսանում «Ըղվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍի-ն:

1.1.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է սովորական և արտոնյալ բաժնետոմսերից: Բանկի բաժնետերերն են.

"Ըղվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս" ԷլԷՍի

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ արտոնյալ փոխարկելի՝ 333 հատ, յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 72.89%

ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ. ՎԻ. Ընկերություն

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 22.11%

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝

ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 5%

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ կողմից մինչ այժմ թողարկվել և տեղաբաշխվել է 66,492 (Վաթսունվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

1.1.4. Աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը

31.12.2021թ. դրությամբ Բանկն ունի 34 մասնաճյուղ, որոնք տեղաբաշխված են ՀՀ 9 մարզերում, Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Արցախի Հանրապետության մայրաքաղաք Ստեփանակերտում:

Բանկի մասնաճյուղերի աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը:

Մարզեր և քաղաքներ	Մասնաճյուղերի քանակը
Կոտայք	5
Լոռի	1
Սյունիք	1
Շիրակ	3
Տավուշ	2
Արմավիր	3
Արարատ	1
Արագածոտն	1
Գեղարքունիք	1
Երևան	15
Ստեփանակերտ	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	34

Մասնաճյուղերի ցանկը ներկայացված է Հավելված 5-ում:

1.1.5. Զբաղեցրած դիրքը բանկային համակարգում (31.12.2021 դրությամբ)

Բանկը 31.12.2021թ. դրությամբ բանկերի կողմից հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա հաշվարկված ֆինանսական ցուցանիշներով ՀՀ բանկային համակարգում զբաղեցնում է՝

- Ակտիվների մեծությամբ գտնվում է 7-րդ տեղում՝ 377.6 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.3%:
- Պարտավորությունների մեծությամբ գտնվում է 7-րդ տեղում՝ 325.97 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.43%:
- Վարկային պորտֆելի մեծությամբ գտնվում է 5-րդ տեղում՝ 234,3 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.8%:
- պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ գտնվում է 6-րդ տեղում՝ 261,4 մլրդ դրամ կամ համակարգի 6.84%:
- Զուտ շահույթի մեծությամբ գտնվում է 7-րդ տեղում՝ 4,1 մլրդ դրամ կամ համակարգի 6.84%:
- Ընդհանուր կապիտալի մեծությամբ գտնվում է 7-րդ տեղում՝ (51.6մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.4%):

1.1.6. Բանկի առաքելությունը և ռազմավարությունը

Բանկի առաքելությունն է միավորելով Բանկի հաճախորդների, բաժնետերերի և աշխատակիցների շահերը՝ յուրաքանչյուրի համար ստեղծել հավելյալ արժեք՝ նպաստելով կյանքի որակի բարձրացմանը:

Բանկի տեսլականն է Դառնալ թվային բանկային ծառայությունների գծով առաջին նախընտրության բանկ Հայաստանում:

Բանկը հաճախորդներին ծառայություններ մատուցելիս որդեգրել է հետևյալ արժեքները.

- Հաճախորդակենտրոն գործունեություն
- Սպասարկման գերազանցություն

- Թափանցիկություն
- Փոխվստահություն
- Ազնվություն
- Նորարարություն
- Հուսալիություն
- Պատասխանատվություն

Բանկը կիրառում է հետևյալ կորպորատիվ արժեքները.

- Սոցիալական և շրջակա միջավայրի նկատմամբ պատասխանատվություն
- Բանկի համբավ
- Արհեստավարժություն
- Նորարարություն
- Պատասխանատվություն
- Թիմային աշխատանք
- Ուսուցում և զարգացում
- Ոգեշնչվածություն

Բանկի հիմնական ռազմավարական նպատակները և առաջնահերթություններն են.

Հիմնվելով բաժնետերերի և հաճախորդների վստահության վրա և պահպանելով ռիսկերի, կապիտալի և շահութաբերության միջև հավասարակշռությունը, Բանկը 2022-2024 թվականների համար նախատեսում է հետևյալ ռազմավարական նպատակները.

1. Հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով ՀՀ բանկային համակարգում դիրքերի վերականգնում և լավագույն հնգյակում ամուր դիրքերի ամրապնդում:
2. Ըստ կապիտալի շահութաբերության Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրով նախանշված ցուցանիշի ապահովումը:
3. Արդյունավետության ցուցանիշների և ակտիվների որակի շարունակական բարելավումը:
4. Զուտ վարկեր/Ավանդներ + IFI և այլ ֆոնդեր + Պարտատոմսեր ցուցանիշի մասով ապահովել ավելի քան 85% ցուցանիշ՝ 2021 թվականի 76%-ի դիմաց:

Առաջիկա տարիների համար Բանկի ռազմավարական առաջնահերթություններն են

1. **Հաճախորդների հետ հարաբերությունների զարգացում** - Մանրաձախ և ՓՄՁ հաճախորդների հետ ամուր և խորը գործընկերային հարաբերությունների հաստատում՝ դառնալով հաճախորդների համար ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ծառայություններից օգտվելու միակ պատուհանը, վճարումների և փոխանցման ծառայությունների մատուցմամբ հիմնական բանկը:
2. **Շուկայում ստեղծել լավագույն թվային փորձառությունը** - Օգտագործել իր դասի մեջ լավագույն թվային հնարավորությունները՝ ստեղծելով մեր հաճախորդների համար ամբողջական լավագույն փորձառությունը:
3. **Ներքին մշակույթի փոխակերպում** - Ստեղծել այնպիսի կորպորատիվ կառավարման մշակույթ, որը հնարավորություն կտա ապահովելու վերափոխում և շարժունակություն: Զարգացնել դինամիկ և դժվարին միջավայրին արագ և արդյունավետ հարմարվելու ունակությունը:

1.1.7. Բիզնեսի նկարագիրը

2022 թվականի Բանկի էական բիզնես ուղղությունները բերված են ստորև աղյուսակում

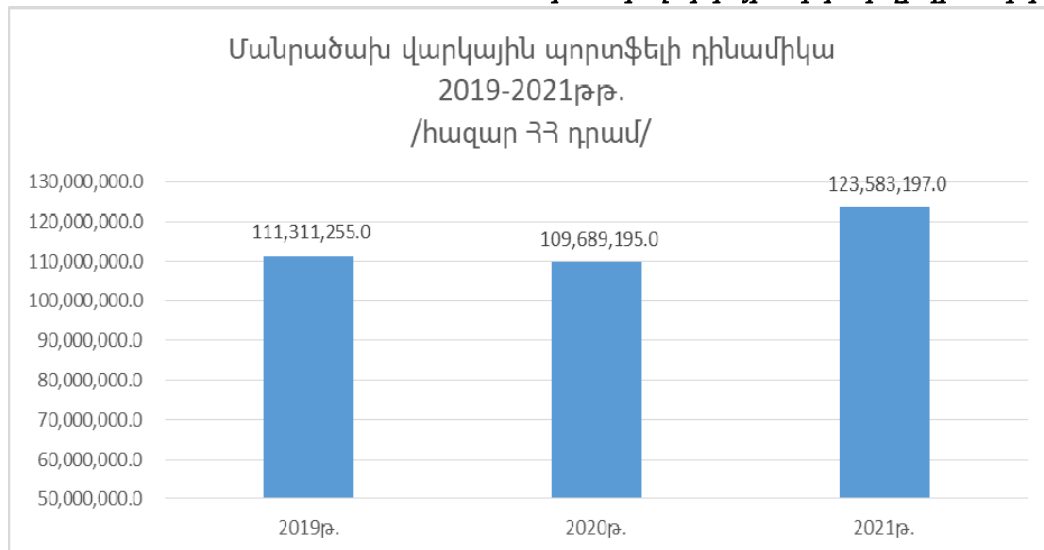
Հ/Հ	Բիզնես ուղղություն	Նպատակ
1.	Մանրաձախ բիզնես	Դառնալ առաջին նախընտրության բանկը ՀՀ բնակչության համար
2.	ՓՄՁ	Դառնալ հուսալի գործընկեր և գործարար համայնքի աջակից զարգացման յուրաքանչյուր փուլում

3.	Կորպորատիվ բանկինգ	Դառնալ ռազմավարական և վստահելի գործընկեր հաճախորդների համար
4.	Ներդրումային գործունեություն	Դառնալ ռազմավարական խորհրդատու հաճախորդների համար

Բանկն ունենալով մանրածախ ուղղվածություն և շեշտը դնելով ֆիզիկական անձանց մատուցվող ծառայությունների զարգացման վրա, միաժամանակ, հիմք վերցնելով տարիների փաստացի ցուցանիշները՝ որպես էական ուղղություն է դիտարկում մանրածախ բիզնեսը:

Որպես մանրածախ բիզնեսի էական ճյուղ՝ դիտարկում ենք հիփոթեքային վարկավորումը. 2021 թվականի արդյունքներով Բանկն ապահովել է մոտ 124 մլրդ ՀՀ դրամի մանրածախ վարկային պորտֆել, որը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 13%-ով:

Մանրածախ վարկային պորտֆելի դինամիկա

Հիփոթեքային վարկեր

Հիփոթեքային վարկավորումը Բանկի հիմնական ճյուղերից մեկն է, որի ծավալներով Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում առաջատարների շարքում է՝ զբաղեցնում է 3-րդ տեղը: Վերջին երեք տարիների ընթացքում Բանկն ապահովել է հիփոթեքային վարկային պորտֆելի ավելի քան 17.3 մլրդ դրամի կամ մոտ 39% հավելում:

Ծրագրային ռեսուրսների ներքո տրամադրվող վարկերը, որպես կանոն, հանդիսանալով ստանդարտացված վարկային պրոդուկտներ՝ բանկերի կողմից առաջարկվում են գրեթե նույն պայմաններով, և հատկանշական է հենց այսպիսի մրցակցային միջավայրում ծրագրային ռեսուրսների վարկային պորտֆելի աճը, որը վերջին երեք տարվա ընթացքում կազմել է ավելի քան 180%:

Մանրածախ բիզնեսի զարգացման համար էական նշանակություն ունի թվային բանկային ծառայությունների ընդլայնումն ու զարգացումը, թվային փոխակերպումները, որոնք հնարավորություն կտան թվային տարբեր ուղիներով ապահովել բազմաֆունկցիոնալ և թիրախավորված ծառայությունների մատուցումը հաճախորդների տարբեր սեգմենտներին:

Մանրածախ բիզնեսի հաջորդ առանցքային ուղղությունը վճարային քարտերի բիզնեսն է: Պատմականորեն քարտային բիզնեսը հանդիսանում է Բանկի առանցքային բիզնես ուղղություններից, որի ներդրման և կայացման համար տարիներ շարունակ ներդրված միջոցների և կատարված աշխատանքների արդյունքում ներկայումս թե

վճարային քարտերի քանակով, թե գործարքներով, թե ենթակառուցվածքներով Բանկը հանդիսանում է շուկայում առաջատարներից մեկը: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում անկանխիկ վճարումների ծավալների ավելացմանը, ինչի մասին է վկայում իր նմանը չունեցող և երկարատև գործող Կոնվերս Միավորներ ծրագիրը, որով անկանխիկ գնումների դիմաց հաշվարկվում են միավորներ և փոխանակվում Նվերների հետ: Անկանխիկ գնումների խթանման նպատակով Բանկն ակտիվ համագործակցում է Վիզա և Մաստերքարտ միջազգային վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հետ:

Բանկի կողմից վճարային քարտերով գործարքների իրականացման ներդրված գործիքակազմը, ApplePay վճարումները, քարտերի թոքենիզացումը, անհայտ վճարային քարտերը, վճարային պորտալը, CardtoCard համակարգը և այլն, ուղղակիորեն նպաստում են վճարային քարտերի բիզնեսում Բանկի դիրքերի ամրապնդմանը:

Բանկը 2022 թվականին, ևս, նպատակ ունի ՀՀ բանկային համակարգի մասշտաբներով ամրապնդել իր դիրքերը առաջատար բանկերի շարքում:

Փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարության գերակա ուղղություններից մեկը:

2020 թվականի հունվար ամսին Բանկի ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) միջև ստորագրված 8 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ վարկային պայմանագրի շրջանակներում 2021 թվականին շարունակվել են իրականացվել ՓՄՁ ֆինանսավորման ակցիաները, մասնավորապես՝ ՎԶԵԲ-ի հետ համագործակցության շրջանակներում ՓՄՁ ֆինանսավորման, ինչպես նաև ՎԶԵԲ «Կանայք բիզնեսում» («Women in Business») ծրագրի շրջանակներում ֆինանսավորման և բանկային ծառայությունների փաթեթի արտոնյալ պայմաններով տրամադրման ակցիաները, միաժամանակ, KfW և Համաշխարհային բանկի ռեսուրսներով, ևս, իրականացվել է ՓՄՁ ֆինանսավորման ակցիա: Տրամադրվող վարկային միջոցներից 6 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը Կոնվերս Բանկի կողմից նախատեսված էր ուղղել Հայաստանում միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը, իսկ 2 մլն դոլարին համարժեք դրամը՝ կանանց կողմից կառավարվող ՄՓՄՁ-ների ֆինանսավորմանը ՎԶԵԲ-ի «Գործարար կանայք» ծրագրի շրջանակներում:

Կորպորատիվ բանկինգ

ՓՄՁ վարկավորմանը, որպես մանրածախ բանկինգի հենասյան, զուգահեռ Բանկը առանձնակի կարևորելու և շեշտադրելու է կորպորատիվ բանկինգը:

Կորպորատիվ բանկինգի շեշտադրումը Բանկին հնարավորություն կտա ոչ միայն կորպորատիվ հաճախորդին ապահովել բազմակողմանի խաչաձև վաճառքով, այլ նաև օգտվել կորպորատիվ հաճախորդի գործընկերների լայն ցանցի (մատակարարներ/գնորդներ) հնարավորություններից՝ առաջարկելով վերջիններիս բազմազան բանկային ծառայություններ:

Ներդրումային գործունեություն

Բանկը կարևորում է նաև ներդրումային բանկային ծառայությունների ոլորտը որպես բիզնես առաջնահերթություն, որն առաջիկա տարիների ընթացքում նույնպես լինելու է ռազմավարական շահերի կենտրոնում՝ ելնելով Բանկի ֆինանսական դիրքում ներդրումային բաղադրիչի նշանակալի ծավալներից (ներդրումային պորտֆելի (ներառյալ ռեպո գործարքները) տեսակարար կշիռը կազմել է 16.5%), ինչպես նաև կապիտալի շուկաներում Բանկի ակտիվ դիրքերի պահպանման հեռանկարից: Վերջինս հիմնավորվում է նաև այն հանգամանքով, որ ներդրումային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտների ազդեցությունն էականորեն ավելացել է նաև գործառնական շահույթի ձևավորման մեջ, որտեղ հարաբերականորեն կայուն

Ֆինանսական տարիներին դրա մասնաբաժինը գերազանցում է 20%-ը, իսկ Ֆինանսական սթրեսների ժամանակ անգամ ունակ է զգալիորեն կլանելու այլ բիզնես ուղղություններից գեներացվող վնասները:

Այս բնագավառում 2021թ.-ին Բանկը զգալի առաջընթաց է արձանագրել, մասնավորապես՝ հետևյալ մի շարք ուղղություններով.

- ՀՀ պետական պարտքի առաջնային շուկայի տեղաբաշխման 16%-ը բաժին է ընկել Բանկի ձեռքբերումներին, իսկ երկրորդային շուկայի առևտրում մասնաբաժինը կազմել է 19%՝ ընդհանուր առմամբ կատարելով 125 մլրդ դրամային, և 5 մլրդ դրամին համարժեք եվրապարտատոմսերով գործարքներ,

- ՀՀ կորպորատիվ պարտքի շուկայում կատարել է մոտ 4.7 մլրդ դրամին համարժեք գործառնություններ, որից մոտ 40%-ը բաժին է ընկել դրամային պարտատոմսերին,

- Ներդրումային ծառայությունների մատուցման շրջանակներում իրականացրել է հաճախորդներից ստացված 30 մլրդ դրամին համարժեք արժեթղթերով գործառնությունների 477 պատվեր, որից 8%-ը բաժին է ընկել միջազգային կապիտալի շուկաներին և ամբողջ գործարքների 6%-ը կատարվել է բաժնային արժեթղթերով,

- Բանկի ակտիվությունը դրսևորվել է նաև վերոնշյալ շուկաներում մարքեթ մեյքերի ակտիվ դերակատարմամբ թե՛ որպես Ֆինանսների նախարարության գործակալ, և թե՛ որպես կորպորատիվ պարտքի շուկայում հինգ հայաստանյան խոշորագույն բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի շուկա ստեղծող: Այս գործառույթն էական իրացվելիություն և խորություն է հաղորդում հայկական կապիտալի շուկաներին, ինչը դրանց զարգացման կարևորագույն նախապայմանն է:

1.1.8. Բանկի ռազմավարությունը

ՀՀ բանկային համակարգում Բանկը դիրքավորված է և գործունեությունը ծավալում է որպես ունիվերսալ բանկ՝ զարգացման գերակա ուղղություն դիտարկելով մանրածախ բանկային ծառայությունների մատուցումը՝ թվային տեխնոլոգիաների առաջանցիկ զարգացման միջոցով:

Բանկի բիզնես մոդելը առաջիկա տարիների համար հիմնված է լինելու այնպիսի միջոցառումների իրականացմանը, որոնք հնարավորություն կտան ապահովելու

- o Ընդլայնել և զարգացնել նորարարական պրոդուկտների ներկայացման հնարավորությունները և գործիքակազմը,
- o Զարգացնել բանկային պրոդուկտների և ծառայությունների մատուցման թվային ուղիները,
- o Օգտագործել Բանկի մասնաճյուղային ցանցը տարբեր բիզնեսի ուղղություններով խաչաձև և լրացուցիչ վաճառքների ռազմավարության իրականացման համար,
- o Նոր պրոդուկտների մշակում և գործող պրոդուկտների վերափոխում, որոնց հիմքում պետք է դրվի հաճախորդների կարիքների և նպատակների բացահայտման վրա կենտրոնացվածությունը,
- o Կառուցվածքի և գործընթացների պարզեցում,
- o Բանկի աշխատակիցների իրավասությունների ավելացում:

1.1.9. Ակտիվների որակը

Ակտիվների համարժեքությունը: Համաձայն աուդիտ չանցած տվյալների, 2021թ. Բանկի զուտ շահույթը կազմել է 4,126.9 մլն ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 8.34%: Ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին կազմել է 13.67%:

Ատիվների որակը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի համախառն վարկային պորտֆելը կազմել է 239.8 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի կողմից առաջարկվող վարկային պրոդուկտները առավել մրցունակ դարձնելու նպատակով, սկսած 2016 թվականից

շարունակական վերանայվում են ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ իրավաբանական անձանց վարկերի տրամադրման պայմաններն ու վարկերի տրամադրման գործընթացը: Վերջիններիս կիրառման, և Բանկի՝ շուկայում զբաղեցրած դիրքի, վարկավորման ներուժի ամբողջական օգտագործման արդյունքում իրատեսական են վարկավորման ծավալների աճի նախանշված նպատակները: Միաժամանակ մեծ ուշադրություն է դարձվում պորտֆելի որակի կառավարմանը: Վարկերը տրամադրվում են այն հաճախորդներին, ովքեր բավարարում են Բանկի կողմից սահմանված չափանիշներին:

Ակտիվների իրացվելիությունը: Բանկի նպատակն է ապահովել ֆինանսավորման աղբյուրների կայուն և տարբերակված կառուցվածք, ինչը կապահովի իրացվելիության չկանխատեսված պահանջների արագ և քիչ ծախսատար ապահովումը: ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները հետևյալն են (հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին ամսվա միջին ցուցանիշ)

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած մեծություններ	Փաստացի մեծություն 2021	Փաստացի մեծություն 2020	Փաստացի մեծություն 2019
Ն ₂ ^{1*}	15%	38.04%	30.35%	26.22%
Ն ₂ ^{2**}	60%	105.50%	94.73%	88.58%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն հարաբերակցություն

1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ռիսկի ստանձնումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է ու հետևանքը, և ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ պարտատոմսերում ներդրումները ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ոչ միայն Թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքից (Թողարկողի ռիսկ), այլ նաև ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ):

Շուկայում տեղի ունեցող անբարենպաստ փոփոխությունները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների չկատարմանը կամ շուկայում պարտատոմսերի գնի կամ իրացվելիության անկմանը: Նշվածի արդյունքում ներդրողը կարող է կորցնել ներդրված գումարը կամ դրա մի մասը:

Պոտենցիալ ներդրողը, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է շրջահայաց լինի և հաշվի առնի ստորև բերված ռիսկերը և սույն ազդագրում ներառված այլ տեղեկատվությունը, ինչպես նաև իր փորձը, նպատակները, ֆինանսական ռեսուրսները, ռիսկի ախորժակը և եկամուտի սպասումները, ինչպես նաև հաշվի առնի, որ ստորև բերված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որ թողարկողը կարող է երբևէ կրել: Թողարկողը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք նա համարել է էական: Ենթադրաբար, կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք թողարկողն այժմ չի համարում էական կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն: Ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է թողնել վերը նշված ազդեցությունն ու հետևանքը:

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն: Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, շուկայական ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկը, գործառնական ռիսկը, իրավական ռիսկը, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը:

Աճող մրցակցություն շուկայի համակենտրոնացման արդյունքում: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը, հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Թողարկողի տնտեսական և ֆինանսական ցուցանիշների վրա: Սույն ազդագրի պատրաստման պահին բանկային հատվածում առկա են բանկեր, որոնք իրենց չափերով համադրելի են Թողարկողի հետ, ինչի արդյունքում սրվում է մրցակցությունը: Սակայն Թողարկողը նույնպես ակտիվորեն մասնակցում է ոլորտի գործընթացներին՝ ապահովելով իր առաջատար դիրքը:

Վարկային ռիսկ: Բանկի գործունեությունն ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարման հետ, որի արդյունքում Բանկը կարող է վնասներ կրել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Բանկի չաշխատող վարկերի ու ակտիվների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկությունը ներկայցված է Ազդագրին կից ֆինանսական հաշվետվություններում (էջ 104):

Բանկի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս ներդրողն իր վրա է վերցնում ապագայում թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, պարտատոմսերի մայր գումարի կամ արժեկտրոնների վճարման անհնարինության, հավանական սնանկացման ռիսկը:

Գործառնական ռիսկ: Գործառնական ռիսկ է համարվում ոչ ադեկվատ կամ սխալ ներքին գործընթացների, մարդկային գործոնի, համակարգերի և արտաքին միջավայրի ազդեցության հետևանքով կորուստի առաջացման հավանականությունը կամ առաջացած ուղղակի կորուստը, որը բացասական ազդեցություն կունենա բանկի կապիտալի և շահույթի վրա: Բանկերի, մասնավորապես «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ գործունեության հետ կապված ռիսկերի, դրանց զսպման ու բացասական ազդեցության նվազեցման ուղղությամբ Բանկի կողմից իրականացվող միջոցառումների առավել մանրամասն նկարագրությանը կարող եք ծանոթանալ Ծրագրային ազդագրի 3.2. կետում (էջ 43):

Սույն Ծրագրային ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրումը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ:

Շուկայական ռիսկ: Շուկայական ռիսկը շուկայական փոփոխականների (տոկոսադրույքներ, արտաբյուրացային փոխարժեքներ կամ տոկոսադրույքներ) տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ իրական արժեքի տատանման և դրա հետևանքով վնաս կրելու հավանականությունն է: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքների, գնային, արտաբյուրացային և կապիտալի գործիքների գնային ռիսկերը: Այս ռիսկի բացասական ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա նվազեցնելու համար բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը սահմանել է ռիսկի ախորժակի մեծություն, մշակել շուկայական ռիսկերի սահմանաչափեր, որոնց պահպանումը գտնվում է մշտական վերահսկողության տակ:

Արտաբյուրացային ռիսկ: Արտաբյուրացային թողարկված պարտատոմսերի դեպքում առկա է արտաբյուրացային ռիսկ: Եվ չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողն իրականացնում է ակտիվների և պարտավորությունների արժույթային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված և ցածր ռիսկային քաղաքականություն, այնուամենայնիվ ՀՀ դրամի փոխարժեքի հնարավոր էական արժեզրկումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Բացի այդ, ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման դեպքում ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսեր ձեռք բերած ներդրողը կունենա որոշակի կորուստներ: Ներդրողը պարտատոմսերում ներդրում կատարելու նպատակով արտաբյուրացային փոխանակում կատարելիս նույնպես պետք է հաշվի առնի, որ փոխարժեքի անբարենպաստ տատանման հետևանքով կարող է ստանալ իր սպասվածից քիչ եկամուտ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Հայաստանի ֆինանսական շուկայում առկա տոկոսադրույքների տատանումը կարող է բացասաբար ազդել պարտատոմսերի եկամտաբերության և իրացվելիության ցուցանիշների վրա: Շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բերել նաև Թողարկողի պարտատոմսերի եկամտաբերության վերանայման (բարձրացման), ինչն իր հերթին կբերի գնի անկման և հակառակը:

Գնողունակության ռիսկ: Գնաճի առկայության պայմաններում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրենց կողմից ստացվելիք իրական եկամտաբերությունը կարող է ավելի ցածր լինել (գնաճի չափով), քան Թողարկողի կողմից առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն ներդրողները, ովքեր պարտատոմսերը ձեռք են բերում դրանք մինչև մարումը պահելու նպատակով, պետք է հաշվի առնեն, որ վերաներդրման ռիսկը վեցնում են իրենց վրա: Այսինքն նրանք իրենց վրա են վերցնում պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնները կամ մարումից առաջացած գումարը առնվազն նույն եկամտաբերությամբ վերաներդնելու հնարավորության բացակայության ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ: Շուկայական իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում կարող է առաջանալ իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու համար նախատեսում է գործողությունների պլան (արժեկտրոնների պարբերական վճարում, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքում համապատասխան ընկերությունների հետ), սակայն չի կարող երաշխավորել, որ դրանք երկրորդային շուկայում ցանկացած պահի հնարավոր կլինի վաճառել կամ գնել ցանկալի գնով:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, որն իր հերթին կարող է մեծացնել չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը, ավելացնել պահուստավորման ծախսերը ու իջեցնել Բանկի շահութաբերությունը:

Նորմատիվային և օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության կարգավորվող ոլորտներից մեկում: Նորմատիվային դաշտի փոփոխությունները կարող են դրական կամ բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի գործունեության և ֆինանսական ցուցանիշների վրա: Հնարավոր է, որ հաջորդող տարիների ընթացքում ռիսկի գնահատման լրացուցիչ սկզբունքներ սկսեն կիրառվել, որոնք միտված են լինելու Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը: Առաջարկվող պարտատոմսերի հետ կապված ռիսկերի առավել մանրամասն նկարագրությանը կարող եք ծանոթանալ Ծրագրային ազդագրի 2.1. կետում (էջ 26):

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը ուղիղ կախված է Թողարկողի և/կամ պարտատոմսի ռիսկը նկարագրող վարկանիշից (Moody's): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է:

1.3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն Հայաստանի առաջատար բանկերից է: Բանկի հիմնական նպատակն է կապիտալի շարունակական, հուսալի տեղաբաշխումը, ինչպես նաև բանկի հաճախորդներին ժամանակին որակյալ բանկային ծառայությունների մատուցումը: Բանկի հավասարակշռված քաղաքականությունը կայունության, ինչպես նաև ֆինանսատնտեսական բարձր ցուցանիշների գրավականն է:

Բանկի առաջնային ուղղություններից են նոր բանկային տեխնոլոգիաների կիրառումը, ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հաճախորդների կապիտալի հուսալի տեղաբաշխումը,

վերջիններիս բանկային ծառայությունների ամբողջական փաթեթի առաջարկումն ու տրամադրումը: Որպես բանկային ծառայությունների զարգացման առաջնահերթ և հեռանկարային ուղի՝ Բանկը դիտարկում է տարբեր տիպի բանկային ծառայությունների մատուցումը հեռակառավարման համակարգերի միջոցով, ինչպես նաև ծառայությունների հնարավորինս լայն շրջանակների մատուցման հասանելիությունը 24/7 ռեժիմով՝ ինչպես հեռակառավարման համակարգերի շրջանակներում, այնպես էլ Բանկի ավտոմատ ինքնասպասարկման սարքավորումների կիրառմամբ՝ կատարելագործելով առկա տեխնոլոգիական հնարավորությունները:

Բանկում առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում հաճախորդների բարձրակարգ և որակյալ սպասարկման վրա, աշխատակիցների համար պարբերաբար վերապատրաստման դասընթացներ են կազմակերպվում՝ վերջիններիս աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և սպասարկման ժամանակահատվածի կրճատման նպատակով:

Անձնակազմի բարձր պրոֆեսիոնալիզմը Բանկին թույլ է տալիս արագ արձագանքել շուկայական ենթակառուցվածքում առկա փոփոխություններին, կենտրոնացնել և ուղղել անհրաժեշտ դրամական միջոցները առավել հեռանկարային ուղղություններում:

Տարեցտարի Բանկի զարգացմանը և ընդլայնմանը զուգընթաց ավելացել է նաև Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը: 31.12.2021թ.-ի դրությամբ բանկի աշխատակիցների ընդհանուր թվաքանակը կազմել է 875 /ներառյալ ֆիզ. արձակուրդում գտնվող աշխատակիցներ/:

Հաշվի առնելով Բանկի առաքելությունը և միջնաժամկետ նպատակները, բաժնետերերի դիրքորոշումը, նպատակները, ուժեղ և թույլ կողմերը, հնարավորությունները և սպառնալիքները՝ Բանկի առաջիկա տարիների հիմնական նպատակն է գործունեության բոլոր ոլորտներում լայնամասշտաբ թվային տրանֆորմացիայի իրականացումը և թվային էկոհամակարգի ձևավորումը, որոնք իրենց արտացոլումը պետք է գտնեն ինչպես հաճախորդներին մատուցվող թվային ծառայությունների թե քանակային և թե ծավալային ավելացման վրա, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացներում՝ կատարելագործելով, պարզեցնելով և արդիականացնելով գործընթացները՝ ներդնելով տեխնոլոգիական այնպիսի գործիքակազմ և լուծումներ, որոնք ինչպես կարճաժամկետ, այնպես էլ երկարաժամկետ հեռանկարում կապահովեն Բանկի որակական զարգացման համար հիմնարար և կայուն նոր հիմքեր ու նախադրյալներ:

Նոր բիզնես մոդելի հիմքում դրված է «Թվայինը՝ որպես առաջին մոտեցում» գաղափարախոսությունը, որի ներքո Բանկը, որպես ռազմավարական պարտավորություն, ստանձնում է հանձնառություն հետևողականորեն իրականացնելու պրոդուկտների և ծառայությունների վաճառք տարբեր ուղիների /կայք, մոբայլ հավելված, բանկոմատներ, տերմինալներ, սոցիալական հարթակներ և մասնաճյուղեր/ միջոցով:

Վերջինիս իրականացման նպատակով Բանկում արդեն իսկ սկսվել են համակարգային փոփոխությունների իրականացման միջոցառումներ, որոնք առնչվում են ինչպես գործընթացների վերափոխմանը, այնպես էլ բոլոր պրոդուկտների և ծառայությունների պայմանների վերանայմանը:

Հաշվի առնելով Բանկի առաքելությունը և միջնաժամկետ նպատակները, բաժնետերերի դիրքորոշումը, նպատակները, ուժեղ և թույլ կողմերը, հնարավորությունները և սպառնալիքները՝ Բանկը 2022 թվականին իր առջև դրել է հիմնական հետևյալ խնդիրները և նպատակները.

1. Բանկը 2022թ.-ի համար նախատեսում է որպես նվազագույն նպատակ պահպանել շուկայում իր վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը:

2. Հաշվի առնելով նախորդ տարիների ընթացքում կորոնավիրուսի համավարակի և Արցախի երկրորդ պատերազմի արդյունքում շարունակվող ֆինանսա-տնտեսական վիճակը՝ առաջնային է խնդրահարույց վարկային պորտֆելի արդյունավետ կառավարումը:

3. Թվային բանկային ծառայությունների ընդլայնում ու զարգացում, թվային փոխակերպումներ դեպի թվային հարթակներ և ուղիներ, մասնավորապես On-line վճարումների հարթակի, Converse Mobile թարմացված հավելվածի զարգացում, Բանկի գործառնությունների թվային փոխակերպումների իրականացում:

4. Ֆինանսական շուկայում.

- Ընդլայնել միջազգային ֆինանսական կառույցների հետ համագործակցությունը:
- Բանկի կողմից պարտատոմսերի թողարկում. նախատեսվում է թողարկել և առնվազն տեղաբաշխել ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսեր համապատասխանաբար 4 մլրդ ՀՀ դրամի և 15 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով:

5. Ըստ կապիտալի շահութաբերության Բանկի հեռանակարային զարգացման ծրագրով նախանշված ցուցանիշի ապահովումը:

6. Հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացում, տարբեր նախագծերի և աշխատանքների իրականացում՝ ուղղված հաճախորդների սպասարկման և ծառայությունների որակի բարձրացմանը, մասնավորապես՝ սպասարկող անձնակազմի համար հաճախորդների սպասարկման ստանդարտների վերաբերյալ դասընթացների կազմակերպում, վերահսկողական միջոցառումների իրականացում:

Ստորև ներկայացված աղյուսակը հնարավորություն կտա համառոտ պատկերացում կազմել Բանկի գործունեության արդյունքների մասին:

հազար ՀՀ դրամ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31/12/21 (Աուդիտ չանցած)	31/12/20 (Աուդիտ անցած)	31/12/19 (Աուդիտ անցած)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	377,571,800	332,436,914	325,628,525
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	325,970,535	284,120,867	281,387,217
ԿԱՊԻՏԱԼ	51,601,265	48,316,047	44,241,308
Զուտ տոկոսային եկամուտ	14,389,814	14,030,128	12,952,792
Գործառնական եկամուտ (զուտ կոմիսիոն վճարները ներառյալ)	19,286,804	19,064,113	18,132,836
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	5,355,031	3,310,101	6,961,172
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137
Ակտիվների շահութաբերության գործակիցը (ROA, %)	1.15%	0.85%	1.84%
Սեփական կապիտալի շահութաբերության գործակիցը (ROE, %)	8.34%	5.85%	13.19%

1.4. Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտն իրականացնող անձանց մասին

2015-2021թթ-ի ընթացքում Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացրել է «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն: Ընկերության հասցեն ՀՀ, 0001, ք. Երևան, Հյուսիսային պող. 1, գրասենյակ 27, հեռ. (+374 10) 500-790, ֆաքս: (+374 10) 500-706, ինտերնետային կայք. www.ey.com/am: Կազմակերպության Գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում թողարկողի աուդիտն իրականացրած անձանց կողմից աշխատանքից հրաժարման, վերընտրությանը չմասնակցելու, աշխատանքից ազատման դեպքեր չեն եղել:

1.5. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ տեղեկատվություն

1.5.1. Բանկի բաժնետերերը

"Ըղվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս" ԷԼԷՍԻ

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ արտոնյալ փոխարկելի՝ 333 հատ, յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 72.89%

Հայֆոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ. ՎԻ. Ընկերություն

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 22.11%

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝

ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական

Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական

Ռեզիդենտություն՝ ռեզիդենտ

Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 5%

Բանկը մինչ այժմ թողարկել և տեղաբաշխել է 66.492 (Վաթսունվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարարական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

1.5.2. Բանկի կառավարման մարմինները

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով, այսուհետ նաև ժողով,
- Բանկի խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին. Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրեն և Բանկի Տնօրինություն:

Բանկի խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Արմեն Տեր-Տաճատյան	Խորհրդի նախագահ
2	Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)	Խորհրդի անդամ
3	Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտի	Խորհրդի անդամ
4	Խուան Կարլոս Օսկոիդի	Խորհրդի անդամ
5	Մարսելո Վենդե	Խորհրդի անդամ

Բանկի գործադիր մարմինը: Բանկի գործադիր մարմինը բաղկացած է ութ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Անդրանիկ Գրիգոյան	Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Տնօրինության նախագահ
2	Հրանտ Հակոբյան	Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ

3	Դավիթ Ազատյան	Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ
4	Գոհար Հարությունյան	Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական, Տնօրինության անդամ
5	Վահե Դալյան	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ
6	Արթուր Նահապետյան	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ
7	Արամ Զաքարյան	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տնօրեն, Տնօրինության անդամ
8	Սարգիս Խաչատրյան	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ Բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ

1.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի պարտատոմսեր հիմնական վիճակագրական տվյալները

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Բանկ) թողարկվող պարտատոմսերը անվանական, ոչ փաստաթղթային, արժեկտրոնային, միջնաժամկետ պարտատոմսեր են և պետք է տեղաբաշխվեն 3 կամ ավելի տրանշով: Պարտատոմսերի վերջին տրանշի տեղաբաշխումն ավարտվում է ոչ ուշ, քան ՀՀ ԿԲ կողմից պարտատոմսերի ազդագիրը հաստատելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկվածները՝ ԱՄՆ դոլարով, ՀՀ դրամով թողարկվածները՝ ՀՀ դրամով: Ե՛վ ԱՄՆ դոլարով, և՛ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով:

Պարտատոմսի անվանական արժեքը՝	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ,
Պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր քանակը՝	200,000 (Երկու հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 100,000 (Մեկ հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	20,000,000 (Քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 (Հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ
Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալի և անվանական արժեքի
Պարտատոմսերի արժեկտրոնի տարեկան եկամտաբերությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:
Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի համար:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Բանկի կողմից թողարկվող Պարտատոմսերը ապահովված չեն:

Բանկը նպատակ ունի այս թողարկմամբ իրականացնել հնարավոր հաճախորդների բազայի ընդլայնում և տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացիա), «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ հարթակներում հնարավոր ներդրողներին Բանկի ներդրումային գործիքների հետ ծանոթացում, Բանկի վարկային ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում հնարավոր ներդրողների լայն շրջաններում: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները հանդիսանալու են լրացուցիչ ռեսուրս Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ծավալները ավելացնելու համար:

1.7. Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

1.7.1. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գործընթացի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողի պարտատոմսերի բաժանորդագրություն չի իրականացվելու:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից:

Պարտատոմսերի ձեռք բերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը (իրավաբանական անձինք համաձայն Հավելված 1-ի և ֆիզիկական անձինք համաձայն Հավելված 2-ի), պատշաճ կերպով ներկայացնեն Բանկ, կատարեն համապատասխան վճարում, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելը:

Պարտատոմս ձեռք բերողը պետք է ունենա որևէ բանկում ԱՄՆ դոլարով (եթե ձեռք բերվող պարտատոմսերի թողարկման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է), ՀՀ դրամով (անկախ ձեռք բերվող պարտատոմսի թողարկման արժույթից) հաշիվ և որևէ Հաշվի օպերատորի մոտ արժեթղթերի հաշիվ:

Պարտատոմսերում ներդրում կատարող անձը կարող է եկամուտ ստանալ հետևյալ դեպքերում՝

- Պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոսից,
- Մինչև մարումը վաճառքի և գնման գների դրական տարբերությունից (կապիտալի հավելված):

Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտն ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար) ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով: Հարկման մանրամասն կարգը ներկայացված է սույն Ծրագրային ազդագրի 2.3. կետի Ժգ ենթակետում (էջ 34):

1.7.2. Վճարումների իրականացման կարգը

Պարտատոմսերի դիմաց վճարումները գնորդները պետք է իրականացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացման օրը (որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմանների ընդունելը) ոչ ուշ քան մինչև ժամը 16:30-ը, հատուկ թողարկման նպատակով Բանկում բացված թիվ 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար), թիվ 1930043123398600 (ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար), տարանցիկ հաշվին կանխիկ մուտքագրման կամ փոխանցման միջոցով: Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող գումարը հաշվարկվում է ստորև ներկայացված բանաձևով (էջ 22) հաշվարկված մեկ պարտատոմսի տեղաբաշխման տվյալ օրվա գինը բազմապատկելով ձեռք բերվող

պարտատոմսերի քանակով՝ ընդ որում, եթե հայտ-հանձնարարականի ներկայացումը և համապատասխան գումարի վճարումը կատարվել է մինչև տվյալ օրվա 16:30 ներառյալ, ապա պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է տվյալ օրով: Ժամը 16:30-ից հետո ներկայացված և/կամ վճարված հայտի համար վճարվող գումարի չափը հաշվարկվում է տվյալ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա պարտատոմսի գնով:

1.7.3. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը որոշվելու է համաձայն հետևյալ բանաձևի.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ.

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - պարտատոմսի գինն է (կլորացվում է ստորակետից հետո 4 նիշի ճշտությամբ թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն),

DSN - գործարքի կատարման օրից մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC- գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է՝ հաճախականությունը,

N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C – տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

y – մինչև մարում եկամտաբերություն:

Թողարկված պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից՝ ելնելով շուկայական պահանջարկից:

Յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի տվյալ օրվա գինը տեղաբաշխման ողջ ընթացքի համար Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող արժեկտրոնը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր տեղաբաշխման համար Բանկի Խորհրդի կողմից որոշված պարբերականությամբ՝ տեղաբաշխման սկզբի օրվան հաջորդող յուրաքանչյուր n-րդ պարբերական ամսվա համապատասխան օրը:

Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով.

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

որտեղ.

AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,

FV- մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը

Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual, ընդ որում
 DCS - գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2-D1M1Y1],
 DCC –արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3-D1M1Y1],
 D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
 D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
 D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:
 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի վճարվող արժեկտրոնի տարեկան տոկոսադրույքը ենթակա է որոշման Բանկի Խորհրդի կողմից:

1.8. Պարտատոմսերի ռեեստրի վարումը

Պարտատոմսերի ռեեստրը վարելու է «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ (ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա 5-րդ հարկ, հեռ (+374) 60 615555՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի: Հաշվի օպերատորն է «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ն:

1.9. Այլ էական տեղեկություններ

Համաձայն «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ կետի Բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, ուստի ֆիզիկական անձանց, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերի ներդրումները Բանկի կողմից թողարկված անվանական պարտատոմսերում ինչպես նաև պարտատոմսերից ստացվող տոկոսները երաշխավորված են նույն չափով և կարգով, ինչպես ավանդները:

Արժեկտրոնի գումարը Բանկը վճարում է պարտատոմսերի սեփականատերերին, արժեկտրոնի հաշվարկման օրը: Եթե արժեկտրոնի հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի արժեկտրոնի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների հաշվարկմանը նախորդող օրվա ՀՀ ԿԲ հրապարակած ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ միջին շուկայական փոխարժեքը:

1.10. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Բանկի տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները, և ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են Հավելված 6-ում և Հավելված 7-ում:

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	31/12/2021 (աուդիտ չանցած)	31/12/2020 (աուդիտ անցած)	31/12/2019 (աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137

Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	49,500,475	47,468,992	41,341,141
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	8.34%	5.85%	13.19%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137
Ընհանուր ակտիվների միջին մեծություն	359,146,407	326,369,260	296,473,325
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	1.15%	0.85%	1.84%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137
Գործառնական եկամուտ	19,286,804	19,064,113	18,132,836
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	21.40%	14.58%	30.07%
Գործառնական եկամուտ	19,286,804	19,064,113	18,132,836
Ընհանուր ակտիվների միջին մեծություն	359,146,407	326,369,260	296,473,325
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	5.37%	5.84%	6.12%
Ընհանուր ակտիվների միջին մեծություն	359,146,407	326,369,259	296,473,325
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	49,500,475	47,468,992	41,341,141
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	7.26	6.88	7.17
Զուտ տոկոսային եկամուտ	14,389,814	14,030,128	12,952,792
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	293,434,485	272,207,818	237,940,521
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	0.05	0.05	0.05
Տոկոսային եկամուտ	26,602,293	25,603,960	24,093,381
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	293,434,485	272,207,818	237,940,521
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	0.09	0.09	0.10
Տոկոսային ծախսեր	12,212,479	11,573,832	11,140,589
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	322,606,533	281,841,773	278,081,009
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	0.04	0.04	0.04
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	66,492	63,340	54,722
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	62.07	43.88	99.51
Սպրեդ	0.05	0.05	0.06

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1. Ռիսկային գործոններ

Սույն Ծրագրային ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրումը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ: Պոտենցիալ ներդրողը, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է շրջահայաց լինի և հաշվի առնի ստորև բերված ռիսկերը և սույն ազդագրում ներառված այլ տեղեկատվությունը, ինչպես նաև իր փորձը, նպատակները, ֆինանսական ռեսուրսները, ռիսկի ախորժակը և եկամուտի սպասումները: Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կամ դրանցից մի քանիսը կարող են բացասաբար անդրադառնալ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա և բերել պարտատոմսերի գնի կամ իրացվելիության անկման: Նշվածի արդյունքում ներդրողը կարող է կորցնել ներդրված գումարը կամ դրա մի մասը:

Ռիսկի ստանձնումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է ու հետևանքը և ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ պարտատոմսերում ներդրումները ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ոչ միայն Թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքից (Թողարկողի ռիսկ), այլ նաև ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ): Պոտենցիալ ներդրողը պետք է գիտակցի, որ ստորև բերված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որ երբևէ կարող են ի հայտ գալ: Թողարկողը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք ազդագրի կազմման ընթացքում հայտնի են եղել իրեն և նա համարել է էական: Ենթադրաբար, կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք թողարկողն այժմ չի համարում էական կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է թողնել վերևում նշված ազդեցությունն ու հետևանքը:

Ներդրողը ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելու համար պետք է մանրամասն ուսումնասիրի սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերն ու այլ տեղեկատվությունը:

Ներդրողները նաև պետք է խորհրդակցեն իրենց իրավաբանների հետ՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք պարտատոմսերում ներդրումը հանդիսանում է իրավաբանորեն թույլատրելի ներդրում, և ինչպես ու ինչ ձևով պարտատոմսերը կարող են օգտագործվել որպես գրավի առարկա զանազան փոխառությունների համար:

Շուկայական ռիսկը շուկայական փոփոխականների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթային փոխարժեքներ կամ տոկոսադրույքներ) տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ իրական արժեքի տատանման և դրա հետևանքով վնաս կրելու հավանականությունն է: Այն կարող է ի հայտ գալ տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության արդյունքում: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող է փոխվել ներքին և արտաքին շուկաների տնտեսական ցուցանիշների փոփոխության արդյունքում, ինչը կարող է հանգեցնել ներդրողի կորուստների: Այս ռիսկի բացասական ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա նվազեցնելու համար բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը սահմանել է ռիսկի ախորժակի մեծություն, մշակել շուկայական ռիսկերի սահմանաչափեր, որոնց պահպանումը գտնվում է արդյունավետ մշտապես գործող վերահսկողական համակարգերի հսկողության տակ: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքների, գնային, արտարժույթի և կապիտալի գործիքների գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Հայաստանի ֆինանսական շուկայում առկա տոկոսադրույքների տատանումը կարող է բացասաբար ազդել պարտատոմսերի եկամտաբերության և իրացվելիության ցուցանիշների վրա: Շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բերել նաև Թողարկողի պարտատոմսերի եկամտաբերության վերանայման

(բարձրացման), ինչն իր հերթին կբերի գնի անկման: Այս պարագայում պարտատոմսերը մինչև մարումը վաճառելու դեպքում ներդրողը կունենա կորուստներ կամ չի ստանա նախատեսված եկամուտը:

Արտարժույթային ռիսկ: Առաջանում է ազգային արժույթի փոխարժեքի տատանումների արդյունքում և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտի վրա, երբ ներդրողը եկամուտը գնահատում է դրամով: Այս ռիսկը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների, արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ոչ ճիշտ կառավարման արդյունքում՝ հանգեցնելով կորուստների: Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժևորման դեպքում, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերի մարումից ստացված գումարները փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:

Իրացվելիության ռիսկ: Շուկայական իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում կարող է առաջանալ իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիությունը ապահովելու համար նախատեսում է գործողությունների պլան (արժեկտրոնների պարբերական վճարում, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքում համապատասխան ընկերությունների հետ), սակայն չի կարող երաշխավորել, որ դրանք երկրորդային շուկայում ցանկացած պահին հնարավոր կլինի վաճառել կամ գնել ցանկալի գնով: Հնարավոր է, որ պարտատոմսերի սեփականատերը չկարողանա նախընտրած պահին վաճառել պարտատոմսերի ցանկալի քանակը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով՝ կրելով վնասներ:

Ինֆլացիոն ռիսկ: Այն կորստի հավանականությունն է, որն առաջանում է ակտիվի կամ եկամտի նվազմամբ ներքին արժույթի արժեզրկման ապա նաև գնաճի կտրուկ աճի արդյունքում: Այլ կերպ ասած՝ ապագա գնաճը կբերի դրամական հոսքերի գնողունակության անկման: Գնաճի առկայության պայմաններում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրենց կողմից ստացվելիք իրական եկամտաբերությունը կարող է ավելի ցածր լինել (գնաճի չափով), քան Թողարկողի կողմից առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն ներդրողները, ովքեր պարտատոմսերը ձեռք են բերում դրանք մինչև մարումը պահելու նպատակով, պետք է հաշվի առնեն, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ ներդրում կատարելու հնարավորության հավանական բացակայությամբ: Այսինքն նրանք իրենց վրա են վերցնում պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնները կամ մարումից առաջացած գումարը առնվազն նույն եկամտաբերությամբ վերաներդնելու հնարավորության բացակայության ռիսկը: Հավանական է, որ այս ռիսկը որոշում կայացնելու համար էական դեր չի խաղում ընթացիկ կամ կարճաժամկետ ներդրումային հորիզոն ունեցող ներդրողների համար:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները կորպորատիվ պարտատոմս ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնների վճարման կամ պարտատոմսերի մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է Թողարկողի և/կամ պարտատոմսի վարկային ռիսկը բնութագրող վարկանիշից (S&P, Moody's, Fitch): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում, սովորաբար ընկնում է նաև պարտատոմսի գինը:

2.2. Հիմնական տեղեկատվություն

Թողարկման նպատակը: Բանկը նպատակ ունի այս թողարկմամբ իրականացնել հնարավոր հաճախորդների բազայի ընդլայնում և տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացիա), հաճախորդներին առաջարկվող ծառայությունների շրջանակի ընդլայնում, «Հայստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ հարթակներում հնարավոր ներդրողներին Բանկի ներդրումային գործիքների հետ ծանոթացում, Բանկի վարկային ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում հնարավոր ներդրողների լայն շրջաններում: Բանկի կողմից պարտատոմսերի թողարկման նպատակն է նաև միջոցների ներգրավումը, որոնք կուղղվեն միջնաժամկետ վարկավորմանը, ինչպես նաև կնպաստեն հաշվեկշռի պասիվային մասի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը, այլ հավասար պայմաններում ավելի քիչ ծախսատար միջոցների ներգրավմանը: Պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը նաև մեկ ֆինանսավորողի կամ ֆինանսավորող խմբի ռիսկի նվազման նպատակ է հետապնդում:

2.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն

Ա. Արժեթղթերի տեսակը և դասը: «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի կողմից թողարկված պարտատոմսերն անվանական, ոչ փաստաթղթային, արժեկտրոնային, միջնաժամկետ պարտատոմսեր են: Թողարկված պարտատոմսերը փոխարկելի չեն:

Բ. Երկիրը: Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում դրանք կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Գ. Արժեթղթերի ձևը: Թողարկվող պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի ռեեստրը վարելու է «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ (ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա 5-րդ հարկ, հեռ (+374) 60 615555՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի: Հաշվի օպերատորն է «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ն:

Դ. Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը: Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերից յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը 100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար է՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկվող պարտատոմսերի համար և 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ՝ ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի համար: Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը կազմում է 20,000,000 (Քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 (Հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ: Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի քանակը 200,000 (Երկու հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 100,000 (Մեկ հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով է: Յուրաքանչյուր տրանշով տեղաբաշխվող պարտատոմսերի անվանական ծավալն ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից: Յուրաքանչյուր տրանշով տեղաբաշխվող պարտատոմսերի քանակը կորոշվի տվյալ տեղաբաշխման ծավալին և անվանական արժեքին համապատասխան:

Ե. Թողարկման արժույթը: Պարտատոմսերի թողարկման արժույթը ԱՄՆ դոլար և ՀՀ դրամ է:

Զ. Պարտատոմսերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն: Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում:

Երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի:

Երրորդ՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով:

չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների:

հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները:

վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները:

յոթերորդ՝ Բանկի մասնակիցների պահանջները:

Միևնույն հերթի պարտատերերն/սեփականատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի միևնույն հերթի պարտատերերի/սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից), ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով.

Եթե Ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը 16 միլիոն ՀՀ դրամ է:

Եթե Ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը 7 միլիոն ՀՀ դրամ է:

Եթե Ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային պարտատոմսեր, և դրամային պարտատոմսերի գումարը 7 միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային պարտատոմսերի գումարը՝ մինչև 16 միլիոն ՀՀ դրամով:

Եթե Ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային պարտատոմսեր, և նրա դրամային պարտատոմսերի գումարը պակաս է 7 միլիոն ՀՀ դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային պարտատոմսերի գումարն ամբողջությամբ և արտարժույթային պարտատոմսերի գումարը՝ 7 միլիոն դրամի և հատուցված դրամային պարտատոմսերի տարբերության չափով:

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ

չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի/ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները: Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժույթային ավանդները: Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ): Պարտատոմսերի վերադասակարգում կարող է տեղի ունենալ նոր արժեթղթերի թողարկման դեպքում, եթե դրանք համարվելու են վերադաս, այն էլ միայն այն մասով, որը չի վերաբերվում ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին:

Է. Արժեթղթերից բխող հիմնական իրավունքները, պարտականությունները և սահմանափակումները:

Պարտատոմսերի ձեռք բերմամբ պարտատոմսերի սեփականատերերը ստանում են հետևյալ իրավունքները.

- Ստանալ պարտատոմսով նախատեսված արժեկտրոնները և պարտատոմսի մարման գումարը՝ համաձայն սույն Ծրագրային ազդագրով սահմանված կարգի:

- Բանկի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սույն ծրագրով սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով (սնանկ ճանաչվելու արդյունքում) դատական կարգով լուծարման դեպքում օգտվել օրենքով պարտատիրոջ իրեն վերապահված իրավունքներից: «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ ենթակետի համաձայն՝ Բանկի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են երրորդ հերթին:

- Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ օրենքով սահմանված կարգով. Ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր: Բացառություն են կազմում.

- o ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները: Դրանք ՀՀ ԿԲ և Ֆինանսական շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,

- o Թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերում գործարքները:

- Օրենքով սահմանված կարգով գրավադրել պարտատոմսերը:

- Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

Պարտատոմսերի ձեռք բերմամբ սեփականատերերը պարտավորվում են ստանձնել հետևյալ պարտականությունները՝

- Հաշվի օպերատորի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

- պարտատոմսերի թողարկման պայմաններում սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի

ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերում ֆիզիկական անձանց, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերի ներդրումները, համաձայն «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ օրենքի, երաշխավորված են հետևյալ չափով.

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը 16 միլիոն հայկական դրամ է.

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժութային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը 7 միլիոն հայկական դրամ է.

գ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը 7 միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև 16 միլիոն հայկական դրամով.

դ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է 7 միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժութային բանկային ավանդը՝ 7 միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրում կատարողների նկատմամբ Բանկի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանափակումներ չկան, բացառությամբ տեղաբաշխման ընթացքում ձեռք բերվող պարտատոմսերի նվազագույն ծավալի:

Պարտատոմսերի ձեռք բերման նվազագույն ծավալը յուրաքանչյուր տեղաբաշխման համար որոշվում է Բանկի Տնօրինության կողմից, իսկ առավելագույն ծավալը սահմանափակված է տեղաբաշխման ծավալով:

Ը. Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և դրա վճարման պայմանները: Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի վճարվող արժեկտրոնի տարեկան տոկոսադրույքն ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվելու է պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ նշված ժամից հետո ռեեստրում գրանցված սեփականատերերը/անվանատերերը չեն կարող օգտվել նախորդող արժեկտրոնային ժամանակաշրջանի համար վճարվող արժեկտրոնի ստացման իրավունքից:

Թողարկողն արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ Ռեեստրավարից վերցնում է պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրից քաղվածք, որի հիման վրա պարտատոմսերի սեփականատերերին՝ նրանց բանկային հաշիվներին անկանխիկ փոխանցման միջոցով, վճարում է համապատասխան գումարները:

Թողարկողը արժեկտրոնների հաշվարկման (վճարման) օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ՝ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները:

ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարները հաշվարկվում են ստորակետից հետո չորս նիշի ճշտությամբ՝ կլորացումը կատարելով թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն և վճարվում ՀՀ դրամով: Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 10 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում, Բանկը գումարը կփոխանցի/կսառեցնի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողի հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման համար: Գումարի փոխանցման անհնարինության դեպքում գումարը վճարվում է ներդրողին կանխիկ՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում:

Արժեկտրոնի գումարը Բանկը վճարում է պարտատոմսերի սեփականատերերին արժեկտրոնի հաշվարկման (մարման) օրը: Եթե արժեկտրոնի հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Անկախ պարտատոմսի թողարկման արժույթից, արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների հաշվարկմանը նախորդող օրվա ՀՀ ԿԲ հրապարակած ԱՄՆ դոլարի միջին շուկայական փոխարժեքը:

Ոչ ռեզիդենտ անձանց համար վճարումների առանձնահատկություններ սահմանված չեն:

Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող արժեկտրոնը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր տեղաբաշխան համար Բանկի Խորհրդի կողմից որոշված պարբերականությամբ՝ տեղաբաշխման սկզբի օրվան հաջորդող յուրաքանչյուր ո-րդ պարբերական ամսվա համապատասխան օրը:

Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվում է հետևյալ բանաձևով.

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

որտեղ.

AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,

FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը,

Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual, ընդ որում

DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2-D1M1Y1],

DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3-D1M1Y1],

D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,

D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

Վճարվող արժեկտրոնների հաշվարկում օրերի հաշվարկման կարգը Actual/Actual է:

Թ. Արժեթղթերի մարման ժամկետը: Թողարկվող պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը՝ ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ ռեեստրի փակման պահի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը, այսինքն՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրվա ընթացքում: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Բանկը մարման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ Ռեեստրավարից վերցնում է պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածք, որի հիման վրա պարտատոմսերի մարման օրը պարտատոմսերի սեփականատերերին՝ նրանց բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով, վճարում է համապատասխան գումարները (պարտատոմսերի անվանական արժեքը): Միաժամանակ Բանկը հանձնարարական է տալիս Ռեեստրավարին՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից տրված քաղվածքում նշված քանակության պարտատոմսերը մարելու համար: Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում, Բանկը գումարը կփոխանցի/կստեղծի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողի հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման համար: Գումարի փոխանցման անհնարինության դեպքում մարման գումարը վճարվում է ներդրողին կանխիկ՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում:

ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ԱՄՆ դոլարով, իսկ ՀՀ դրամով թողարկվածների դիմաց՝ ՀՀ դրամով:

Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ԱՄՆ դոլարով հաշիվը չի գտնվում Թողարկողի մոտ), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ համապատասխան Բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Ժ. Արժեթղթի տարեկան եկամտաբերությունը: Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը հաշվարկվում է համաձայն ազդագրի 2.4. կետի 2.4.3. ենթակետում (էջ 40) բերված բանաձևի: Տարեկան եկամտաբերությունը բանաձևում նշված է y տառով: Տեղաբաշխման ընթացքում տարեկան եկամտաբերության տոկոսադրույքը հավասար է լինելու հայտարարված արժեկտրոնի եկամտաբերությանը: Առաջնային տեղաբաշխման ավարտից հետո տարեկան եկամտաբերությունը որոշվելու

է Երկրորդային շուկայում՝ համաձայն տվյալ պահին շուկայում ձևավորված տոկոսադրույքների:

ժա. “Կոնվերս Բանկ” ՓԲԸ թողարկվող միջնաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջարկի ծրագիրը հաստատվել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի 24.03.2022թ թիվ 33 որոշմամբ: Պարտատոմսերի թողարկման տեղաբաշխման մասին որոշումն ընդունվել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի 24.03.2022թ թիվ 33 որոշմամբ, որով սահմանվել է թողարկել և տեղաբաշխել միջնաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր հետևյալ վավերապայմաններով՝

- թողարկման ծավալը՝ 20,000,000 ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 ՀՀ դրամ
- մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 ԱՄՆ դոլար, 50,000 ՀՀ դրամ
- տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը՝ 200,000 հատ ԱՄՆ դոլարով, 100,000 հատ ՀՀ դրամով
- տեղաբաշխումը 3 կամ ավելի տրանշով
- տեղաբաշխող՝ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
- տեղաբաշխման իրականացման ձևը՝ չերաշխավորված

Խորհրդի որոշմամբ սահմանվել է նաև, որ տեղաբաշխվող յուրաքանչյուր տրանշի համար արժեկտրոնային պարտատոմսերի տեղաբաշխման կարգն ու պայմանները, արժեկտրոնային պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տեղաբաշխման սկզբի և ավարտի ժամկետները, արժեկտրոնի տարեկան եկամտաբերությունը, տեղաբաշխման ծավալը, արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը, պարտատոմսի շրջանառության ժամկետները, տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի կողմից ձեռք բերվող պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը որոշվում են “Կոնվերս Բանկ” ՓԲԸ Տնօրինության կողմից:

ժբ. Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի կողմից ձեռք բերվող պարտատոմսերի նվազագույն ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Բանկի Տնօրինության կողմից: Պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո, կարգավորվող շուկայից դուրս գործարքներ արգելվում են, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ Խորհրդի 27.11.2012թ. թիվ 331Ն որոշմամբ սահմանված դեպքերի:

ժգ. Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի նկարագիրը: Պարտատոմսերում ներդրում կատարող անձը կարող է եկամուտ ստանալ հետևյալ դեպքերում՝

- պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոսից,
- մինչև մարումը վաճառքի և գնման գների դրական տարբերությունից (կապիտալի հավելած):

Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար): Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկ են վճարում ՀՀ-ում ստեղծված կազմակերպությունները և ոչ ռեզիդենտները (օտարերկրյա պետություններում ստեղծված կազմակերպությունները, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունները և դրանց կողմից Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս ստեղծված կազմակերպությունները): Ընդ որում՝ վերջիններիս համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը սույն Ծրագրային ազդագրի հրապարակման պահին հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 տոկոս դրույքաչափով:

Շահութահարկի վճարումից ազատվում են ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողները՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ինչպես նաև նշյալ բաժնետոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով:

2) Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով:

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում՝ ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է Հայաստանի Հանրապետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և ՀՀ հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

ՀՀ Հարկային օրենսգրքի 149-րդ հոդվածի 1-ին մասով եկամտահարկի մասով հարկման բազան որոշելու նպատակով նվազեցվող եկամուտներ են համարվում Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից, պարտատոմսերից կամ ներդրումը վկայող այլ արժեթղթերից ստացվող եկամուտը, բացառությամբ բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց: Նման արժեթղթեր ձեռք բերելու դեպքում ֆիզիկական անձանց պարտատոմսերից ստացված տոկոսային եկամուտները **ենթակա չեն հարկման:**

Վերը նկարագրված կետերը վերաբերվում են ՀՀ ֆոնդային բորսայի՝ բաժնետոմսերի և պարտատոմսերի հիմնական ու երկրորդային ցուցակներում ընդգրկված արժեթղթերին և տարածվում են այն արժեթղթերի (դրանց դասերի) վրա, որոնք ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվել (առևտրին թույլատրվել) են ոչ ուշ, քան 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

Պարտատոմսերից կապիտալի հավելածից ստացված եկամուտները **ենթակա չեն հարկման:** Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար և սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար որպես հարկային գործակալ հանդես է գալիս Բանկը:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի մինչև մարումն ընկած ժամկետը նախատեսվելու է երկու տարուց ավել, և Բանկը Թողարկվող պարտատոմսերի մասով Ազդագրում սահմանված ժամկետներում նախաձեռնելու է ցուցակման գործընթաց, Բորսայի կողմից դրական եզրակացության դեպքում՝ Թողարկվող պարտատոմսերից ստացված տոկոսային եկամուտները **չեն հարկվելու:**

Ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ թողարկողը գործադրելով լավագույն ջանքեր և կիրառելով առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացրել է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդավորություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային

մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվական ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման և/կամ փոփոխության արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պարասխանավորությունից:

Խ. Պարտատոմսերով նախատեսված պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոցներ նախատեսված չեն, քանի որ վերջիններս առանց ապահովման են:

2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1. Առաջարկի պայմաններ, առաջարկի վիճակագրություն

Ա. Առաջարկի ընդհանուր ծավալը: Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը կազմում 20,000,000 ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 ՀՀ դրամ: Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը 200,000 հատ ԱՄՆ դոլարով, 100,000 հատ ՀՀ դրամով է:

Բ. Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը: Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տեղաբաշխման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am հրապարակային առաջարկի վերաբերյալ հայտարարության հրապարակումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ավարտը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից:

Պարտատոմսերի վերջին տրանշի տեղաբաշխումն ավարտվում է ոչ ուշ, քան ՀՀ ԿԲ կողմից պարտատոմսերի ազդագիրը հաստատելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Որոշված ժամկետների փոփոխություն Բանկը չի նախատեսում:

Պարտատոմսերի առաջարկի և տեղաբաշխման հետաձգման կամ չեղյալ ճանաչման հանգամանքներ կարող են հանդիսանալ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 21 հոդվածով սահմանված հիմքերի առկայությունը: Մասնավորապես՝

1. Եթե Բանկը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավորվում է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել հայտ-հանձնարարականի հիման վրա նրանից ստացված միջոցները և ձեռքբերման պահից մինչև տեղաբաշխման կասեցումն ընկած օրերի համար կուտակված տոկոսագումարը՝ համաձայն արժեկտրոնի հաշվարկման բանաձևի (էջ 22): Հետգնման պահանջը կարող է ներկայացվել ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ընդ որում՝ հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր:

2. Տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել ՀՀ ԿԲ որոշմամբ այն դեպքերում, եթե՝

- տեղաբաշխման ընթացքում խախտվել են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի և հրապարակային առաջարկը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջները.
- տեղաբաշխման ընթացքում չեն պահպանվել ազդագրում սահմանված հրապարակային առաջարկի պայմանները.
- ազդագիրը պարունակում է էական սխալներ և ապակողմնորոշիչ տեղեկություններ, կամ նրանում էական փաստ է բաց թողնված կամ խեղաթյուրված:

Այս դեպքում տեղաբաշխումը կարող է շարունակվել ՀՀ ԿԲ-ի թույլտվությամբ՝ հայտնաբերված խախտումներն ու բացթողումները վերացնելու դեպքում:

3. Կասեցման ժամկետի ավարտի պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղաբաշխումը չշարունակվելու դեպքում, տեղաբաշխողը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը եւ ներդրողներին վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում ներդրողների գումարները վերադարձվում են տեղաբաշխման չեղյալ ճանաչելու պահից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականներում ներդրողների կողմից նշված բանկային հաշիվների վրա փոխանցելու միջոցով: Բանկային հաշվեհամարի բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում, գումարը վերադարձվում է ներդրողին կանխիկ՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում:

Բանկը պարտավորվում է տեղաբաշխումը կասեցնելու և շարունակելու, տեղաբաշխումը դադարեցնելու և դրա ընթացքում ստացված միջոցները վերադարձնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

4. Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը: Պարտատոմսերում ներդրում կատարելու ցանկություն հայտնող անձինք (ֆիզիկական կամ իրավաբանական) սահմանված կարգով պետք է լրացնեն համապատասխան պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը (ֆիզիկական անձինք համաձայն Հավելված 2-ի, իրավաբանական անձինք համաձայն Հավելված 1-ի), պատշաճ կերպով ներկայացնեն Բանկ և կատարեն համապատասխան վճարում, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմանների ընդունելը:

Վճարումը կատարվում է պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացման օրը, ոչ ուշ քան մինչև ժամը 16:30-ը, հատուկ թողարկման նպատակով Բանկում բացված թիվ **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար) տարանցիկ հաշվին կանխիկ մուտքագրման կամ փոխանցման միջոցով: Պարտատոմսերի դիմաց վճարվող գումարը հաշվարկվում է Ծրագրային ազդագրի 2.4. կետի 2.4.3. ենթակետում (էջ 40) ներկայացված բանաձևով հաշվարկված մեկ պարտատոմսի գինը բազմապատկելով ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակով: Ձեռք բերվող պարտատոմսերի դիմաց վճարվելիք ընդհանուր գումարը հաշվարկվում է ստորակետից հետո երկու նիշի ճշտությամբ՝ կլորացումը կատարելով թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն: ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի ձեռք բերման ընդհանուր գումարը հաշվարկվում է 10 լումայի ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը):

Եթե հայտ-հանձնարարականը ներկայացվել և համապատասխան գումարի վճարումը կատարվել է մինչև տվյալ օրվա 16:30-ն ներառյալ, ապա պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է տվյալ օրով: Ժամը 16:30-ից հետո ներկայացված և/կամ վճարված հայտի համար վճարվող գումարի չափը հաշվարկվում է տվյալ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա պարտատոմսի գնով:

Յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի տվյալ օրվա գինը տեղաբաշխման ողջ ընթացքի համար Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը համարվում է պատշաճ կերպով ներկայացված, եթե այն առաքվել է Բանկ ներքոնշյալ էլեկտրոնային կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում կամ ներկայացվել է Բանկ առձեռն: Այս դեպքում Բանկի աշխատակիցը պատճենում է հայտը, վրան կատարում «Ընդունված է բանկի կողմից»

նշում, ընդունման օր/ամիս/տարեթիվ/ժամ, ընդունող աշխատակցի ստորագրություն և տրամադրում հաճախորդին:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

Հասցե՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1

հեռ. (+374 10) 511-273, (+374 10) 511-247, (+374 10) 511-206

Գանձապետարան, Դիլինգ, Ֆինանսական շուկաների վարչություն

Ներդրումային գործառնությունների բաժին

Էլեկտրոնային փոստ: investment@conversebank.am,

dealingcentre@conversebank.am

կամ այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ: Մասնաճյուղերի ցանկը ներկայացված է

Հավելված 5-ում:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված թիվ **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (<< դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար) տարանցիկ հաշիվներին ստացված գումարները ենթակա են հետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Դ. Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն չի նախատեսվում:

Տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարում, եթե հայտում նշված ծավալը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականի ներկայացման պահին չտեղաբաշխված ծավալը: Այս դեպքում հայտ-հանձնարարականը բավարարվում է չտեղաբաշխված ծավալի չափով:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումարը տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողն անկանխիկ եղանակով փոխանցում է ներդրողի համապատասխան բանկային հաշվին: Բանկային հաշվեհամարի բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում, գումարը վերադարձվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում:

Ե. Հայտի հետ կանչելը: Գնորդի կողմից ներկայացված և «Ընդունված է բանկի կողմից» նշումը պարունակող հայտը ենթակա չէ հետ կանչման:

Զբավարարված, հետ կանչված հայտերի (որոնց դիմաց վճարումը կատարվել է մինչև «Ընդունված է բանկի կողմից» հաստատումը ստանալը) համապատասխան գումարները Բանկը վերադարձնում է գնորդներին 3 աշխատանքային օր հետո՝ գնորդների համապատասխան հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Բանկային հաշվեհամարի բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում, գումարը վերադարձվում է ներդրողին կանխիկ՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում:

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Բանկի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո չեն կարող դրանք հետ կանչել:

Զ. Հայտի առվելագույն և նվազագույն գումարը: Հայտ-հանձնարարականներում ձեռք բերվող պարտատոմսերի առավելագույն ծավալը սահմանափակված է տեղաբաշխման ծավալով, իսկ նվազագույն ծավալը սահմանվում է Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տեղաբաշխման համար առանձին:

Է. Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը: Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձիք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար), տարանցիկ հաշվեհամարին: Նշված հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից և հայտ-հանձնարարականի բավարարման կամ մասնակի բավարարման մասին որոշում ընդունելուց անմիջապես հետո Բանկը իր Ռեեստրավարին ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր՝ Թողարկողի թողարկման հաշվից համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:

Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման կամ մասնակի բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից:

Իր Ռեեստրավարից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպքում հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար), տարանցիկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ-հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:

Ը. Տեղաբաշխման արդյունքների հրապարակումը: Տեղաբաշխման արդյունքները Թողարկողը հրապարակելու է Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Տեղաբաշխման ավարտից հետո Բանկն իր ինտերնետային կայքում՝ www.convrsebank.am հրապարակելու է տեղաբաշխման արդյունքները:

Թ. Նախապատվության իրավունքը: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության: Առաջնահերթության կարգով բավարարվելու են այն հայտերը, որոնց դիմաց վճարումը Թողարկման նպատակով «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար) տարանցիկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձիք չկան:

2.4.2. Տեղաբաշխման պլան

Ա. Առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերին: Պարտատոմսերի առաջարկն իրականացվելու է ազատ վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

Բ. Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման, մասնակի բավարարման կամ մերժման մասին Թողարկողը տեղեկացնում է Ներդրողներին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Բանկ է

ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/ները: Բանկի որևէ մասնաճյուղ ներկայացված թղթային հայտ-հանձնարարականի բավարարման, մասնակի բավարարման կամ մերժման մասին տեղեկանալու համար Ներդրողը պարտավոր է ներկայանալ բանկի տվյալ մասնաճյուղ:

2.4.3. Առաջարկի գին

Ա. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը: Պարտատոմսի տեղաբաշխման գինը որոշվելու է համաձայն հետևյալ բանաձևի.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

Որտեղ,

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - պարտատոմսի գինն է (կլորացվում է ստորակետից հետո 4 նիշի ճշտությամբ թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն),

DSN - գործարքի կատարման օրից մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC- գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C – տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

y – մինչև մարում եկամտաբերություն:

Յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի գինը տեղաբաշխման ողջ ընթացքի համար Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

Հաշվի առնելով թողարկվող պարտատոմսերի արժույթը, պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ և պարտատոմսերի և/կամ արժեկտրոնի մարումից գոյացած միջոցները այլ բանկեր/ից փոխանցելու դեպքում, ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև որևէ բանկում ունենալ ԱՄՆ դոլարով (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսեր ձեռք բերելու դեպքում), ՀՀ դրամով (անկախ ձեռք բերվող պարտատոմսի արժույթից) հաշիվ և արժեթղթերի հաշիվ լիցենզավորված որևէ Հաշվի օպերատորի մոտ ու կրել դրանց հետ կապված ծախսերը:

2.4.4. Տեղաբաշխումը

Ա. Երաշխավորված Տեղաբաշխումը: Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողներ առկա չեն: Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

Բ. Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները: «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն տեղաբաշխելու է իր կողմից թողարկվող անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային 20,000,000 ԱՄՆ դոլար, 5,000,000,000 ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական ծավալով պարտատոմսերը:

Գ. Տեղաբաշխման պայմանները: Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն են՝ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղ տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

Դ. Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները: Պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում (<<, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1, հեռ. (+374 10) 511-206, (+374 10) 511-247, (+374 10) 511-247 ն/հ 2163) բացված **1930043129906501** (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), **1930043123398600** (<< դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար) տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռք բերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

2.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Ա. Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո, Բանկը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Առևտրին թույլտվության հայտը կարող է չբավարարվել: Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերի համար տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ սույն Ծրագրային ազդագրի 2.4.1 կետով սահմանված կարգով:

Բ. Շուկաները: Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

Գ. Շուկա ստեղծողի մասին տեղեկություններ: Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Տեղաբաշխված պարտատոմսերը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում, Թողարկողը պարտադիր կնքելու է մասնագիտացված անձի/անձանց հետ երկրորդային շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետներում տեղեկացնել իր պատատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

Դ. Պարտատոմսերի հաշվառմամբ զբաղվող կազմակերպություններ:

Պարտատոմսերի սեփականատերերը կարող են այդ պարտատոմսերի իրավունքներն ու պարտավորությունները հաշվառել օրենքով սահմանված կարգով լիցենզավորված Հաշվի օպերատորների մոտ՝ համապատասխան արժեթղթերի հաշիվ բացելու միջոցով: Պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և պահառուի ներքին կանոնակարգերով սահմանված կարգով:

Թողարկողի պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը վարելու է «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ (<<, ք.Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա 5-րդ հարկ, հեռ (+374) 60 615555՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի: Հաշվի օպերատորն է «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ն:

2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

1. Խորհրդատուներ: Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել երրորդ անձ խորհրդատուների ծառայություններից:

2. Փորձագետների մասնագիտական կարծիքը և այլ անձանցից ստացված տեղեկությունները: Թողարկողը չի օգտվել երրորդ անձ փորձագետի կամ խորհրդատուի ծառայություններից և չի օգտագործել վերջիններիս մասնագիտական կարծիքը սույն ազդագրում:

3. Աուդիտորական եզրակացությունը: Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են Ազդագրի Հավելված 7-ում:

4. Պարտատոմսերով նախատեսված պարտավորությունների երաշխավորողի վերաբերյալ տեղեկություններ:

Պարտատոմսերով նախատեսված պարտավորությունների երաշխավորող չկա, քանի որ տեղաբաշխվող պարտատոմսերն առանց ապահովման են:

5. Թողարկողի վարկանիշը: 2017թ-ի Նոյեմբերի 1-ին Moody's Investor Service, Inc. միջազգային վարկանշող կազմակերպության կողմից Կոնվերս Բանկ ՓԲԸ-ին տրված վարկանիշի 2020թ հոկտեմբերի 30-ի թարմացման համաձայն Թողարկողը ունի հետյալ վարկանիշները՝

Վարկանիշի դաս	Վարկանիշ
Հեռանկար	Կայուն
Գործընկերոջ ռիսկի վարկանիշ	B1 /երկարաժամկետ/ NP /կարճաժամկետ/
Բանկային ավանդներ	B1 /երկարաժամկետ/ NP /կարճաժամկետ/
Հիմնական վարկային գնահատական	b2
Հիմնական վարկային գնահատական (ճշգրտված)	b2
Գործընկերոջ ռիսկի գնահատական	Ba1(cr) /երկարաժամկետ/ NP(cr) /կարճաժամկետ/

Թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Անկախ աուդիտորներ

2015թ.-2021թ.-ի Բանկի գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն: Ընկերության հասցեն ՀՀ, 0001, ք. Երևան, Հյուսիսային պող. 1 գրասենյակ 27, հեռ. (+374 10) 500-790, ֆաքս: (+374 10) 500-706, ինտերնետային կայք՝ www.ey.com/am: Կազմակերպության Գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում թողարկողի աուդիտն իրականացրած անձանց կողմից աշխատանքից հրաժարման, վերընտրությանը չմասնակցելու, աշխատանքից ազատման դեպքեր չեն եղել:

3.2. Ռիսկային գործոններ

Թողարկողին առնչվող ռիսկեր: Սույն Ծրագրային ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրումը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ: Պոտենցիալ ներդրողը, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է շրջահայաց լինի և հաշվի առնի ստորև բերված ռիսկերը և սույն ազդագրում ներառված այլ տեղեկատվությունը, ինչպես նաև իր փորձը, նպատակները, ֆինանսական ռեսուրսները, ռիսկի ախորժակը և եկամուտի սպասումները: Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կամ դրանցից մի քանիսը կարող են բացասաբար անդրադառնալ Բանկի վիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների չկատարմանը կամ շուկայում պարտատոմսերի գնի կամ իրացվելիության անկմանը: Նշվածի արդյունքում ներդրողը կարող է կորցնել ներդրված գումարը կամ դրա մի մասը:

Պոտենցիալ ներդրողը պետք է գիտակցի, որ ստորև բերված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որ թողարկողը կարող է երբևէ կրել: Թողարկողը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք նա համարել է էական: Ենթադրաբար, կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք թողարկողն այժմ չի համարում էական կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է թողնել վերևում նշված ազդեցությունն ու հետևանքը:

Ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է կամ կարող է ենթարկվել Թողարկողը, ներառում են ներքին և արտաքին հանգամանքներ, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի կապիտալ կամ շահույթի վրա:

Ռիսկի ստանձնումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է ու հետևանքը, և Բանկը հետևողականորեն իրականացնում է ռիսկերի աստիճանի ու համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, ինչպես նաև հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված

ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը:

Ռիսկերի կառավարման մշակույթը, ինչպես և ռիսկի ախորժակի սահմանումը և ռիսկի գնահատումը, տարածվում է կազմակերպության գործունեության բոլոր ուղղությունների և ստորաբաժանումների վրա, ինչպես նաև ընդգրկում է ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական (օրինակ՝ բարի համբավի կորստի) բոլոր կարևոր ռիսկերը: Բիզնես ռազմավարությունը՝ որպես շահութաբերության հիմնաքար, մշակվել և անընդհատ համապատասխանեցվել է Բանկի ռիսկի ախորժակին: Ռիսկի ախորժակը (որի հակառակ կողմը հանդիսանում է ռիսկից խուսափելը) դա տվյալ եկամտի մակարդակը ապահովելու նպատակով որոշակի մակարդակի ռիսկ ստանձնելու ցանկությունն է:

2022թ.-ին կանխատեսվող տնտեսական զարգացումների պարագայում Բանկն անմասն չի կարող մնալ իրացվող ռիսկերի գծով հնարավոր կորուստներից: Բանկի զարգացումը և ֆինանսական ցուցանիշների աճը խոչընդոտող առավել կարևոր ռիսկեր են վարկային, շուկայական (արտարժույթի, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկերը), իրացվելիության և գործառնական ռիսկերը:

2022թ.-ին նախատեսվում է նախորդ տարի ձևավորված ռիսկերի կառավարման համակարգի հետագա զարգացում՝ հաշվի առնելով Բանկի կողմից ընտրված աճի տեմպն ու ցածր ռիսկերի քաղաքականությունը:

Բանկն իրեն համարում է ռիսկերի մեղմ նկարագրով կազմակերպություն և այդպիսին է նախատեսում լինել ապագայում: Բյուջեով պլանավորված որոշակի աճի պարագայում ձևավորվելիք ռիսկերը համարում է ընդունելի և պատրաստ է դիմակայել դրանցից թխող հնարավոր կորուստներին:

2021թ. ընթացքում բանկի ռիսկի ախորժակի ծավալը պայմանավորվեց տնտեսության հետճգնաժամային վերականգնման սպասվածից ավելի դանդաղ վերականգնմամբ: Ունենալով ճգնաժամային իրավիճակներին արձագանքելու մի քանի սցենարներ՝ Բանկն առերեսվեց նախորդ կանխատեսած բազային սցենարին:

2021թ.-ի առաջին կիսամյակը դեռևս շարունակեց գտնվել հետճգնաժամային շուկերի ազդեցության տակ, որի պատճառով առաջին կիսամյակում Բանկը շեղվեց բազային սցենարից և նույնիսկ քննարկվում էր միջին խստության սցենարին անցնելու գաղափարը, սակայն 2-րդ կիսամյակում ավելացվեց խնդրահարույց պորտֆելների վերահսկողությունը, առանձին դեպքերում պորտֆելի որակի բարելավմանն ուղղված անհատական մոտեցումներ կիրառվեցին, որն իր դրական արդյունքները բերեց և Բանկի ռիսկի ախորժակը պահպանվեց բազային սցենարով կանխատեսված կորուստի միջակայքում: Բանկի կանխատեսումներով, 2022թ. ընթացքում ՀՀ բանկային համակարգը կշարունակվի գտնվել մակրոտնտեսական վերականգնողական, բայց սահմանափակ աճի պայմաններում, որն, ի թիվս այլ գործոնների, կպայմանավորի Բանկի աճի հնարավորությունը և ռիսկային նկարագիրը: 2022թ. ընթացքում տնտեսական աճի համար խթան կարող են հանդիսանալ ծառայությունների ոլորտի վերականգնումն ու առևտրաշրջանառության աճը:

2022թ.-ին Բանկի համար արտաքին ռիսկերից հիմնականում կարելի է ընդգծել ՀՀ դրամի հետագա արժեզրկման արդյունքում շուկայի բացասական զարգացումները, որը հղի է թե խնդրահարույց վարկերի աճի միտումով, թե արտարժույթային բարձր ռիսկերի առումով և թե իրացվելիության խնդիրներով: Շարունակում են պահպանվել անորոշություններ ներքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված, որն ուղղակիորեն կարող է ազդել վարկային պորտֆելի վրա: Առկա են ռիսկեր հարևան երկրների նկատմամբ ԱՄՆ նոր պատժամիջոցների կիրառման մասով, որը կարող է

ազդել ապրանքաշրջանառության ծավալների, արդյունքում նաև բիզնես պորտֆելի որակի վրա:

Բանկը 2022թ. ընթացքում կիրականացնի ռիսկի հավասարակշռված և պորտֆելի որակի պահպանմանն ուղղված քաղաքականություն, ըստ որի ՌԿ դեպարտամենտը, հետևելով առանձին պրոդուկտների քանակա-որակական ցուցանիշներին, կներկայացնի դրանց պայմանների խստացմանը կամ մեղմացմանը միտված առաջարկներ: Այս համատեքստում ՌԿ դեպարտամենտի կողմից կշարունակվի տնտեսության ճյուղերի վերլուծության հիման վրա հավասարակշռված պորտֆելների ձևավորումը, որը հնարավորություն կտա պահպանել ռիսկի օպտիմալ մակարդակ՝ օգտվելով պորտֆելի ու եկամտաբերության աճի՝ շուկայում առկա հնարավորությունից:

Հիմք ընդունելով ստեղծված իրողությունները՝ ռիսկի պրեմիայի աճը, փոխարժեքի ճնշումները, տնային տնտեսությունների գնողունակության կրճատումը, Բանկն ակնկալում է կարճ ժամանակահատվածում տոկոսադրույքի ռիսկի որոշակի ավելացում (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջև ճեղքվածքի խորացման հետևանքով)՝ պայմանավորված տնտեսական նոր իրողություններով ֆինանսավորման գործիքների ժամկետների վերակազմավորմամբ:

2022թ.-ին կպահպանվի գործառնական ռիսկի նկատմամբ ուշադրությունը: 2021թ.-ի ընթացքում արձանագրված խախտումներին տրվեց քանակական և զուգարային գնահատական: Մոնիտորինգի արդյունքում էլ հնարավոր եղավ Բանկում գործող բոլոր գործընթացներին տալ համապատասխան ռիսկի կշիռներ, որի արդյունքում հնարավոր եղավ որոշել գործառնական ռիսկի չափն ըստ առանձին գործառնությունների՝ պահպանելով մշտական կապ գործառնական ռիսկի հետ առավել առնչվող ստորաբաժանումների հետ: Այս գործընթացներն ունեն շարունակական բնույթ, և խախտումների աճը նպաստելու է առավել ճշգրիտ ռիսկի կշիռների ձևավորմանը: Քարտեզագրման արդյունքում ստորաբաժանումների գործընթացներում բացահայտված ռիսկերի կառավարումն ու զսպումը կլինի 2022թ.-ի կարևոր խնդիրներից մեկը:

Բանկը կառերեսվի նաև եկամտաբերության ռիսկին, որը շարունակական բնույթ կրող երևույթ է՝ պայմանավորված բանկային համակարգում հետ սթրեսային սուր մրցակցային իրավիճակով:

Ռիսկերի կառավարման նպատակով շարունակվելու է Վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից ստանդարտ և խնդրահարույց վարկերի գծով լայնածավալ մոնիտորինգը նոր մշակված գրեյդինգավորման համակարգի ներքո: 2022թ.-ին մոնիտորինգի ենթարկված բոլոր վարկերին սքոր կտրամադրվի, որը հնարավորություն կտա չափել այդ պահին պորտֆելի որակը՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր վարկառուի տվյալ պահին ֆինանսական վիճակից:

Հետևելով մակրոտնտեսական զարգացումներին և նրա ուղղակի ազդեցությանը ՀՀ բանկային համակարգի և մասնավորապես Բանկի վրա՝ պլանավորվում է պարբերական կտրվածքով վերլուծությունների իրականացում ըստ տնտեսության առանձին ճյուղերի՝ Բանկի վրա ազդեցության չափը հաշվելու և կանխատեսելու, ինչպես նաև ուղղորդելու վարկավորումն առավել քիչ ռիսկային ճյուղեր:

Ռիսկերի կառավարման ընդհանուր քաղաքականության տեսակետից Բանկը կգործի իր ներքին իրավական ակտերով սահմանված սահմանափակումների հիման վրա, նախանշված ռազմավարական ծրագրով, իր տարեկան բյուջեի և մշակված միջոցառումների պլանով: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը նախատեսում է վարկային ռիսկի ցածր մակարդակի պահպանում («վարկերի պահուստ/վարկեր» հարաբերակցությունը ոչ ավելի, քան 5%), արտարժույթային ռիսկերի սահմանափակում՝ ոչ սպեկուլյատիվ քաղաքականության արդյունքում:

Ռիսկերի կառավարման մշակույթը, ինչպես և ռիսկի ախորժակի սահմանումը և ռիսկի գնահատումը, տարածվում է կազմակերպության գործունեության բոլոր ուղղությունների և ստորաբաժանումների վրա, ինչպես նաև ընդգրկում է ինչպես ֆինանսական, այնպես

էլ ոչ ֆինանսական (օրինակ՝ բարի համբավի կորստի) բոլոր կարևոր ռիսկերը: Բիզնես ռազմավարությունը՝ որպէս շահութաբերության հիմնաքար, մշակվել և անընդհատ համապատասխանեցվել է Բանկի ռիսկի ախորժակին:

Մանրամասն վերլուծության արդյունքում, ֆինանսական գործունեությանը հատուկ ռիսկի և այդ գործունեությունից սպասվող վնասի կամ եկամտի մեծությունների միջև կապն ակնհայտ է: Բանկի ղեկավարությունը մանրակրկիտ գնահատել է թե՛ ռիսկի, և թե՛ եկամտի հարաբերակցությունը, որը Բանկը վերցրել է իր վրա՝ հաշվի առնելով առկա մարդկային և տեխնոլոգիական ռեսուրսները, գիտելիքների բազան և դիրքը շուկայում: Նկարագրված ռիսկի մակարդակը, որն ընդունվում և հաստատվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, կապված է ոչ միայն շահույթի ստացման հավանականության աստիճանի և ցանկալի մակարդակի, այլև այլ բիզնես նպատակներին հասնելու հետ, ինչպիսիք են, օրինակ՝ մասնաբաժինը շուկայում, ինովացիաներ, համբավը և այլն: Սակայն, վերջին հաշվով, ռիսկի և եկամուտների միջև հարաբերակցությունը ռիսկի ախորժակի արտահայտման ամենարդյունավետ և հստակ միջոցն է:

Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում.

1. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը,
2. ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը,
3. ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը,
4. Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը,
5. Բանկի կողմից ստանձնված ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը,
6. բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը,
7. ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք: Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպում և կոորդինացնում է Գլխավոր գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ: Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Տնօրինություն: Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Տնօրինությունն իրականացնում է՝

- ճգնաժամային իրավիճակներում Բանկի եկամտաբերության հետ կապված, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, վարկանիշային և իրավական ռիսկերին առնչվող Բանկի ռիսկերի կառավարման տեսակետի հիման վրա Խորհրդի համաձայնությամբ համալիր միջոցառումների հաստատում,
- որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանում,
- միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանում,

- բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանում:

Տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի կառավարման համար: Տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ֆինանսական ռիսկերի համար: Տնօրինությանն է վերապահված Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառույթները:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի հիմնական գործառույթներն են՝

- Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի վերագնահատումների պարբերական իրականացումը,
- Բանկի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Բանկում ստեղծվել և գործում է Ռիսկերի կոմիտե, որը պարբերաբար /ամիսը մեկ անգամ/ հրավիրում է նիստ՝ քննարկելու Բանկի գործունեությունից բխող առկա և հնարավոր ռիսկերը և դրանց զսպման մեխանիզմները:

Ներքին աուդիտ: Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Բանկի գործունեության հետ կապված ռիսկեր: Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն: Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, շուկայական ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկը, գործառնական ռիսկը:

Աճող մրցակցություն շուկայի համակենտրոնացման արդյունքում: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը, հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Թողարկողի տնտեսական և ֆինանսական ցուցանիշների վրա: Սույն ազդագրի պատրաստման պահին բանկային հատվածում առկա են բանկեր, որոնք իրենց չափերով համադրելի են Թողարկողի հետ, ինչի արդյունքում սրվում է մրցակցությունը: Սակայն Թողարկողը նույնպես ակտիվորեն մասնակցում է ոլորտի գործընթացներին՝ փորձելով ապահովել իր առաջատար դիրքը և մրցունակությունը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, որն իր հերթին կարող է մեծացնել չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը, ավելացնել պահուստավորման ծախսերը ու իջեցնել Բանկի շահութաբերությունը:

Նորմատիվային և օրենսդրական դաշտի փոփոխություններ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող ոլորտներից մեկում: Հնարավոր է, որ հաջորդող տարիների ընթացքում Բազելյան երրորդ համաձայնագրի ներդրման արդյունքում սկսվեն կիրառվել գնահատման նոր սկզբունքներ, որոնք ուղղված են լինելու Թողարկողի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը:

Բանկին առնչվող ռիսկերի զսպման ուղղությամբ Թողարկողի կողմից իրականացվող միջոցառումների առավել մանրամասն նկարագրությանը ներկայացված է ստորև:

Վարկային ռիսկ: Բանկի գործունեությունն ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարման հետ, որի արդյունքում Բանկը կարող է վնասներ կրել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը հիմնականում առաջանում է վարկային գործունեությունից՝ կապված վարկերի և փոխառությունների տրամադրման հետ, և ներդրումային գործունեությունից՝ պայմանավորված Բանկի ակտիվների պորտֆելում պարտքային արժեթղթերի և այլ պարտքային գործիքների առաջացման հետ: Վարկային ռիսկ առկա է նաև մի շարք հետհաշվեկշռային հոդվածներում, ինչպես օրինակ վարկային պարտավորվածությունները: Վարկային ռիսկը կառավարվում է համաձայն Բանկի վարկային քաղաքականության և ոլորտը կարգավորող այլ ներքին իրավական ակտերի: Բանկում մշակված է և գործում է վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, ինչը թույլ է տալիս կառավարել ինչպես ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, այնպես էլ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների ռիսկը, սահմանափակել պորտֆելի կենտրոնացվածությունը: Ստեղծված են Վարկային կոմիտեներ, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի ընթացակարգերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներ և սահմանաչափեր, ինչը հնարավորություն է տալիս վերահսկել վարկային ռիսկը: Վարկային պորտֆելի որակի կառավարման նպատակով սահմանված են որոշում կայացնող մարմինների սահմանաչափերի հստակ համակարգ, հաճախորդի վարկունակության գնահատման նվազագույն չափորոշիչներ: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի կողմից կատարվում է վարկային պորտֆելի շաբաթական կտրվածքով մոնիտորինգ, կառուցված շարքերի հիման վրա վարկային պորտֆելի դինամիկայի հաշվարկ և պորտֆելի որակի վերլուծություն ըստ վարկատեսակների ու մասնաճյուղերի, ինչի հիման վրա կատարվում են վարկային պորտֆելի որակական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտը իրականացնում է նաև տարբեր վարկատեսակների վարկերի մոնիտորինգ՝ հաստատված ընթացակարգերով, իսկ հարկ եղած դեպքում առանձին վարկերի մոնիտորինգ՝ ելնելով վարկառուի վարկունակության վատթարացումից: Ներքին իրավական ակտերի պահանջների համաձայն՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկի կողմից վարկային գործերը ուսումնասիրվում և տրամադրվող վարկերը հաստատվում են նաև Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի կողմից:

Ռիսկերի կառավարման ստեղծված համակարգի շնորհիվ Բանկի վարկային պորտֆելում չափատող ակտիվների մասնաբաժինը չի գերազանցում 6.4%-ը:

Համաձայն սթրես թեստերի, վատագույն սցենարի դեպքում վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության գործակցի վրա չի գերազանցում 0.92 տոկոսային կետը:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ վարկի որակի բարելավման այլ միջոցները:

Ռիսկի կենտրոնացումներ: Վարկային ներդրումների բաշխվածության տեսանկյունից, ըստ վարկատեսակի, Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը 2021թ. դեկտեմբեր ամսվա կազմել

է 0.1538, ինչը վկայում է Բանկի վարկային ներդրումների բաշխվածության չափավոր կենտրոնացվածության մասին:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն:

Բանկը կառավարում է վարկային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների Բանկի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կտրվածքով: Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների Բանկի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կտրվածքով ռիսկի ընդունելի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով: Նման ռիսկերը ամսական վերահսկվում են: Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, լրացուցիչ սահմանափակում է հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար լրացուցիչ սահմանաչափերով:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման ունակությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ: Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Առավել ավանդական մոտեցում է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը, որը նաև համընդհանուր ընդունված գործելակերպ է: Բանկը կանոններ է սահմանում ընդունելի գրավի տեսակների կամ ռիսկերի նվազեցման ուղղությամբ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և մեքենաները,
- Ոսկին և դրամական միջոցները:

Իրավաբանական անձանց երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովված են: Ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը, որպես կանոն, ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու նպատակով, առանձին վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման հայտանիշների ի հայտ գալու դեպքում, Բանկը վարկառուից լրացուցիչ ապահովություն է պահանջում: Վարկերի և փոխառությունները բացի այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ապահովություն հանդիսացող գրավի տեսակը որոշվում է՝ ելնելով գործիքի էությունից: Հիմնականում բանկերին վարկեր և փոխառություններ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում ապահովված չեն:

Վարկերի հետ կապված պայմանական պարտավորություններ: Այս գործիքների հիմնական նպատակն անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և փաստաթղթային ակրեդիտիվները Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս չորրորդ անձանց գումարներ ստանալ Բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ, և, հետևաբար, դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը: Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Արժեզրկման և պահուստավորման քաղաքականություն:

2018 թ. հունվարի 1-ից Բանկը ակնկալվող վարկային կորուստները (ԱՎԿ) հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մատարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

EAD Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:

LGD Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱԿԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱԿԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱԿԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա

ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:

Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:

Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:

POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը:

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա:

31 դեկտեմբերի 2021թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,382,620	43,677,183	-	45,059,803
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	441,884	21,392,766	-	21,834,650
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9					
-ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	247,632	29,701,330	-	29,948,962
		Փուլ 2	-	-	900,973	900,973
		Փուլ 3	-	-	4,596,925	4,596,925
- Խոշոր բիզնես վարկեր		Փուլ 1	32,204,765	41,993,186	-	74,197,951
		Փուլ 2	-	-	-	-
		Փուլ 3	-	-	6,605,585	6,605,585
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,201,264	36,776,626	-	37,977,891
		Փուլ 2	-	-	2,048,269	2,048,269
		Փուլ 3	-	-	2,057,305	2,057,305
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	57,872,612	-	57,872,612
		Փուլ 2	-	-	2,107,696	2,107,696
		Փուլ 3	-	-	1,936,439	1,936,439
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	-	18,978,750	-	18,978,750
		Փուլ 2	-	-	444,595	444,595
		Փուլ 3	-	-	159,639	159,639

Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	29,362,855	-	-	29,362,855
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10	Փուլ 1		9,509,290	0	0	9,509,290
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	11,300,388	0	0	11,300,388
Զօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	-	12,294,513	-	-	12,294,513
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	-	0	-	-	0
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	-	5,436,059	-	-	5,436,059
Ընդամենը	•	•		35,478,165	5,501,534	15,355,894	374,631,151

31 դեկտեմբերի 2020թ.	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	774,548	22,695,854	-	-	23,470,402
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	447,170	16,506,725	-	-	16,953,895
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11						
-ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	257,472	31,757,896	-	-	32,015,368
		Փուլ 2	-	-	2,729,847	-	2,729,847
		Փուլ 3	-	-	-	4,984,043	4,984,043
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	31,832,893	49,019,561	-	-	80,852,454
		Փուլ 2	-	-	2,811,768	-	2,811,768
		Փուլ 3	-	-	-	5,363,490	5,363,490
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,319,711	35,215,981	-	-	36,535,692
		Փուլ 2	-	-	1,831,980	-	1,831,980
		Փուլ 3	-	-	-	2,421,813	2,421,813
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	47,259,947	-	-	47,259,947
		Փուլ 2	-	-	644,105	-	644,105
		Փուլ 3	-	-	-	1,821,971	1,821,971
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	-	18,654,928	-	-	18,654,928
		Փուլ 2	-	-	299,860	-	299,860
		Փուլ 3	-	-	-	218,899	218,899
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	33,644,774	-	-	33,644,774
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	1,828,856	-	-	1,828,856
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	2,666,326	-	-	2,666,326
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	515,781	-	-	515,781
Զօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	-	13,053,295	-	-	13,053,295
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	-	1,393,572	-	-	1,393,572
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	-	6,984,533	-	-	6,984,533
Ընդամենը	•	•	34,631,794	281,198,029	8,317,560	14,810,216	338,957,599

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը

կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

Միաժամանակ բանկի վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներն ունեն հետևյալ տեսքը:

Վարկերի գծով պահուստ/ընդհանուր վարկեր= 2.3%

Չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր= 6.4%

Վարկերի գծով պահուստ/ընդհանուր կապիտալ=10.75%

Շահույթի ծածկման գործակից (զուտ գործառնական եկամուտներ+պահուստի ստեղծման ծախսեր)/վարկերից զուտ կորուստ = 298%

Ռիսկերի կառավարման նպատակով շարունակվելու է Վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից ստանդարտ և խնդրահարույց վարկերի գծով լայնածավալ մոնիտորինգը նոր մշակված գրեյդինգավորման համակարգի ներքո: Հետևելով մակրոտնտեսական զարգացումներին և նրա ուղղակի ազդեցությանը ՀՀ բանկային համակարգի և մասնավորապես Բանկի վրա՝ պլանավորվում է պարբերական կտրվածքով վերլուծությունների իրականացում ըստ տնտեսության առանձին ճյուղերի՝ Բանկի վրա ազդեցության չափը հաշվելու և կանխատեսելու, ինչպես նաև ուղղորդելու վարկավորումն առավել քիչ ռիսկային ճյուղեր:

Ռիսկերի կառավարման ընդհանուր քաղաքականության տեսակետից Բանկը կգործի իր ներքին իրավական ակտերով սահմանված սահմանափակումների հիման վրա, նախանշված ռազմավարական ծրագրով, իր տարեկան բյուջեի և մշակված միջոցառումների պլանով: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը նախատեսում է վարկային ռիսկի ցածր մակարդակի պահպանում («վարկերի պահուստ/վարկեր» հարաբերակցությունը ոչ ավելի, քան 5%), արտարժույթային ռիսկերի սահմանափակում՝ ոչ սպեկուլյատիվ քաղաքականության արդյունքում:

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը տոկոսադրույքների, արժեթղթերի գների և (կամ) արժույթային փոխարժեքների տատանումների արդյունքում վնաս կրելու հավանականությունն է: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է ՎաՌ մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա:

Բանկը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները: Խորհրդի կողմից սահմանվել է ռիսկի ախորժակ տոկոսադրույքի ռիսկի համար, որը հաշվարկվում և վերահսկվում է ամսական կտրվածքով:

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով:

Արտարժույթային ռիսկը Բանկը կառավարում է օգտվելով ստանդարտ, ՎաՌ (Value At Risk) և ոչ պարամետրիկ ՎաՌ մեթոդաբանություններից: Օրական կտրվածքով կատարվում է արտարժույթային կուրսերի մոնիթորինգ, որի հիման վրա ամսվա վերջին գալիք ամսվա համար կատարվում է արտարժույթային փոխարժեքների կանխատեսում: Բանկն իր արտարժույթային դիրքը կառավարում է օրական կտրվածքով՝ Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բաց դիրքերի դեպքում արտարժույթային փոխարժեքների անբարենպաստ տատանումներից կորստի

չափը և ակտիվների ու պարտավորությունների ճկունության աստիճանը գնահատելու նպատակով ամսական կտրվածքով կիրառվում են նաև սթրես-թեսթեր:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը նախատեսում է արտարժույթային ռիսկերի սահմանափակում՝ ոչ սպեկուլյատիվ քաղաքականության արդյունքում:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: Չնայած Բանկում գործում է մատուցվող ծառայությունների արժեքի համար ճկուն և արդյունավետ գնագոյացման համակարգ, պետք է նկատի ունենալ, որ կախված թողարկողի կողմից ծառայությունների գնային առաձգականության և եկամուտների առաձգականության բնութագրիչներից, Բանկի հասույթը կարող է նվազել ՀՀ-ում սպասվելիք սղաճի պայմաններում: Բայց և այնպես, տոկոսադրույքների վերանայման և տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ճեղքվածքի կառավարման ճկուն քաղաքականությունը Բանկում թույլ են տալիս համարել, որ մակրոտնտեսական միջավայրի կտրուկ փոփոխության արդյունքում առաջացող վերոնշյալ ռիսկերը չեն կարող էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ընդհանուր շահութաբերության և իրացվելիության վրա:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում:

Տվյալ ռիսկը զսպելու նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարում՝ ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն, ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների ապահովում՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր դրամով պարտավորությունների 4%-ի, դրամով արտահայտված արտարժույթով պարտավորությունների 8%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 10%-ի չափով պահուստավորման գումար¹: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրես գործոնները:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար վերջիններիս մարման ժամանակ, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

2020 և 2021թ.-ի դրությամբ իրացվելիության գործակիցները կազմել են՝

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունը կազմել է՝	31/12/2021թ %	31/12/2020թ %
Ն21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	38.04%	30.35%
Ն22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	105.50%	94.73%

Գործառնական ռիսկ: Գործառնական ռիսկ է համարվում ոչ աղեկվատ կամ սխալ

¹2022 թվականի հունվարի 12-ից սկսվող փաստացի պահուստավորման ժամանակահատվածներին և դրանց համար հիմք հանդիսացող հաշվետու ժամանակահատվածներին

ներքին գործընթացների, մարդկային գործոնի, համակարգերի և արտարքին միջավայրի ազդեցության հետևանքով կորուստի առաջացման հավանականությունը կամ առաջացած ուղղակի կորուստը, որը բացասական ազդեցություն կունենա բանկի կապիտալի և շահույթի վրա:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը Բանկի Տնօրինությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման համար:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից՝ հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, Բանկի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով:

Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև:

2022թ.-ին կապահպանվի գործառնական ռիսկի նկատմամբ ուշադրությունը: 2021թ.-ի ընթացքում արձանագրված խախտումներին տրվել է քանակական և գումարային գնահատական: Մոնիտորինգի արդյունքում էլ հնարավոր եղավ Բանկում գործող բոլոր գործընթացներին տալ համապատասխան ռիսկի կշիռներ, որի արդյունքում հնարավոր եղավ որոշել գործառնական ռիսկի չափն ըստ առանձին գործառնությունների՝ պահպանելով մշտական կապ գործառնական ռիսկի հետ առավել առնչվող ստորաբաժանումների հետ: Այս գործընթացներն ունեն շարունակական բնույթ, և խախտումների աճը նպաստելու է առավել ճշգրիտ ռիսկի կշիռների ձևավորմանը: Քարտեզագրման արդյունքում ստորաբաժանումների գործընթացներում բացահայտված ռիսկերի կառավարումն ու զսպումը կլինի 2022թ.-ի կարևոր խնդիրներից մեկը:

Իրավական ռիսկ: Բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բանկի առօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և չորրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ են՝

- բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- Բանկի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,
- սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,
- գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,
- տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,
- գործընթացների ժամանակ երկու աչքի սկզբունքի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում Բանկի գործունեության և ռիսկերի նկատմամբ:

Բանկի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի

դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ըստ առանձին ռիսկերի.

Վարկային ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը.

ա/ պայմանավորված Բանկի քաղաքականությամբ, վարկային ռիսկը բերված է խելամիտ և միջազգային պրակտիկայում ընդունելի մակարդակի և համաձայնեցված է Բանկի աճի և ֆինանսական արդյունքի հնարավորություններին: Վարկային քաղաքականությունով ընդունելի մակարդակը սահմանափակված է 5% խնդրահարույց վարկերի ցուցանիշով, որը փաստացի մի քանի անգամ ավելի փոքր է նախանշվածից:

բ/ պայմանավորված արտաքին գործոններով կախված է նաև ՀՀ և որոշ չափով՝ միջազգային տնտեսական զարգացումներով: Այնուամենայնիվ, Բանկի վարկային քաղաքականությունով և ներքին այլ ակտերով դրված սահմանափակումները (հաճախորդի վարկունակություն, վարկի ապահովվածություն և նրա արժեքի շուկայական ռիսկերի սահմանափակումներ ու պարտադիր ապահովագրություն, այլ մոտեցումները) թույլ են տալիս ենթադրելու վարկային ռիսկի նկատմամբ Բանկի դիմակայելու բարձր ներուժը: Նախանշված վարկային պորտֆելի 5%-ից ավել խնդրահարույց վարկերի ցուցանիշի վերաբերյալ հնարավոր վատթարացման հավանականությունը ցածր է գնահատվում առաջիկա 2-3 տարիների համար:

Ներդրումային գործունեություն և դրանից ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը.

Բանկի արժեթղթերի պորտֆելը հիմնականում ձևավորված է ՀՀ պետական պարտատոմսերի հաշվին: Առևտրային նպատակով պահվող, վաճառքի համար մատչելի և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները սահմանափակ են և վերջին երեք տարիներին էական կշիռ չեն կազմել բանկի հաշվեկշռում (մինչև ակտիվների 13.5%-ը):

Միջազգային շուկաներից բխող ռիսկերը ոչ էական ազդեցություն են ունեցել Բանկի ընդհանուր ֆինանսական արդյունքի վրա: Ներդրումներն արժեթղթերում առավելապես իրականացվել են իրացվելիության պաշարի ապահովման նպատակով, միաժամանակ ապահովելով բարձր իրացվելի ակտիվների արդյունավետ կառավարման նպատակը: Նշված քաղաքականության փոփոխություններ առաջիկայում չեն սպասվում, ՀՀ պետական արժեթղթերի շուկայի վատթարացման սպասումներ չեն նախանշվում, ուստի այս բնագավառում ռիսկերի սպասումները մոտ են զրոյական մակարդակի:

Կարճաժամկետ հեռանկարում արտաքին ռիսկերից են մնում ՀՀ դրամի հնարավոր արժեզրկման արդյունքում շուկայի բացասական զարգացումները, որոնք կարող են նպաստել խնդրահարույց վարկերի աճին, ինչպես նաև արտարժութային և իրացվելիության ռիսկերի մեծացմանը: Շարունակում են պահպանվել քաղաքական ռիսկով պայմանավորված անորոշությունները, ինչն ուղղակիորեն կարող է ազդել վարկային պորտֆելի որակի վատթարացման վրա: Առկա են նաև ռիսկեր հարևան երկրների նկատմամբ ԱՄՆ հնարավոր նոր պատժամիջոցների կիրառման մասով, որը կարող է ազդել ապրանքաշրջանառության ծավալների և հետևաբար նաև կորպորատիվ պորտֆելում առևտրային որոշ վարկերի սպասարկման վրա:

3.3. Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Ա. Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն:

ռուսերեն՝ закрытое акционерное общество “Конверс Банк”.

անգլերեն՝ “Converse Bank” closed joint-stock company.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “Конверс Банк”
անգլերեն՝ “Converse Bank” CJSC

Ընկերության կազմակերպարավական ձևը՝ փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցված 20.12.1993թ.):

Բանկն ավելի քան 20 տարի է գործունեություն է ծավալում ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 1993թ. դեկտեմբերին և հանդիսանում է «Հյուսիս-հայկական» փայտատիրական բանկի իրավահաջորդը: Որպես «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն Բանկը վերակազմավորվել է 1997թ.-ին:

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում, իսկ գրանցող մարմին է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Բանկը:

Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետեր է հանդիսանում «Ըղվանսոյ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍԻ-ն:

Բանկի ֆիրմային անվանումը պաշտպանված է ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով և գրանցված է ՀՀ արտոնագրային վարչությունում (ֆիրմային անվանման գրանցման մասին 03.06.1999թ. որոշում, գրանցման համարը 107913):

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

ConverseBank

Բանկային գործունեության թիվ 57 Լիցենզիան Բանկը ստացել է 20.12.1993թ., իսկ լիցենզիայում փոփոխություններ կատարվել են 21.02.1995թ.-ին, 20.05.1996թ.-ին, 31.12.1996թ.-ին, 23.05.1997թ.-ին, և 13.11.2001թ.-ին:

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1:

Բանկի պետական գրանցման համարն է 57:

Բանկի Գլխավոր գրասենյակի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1:

Կապի միջոցները՝

հեռ. (+374 10) 511-211

ֆաքս (+374 10) 511-212

էլ. փոստ post@conversebank.am,

Ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Բանկի մասնաճյուղերը: Մասնաճյուղերի ցանկը և հասցեները ներկայացված են Հավելված 5-ում:

Ֆինանսական և այլ խմբերի վերաբերյալ տեղեկություններ

Բանկը չի հանդիսանում որևէ ֆինանսական և այլ խմբերի ու միությունների անդամ:

Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի չափը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ կողմից մինչ այժմ թողարկվել և տեղաբաշխվել է 66,492 (Վաթսունվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է սովորական և արտոնյալ բաժնետոմսերից: Բանկի բաժնետերերն են. «Ըղվանսոյ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍԻ՝ սովորական բաժնետոմսերի (72.89%) և արտոնյալ բաժնետոմսերի (333 հատ), Հայֆոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻՎԻ. Ընկերությունը՝ սովորական բաժնետոմսերի

(22.11%), Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի՝ սովորական բաժնետոմսերի (5%) սեփականատեր:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել Բանկի Ֆինանսական դեպարտամենտի Ներդրումային գործառնությունների բաժնի և ԳԴՖՇ վարչության համապատասխան մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարներով՝ (+374 10) 511 273, (+374 10) 511-206, (+374 10) 511-248:

3.4. Բիզնեսի նկարագիրը

ՀՀ բանկային համակարգում Բանկը դիրքավորված է և գործունեությունը ծավալում է որպես ունիվերսալ բանկ՝ զարգացման գերակա ուղղություն դիտարկելով մանրածախ բանկային ծառայությունների մատուցումը՝ թվային տեխնոլոգիաների առաջանցիկ զարգացման միջոցով:

Բանկի առաջիկա տարիների հիմնական նպատակն է գործունեության բոլոր ոլորտներում լայնամասշտաբ թվային տրանֆորմացիայի իրականացումը և թվային էկոհամակարգի ձևավորումը, որոնք իրենց արտացոլումը պետք է գտնեն ինչպես հաճախորդներին մատուցվող թվային ծառայությունների թե քանակային և թե ծավալային ավելացման վրա, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացներում՝ կատարելագործելով, պարզեցնելով և արդիականացնելով գործընթացները՝ ներդնելով տեխնոլոգիական այնպիսի գործիքակազմ և լուծումներ, որոնք ինչպես կարճաժամկետ, այնպես էլ երկարաժամկետ հեռանկարում կապահովեն Բանկի որակական զարգացման համար հիմնարար և կայուն նոր հիմքեր ու նախադրյալներ:

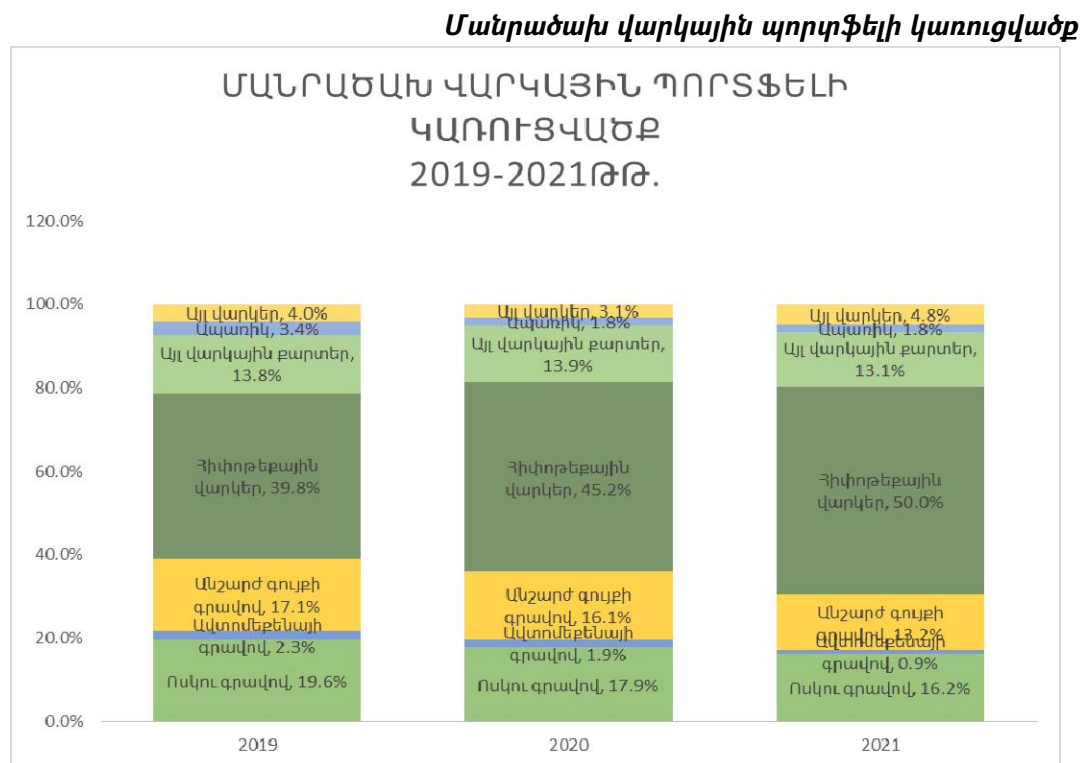
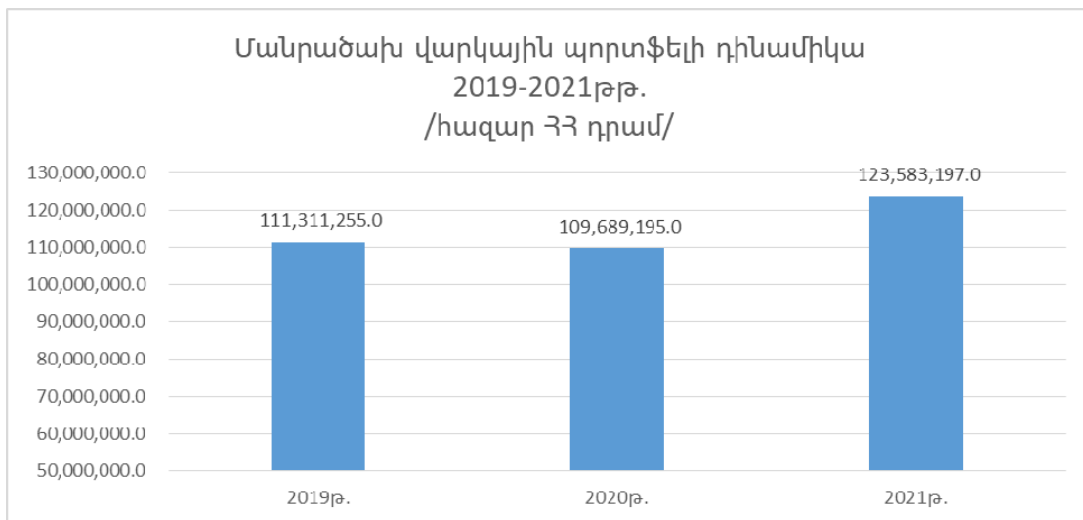
Բանկի բիզնես մոդելը առաջիկա տարիների համար հիմնված է լինելու այնպիսի միջոցառումների իրականացմանը, որոնք հնարավորություն կտան ապահովելու

- Ընդլայնել և զարգացնել նորարարական պրոդուկտների ներկայացման հնարավորությունները և գործիքակազմը,
- Զարգացնել բանկային պրոդուկտների և ծառայությունների մատուցման թվային ուղիները,
- Օգտագործել Բանկի մասնաճյուղային ցանցը տարբեր բիզնեսի ուղղություններով խաչաձև և լրացուցիչ վաճառքների ռազմավարության իրականացման համար,
- Նոր պրոդուկտների մշակում և գործող պրոդուկտների վերափոխում, որոնց հիմքում պետք է դրվի հաճախորդների կարիքների և նպատակների բացահայտման վրա կենտրոնացվածությունը,
- Կառուցվածքի և գործընթացների պարզեցում,
- Բանկի աշխատակիցների իրավասությունների ավելացում,

Բանկի բիզնես ուղղությունների էական համարելու Բանկի հակիրճ հիմնավորումները.

1. Բանկն ունենալով մանրածախ ուղղվածություն և շեշտը դնելով ֆիզիկական անձանց մատուցվող ծառայությունների զարգացման վրա, միաժամանակ, հիմք վերցնելով տարիների փաստացի ցուցանիշները՝ որպես էական ուղղություն է դիտարկում մանրածախ բիզնեսը:

Որպես մանրածախ բիզնեսի էական ճյուղ՝ դիտարկում ենք հիփոթեքային վարկավորումը. 2021 թվականի արդյունքներով Բանկն ապահովել է մոտ 124 մլրդ ՀՀ դրամի մանրածախ վարկային պորտֆել, որը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 13%-ով.

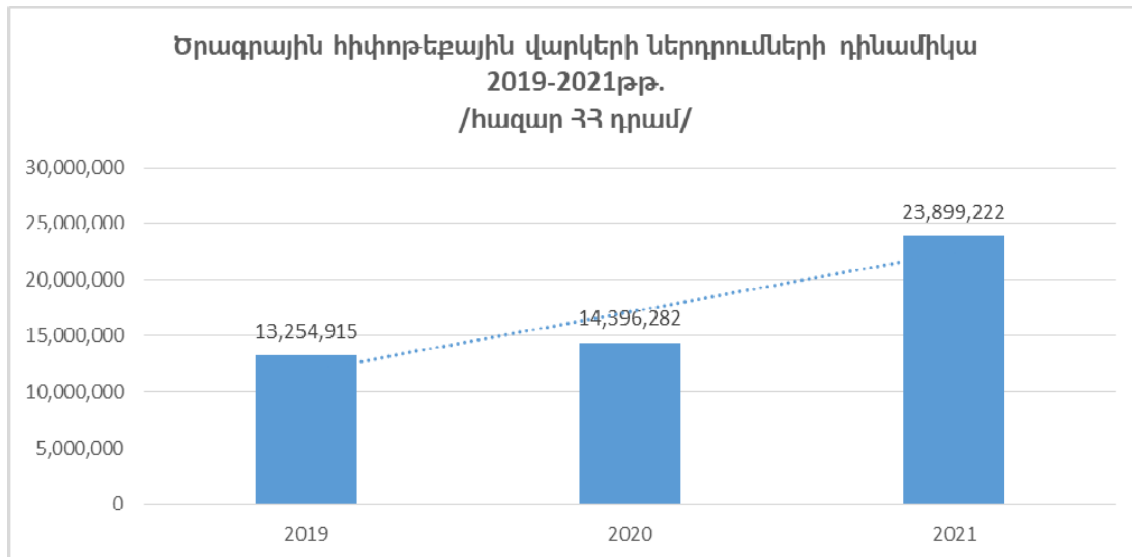

Հիփոթեքային վարկեր

Հիփոթեքային վարկավորումը Բանկի հիմնական ճյուղերից մեկն է, որի ծավալներով Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում առաջատարների շարքում է՝ զբաղեցնում է 3-րդ տեղը: Վերջին երեք տարիների ընթացքում Բանկն ապահովել է հիփոթեքային վարկային պորտֆելի ավելի քան 17.3 մլրդ դրամի կամ մոտ 39% հավելում:

Հիփոթեքային վարկերի տրամադրումը հանդիսանում է Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից մեկը. Բանկը նպատակ ունի հաստատել երկարաժամկետ գործարար հարաբերություններ կայուն եկամուտ ունեցող հաճախորդների հետ, որոնց համար կիրառվում են խաչաձև վաճառքների հնարավորությունները: Բանկը վարկավորման պայմանների բարելավմանը զուգահեռ պարբերաբար զարգացնում է նաև վարկերի տրամադրման գործընթացը և գործիքակազմը, որոնք ապահովում են վարկերի գրավչությունը և հասանելիությունը հաճախորդների շրջանում:

Ծրագրային ռեսուրսների ներքո տրամադրվող վարկերը, որպես կանոն, հանդիսանալով ստանդարտացված վարկային պրոդուկտներ՝ բանկերի կողմից առաջարկվում են գրեթե նույն պայմաններով, և հատկանշական է հենց այսպիսի մրցակցային միջավայրում ծրագրային ռեսուրսների վարկային պորտֆելի աճը, որը վերջին երեք տարվա ընթացքում կազմել է ավելի քան 180%:

Մանրածախ բիզնեսի զարգացման համար էական նշանակություն ունի թվային բանկային ծառայությունների ընդլայնումն ու զարգացումը, թվային փոխակերպումները, որոնք հնարավորություն կտան թվային տարբեր ուղիներով ապահովել բազմաֆունկցիոնալ և թիրախավորված ծառայությունների մատուցումը հաճախորդների տարբեր սեգմենտներին: Ըստ այդմ, առաջիկա և հետագա տարիների համար Բանկը փոխել է իր ներդրումների ուղղվածությունը մասնաճյուղային ցանցի զարգացումից դեպի թվային հարթակներ և ուղիներ՝ On-line վճարումների հարթակի, Converse Mobile թարմացված հավելվածի, վարկավորման և բանկային ծառայությունների On-line պլատֆորմի, Կոնտակտային կենտրոնի զարգացում և այլն: Converse Mobile հավելվածը գործարկվել է 2020թ. փետրվար ամսին, իսկ 2022 թվականին գործարկվեց Converse Mobile թարմացված հավելվածը:

Բանկը շարունակելու է զարգանալ որպես «Տվյալամետ և կառավարման վրա հիմնված» կազմակերպությունը՝ ապահովելով հեռահար ծառայությունների ընդլայնումը, գործարքների և վճարների շարունակական զարգացումը և այլն:

Մանրածախ բիզնեսի հաջորդ առանցքային ուղղությունը վճարային քարտերի բիզնեսն է: Պատմականորեն քարտային բիզնեսը հանդիսանում է Բանկի առանցքային բիզնես ուղղություններից, որի ներդրման և կայացման համար տարիներ շարունակ ներդրված միջոցների և կատարված աշխատանքների արդյունքում ներկայումս թե վճարային քարտերի քանակով, թե գործարքներով, թե ենթակառուցվածքներով Բանկը հանդիսանում է շուկայում առաջատարներից մեկը: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում անկանխիկ վճարումների ծավալների ավելացմանը, ինչի մասին է վկայում իր նմանը չունեցող և երկարատև գործող Կոնվերս Միավորներ ծրագիրը, որով անկանխիկ գնումների դիմաց հաշվարկվում են միավորներ և փոխանակվում Նվերների հետ: Անկանխիկ գնումների խթանման նպատակով Բանկն ակտիվ համագործակցում է Վիզա և Մաստերքարտ միջազգային վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հետ:

Բանկի կողմից վճարային քարտերով գործարքների իրականացման ներդրված գործիքակազմը, ApplePay վճարումները, քարտերի թոքենիզացումը, անհպում վճարային քարտերը, վճարային պորտալը, CardtoCard համակարգը և այլն, ուղղակիորեն նպաստում են վճարային քարտերի բիզնեսում Բանկի դիրքերի ամրապնդմանը:

Բանկը 2022 թվականին, ևս, նպատակ ունի ՀՀ բանկային համակարգի մասշտաբներով ամրապնդել իր դիրքերը առաջատար բանկերի շարքում:

Վճարային քարտեր.

Ցուցանիշ	31.12.2021թ.	31.12.2020թ.
ՀՀ բանկերի կողմից թողարկված՝ շրջանառության մեջ գտնվող վճարային քարտերի քանակ	2,702,657	2,496,595
Բանկի վճարային քարտերի քանակ	239,625	220,280
Բանկի տեսակարար կշիռը թողարկված քարտերի մեջ	8.9%	8.8%

2021 թվականին 2020 թվականի համեմատ Քարտից Քարտ փոխանցումների գծով գործարքների քանակային ծավալները գրեթե եռապատկվել են: Անկանխիկ գործարքները գումարային և քանակային արտահայտությամբ, ևս, աճել են ավելի քան 1.5 անգամ նախորդ տարվա նկատմամբ, իսկ 2019 թվականի նկատմամբ քանակապես գործարքները կրկնապատկվել են:

2. Փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարության գերակա ուղղություններից մեկը:

2020 թվականի հունվար ամսին Բանկի ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) միջև ստորագրված 8 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ վարկային պայմանագրի շրջանակներում 2021 թվականին շարունակվել են իրականացվել ՓՄՁ ֆինանսավորման ակցիաները, մասնավորապես՝ ՎԶԵԲ-ի հետ համագործակցության շրջանակներում ՓՄՁ ֆինանսավորման, ինչպես նաև ՎԶԵԲ «Կանայք բիզնեսում» («Women in Business») ծրագրի շրջանակներում ֆինանսավորման և բանկային ծառայությունների փաթեթի արտոնյալ պայմաններով տրամադրման ակցիաները, միաժամանակ, KfW և Համաշխարհային բանկի ռեսուրսներով, ևս, իրականացվել է ՓՄՁ ֆինանսավորման ակցիա: Տրամադրվող վարկային միջոցներից 6 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը Կոնվերս Բանկի կողմից նախատեսված էր ուղղել Հայաստանում միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը, իսկ 2 մլն դոլարին համարժեք դրամը՝ կանանց կողմից կառավարվող ՄՓՄՁ-ների ֆինանսավորմանը ՎԶԵԲ-ի «Գործարար կանայք» ծրագրի շրջանակներում: ՎԶԵԲ-ի կողմից տրամադրված ֆինանսավորումը կարևոր նշանակություն ունեցավ Հայաստանի մասնավոր հատվածի համար, քանի որ այն թույլ տվեց մեզ ավելացնել տեղական արժույթով տրամադրվող ՀՀ ձեռնարկատիրական վարկերի ծավալը՝ դրանով իսկ աջակցելով փոքր և միջին բիզնեսի, մասնավորապես՝ կանանց ձեռնարկատիրության զարգացմանն ու նրանց համար ֆինանսական միջոցների հասանելիությանը:

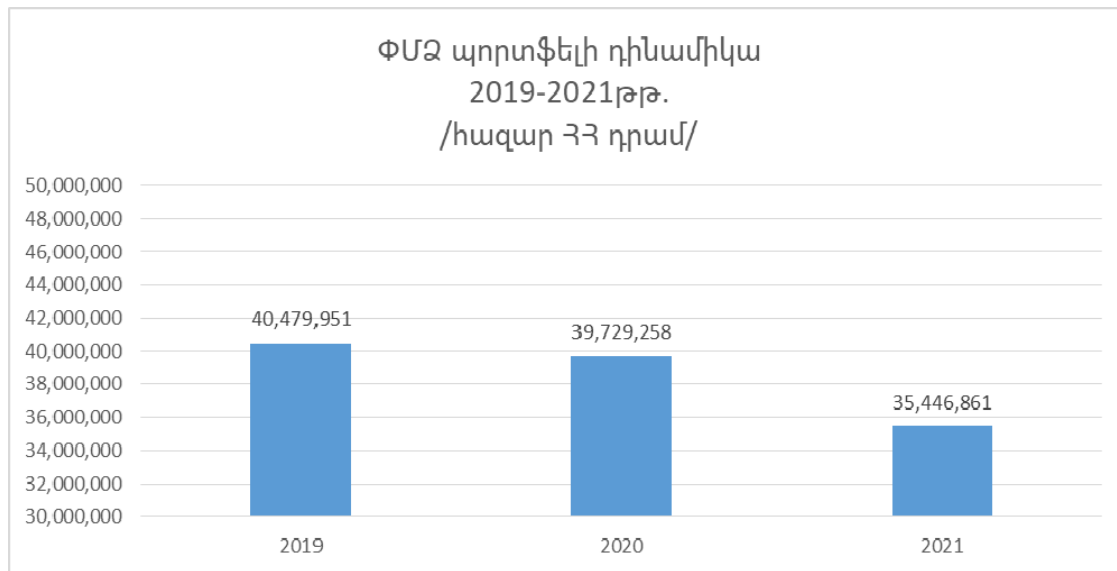
Բանկը գործարկել է փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման առցանց հարթակ՝ ուղղված ՓՄՁ հաճախորդներին համապարփակ բանկային և խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրմանը:

Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի հետ կնքված վարկային պայմանագրի ներքո ներգրավվել է վարկային միջոցների հերթական տրանշը՝ 1 մլն դոլարին համարժեք դրամի չափով՝ «Converse4Women» փաթեթի շրջանակում ֆինանսավորում իրականացնելու համար: Փաթեթի շրջանակում իրականացվում է ինչպես սկսնակ /startup/, այնպես էլ գործող բիզնեսի ֆինանսավորում:

Բանկը գործարկել է «Կոնվերս-Ֆաստ պլյուս» վարկատեսակը, որի շրջանակում փոքր և միջին ձեռնարկատերերին առաջարկում է ֆինանսավորում՝ հիմնական միջոցների ձեռքբերման և շրջանառու միջոցների համալրման, ընթացիկ ծախսերի, կրեդիտորական պարտքերի մարման համար, ինչը կնպաստի բիզնեսի զարգացմանն ու ընդլայնմանը:

Բանկը Global Finance միջազգային հեղինակավոր ամսագրի կողմից կրկին ճանաչվել է լավագույնը՝ արժանանալով «2021թ.-ի Առևտրի ֆինանսավորող լավագույն բանկը Հայաստանում» պատվավոր մրցանակին: Բանկն արժանացել է այս մրցանակին

առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում ցուցաբերած գերազանց արդյունքների շնորհիվ, ինչի մասին վկայում են գործարքների ծավալային և քանակային աննախադեպ աճը, ինչպես նաև աշխարհագրական ծածկույթի ընդլայնումը:

3. Կորպորատիվ բանկինգ

ՓՄՁ վարկավորմանը, որպես մանրածախ բանկինգի հենասյան, զուգահեռ Բանկը առանձնակի կարևորելու և շեշտադրելու է կորպորատիվ բանկինգը:

Կորպորատիվ բանկինգի շեշտադրումը Բանկին հնարավորություն կտա ոչ միայն կորպորատիվ հաճախորդին ապահովել բազմակողմանի խաչաձև վաճառքով, այլ նաև օգտվել կորպորատիվ հաճախորդի գործընկերների լայն ցանցի (մատակարարներ/գնորդներ) հնարավորություններից՝ առաջարկելով վերջիններիս բազմազան բանկային ծառայություններ:

4. Ներդրումային գործունեություն

Բանկը կարևորում է նաև ներդրումային բանկային ծառայությունների ոլորտը որպես բիզնես առաջնահերթություն, որն առաջիկա տարիների ընթացքում նույնպես լինելու է ռազմավարական շահերի կենտրոնում՝ ելնելով Բանկի ֆինանսական դիրքում ներդրումային բաղադրիչի նշանակալի ծավալներից (ներդրումային պորտֆելի (ներառյալ ռեպո գործարքները) տեսակարար կշիռը կազմել է 16.5%), ինչպես նաև կապիտալի շուկաներում Բանկի ակտիվ դիրքերի պահպանման հեռանկարից: Վերջինս հիմնավորվում է նաև այն հանգամանքով, որ ներդրումային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտների ազդեցությունն էականորեն ավելացել է նաև գործառնական շահույթի ձևավորման մեջ, որտեղ հարաբերականորեն կայուն ֆինանսական տարիներին դրա մասնաբաժինը գերազանցում է 20%-ը, իսկ ֆինանսական սթրեսների ժամանակ անգամ ունակ է զգալիորեն կլանելու այլ բիզնես ուղղություններից գեներացվող վնասները:

Այս բնագավառում 2021թ.-ին Բանկը զգալի առաջընթաց է արձանագրել, մասնավորապես՝ հետևյալ մի շարք ուղղություններով.

- o ՀՀ պետական պարտքի առաջնային շուկայի տեղաբաշխման 16%-ը բաժին է ընկել Բանկի ձեռքբերումներին, իսկ երկրորդային շուկայի առևտրում մասնաբաժինը կազմել է 19%՝ ընդհանուր առմամբ կատարելով 125 մլրդ դրամային, և 5 մլրդ դրամին համարժեք եվրապարտատոմսերով գործարքներ,

- o ՀՀ կորպորատիվ պարտքի շուկայում կատարել է մոտ 4.7 մլրդ դրամին համարժեք գործառնություններ, որից մոտ 40%-ը բաժին է ընկել դրամային պարտատոմսերին,

o ներդրումային ծառայությունների մատուցման շրջանակներում իրականացրել է հաճախորդներից ստացված 30 մլրդ դրամին համարժեք արժեթղթերով գործառնությունների 477 պատվեր, որից 8%-ը բաժին է ընկել միջազգային կապիտալի շուկաներին և ամբողջ գործարքների 6%-ը կատարվել է բաժնային արժեթղթերով,

o Բանկի ակտիվությունը դրսևորվել է նաև վերոնշյալ շուկաներում մարքեթ մեյքերի ակտիվ դերակատարմամբ թե՛ որպես Ֆինանսների նախարարության գործակալ, և թե՛ որպես կորպորատիվ պարտքի շուկայում հինգ հայաստանյան խոշորագույն բանկերի կողմից թողարկած արժեթղթերի շուկա ստեղծող: Այս գործառնություն էական իրացվելիություն և խորություն է հաղորդում հայկական կապիտալի շուկաներին, ինչը դրանց զարգացման կարևորագույն նախապայմանն է:

Ընդհանուր առմամբ այս ոլորտում Բանկի ռազմավարությունն արտահայտվելու է սեփական ներդրումային պորտֆելի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու, իրացվելիության տեղաբաշխման նոր գործիքներ կիրառելու, ինչպես նաև միջոցների ներգրավման համար հաճախորդներին ներդրումային պրոդուկտներ առաջարկելու համատեքստում: Այս իմաստով հատկապես կարևորվում է այլընտրանքային ֆինանսական գործիքների առաջմղումը բանկային շուկայում որպես հաճախորդներին առաջարկվող բանկային պրոդուկտների ընտրանու ընդլայնման, փողի շուկայում ներդրման նոր հնարավորությունների ստեղծման միջոցով: Վերջինիս համատեքստում Բանկն արդեն իր ուրույն տեղն է զբաղեցրել հայաստանյան կապիտալի շուկայում անցյալ հինգ տարիների ընթացքում պարտքային արժեթղթերի շարունակական թողարկումներով: Մասնավորաբար, նշված ժամանակահատվածում տեղաբաշխվել են ընդհանուր 31 մլրդ դրամին համարժեք պարտատոմսեր 12 տրանշերով, որոնց 22%-ն արտահայտված է եղել ազգային արժույթով՝ համակարգում հաջորդաբար զբաղեցնելով 3-րդ կամ 4-րդ հորիզոնականները:

Հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների տրամաբանությունը հիմնված է լինելու երեք հիմնական ուղղությունների վրա՝

- բրոքերային ծառայությունների մատուցում կապիտալի ներքին և արտաքին շուկաներում,

- հարստության կառավարում (wealth management) և խորհրդատվության տրամադրում բարձր եկամուտ ունեցող ֆիզիկական անձ հաճախորդներին,

- ներդրումային բանկային պրոդուկտների նախագծում և խորհրդատվության մատուցում իրավաբանական անձ հաճախորդներին կորպորատիվ ֆինանսների կառավարման համատեքստում:

Նշված բիզնես ուղղության կարևորագույն նպատակներից է լինելու զարգացնել գործող ենթակառուցվածքներն այնպես, որ ներդրումային գործիքներից օգտվելը հիմնված լինի ժամանակակից տեխնոլոգիական լավագույն լուծումների վրա, իսկ ֆինանսական խորհրդատվությունը տրամադրվի միջազգային լավագույն փորձի կիրառմամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդի պահանջմունքների բարդությունը և նախընտրությունները:

3.5. Բանկի կառուցվածքը

Բանկի բաժնետեր են հանդիսանում

1. «Ըղվանսոյ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷԼԼՍԻ-ն,
2. Հայֆոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ.ՎԻ. Ընկերությունը,
3. Հայաստանյազ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի:

«Ըղվանսոյ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷԼԼՍԻ-ն հանդիսանում է նաև Փոստ Ֆայնընս Ինթերնեյշնլ ԲԻ. ՎԻ. 100% բաժնետոմսերի սեփականատեր, իսկ վերջինս իր հերթին հանդիսանում է Հայֆոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ. ՎԻ. Ընկերության 100% բաժնետոմսերի սեփականատեր:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն նշանակալից մասնակցություն ունի «Կոնվերս Ինկասագիա» ՍՊԸ-ում (ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտաս 49) հանդիսանալով 100% բաժնեմասի սեփականատեր:

«Կոնվերս Ինկասագիա» ՍՊԸ-ն, հանդիսանալով «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի դուստր ընկերություն, որևէ այլ անձի բաժնային արժեթղթերի նշանակալից սեփականատեր չի հանդիսանում:

3.6. Զարգացման վերջին միտումները

Բանկի առաքելությունն է միավորելով Բանկի հաճախորդների, բաժնետերերի և աշխատակիցների շահերը՝ յուրաքանչյուրի համար ստեղծել հավելյալ արժեք՝ նպաստելով կյանքի որակի բարձրացմանը:

Բանկի տեսլականն է դառնալ թվային բանկային ծառայությունների գծով առաջին նախընտրության բանկ Հայաստանում:

Բանկը հաճախորդներին ծառայություններ մատուցելիս որդեգրել է հետևյալ արժեքները.

- Հաճախորդակենտրոն գործունեություն
- Սպասարկման գերազանցություն
- Թափանցիկություն
- Փոխվստահություն
- Ազնվություն
- Նորարարություն
- Հուսալիություն
- Պատասխանատվություն

Բանկը կիրառում է հետևյալ կորպորատիվ արժեքները.

- Սոցիալական և շրջակա միջավայրի նկատմամբ պատասխանատվություն
- Բանկի համբավ
- Արհեստավարժություն
- Նորարարություն
- Պատասխանատվություն
- Թիմային աշխատանք
- Ուսուցում և զարգացում
- Ոգեշնչվածություն

Բանկի հիմնական ռազմավարական նպատակները և առաջնահերթություններն են.

Հիմնվելով բաժնետերերի և հաճախորդների վստահության վրա և պահպանելով դիսկերի, կապիտալի և շահութաբերության միջև հավասարակշռությունը. Բանկը 2022-2024 թվականների համար նախատեսում է հետևյալ ռազմավարական նպատակները.

- Հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով ՀՀ բանկային համակարգում դիրքերի վերականգնում և լավագույն հնգյակում ամուր դիրքերի ամրապնդում:
- Ըստ կապիտալի շահութաբերության Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրով նախանշված ցուցանիշի ապահովումը:
- Արդյունավետության ցուցանիշների և ակտիվների որակի շարունակական բարելավումը:

Առաջիկա տարիների համար Բանկի ռազմավարական առաջնահերթություններն են.

Հաճախորդների հետ հարաբերությունների զարգացում - Մանրածախ և ՓՄՁ հաճախորդների հետ ամուր և խորը գործընկերային հարաբերությունների հաստատում՝ դառնալով հաճախորդների համար ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ծառայություններից

օգտվելու միակ պատուհանը, վճարումների և փոխանցման ծառայությունների մատուցմամբ հիմնական բանկը:

Շուկայում ստեղծել լավագույն թվային փորձառությունը - Օգտագործել իր դասի մեջ լավագույն թվային հնարավորությունները՝ ստեղծելով մեր հաճախորդների համար ամբողջական լավագույն փորձառությունը:

Ներքին մշակույթի փոխակերպում - Ստեղծել այնպիսի կորպորատիվ կառավարման մշակույթ, որը հնարավորություն կտա ապահովելու վերափոխում և շարժունակություն: Հարգացնել դինամիկ և դժվարին միջավայրին արագ և արդյունավետ հարմարվելու ունակությունը:

3.7. Շահույթի կանխատեսումը և գնահատումը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի 2022-2024թթ. Հեռանկարային զարգացման ծրագրի կանխատեսումներով Բանկի զուտ շահույթի ցուցանիշը 2022թ.-ին կկազմի ավելի քան 4.8 մլրդ ՀՀ դրամ: Հրաշխված շահույթը 2022թ. կկազմի մոտ 24.2 մլրդ դրամ՝ 2021թ. նկատմամբ աճելով մոտ 20%-ով, 2023թ.-ին՝ մոտ 28.9 մլրդ դրամ, 2024թ.-ին՝ ավելի քան 34.3 մլրդ դրամ:

Շահութաբերության ակնկալվող ցուցանիշները հետևյալն են՝

- ըստ ակտիվների (ROA միջինացված). 2022թ.՝ 1.26%, 2023թ.՝ 1.39%, 2024թ.՝ 1.53%,
- ըստ կապիտալի (ROE միջինացված). 2022թ.՝ 9.94%, 2023թ.՝ 10.56%, 2024թ.՝ 11.01%:

Շահույթի կանխատեսման հիմնական սկզբունքները:

Բանկի շահույթի կանխատեսումն իրականացվել է Բանկի ընդհանուր գործունեության կանխատեսումների հիման վրա: Բանկի գործունեության կանխատեսումների համար հիմք է վերցվել 2022-2024թթ. ժամանակաշրջանը, կանխատեսումներն իրականացվել են մաթ. վիճակագրական և փորձագիտական մեթոդներով, որոնց միջոցով նախապատմության դիտարկված դինամիկ շարքերում բացահայտվել են էական ոչ օրինաչափ, օրինաչափ (սեզոնային, միջոցառումներից բխող) գործոնները, տենդենցները և կապերը, վերջիններս կիրառվել են կանխատեսումներում: Հեռանկարային զարգացման ծրագրի կանխատեսումներն ու սպասումները նախագծվել են նորմալ սցենարին (լավատեսական և վատատեսական սցենարի միջնակետ) համապատասխանող մոտեցմամբ:

Բանկի կառավարման մարմինների կողմից գործոնների վրա ազդեցությունը:

Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա հետևյալ միջոցներով՝

- ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների կառավարում՝ ծավալների, կառուցվածքի կամ եկամտաբերության/ծախսատարության փոփոխման միջոցով,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության և վերապատրաստման ծախսերի կառավարում,
- Բանկի ընթացիկ գործունեության ապահովման համար անհրաժեշտ ծախսերի կառավարում,
- նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրման և առկա համակարգերի պահպանմանն ուղղվող ծախսերի կառավարում,
- բանկային ծառայությունների սակագների սահմանում,
- նոր պրոդուկտների ներդրման հետ կապված եկամուտների և ծախսերի կառավարում:

Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ գործոնների վրա

- շուկայական գործոնների ազդեցությամբ պայմանավորված բանկային ծառայությունների շուկայում տոկոսադրույքների փոփոխություն,

- ՀՀ դրամի փոխարժեքի տատանումներ այլ արժույթների նկատմամբ.
- գնաճի, տնտեսական ակտիվության կամ մակրոտնտեսական միջավայրի փոփոխություն,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրություն, պատերազմ, բնական աղետներ, պետական մարմինների կողմից ընդունված իրավական ակտեր, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը):

3.8. Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.1. Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և յուրաքանչյուր մարմնի իրավասություններն ու պարտականությունները

Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 3-ում:

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով, այսուհետ նաև Ժողով,
- Բանկի խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին. Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրեն և Բանկի Տնօրինություն:

Ժողովը

Ժողովը, բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Բանկը պարտավոր է ամեն տարի գումարել տարեկան ժողով, որը հրավիրվում է ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Տարեկան ժողովից բացի անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար կարող են գումարվել արտահերթ ժողովներ:

Ժողովի իրավասությանն են պատկանում՝

ա/ Կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,

բ/ Բանկի վերակազմակերպումը,

գ/ Բանկի լուծարումը,

դ/ ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը,

ե/ Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և պաշտոնավարման ժամկետի սահմանումը /որը չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել/, ինչպես նաև նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,

զ/ հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,

է/ բանկի կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը,

ը/ Խորհրդի ներկայացմամբ բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

թ/ բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,

ժ/ Ժողովի վարման կարգի հաստատում,

ժա/ հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,

ժբ/ բաժնետոմսերի համախմբումը, բաժանումը.

ժգ) Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժդ) օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

ժե) օրենքով նախատեսված այլ հարցեր:

Ժողովում ձայնի իրավունքից օգտվում են՝

ա/ Բանկի հասարակ /սովորական/ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը.

բ/ Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ և Կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում, այսուհետ՝ «Քվեարկող բաժնետոմսեր»:

Ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող Քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, եթե ՀՀ օրենսդրությամբ և Կանոնադրությամբ ձայների այլ քանակ սահմանված չէ:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն.

ա/ Բանկի հասարակ /սովորական/ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան ձայների քանակով.

բ/ Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.

գ/ Բանկի բաժնետեր չհանդիսացող Խորհրդի և Գործադիր մարմնի անդամները՝ Խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.

դ/ Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման անդամները՝ որպես դիտորդ.

ե/ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը՝ որպես դիտորդ /եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ժողովի նյութերում/.

զ/ Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները՝ որպես դիտորդ:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Բանկը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին Կենտրոնական բանկին ծանուցում է դրա անցկացումից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ:

Տարեկան ժողովի գումարման մասին Բանկի բաժնետերերը ծանուցվում են նշանակված օրվանից առնվազն 10 օր առաջ՝ էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով՝ պատվիրված նամակով, կամ էլ առձեռն:

Ժողովի օրակարգը հաստատվում է Խորհրդի կողմից՝ հաշվի առնելով առանձին բաժնետերերի կողմից տրված առաջարկությունները:

Ժողովի որոշումներն ընդունվում են քվեարկությունների արդյունքում, որի արդյունքները արտացոլվում են ժողովի արձանագրության մեջ՝ ժողովի օրակարգում ընդգրկված յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ: Քվեարկությունը ժողովում իրականացվում է «Բանկի մեկ քվեարկող բաժնետոմս՝ մեկ ձայն» սկզբունքով, բացառությամբ Խորհրդի անդամների ընտրության և ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի: Ժողովի հրավիրման և անցկացման աշխատանքները կազմակերպում է Խորհրդի քարտուղարը /քարտուղարությունը/ կամ Բանկի այլ լիազորված ստորաբաժանում կամ աշխատակից /այսուհետ՝ Խորհրդի քարտուղար/:

Ժողովն իրավասու է, եթե ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50 տոկոսից ավելին տիրապետող բաժնետերերը /նրանց ներկայացուցիչները/: Քվեարկության դեպքում ուղիղ 15 օր հետո հրավիրվում է նոր ժողով: Ժողովի մասնակիցների նոր ցուցակ չի կազմվում: Օրակարգի փոփոխություն չի կատարվում:

Ժողովը նախագահում է Խորհրդի նախագահը, նրա բացակայության դեպքում Խորհրդի անդամներից մեկը՝ Խորհրդի անդամների ընտրությամբ /կամ ժողովի մասնակիցների քվեարկությամբ/:

Ժողովների արձանագրությունները կազմում է Խորհրդի քարտուղարը: Ժողովի արձանագրությունը կազմվում է դրա ավարտից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝

առնվազն 2 օրինակով, որոնք ստորագրում են ժողովի նախագահը և Խորհրդի քարտուղարը:

Ժողովի նախագահը պատասխանատվություն է կրում ժողովի արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

Բաժնետերերի պահանջով նրանց տրվում է արձանագրության պատճեն կամ քաղվածք նրանից:

Բացի տարեկան ժողովից անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար գումարվում են նաև արտահերթ ժողովներ: Արտահերթ ժողովը գումարվում է Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, Բանկի գործադիր մարմնի, Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Բանկի առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ /բաժնետերերի/ պահանջով: Բացառությամբ Խորհրդի կողմից սեփական նախաձեռնությամբ արտահերթ ժողովի գումարումից, մնացած դեպքերում արտահերթ ժողովը գումարվում է արտահերթ ժողով գումարելու պահանջ ունեցող անձի կողմից նման պահանջը ներկայացնելու պահից 45 օրվա ընթացքում: Արտահերթ ժողովի գումարման հետ կապված հարցերը լուծվում են Խորհրդի կողմից՝ պահպանելով ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջները: Արտահերթ ժողովները գումարվում են բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ կամ հեռակա կարգով քվեարկության միջոցով, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի: Հեռակա կարգով քվեարկությունը կատարվում է քվեաթերթիկներով: Հեռակա կարգով քվեարկության ժամանակ քվեաթերթիկները տրամադրվում են բաժնետերերին էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով՝ պատվիրված նամակով, կամ էլ առձեռն՝ ժողովի կայացման օրվանից առնվազն 10 օր առաջ:

Քվեաթերթիկը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

ա. Բանկի անվանումը,

բ. Ժողովի գումարման օրը, ժամը և վայրը,

գ. քվեարկության դրվող յուրաքանչյուր հարցի ձևակերպումը,

դ. քվեարկության դրվող յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ քվեարկության տարբերակները՝ “կողմ”, “դեմ” և “ձեռնպահ”,

ե. լրացված քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելու օրը, ժամը և վայրը,

զ. ցուցում այն մասին, որ քվեաթերթիկը պետք է ստորագրվի բաժնետիրոջ /լիազորված ներկայացուցչի/ կողմից,

է. քվեաթերթիկը լրացնելու կարգի պարզաբանումը:

Բաժնետերերի կողմից լրացված և ստորագրված քվեաթերթիկները ուղարկվում են Խորհրդի քարտուղարին՝ ժողովի կայացման օրվանից երեք օրվա ընթացքում էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով՝ պատվիրված նամակով, կամ էլ առձեռն:

Խորհրդի քարտուղարը անփոփոխ է քվեաթերթիկների արդյունքները և քվեարկության արդյունքում կազմում արձանագրություն: Քվեաթերթիկները կցվում են արձանագրությանը և Խորհրդի քարտուղարի կողմից զմուծվում և հանձնվում Բանկի արխիվ՝ պահպանության:

Ժողովների արձանագրությունների հիման վրա ժողովի որոշումները կարող են կազմվել առանձին որոշումների տեսքով, որոնք համարակալվում են՝ նշելով ժողովի անցկացման ամսաթիվը: Ժողովի որոշումները ստորագրվում Խորհրդի նախագահի կողմից:

Ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

Որոշումների բնօրինակները պահպանվում են Խորհրդի քարտուղարի մոտ՝ մինչև սահմանված կարգով դրանք արխիվ հանձնելը:

Ժողովի որոշումներով սահմանված ժամկետների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը, տարածման և տեղեկացման գործընթացը դրվում է Խորհրդի քարտուղարի կամ այլ լիազորված աշխատակցի վրա:

Ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել այնպիսի նիստով, որի ժամանակ Ժողովի մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային, հեռուստակապի կամ այլ կապի միջոցով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում:

Նման կարգով Ժողովի նիստերի գումարման և անցկացման կարգը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը օրենքով և Կանոնադրությամբ խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Խորհուրդը կազմված է 7 /յոթ/ անդամներից: Խորհրդի անդամներն ընտրվում են տարեկան Ժողովում, իսկ Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ Ժողովում՝ ներկա մասնակիցների կողմից: Ընդ որում՝ Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին որոշում ընդունելու հետ միաժամանակ արտահերթ Ժողովում պետք է որոշում կայացվի Խորհրդի նոր անդամի ընտրության մասին:

Ժողովին Խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ առաջարկությունները կարող են ներկայացնել Բանկի բաժնետերերը, ինչպես նաև Խորհուրդը (բացառությամբ առաջին անգամ խորհրդի ձևավորման դեպքի):

Խորհրդի անդամներն ընտրվում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

Խորհուրդի իրավասությանն են պատկանում՝

ա) Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,

բ) Ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

գ) Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի, Տնօրինության անդամների, այդ թվում՝ գլխավոր հաշվապահի, Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

դ) Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

ե) Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը,

զ) Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,

է) Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,

ը) շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են Բանկի մասնակիցների ռեեստրում՝ տարեկան Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,

թ) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ժողովին ներկայացումը,

ժ) Ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,

ժա) Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,
 ժբ) Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
 ժգ) Բանկի կողմից օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,
 ժդ) Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության պարտականությունների բաշխումը.
 ժե) Կանոնադրության 9.2.3 կետի «բ», «գ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումը Ժողովի քննարկմանը.
 ժզ) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը.
 ժէ) Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը.
 ժը) Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը.
 ժթ) Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,
 ժի) դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը.
 իա) դուստր կամ կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը.
 իբ) առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը.
 իգ) առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը.
 իդ) գույքի շուկայական արժեքի որոշումը,
 իե) օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը
 իզ) Որոշում է կայացնում Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի բացակայության ժամանակ նրան փոխարինողի վերաբերյալ:
 Ներքին վերահսկողության նվազագույն պայմաններից ելնելով՝ Խորհուրդը, բացի վերը նշված իրավասություններից, իրականացնում է նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված ներքին հսկողության նվազագույն պայմաններով նախատեսված իրավասություններ:
 Խորհրդի նիստերը պետք է գումարվեն առնվազն երկու ամիսը մեկ անգամ:
 Խորհրդի նիստերը գումարում է Խորհրդի նախագահը՝ իր, Խորհրդի անդամի, Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի, Տնօրինության, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի, Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի, Կենտրոնական բանկի Խորհրդի, ինչպես նաև Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 5 և ավելի տոկոս ունեցող բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) գրավոր պահանջով:
 Խորհրդի նիստերի քվորումը համարվում է ապահովված, եթե Խորհրդի նիստերին մասնակցում են Խորհրդի անդամների առնվազն 2/3-ը: Քվեարկության ժամանակ Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք: Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
 Խորհրդի նիստերի բոլոր հարցերի քննարկումը կարող է տեղի ունենալ միայն Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի պարտադիր մասնակցությամբ, բացառությամբ Գլխավոր գործադիր տնօրենի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, ինչպես նաև նրա վարձատրության պայմանների հաստատման հարցերի: Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենը մասնակցում է Խորհրդի նիստերին Խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:
 Խորհրդի նիստերը նախագահում է Խորհրդի նախագահը, նրա բացակայության դեպքում՝ Խորհրդի անդամներից մեկը՝ Խորհրդի անդամների ընտրությամբ:
 Խորհրդի նախագահը հերթականությամբ ներկայացնում է օրակարգում ընդգրկված հարցերը և հրավիրում յուրաքանչյուր հարցի մասով համապատասխան զեկուցողին:

Հարցի վերաբերյալ զեկուցումը լսելուց հետո, անհրաժեշտության դեպքում, զեկուցողը տալիս է պարզաբանումներ Խորհրդի անդամների կողմից առաջադրվող հարցերին:

Ձեկուցվող հարցի վերաբերյալ քննարկումներն ավարտելուց հետո Խորհրդի նախագահը, քննարկվող հարցի վերաբերյալ Խորհրդի կողմից որոշում կայացնելու համար քննարկման արդյունքում ձևակերպված առաջարկություններ/ը դնում է քվեարկության:

Խորհրդի քվեարկության արդյունքները հաշվում և անփոփում է Խորհրդի քարտուղարը: Քվեարկության արդյունքները հայտարարվում են տվյալ Խորհրդի նիստում:

Խորհրդի նիստերը արձանագրվում են Խորհրդի քարտուղարի կողմից: Խորհրդի արձանագրությունը կազմվում է դրա ավարտից 10 օրվա ընթացքում՝ որոնք ստորագրում են Խորհրդի նախագահը, անդամները և քարտուղարը: Խորհրդի նիստերի արձանագրությունները ներկայացվում են ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը ստորագրման պահից առավելագույնը 10 օրվա ընթացքում:

Խորհրդի նիստերը կարող են գումարվել հեռակա կարգով, որոնք գումարվում են Կանոնադրությամբ հեռակա կարգով ժողովների գումարման համար սահմանված կարգով:

Խորհրդի որոշումները կարող են ընդունվել այնպիսի նիստով, որի ժամանակ Խորհրդի անդամները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային, հեռուստակապի կամ այլ կապի միջոցով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում:

Նման կարգով Խորհրդի նիստերի գումարման և անցկացման կարգը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Խորհուրդն իր աշխատանքն արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով կարող է ստեղծել հանձնաժողովներ: Խորհրդին կից հանձնաժողովներում կարող են ընդգրկվել Խորհրդի անդամները և Բանկի այլ ղեկավարներ կամ աշխատակիցներ: Խորհրդին կից հանձնաժողովների որոշումներն ունեն խորհրդակցական բնույթ:

Խորհուրդը պատասխանատու է բանկի բնականոն և արդյունավետ գործունեության, Բանկի ակտիվների պահպանության, Բանկի բաժնետերերին, Կենտրոնական բանկին և հասարակությանը ճշգրիտ ու արժանահավատ տեղեկատվություն ներկայացնելու, ինչպես նաև Բանկի գործադիր մարմնի վերահսկման համար:

Խորհուրդը, ինչպես նաև գործադիր մարմինը, պատասխանատու են Բանկում էթիկայի նորմերի, ինչպես նաև մասնագիտական վարքագծի կանոնների ձևավորման և ներդրման համար:

Բանկի Խորհրդի նախագահի լիազորությունները սահմանվում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և Խորհրդի աշխատակարգով:

Գործադիր մարմինը

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը իրականացնում է միանձնյա գործադիր մարմնի՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենի և Բանկի Տնօրինության (այսուհետ՝ Տնօրինություն) կողմից: Գլխավոր գործադիր տնօրենը հանդիսանում է Տնօրինության նախագահը: Գլխավոր գործադիր տնօրենի և Տնօրինության իրավասությանն են պատկանում Բանկի ընթացիկ գործունեության կառավարման բոլոր հարցերը, բացառությամբ Կանոնադրությամբ ժողովի և Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերի:

Գլխավոր գործադիր տնօրենի և Տնօրինության անդամների նշանակումը, ինչպես նաև նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը կատարվում է Խորհրդի որոշմամբ: Տնօրինության անդամները նշանակվում են և նրանց լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվում են Գլխավոր Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ:

Տնօրինությունը գործում է ՀՀ օրենքների, Կանոնադրության, ինչպես նաև Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերի հիման վրա, որոնք առավել

մանրամասն սահմանում են Տնօրինության նիստերի հրավիրման ու անցկացման ժամկետներն ու կարգը, ինչպես նաև նրա կողմից որոշումների ընդունման կարգը: Տնօրինության նիստերը հրավիրվում են ըստ անհրաժեշտության՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենի կամ Տնօրինության առնվազն 2 (երկու) անդամների նախաձեռնությամբ: Տնօրինությունն իրավասու է, եթե նիստին ներկա են Տնօրինության անդամների առնվազն 1/2-ը: Որոշումներն ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Հավասար ձայների դեպքում Տնօրինության նախագահի ձայնը որոշիչ է: Գլխավոր գործադիր տնօրենի, Տնօրինության անդամների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով և/կամ Բանկի ու նրանցից յուրաքանչյուրի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրով: Տնօրինության անդամների հետ աշխատանքային պայմանագրերը Բանկի անունից ստորագրում է Խորհրդի նախագահը կամ Խորհրդի կողմից լիազորված այլ անձ: Գլխավոր գործադիր տնօրենը և Տնօրինության անդամներն այլ կազմակերպություններում կարող են վճարովի պաշտոններ զբաղեցնել միայն Խորհրդի համաձայնությամբ:

Տնօրինության իրավասությանն են պատկանում.

- ա/ Բանկի կողմից կիրառվող սակագների և դրույքների սահմանումը,
- բ/ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականությունների և այլ իրավական ակտերի հիման վրա կազմված Բանկի ընթացակարգերի և կարգերի հաստատումը,
- գ/ Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց միջնորդավճարների սահմանումը,
- դ/ ծառայությունների և բանկային գործիքների պայմանների հաստատումը,
- ե/ Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարումը,
- զ/ Բանկի պարտատուների և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը,
- է/ ներքին կարգապահության կանոնների հաստատում,
- ը/ աշխատանքի նկարագրերի (պաշտոնեական հրահանգների) հաստատում,
- թ/ Բանկի հրապարակային պայմանագրերի տիպային ձևերի հաստատումը,
- ժ/ Բանկի ընթացիկ գործունեության հետ կապված այլ՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենի իրավասությանը չվերապահված հարցերի լուծումը:

Տնօրինության նիստերը կազմակերպում և վարում է Գլխավոր գործադիր տնօրենը, որն ի պաշտոնե հանդիսանում է Տնօրինության նախագահը: Վերջինիս բացակայության դեպքում Տնօրինության նիստերը կազմակերպում և վարում է Գլխավոր գործադիր տնօրենի փոխարինողը, որը հանդիսանում է Տնօրինության անդամ:

Տնօրինության նախագահը հերթականությամբ ներկայացնում է օրակարգում ընդգրկված հարցերը և հրավիրում յուրաքանչյուր հարցի մասով համապատասխան զեկուցողին: Հարցի վերաբերյալ զեկուցումը լսելուց հետո, անհրաժեշտության դեպքում, զեկուցողը տալիս է պարզաբանումներ Տնօրինության անդամների կողմից առաջադրվող հարցերին: Զեկուցվող հարցի վերաբերյալ քննարկումներն ավարտելուց հետո Տնօրինության նախագահը, քննարկվող հարցի վերաբերյալ Տնօրինության կողմից որոշում կայացնելու համար քննարկման արդյունքում ձևակերպված առաջարկություն/ներ/ը դնում է քվեարկության:

Տնօրինության քվեարկության արդյունքները հաշվում և ամփոփում է Տնօրինության քարտուղարը: Քվեարկության արդյունքները հայտարարվում են տվյալ Տնօրինության նիստում:

Տնօրինության նիստերը արձանագրվում են քարտուղարի կողմից: Տնօրինության նիստի արձանագրությունը կազմվում է դրա ավարտից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ առնվազն 1 օրինակով, որը ստորագրում են Տնօրինության նախագահը, անդամները և քարտուղարը:

Տնօրինության նիստերի արձանագրությունները ներկայացվում են Խորհրդին, Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձին՝ վերջիններիս պահանջով, ինչպես նաև

ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը՝ ստորագրման պահից առնվազն 10 օրվա ընթացքում:

Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատվություն է կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

Գլխավոր գործադիր տնօրենը՝

ա/ տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Բանկի անունից, այդ թվում՝ տրամադրում է բանկային երաշխիքներ,

բ/ ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա տարածքից դուրս,

գ/ տալիս է լիազորագրեր,

դ/ գործում է Բանկի անունից առանց լիազորագրի,

ե/ սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր,

զ/ Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Բանկի առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալների, Բանկի գլխավոր հաշվապահի, Տնօրենների թեկնածությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, ինչպես նաև Տնօրինության կողմից հավանության արժանացած ներքին իրավական ակտերը, բացառությամբ այն ներքին իրավական ակտերի, որոնց հաստատման իրավասությունը վերապահված է Տնօրինությանը,

է/ հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը,

ը/ իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, սահմանում է աշխատակիցների պարտականությունները, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, և վերահսկում է դրանց կատարումը,

թ/ սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և ազատում Բանկի աշխատակիցներին և կնքում աշխատանքային պայմանագրեր, բացառությամբ Ժողովի և Խորհրդի կողմից նշանակվող անձանցից,

ժ/ Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,

ժա/ ստեղծում է մշտական և/կամ/ ընթացիկ աշխատանքային հանձնաժողովներ,

ժբ/ կազմում, ստորագրում և պետական լիազորված մարմին է ներկայացնում ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված հաշվետվություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական հաշվետվություններ,

ժգ/ ստորագրում է Տնօրինության նիստերի արձանագրություններն ու որոշումները,

ժդ/ Բանկի անունից բացում է բանկային հաշիվներ,

ժե/ պարտավոր է Բանկի հիմնադիրների /բաժնետերերի/ պահանջով հատուցել իր կողմից Բանկին պատճառված վնասները, եթե այլ բան չի նախատեսված օրենքով կամ իր հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրով,

ժզ/ գործում է ՀՀ իրավական ակտերի և Կանոնադրության հիման վրա.

ժէ/ իրավունք ունի առանց Ժողովի և/կամ/ Խորհրդի նախնական համաձայնության գործարքներ կնքել Բանկի անունից, եթե գործարքի գումարը չի գերազանցում Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 տոկոսը,

ժը/ կազմակերպում է Ժողովի, Խորհրդի և Տնօրինության կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, հաշվետու է Ժողովին, Խորհրդին ու Տնօրինության և իրավունք չունի Ժողովի, Խորհրդի անդամների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու,

ժթ/ իրականացնում է օրենքով կամ Կանոնադրությամբ Ժողովի, Խորհրդի, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը չվերապահված այլ լիազորություններ

ի/ կարող է ունենալ տեղակալներ, խորհրդականներ, որոնց իրավասությունները սահմանվում են Բանկի ներքին իրավական ակտերով,

իա/ արձակում է հրաման իր բացակայության կամ պաշտոնական պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում իր պարտականությունները Բանկի խորհրդի կողմից նշանակված տեղակալներից/ Տնօրինության անդամներից մեկի վրա դնելու մասին,
իբ/ որոշում է Բանկի պայմանագրերով հատուկ պայմաններ կիրառելու մասին,
իգ/ մինչև լուծարման հանձնաժողովի ձևավորումն իրականացնում է լուծարման հանձնաժողովի լիազորությունները,
իդ/ հաստատում է Բանկի կառավարման այլ մարմինների իրավասությանը չվերապահված ներքին իրավական ակտերը,
իե/ իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավասություններ:
Ներքին վերահսկողության նվազագույն պայմաններից ելնելով՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենը, բացի վերը նշված իրավասություններից, իրականացնում է նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված ներքին հսկողության նվազագույն պայմաններով նախատեսված իրավասություններ:
Տնօրինության կազմում ընդգրկվում են Գլխավոր գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, Բանկի Տնօրենները:

Անդրանիկ Գրիգորյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Տնօրինության նախագահ

Ծնվել է 1977թ. Օգոստոսի 1-ին-ում:

Մասնագիտական կրթություն է ստացել նախ ԵՊՀ Տնտեսագիտության ֆակուլտետում, ապա ՌԴ կառավարությանը կից Ժողտնտեսության ակադեմիայի Ասպիրանտուրայում՝ ստանալով Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի կոչում: Կրթություն է ստացել նաև ԱՄՆ Թաֆթս համալսարանի Դիվանագիտության և իրավագիտության Ֆլետչերի դպրոցում:

Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2001թ.-ին ՀՀ ԿԲ-ում: 2001-2009թթ. տարբեր պատասխանատու պաշտոններ է զբաղեցրել Հայաստանի կենտրոնական բանկում և առևտրային բանկերում:

Այնուհետև վերսկսել է աշխատանքը ՀՀ ԿԲ-ում՝ որպես Ֆինանսական համակարգի կարգավորման և կայունության վարչության պետի տեղակալ: 2011-2012թթ. զբաղեցրել է Ֆինանսական համակարգի կարգավորման վարչության պետի պաշտոնը: 2012-2019թթ. ղեկավարել է Ֆինանսական համակարգի կայունության և կարգավորման վարչությունը, իսկ 2019թ.-ից մինչև 2021թ. ղեկտեմբեր պաշտոնավարել է որպես ՀՀ ԿԲ Ֆինանսական համակարգի կայունության և կարգավորման դեպարտամենտի տնօրեն, Գործադիր կոմիտեի անդամ:

2005 - 2018թ. զբաղվել է ակադեմիական գործունեությամբ՝ դասախոսելով Երևանի պետական համալսարանում:

2012-2018թթ. Անդրանիկ Գրիգորյանը եղել է Եվրախորհրդի կենսաթոշակային պահուստային ֆոնդի Կառավարման խորհրդի անդամ-Հայաստանի ներկայացուցիչ: 2020թ.-ից Հայաստանից Տնօրենն է Սևծովյան առևտրի և զարգացման բանկում:

Ամուսնացած է, ունի 3 երեխա:

Հրանտ Հակոբյան

Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1980թ. ապրիլի 15-ին Երևանում՝ Հայաստան: Ունի Բուենոս Այրեսի համալսարանի տնտեսագիտության բակալավրի և Կոլումբիայի (ԱՄՆ) համալսարանի

Գործարար կառավարման մագիստրոսի (MBA) որակավորում: Տիրապետում է իսպաներեն, անգլերեն, ռուսերեն և հայերեն լեզուներին:

Մինչ Հայաստան տեղափոխվելը զբաղեցրել է տարբեր պատասխանատու պաշտոններ Corporación América կազմակերպությունում՝ մասնակցություն է ունեցել ֆինանսական, բիզնեսի զարգացմանը, միաձուլման և ձեռքբերման գործընթացին ուղղված ծրագրերին, նախագծերին: ՀՀ-ում աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2008թ-ից. 2008-2011թթ. «Հայփոստ Տրաստ Մենեջմենթ Բի. Վի.» Ընկերությունում՝ զբաղվելով «Հայփոստ» ՓԲԸ-ում Կորպորատիվ զարգացման գործառնություններով և մինչ այժմ հանդիսանում է «Հայփոստ» ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի անդամ: 2011-2017թթ. զբաղեցրել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գործադիր տնօրենի խորհրդականի պաշտոնը: 2017թ. փետրվարից հանդիսանում է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի Ֆինանսական տնօրեն: 2019թ. օգոստոսի 1-ից նշանակվել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրենի պաշտոնում՝ պահպանելով վերջինիս «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Տնօրինության անդամի լիազորությունները:

Դավիթ Ազատյան

Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1981թ. հունվարի 1-ին: 1997-2001թթ. սովորել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում:

Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2003թ-ից՝ «ԱրդշինԲանկ» ԲԲԸ վարկային և ներդրումային քաղաքականության վարչության վարկային գործառնությունների բաժնում՝ որպես մասնագետ: Այնուհետև, 2003-2005թթ-ին աշխատել է «Հայֆինանսբանկ» ՓԲԸ-ի ներքին աուդիտի վարչությունում՝ որպես մասնագետ, ապա՝ գլխավոր մասնագետ:

2005-2011թթ-ին աշխատել է «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ում՝ զբաղեցնելով տարբեր պաշտոններ՝ Վերահսկողության վարչության մասնաճյուղերի վերահսկողության բաժնի առաջատար վերահսկողի, ապա՝ Ներքին աուդիտի վարչության տեսչական վերահսկողության բաժնում առաջատար աուդիտորի, իսկ 10.10.2006թ-ից՝ գլխավոր աուդիտորի պաշտոնը:

17.01.2011թ-ից նշանակվել է «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ում որպես Ներքին աուդիտի վարչության պետ, ապա՝ 19.07.2011թ.-ից որպես Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ-գլխավոր հաշվապահ և «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ վարչության անդամ: 03.07.2017թ.-21.08.2017թ. աշխատել է «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ ֆինանսական տնօրեն-գլխավոր հաշվապահ:

2008-2013թթ.-ին հանդիսացել է «Սիլ Ինշուրանս» ապահովագրական ՓԲԸ խորհրդի անդամ:

2017թ.-ի օգոստոսի 21-ից «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում զբաղեցնում է Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ-գլխավոր հաշվապահի պաշտոնը՝ հանդիսանալով Բանկի Տնօրինության անդամ:

Տիրապետում է անգլերեն, ռուսերեն և հայերեն լեզուներին:

Ամուսնացած է, ունի 2 երեխա

Գոհար Հարությունյան

Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1971թ. փետրվարի 9-ին: 1991 թ. գերազանցությամբ ավարտել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի Ֆինանսահաշվային ֆակուլտետը: 2006թ.-ից ուսանում է Էյ-Սի-Սի-Էյ հաստատությունում (Երդվյալ որակավորված հաշվապահների

ասոցիացիա):

1992-1999թթ. աշխատել է «Արդշինբանկ» ԲԲԸ՝ Հաշվապահական հաշվառման վարչությունում, 1999թ. նշանակվել է նույն բանկի Մաշտոցի մասնաճյուղի գլխավոր հաշվապահ: 2003-2004թթ. զբաղեցրել է «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հաճախորդների սպասարկման վարչության Հաշվեգործառնական բաժնի պետի պաշտոնը: 2004-2005թթ. աշխատել է «ՎՏԲ-Արմենիա» ՓԲԸ Հաճախորդների սպասարկման բաժնի պետ, այնուհետև նշանակվել նույն բանկի Ռիսկերի վերլուծության և պլանավորման վարչության պետի տեղակալ-Բյուջետային պլանավորման բաժնի պետ: 2005թ. դեկտեմբերի 1-ից մինչև 2007թ. օգոստոսի 1-ն աշխատել է «Կասկադ-Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ում որպես գլխավոր հաշվապահ, իսկ 2007թ. օգոստոսի 1-ից տեղափոխվել է նույն Խմբի անդամ «Կասկադ Բանկ» ՓԲԸ՝ որպես գլխավոր հաշվապահ: 2010թ. հունիսից «Կասկադ Բանկ» ՓԲԸ և «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ միացման պայմանագրի համաձայն տեղափոխվել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ, ուր 2010թ. հոկտեմբերի 8-ից նշանակվել է Ֆինանսական դեպարտամենտի գլխավոր հաշվապահի տեղակալ: 2011թ. հուլիսի 1-ից մինչև նոյեմբերի 30-ն աշխատել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում որպես Հաշվետվությունների ու վերլուծությունների բաժնի պետ: 2011 թվականի դեկտեմբերի 1-ից մինչև 2016թ. հուլիսի 31-ը ներառյալ ստանձնել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի Գլխավոր հաշվապահի պաշտոնը: 2017թ. սեպտեմբերի 26-ից մինչև 2022թ. մարտի 9-ը զբաղեցրել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գործառնությունների և ծառայությունների գծով տնօրենի պաշտոնը: 2022թ. մարտի 9-ն նշանակվել է Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական: Գոհար Հարությունյանը «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Տնօրինության անդամ է:

Վահե Դալյան

Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1969թ. դեկտեմբերի 21-ին: 1992թ. ավարտել է Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի Ռադիոտեխնիկա ֆակուլտետը ստանալով Ռադիոինժեների որակավորում: Այնուհետև՝ 1994թ. ավարտել է Հայկազյան համալսարանի Բիզնես դպրոցը՝ ստանալով Գործավար կառավարման մագիստրոսի (MBA) որակավորում, իսկ 2002թ. ավարտել է Լոնդոնի բիզնես դպրոցը ստանալով Ֆինանսների մագիստրոսի (MIF) որակավորում:

Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 1995թ.-ից ստանձնելով «Ջինիշյան հիշատակի հիմնադրամ»-ի վարկային ծրագրի տնօրենի պաշտոնը (1995-1998թթ.): 1999-2001թթ. աշխատել է ԱՄՆ ՄԶԳ/Շորբանկ խորհրդատվական ծառայություններ ծրագրում որպես միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկային ծրագրի պատասխանատու: 2003-2006թթ. եղել է ԱՄՆ ՄԶԳ Փոքր ձեռնարկությունների զարգացման նախաձեռնության միկրովարկավորման կազմակերպությունների զարգացման մասնագետ: 2006-2008թթ. աշխատել է ԱՄՆ ՄԶԳ Ֆինանսական ոլորտի զարգացման ծրագրում՝ նախ որպես միկրովարկավորման մասնագետ, այնուհետև որպես խմբի ղեկավար:

2009թ.-ից առ այսօր Վահե Դալյանն աշխատում է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում: Զբաղեցրել է Ներդրումների զարգացման և ֆինանսական գործիքների բաժնի պետի, ռիսկերի կառավարման բաժնի պետի, ռիսկերի կառավարման վարչության պետի պաշտոնները: 2013-2017թթ. ստանձնել է Բանկի Գործադիր տնօրենի տեղակալի և Առևտրային ֆինանսավորման վարչության պետի պաշտոնները:

2017թ. փետրվարից հանդիսանում է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն:

Վահե Դալյանը 2011թ.-ից Բանկի Վարչության /Ներկայումս Տնօրինության/ անդամ է:

Արթուր Նահապետյան

Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1981թ. Սեպտեմբերի 25-ին: 1998-2003թթ. ուսանել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտում: Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2003թ.-ից՝ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ից, Ռազմավարության և մեթոդոլոգիայի վարչությունում՝ որպես մասնագետ, ապա՝ առաջատար մասնագետ:

2005թ.-ին աշխատել է «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ում՝ զբաղեցնելով Տեղեկատվավերլուծական վարչության գլխավոր մասնագետի պաշտոնը:

17.08.2006թ. ընդունվել է աշխատանքի «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ում՝ մասնաճյուղերի կառավարման վարչության պետի տեղակալի պաշտոնում:

20.08.2007թ.-ին զբաղեցրել է «Յունիբանկ» ՓԲԸ-ում ներքին աուդիտի գործառնական աուդիտի վարչության ակտիվապասիվային գործարքների աուդիտի բաժնի վերահսկիչի պաշտոնը, այնուհետև նշանակվել է բաժնի պետի հաստիքում:

23.01.2008թ.-ից նշանակվել է մեթոդոլոգիայի և ստանդարտացման դեպարտամենտի տնօրեն, ապա՝ 02.06.2008թ.-ին նշանակվել է բանկի իրավաբանական դեպարտամենտի մեթոդոլոգիայի և ստանդարտացման վարչության պետ:

26.01.2009թ.-ին ընդունվել է աշխատանքի Արմենիա Փոստբանկ ՓԲԸ՝ որպես դասընթացավարների խմբի ղեկավար, ապա նշանակվել է որպես Գործադիր փոխտնօրեն:

17.10.2009թ.-ից «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Անձնակազմի կառավարման բաժնում ընդունվել է որպես դասընթացավար, այնուհետև նույն վարչությունում՝ որպես կարիերայի զարգացման պատասխանատու: 01.06.2010թ. նշանակվել է փոստբանկային ծառայությունների ղեկավար, իսկ 22.10.2012թ.-ին՝ որպես Մեթոդոլոգիայի բաժնի պետ:

01.02.2017թ.-ին նշանակվել է որպես Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ-Ռազմավարության, պլանավորման և վերլուծությունների վարչության պետ:

01.09.2017թ.-ից զբաղեցնում է Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրենի պաշտոնը:

Տիրապետում է ռուսերեն, անգլերեն, հայերեն լեզուներին:

Ամուսնացած է, ունի 2 դուստր:

Տնօրինության անդամ է:

Արամ Զաքարյան

Տեղեկատվական Տեխնոլոգիաների տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1978թ նոյեմբերի 8-ին:

1995-2000թթ. սովորել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանում, ստանալով տնտեսագետ-փիճակագրի որակավորումը:

2000-2002թթ ծառայել է ՀՀ Զինված ուժերում:

2002-2008թթ, աշխատել է՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկում՝ զբաղեցնելով Մեթոդաբան, Վիճակագիր, Վերլուծաբան, Վերստուգիչ պաշտոնները:

2008-2012թթ, աշխատել է "ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ"-ում, որպես Գործադիր տնօրենի տեղակալ, իսկ 2012-2018թ.թ՝ որպես Գործադիր տնօրեն:

09.2018-12.2018թթ, "Կոնվերս Բանկ" ՓԲԸ-ում զբաղեցրել է Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդականի պաշտոնը:

2019թ.-ից "Կոնվերս Բանկ" ՓԲԸ-ում նշանակվել է Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով տնօրեն, իսկ 2020թվականի մարտ ամսից՝ Տնօրինության անդամ:

Ամուսնացած է, ունի 1 երեխա:

Սարգիս Խաչատրյան

Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Ծնվել է 1978թ-ի հունիսի 30-ին ք.Երևանում:

1995-1999թթ. սովորել է Երևանի Պետական Համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետում և ստացել է բակալավարի որակավորում:

Այուսին տևող շարունակել է ուսումը նույն ֆակուլտետի մագիստրատուրայում՝ ստանալով մագիստրոսի կոչում մասնագիտացմամբ:

2001թ-2004թթ. սովորել է Երևանի Պետական Համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտուրայում, և 2004թ-ին պաշտպանելով ատենախոսությունն արժանացել է Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի աստիճանին: 2004թ-ից 2016թթ. դասավանդել է ԵՊՀ-ում:

Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է Հայներարտքանկ ՓԲԸ-ում, որպես վարկավորման բաժնի մասնագետ: 2002թ-ից 2003թ. աշխատել է Հայէկոնոմբանկ ԲԲԸ-ում որպես ռազմավարության և վերլուծությունների վարչության գլխավոր մասնագետ: 2003թ-ից աշխատանքային գործունեությունը շարունակել է Զարգացման Հայկական Բանկ ԲԲԸ-ում սկզբից որպես վարկավորման և ներդրումների բաժնի գլխավոր մասնագետ, այնուհետև բաժնի ղեկավարի տեղակալ, հետո բաժնի պետ, իսկ 2007թ.-ից մինչև 2016թ. վարկավորման և ներդրումների վարչության ղեկավար:

2017թ-ին միացել է "Կոնվերս Բանկ" ՓԲԸ-ի թիմին որպես կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ-խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորման վարչության պետ: 2020թ-ից օգոստոս ամիս զբաղեցնում է կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրենի պաշտոնը: 2020թ-ից սեպտեմբեր ամսից հանդիսանում է տնօրինության անդամ:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման /այսուհետ՝ ներքին աուդիտ/ ղեկավարը և անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից: Ներքին աուդիտի անդամ չեն կարող լինել Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, այլ ղեկավարներ ու աշխատակիցներ, ինչպես նաև Գործադիր մարմնի անդամների հետ փոխկապակցված անձինք:

Ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները պարտավոր են պահպանել Բանկի աշխատակիցների համար սահմանված աշխատանքային կարգապահությունը:

Ներքին աուդիտը Խորհրդի կողմից հաստատված կանոնակարգի համաձայն՝

ա) հսկողություն է իրականացնում Բանկի ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ,

բ) հսկողություն է իրականացնում Գլխավոր գործադիր տնօրենի, Տնօրինության, Բանկի տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից օրենքների, այլ իրավական ակտերի և Բանկի ներքին ակտերի, Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Տնօրինության տրված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ,

գ) եզրակացություններ և առաջարկություններ է տալիս Խորհրդի ներկայացրած, ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ առաջադրած հարցերի վերաբերյալ:

Ներքին աուդիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման մարմինների կամ այլ անձանց լուծմանը:

Ներքին աուդիտի ղեկավարը Խորհրդին, Տնօրինության և Գլխավոր գործադիր տնօրենին է ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները՝

ա) հերթական՝ տարեկան ծրագրով սահմանված ստուգումների արդյունքների մասին,

բ) արտահերթ, եթե բացահայտվել են ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ընդ որում, եթե խախտումները հետևանք են Գլխավոր գործադիր տնօրենի, Տնօրինության կամ Խորհրդի գործողությունների կամ անգործության, ապա հաշվետվությունը ներկայացվում է անմիջապես Խորհրդի նախագահին:

Սույն մասով նախատեսված դեպքերում հաշվետվությունները ներկայացվում են խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Ներքին աուդիտն օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտելու դեպքում պարտավոր է դրանք ներկայացնել բանկի Խորհրդին՝ միաժամանակ

առաջարկելով այդ խախտումների վերացման և ապագայում չկրկնման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումներ:

3.8.2. Տեղեկություններ թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ

Անուն ազգանուն	Պաշտոնը	Բնակության վայրը (հասցեն)	Մասնագի- տությունը	Վերջին 3 տարիներում գրադեցրած պաշտոնները այդ թվում համատեղությամբ
Արմեն Տեր- Տաճատյան	Խորհրդի նախագահ	ք.Երևան, Չեխովի փ, շենք 10, բն.120	Իրավաբան	«Տեր-Տաճատյան իրավաբանական և բիզնես- խորհրդատվական» ՓԲԸ. Հիմնադիր տնօրեն, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ
Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)	Խորհրդի անդամ	Զվարթնոց 2. 15, բն. 18	Հոգևորական	Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ֆինանսական բաժնի հաշվապահ, Քահանա, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ
Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտտի	Խորհրդի անդամ	Բուենոս Այրես, Հոնդուրասի փ., 5663-GA1	Հաշվապահ	Ամերիկյան միջազգային օդանավակայանների (ԱՄՕ)՝ Զվարթնոց միջազգային օդանավակայան (Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն) և Կարասկո միջազգային օդանավակայան (Մոնտեվիդեո, Ուրուգվայի Հանրապետություն) կոնցեսիոներ կազմակերպությունների գործունեությունը վերահսկող կորպորացիայի գլխավոր ֆինանսական տնօրեն. «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ
Խուան Կարլոս Օսկոդի	Խորհրդի անդամ	ք. Բուենոս Այրես, Ալբարինո 1064	Մենեջեր- Տնտեսագետ	«Afluenta» S.A.-ի տնօրեն, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Կոմերցիոն և Այլ Քաղաքականություններ ի Զարգացման և Վերահսկողության

				հանձնաժողովի նախագահ, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ
Մարսելո Վենդե	խորհրդի անդամ	Հասցե՝ ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 102., բն. 48		«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ «Տանգո» ՓԲԸ -ի տնօրեն «Տիեռաս դե Արմենիա» ՓԲԸ -ի տնօրեն «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ-ի գլխավոր մենեջեր մինչև 2019թ հոկտեմբեր
Անդրանիկ Գրիգորյան	Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Տնօրինության նախագահ	ք. Երևան, Սասնա Ծռեր 3, բն. 25	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Տնօրինության նախագահ Տնօրեն, Ֆինանսական համակարգի կայունության և կարգավորման դեպարտամենտ, Գործադիր կոմիտեի անդամ, Հայաստանի կենտրոնական բանկ 2019թ. դեկտեմբերից մինչև 2022թ հունվարի 3:
Դավիթ Ազատյան	Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ	Ք. Աշտարակ, Ուջան 3 փ, տուն 11	Ճարտարագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ-գլխավոր հաշվապահ
Հրանտ Հակոբյան	Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ	Ք. Երևան Այգեստան 9փ., տուն 45	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ 01.08.2019թ. Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ: 2008-2019.թ.թ հանդիսացել է "Հայփոստ" ՓԲԸ-ի

				տնօրենների խորհրդի անդամ
Գոհար Հարությունյան	Տնօրինության անդամ	Ք. Երևան. Հանրապետության փ. 462-բն.16 Պուշկինի 1, բն.7	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գործառնությունների և ծառայությունների գծով տնօրեն Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական
Վահե Դալյան	Ռիսկերի կառավար-ման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ	Ք. Երևան. Սոսե 2 նրբ, 8/16	Ռադիոինժեներ, ֆինանսիստ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ «Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն
Արթուր Նահապետյան	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ	Ք. Երևան. Նոր Նորքի 9գ., 81 շ, 31 բն	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն
Արամ Զաքարյան	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ	Ք.Երևան. Սարյան փ.202, բն 21	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ղեկավարությունում՝ Խորհրդական, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ ՏՏ և Ավտոմատացման վարչության պետ, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով տնօրեն
Սարգիս Խաչատրյան	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն	Ք. Երևան, Շերամի 105, բն 69	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ-խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորման վարչության պետ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն
Կարեն Ղահրամանյան	Ներքին աուդիտի ղեկավար	Ք. Երևան. Գայի 2, բն. 130	Տնտեսագետ	«Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ Ներքն վերահսկողության դեպարտամենտի տնօրեն

3.8.3. Շահերի բախումը

Բանկի և Բանկի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ազդագրի գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամ շահերի բախումը բացակայում է:

3.9. Հսկող անձինք

ա. Բանկը չունի նշանակալից մասնակից հանդիսացող ֆիզիկական անձինք:

բ. Բանկի **ուղղակի նշանակալից մասնակից** իրավաբանական անձինք են՝

1. «Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍԻ՝ սովորական բաժնետոմսերի 72.89% և արտոնյալ բաժնետոմսեր 333 հատ

2. ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ.ՎԻ. Ընկերությունը՝ սովորական բաժնետոմսերի 22.11%:

գ. «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի **անուղղակի նշանակալից մասնակիցներն են.**

1. «Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԹԻԴԻ, քանի որ տիրապետում է Բանկի նշանակալից մասնակից՝ "Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս" ԷլԷՍԻ-ի 100% բաժնետոմսերին:

2. Փոստ Ֆայնընս Ինթերնեյշնլ ԲԻ. ՎԻ., քանի որ տիրապետում է բանկի նշանակալից մասնակից Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ. ՎԻ. Ընկերության 100% բաժնետոմսերին: Փոստ Ֆայնընս Ինթերնեյշնլ ԲԻ. ՎԻ. բաժնետոմսերի 100% պատկանում է «Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍԻ ընկերությանը:

3. Էդուարդո Էռնեսկյան, քանի որ տիրապետում է «Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԹԻԴԻ 100% բաժնետոմսերին, իսկ վերջինս էլ տիրապետում է բանկի նշանակալից մասնակից «Ընդվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷլԷՍԻ-ի 100% բաժնետոմսերին:

3.9.1. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի կողմից մինչ այժմ թողարկվել և տեղաբաշխվել է 66,492 (Վաթսուկվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

1) Բանկի կողմից թողարկված բոլոր արժեթղթերը ոչ փաստաթղթային են:

2) Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերը թույլատրված չեն որևէ կարգավորվող շուկայում առևտրին:

3) Բանկի թողարկված 66,492 հատ սովորական և 333 հատ արտոնյալ բաժնետոմսերը տեղաբաշխվել են ամբողջությամբ:

4) Թողարկված արժեթղթերի մարման ժամկետ նախատեսված չէ:

5) Բանկի հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի՝

ա/ մասնակցել Ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով,

բ/ մասնակցել Բանկի կառավարմանը, ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում՝ մասնակցող անձի մասնագիտական որակավորման վերաբերյալ ՀՀ կենտրոնական բանկի դրական եզրակացության առկայության դեպքում,

գ/ ստանալ շահութաբաժիններ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից,

դ/ առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը, եթե ՀՀ օրենսդրությամբ և Կանոնադրությամբ այլ բան նախատեսված չէ,

ե/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից և տեղեկություններից բացի, այդ թվում՝ Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռներին, հաշվետվություններին, Բանկի ֆինանսական գործունեությանը, ստանալու Բանկի վերջին տարեկան հաշվետվության և արտաքին աուդիտի եզրակացության

պատճենները, ինչպես նաև հաշվիչ հանձնաժողովի արձանագրությունները: Իսկ Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 2% և ավելին տիրապետող բաժնետերն իրավունք ունի ստանալ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերն ու տեղեկությունները նույն հոդվածով սահմանված կարգով:

զ/ Ժողովներում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,

է/ հանդես գալ առաջարկություններով Ժողովներում,

ը/ Ժողովներում քվեարկել իրեն պատկանող քվեարկող բաժնետոմսերի ձայների չափով,

թ/ դիմել դատարան՝ Ժողովի կողմից ընդունված և գործող ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,

ժ/ Բանկի սեփական միջոցների հաշվին կանոնադրական կապիտալն ավելացնելիս Խորհրդի կողմից որոշված գնով, բայց ոչ պակաս անվանական արժեքից, ձեռք բերել համապատասխան քանակությամբ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր,

ժա/ Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը,

ժբ/ նախապատվության իրավունքով նույն գնով, որով այն բաժնետերերի կողմից վաճառվում է և այլ հավասար պայմաններով ձեռք բերել վաճառվող բաժնետոմսերը՝ պահպանելով Կանոնադրության պահանջները,

ժգ/ Բանկի կանոնադրական կապիտալում իր բաժնետոմսերը կամ դրա մի մասը վաճառել կամ այլ ձևով զիջել Բանկի մեկ կամ մի քանի բաժնետերերի, ինչպես նաև երրորդ անձանց՝ պահպանելով ՀՀ օրենսդրությամբ և Կանոնադրությամբ սահմանված կարգը,

ժդ/ ունենալ Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Բանկի արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի՝

ա/ Ժողովում մասնակցել ձայնի իրավունքով, եթե քննարկվում են Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման հարցերը, Կանոնադրության փոփոխման կամ լրացման հետ կապված այն որոշումները, որոնք սահմանափակում են իր իրավունքները,

բ/ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմսերի ձեռք բերման պահից մեկ տարվա ընթացքում պահանջել դրանց փոխարկում հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի, առաջնահերթության իրավունքով ձեռք բերել Բանկի կողմից տեղաբաշխվող հայտարարված բաժնետոմսերը, արտոնյալ բաժնետոմսերը՝ հավասար քանակային հարաբերակցությամբ փոխարկելով հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի և Կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետներում վճարելով լրացուցիչ տեղաբաշխվող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի շուկայական արժեքի և արտոնյալ փոխարկվող բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ու վերջիններիս հասանելիք շահութաբաժնի գումարի տարբերությունը,

գ/ իրավասու մարմնի կողմից շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահութաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմսի անվանական արժեքի 20%-ի չափով,

դ/ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում մասնակցել Բանկի գործերի կառավարմանը՝ մասնակցող անձի մասնագիտական որակավորման վերաբերյալ ՀՀ կենտրոնական բանկի դրական եզրակացության առկայության դեպքում,

ե/ հանդես գալ առաջարկություններով Ժողովներում,

զ/ Կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում Ժողովներում քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով,

է/ Բանկի չբաշխված շահույթի հաշվին կանոնադրական կապիտալն ավելացնելիս Խորհրդի կողմից որոշված գնով, բայց ոչ պակաս անվանական արժեքից, ձեռք բերել համապատասխան քանակությամբ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր:

Բանկի բաժնետերը պարտավոր է՝

ա/ Կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետներում լրիվ վճարել իր բաժնետոմսերի արժեքը,

բ/ չիրապարակել Բանկի գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք ներկայացնող տեղեկությունները, որոնց ցանկը սահմանում է Բանկի խորհուրդը,

գ/ Խորհրդին և Բանկի աուդիտն իրականացնող անձին տրամադրել օրենքով սահմանված տեղեկություններ Բանկի գործարքներում իր շահագրգռվածության, Բանկի հետ գործարք իրականացնող անձանց հետ իր փոխկապակցվածության մասին,

դ/ ենթարկվել Կանոնադրության այլ պահանջներին:

6) «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի կողմից 2018 թվականին հաշվարկվել և վճարվել է 570 350 հազ. դրամ շահաբաժին, 2019 թվականին՝ 850 381 հազ. դրամ շահաբաժին:

7) Ընկերության բաժնետոմսերի շուկայական գնի մասին տեղեկություններ չկան, քանի որ նրանք ազատորեն չեն շրջանառվում շուկայում:

8) Ընկերության բաժնետոմսերի փոխարկման, բաժանման, համախմբման, հետգնման դեպքեր չեն եղել:

3.10. Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսի վերաբերյալ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի բոլոր տարիներ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան:

Բանկի աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, ինչպես նաև անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են սույն Ծրագրային ազդագրի Հավելված 7-ում:

Նախորդ տարիների «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի գործունեության ֆինանսական արդյունքները և ակտիվների տարեկան եկամտաբերությունը ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

հազար ՀՀ դրամ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31/12/21 (Աուդիտ չանցած)	31/12/20 (Աուդիտ անցած)	31/12/19 (Աուդիտ անցած)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	377,571,800	332,436,914	325,628,525
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	325,970,535	284,120,867	281,387,217
ԿԱՊԻՏԱԼ	51,601,265	48,316,047	44,241,308
Զուտ տոկոսային եկամուտ	14,389,814	14,030,128	12,952,792
Գործառնական եկամուտ (զուտ կոմիսիոն վճարները ներառյալ)	19,286,804	19,064,113	18,132,836
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	5,355,031	3,310,101	6,961,172
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո	4,126,909	2,779,204	5,452,137
Ակտիվների շահութաբերության գործակիցը (ROA, %)	1.15%	0.85%	1.84%
Սեփական կապիտալի շահութաբերության գործակիցը (ROE, %)	8.34%	5.85%	13.19%

Բանկի ֆինանսական գործունեությունը

ա. Բանկի պարտավորությունները (ոեսուրսները) ունեն հետևյալ կառուցվածքը.

Ֆինանսական միջնորդություն կատարող անձանց, այդ թվում՝ բանկերի, բնականոն գործունեության համար ռեսուրսների գլխավոր աղբյուրներն են հանդիսանում սեփական կապիտալը և ներգրավված միջոցները: Բանկը վարկերի տրամադրման և միջոցների այլ տեղաբաշխումների նպատակով վերջին տարիներին զգալիորեն ամրապնդել է իր ռեսուրսային բազան:

	31/12/21 (Աուդիտ չանցած)	Տես. կշիռ %	31/12/20 (Աուդիտ անցած)	Տես. կշիռ %	31/12/19 (Աուդիտ անցած)	Տես. կշիռ %
Ռեսուրսներ, ընդամենը, այդ թվում՝	377,571,800	100	332,436,914	100	325,628,525	100
Սեփական կապիտալ	51,601,265	13.67	48,316,047	14.53	44,241,308	13.59
Պարտավորություններ, որից՝	325,970,535	86.33	284,120,867	85.47	281,387,217	86.41
հաճախորդներից ներգրավված միջոցներ	261,422,606	69.24	227,973,075	68.58	222,172,144	78.96
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	42,122,993	11.16	30,167,771	9.07	28,090,880	9.98
այլ պարտավորություններ	1,610,054	0.43	1,133,431	0.34	1,659,775	0.59

2019-2021թթ. դրությամբ Բանկի պարտավորությունների կատարման մակարդակը բնորոշող ստորև ներկայացված աղյուսակում, ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվային ցուցանիշների փաստացի մակարդակը վկայում են, որ Բանկի պարտավորությունների կատարման հնարավորությունները պահպանվել են բարձր մակարդակի վրա:

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար 31/12/21	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար 31/12/20	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար 31/12/19	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	14.26%	14.27%	14.60%	12.00%
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	13.50%	13.07%	X	9.00%
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների	38.04%	30.35%	26.22%	15.00%

գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը				
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցածրահանգ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	105.50%	94.73%	88.58%	60.00%

բ. Բանկի սեփական կապիտալի կառուցվածքը 2019-2021թթ. ընթացքում ունի հետևյալ տեսքը.

Կապիտալ	31/12/21 (Աուդիտ չանցած)	31/12/20 (Աուդիտ անցած)	31/12/19 (Աուդիտ անցած)
Կանոնադրական կապիտալ	19,947,633	19,947,633	16,416,633
Էմիսիոն եկամուտ	63,233	63,233	63,233
Պահուստներ՝	5,911,593	6,660,112	7,076,109
Գլխավոր պահուստ	3,848,182	3,627,805	2,798,799
Վերագնահատման պահուստներ	2,063,411	3,032,307	4,277,310
Կուտակված շահույթ (վնաս)	25,678,806	21,645,069	20,685,333
Ընդամենը կապիտալ	51,601,265	48,316,047	44,241,308

Բանկի սեփական կապիտալը տարիների ընթացքում ունեցել է աճի միտում, որը պայմանավորված է եղել ինչպես կուտակված (չբաշխված) շահույթի աճով, այնպես էլ բաժնետերերի կողմից կապիտալի համալրմամբ: Նշված միտումները կրելու են շարունակական բնույթ:

Գ. Հարկային արտոնություններ

Բանկը չի օգտվում որևէ հարկային արտոնությունից:

Դ. Դատական և իրավական ընթացակարգը

Նախորդ 12 ամիսների ընթացքում Բանկի նկատմամբ դատարանի, պետական մարմինների կողմից կայացրած և օրինական ուժ ստացած վճիռ/դատական ակտ չի եղել:

Բանկի դեմ սնանկության կամ լուծարային վարույթի կիրառման նախաձեռնություններ վերջին 12 ամիսների ընթացքում չի եղել:

3.11. Էական պայմանագրեր

2021 թվականի ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5%-ը չեն կնքվել:

3.12. Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը եվ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

1. Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:
2. Թողարկողը չունի երրորդ անձ փորձագետ կամ խորհրդատու, որոնց մասնագիտական կարծիքն օգտագործվել է սույն ազդագրում:
3. Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են Ազդագրի Հավելված 7-ում:

3.13. Այլ տեղեկատվություն

Բանկի Կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am: Սույն Ծրագրային ազդագրի էլեկտրոնային տարբերակը կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում տեղադրված լինելու բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am: Ներդրողը անվճար կարող է ձեռք բերել սույն Ծրագրային ազդագիրը և դրան կից փաստաթղթերը թղթային տարբերակով՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակում՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

**«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային
պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի
տիպային ձև (իրավաբանական անձ)**

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային
պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական
իրավաբանական անձանց համար

Լրացվում է Ներդրողի կողմից

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Իրավաբանական անձի անվանումը (ֆիրմային անվանում, կազմակերպատրվական ձև)	
Պետական գրանցման տվյալները (գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)	
Գրանցման և գտնվելու վայրը (գրանցման և գտնվելու վայրի հասցեները)	
ՀՎՀՀ	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ
(այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած
արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի թողարկման արժույթ	
1 պարտատոմսի ձեռքբերման գինը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի քանակը՝ հատ (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի դիմաց վճարվելիք ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Անձի արտարժույթով բանկային հաշվի համարը Բանկի անվանումը	
Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը Բանկի անվանումը	
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Սույնով, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ,
ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի
հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ
դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների
հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված
են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության
ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից
խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու/ակցեպտավորելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերի միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Ներդրողի ստորագրություն ----- Կ.Տ

Լրացվում է Բանկի կողմից

Հայտի ընդունման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ընդունող աշխատակցի ստորագրությունը և շտամպը	
Վաճառված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ (թվերով/տառերով)	
Վաճառված Պարտատոմսերի դիմաց գանձված ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը/ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար) հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2.

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի տիպային ձև (ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր)

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)

Լրացվում է Ներդրողի կողմից

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ներկայացնողի անունը (անուն, ազգանուն)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ (անձնագրի համար)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման Ամսաթիվը (անձնագրի տրման ամսաթիվը)	
Գրանցման վայրը (գրանցման վայրի հասցեն)	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի թողարկման արժույթ	
1 պարտատոմսի ձեռքբերման գինը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի քանակը՝ հատ (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի դիմաց վճարվելիք ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Անձի արտարժույթով բանկային հաշվի համարը Բանկի անվանումը	
Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը Բանկի անվանումը	
Արժեթղթերի հաշիվը Հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ, ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Համաձայն եմ, որ Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնություններն առաջնահերթության կարգով լուծվեն Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված եմ, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով*:

Բանկի և Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի միջև կնքված համաձայնագրի համաձայն, Բանկը հրաժարվում է Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից միայն այն գույքային պահանջների մասով, որոնց չափը չի գերազանցում 250,000 (երկու հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթը, իսկ գործարքի գումարի չափը չի գերազանցում 500,000 (հինգ հարյուր հազար) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթը:

Սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերի միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Ներդրողի ստորագրություն -----

Լրացվում է Բանկի կողմից

Հայտի ընդունման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ընդունող աշխատակցի ստորագրությունը և շտամպը	
Վաճառված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ (թվերով/տառերով)	
Վաճառված Պարտատոմսերի դիմաց գանձված ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը (օր, ամիս, տարի)	

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար) հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում մինչև աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

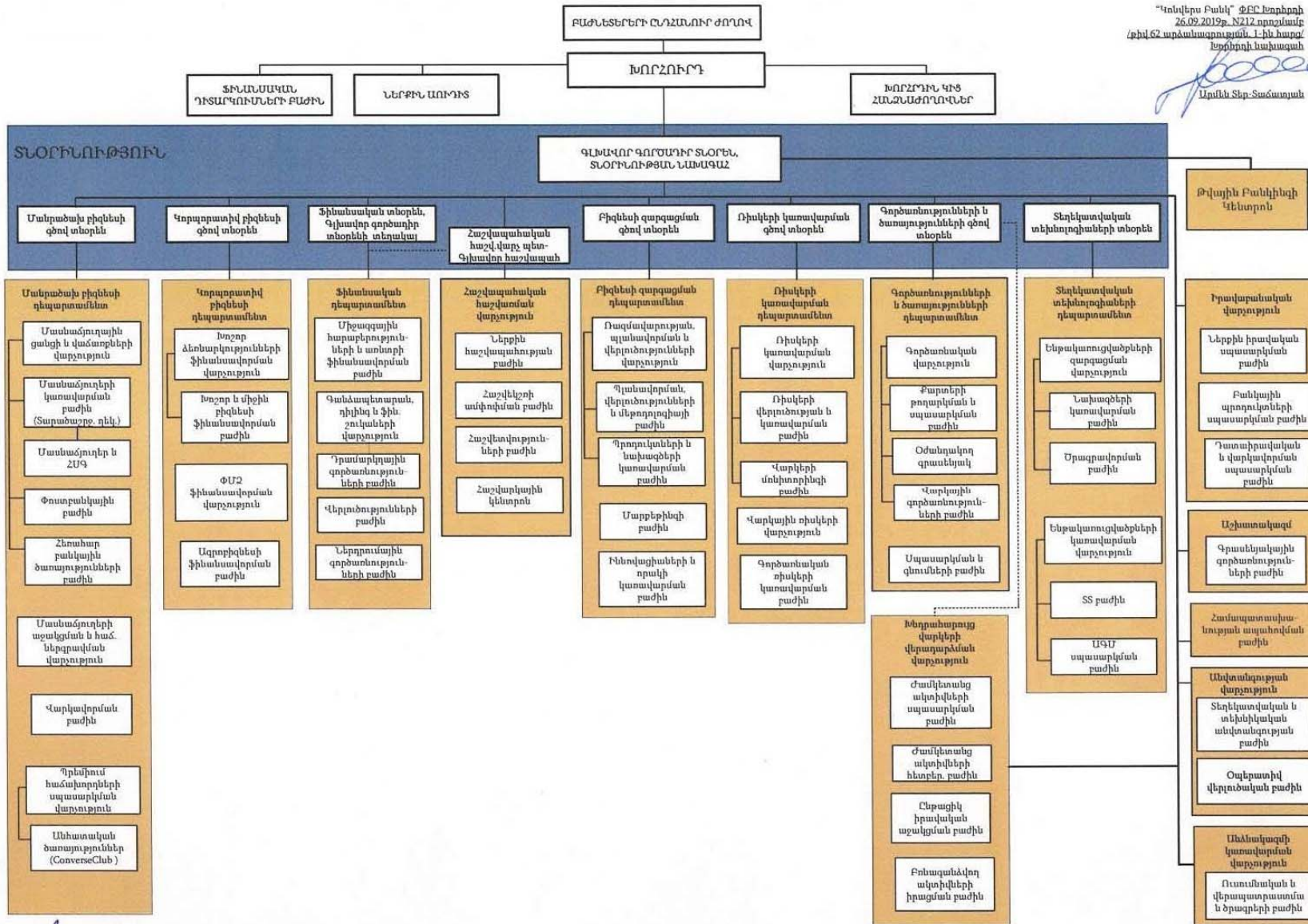
*ՀՀ օրենսդրության համաձայն, անհատ ձեռնարկատերը չի օգտվում իր պահանջները Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին ներկայացնելու հնարավորությունից:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Հաստատված է

“Կոնվերս Բանկ” ՓԲԸ Խոնարհի
26.09.2019թ. N212 որոշմամբ
/քվի 62 արձանագրության, 1-ին կարգ/
Խորհրդի նախագահ

Արմեն Տեր-Տադևոսյան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Թողարկման վերջնական պայմաններ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(Թողարկողի անվանումը)

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի

պարտատոմս

(արժեթղթերի տեսակը)

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 2022թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ

(Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)

1.	Թողարկողը (Թողարկողի անվանումը)	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
2.	Երաշխավորողը	Նախատեսված չէ ներգրավել երաշխավոր
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը, օրինակ 2016 թ-ի 1-ին թողարկման համար՝ 2016-1)	2022-1
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր	Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի միևնույն հերթի պարտատերերի/ սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ ենթակետի համաձայն՝ Բանկի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի

	թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են երրորդ հերթին: Մանրամասն ներկայացված է Ծրագրային ազդագրի 2.3. կետի 2 ենթակետում էջ 23:
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար, ՀՀ դրամ
7.	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսի գինը տեղաբաշխման առաջին օրվանից հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով. $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ որտեղ. $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ DP - պարտատոմսի գինն է (կլորացվում է ստորակետից հետո 4 նիշի ճշտությամբ թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն), DSN – գործարքի կատարման օրից մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC- գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, C – տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, y – մինչև մարում եկամտաբերություն: Յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի տվյալ օրվա գինը տեղաբաշխման ողջ ընթացքի համար Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am :
8.	Անվանական արժեքը	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
9.	Քանակը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից

	Ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 24.03.2022թ. թիվ 33 որոշում
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից և համընկնում է տեղաբաշխման սկզբի օրվա հետ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից, Վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
17.	Արժեկտրոնի օրերի	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի

	հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	ընթացքում/փաստացի օրեր տարվա (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	«ոչ կիրառելի»
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
22.	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար՝ 1 պարտատոմսի համար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ՝ 1 պարտատոմսի համար
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Չի նախատեսվում
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
	1) Ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	

	3) Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
	4) Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փոփոսացիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
	1) Ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	
	3) Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ, Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1
27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	
Այլ տեղեկություններ		
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29.	Եթե առաջարկվող	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը

	արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն ստանալու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության թույլտվություն ստանալու դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ն: Առևտրի թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել:
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանիշ չունեն
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Վճարումը կատարվում է պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացման օրը, ոչ ուշ քան մինչև ժամը 16:30-ը, հատուկ թողարկման նպատակով Բանկում բացված թիվ 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար), տարանցիկ հաշվին կանխիկ մուտքագրման կամ փոխանցման միջոցով: Ընդ որում, եթե հայտ-հանձնարարականի ներկայացումը և համապատասխան գումարի վճարումը կատարվել է մինչ տվյալ օրվա 16:30-ն ներառյալ, ապա պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է տվյալ օրով: Ժամը 16:30-ից հետո ներկայացված և/կամ վճարված հայտի համար վճարվող գումարի չափը հաշվարկվում է տվյալ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա պարտատոմսի գնով: Պարտատոմսերի սեփականատերերը կարող են այդ պարտատոմսերի իրավունքներն ու պարտավորությունները հաշվառել օրենքով սահմանված կարգով լիցենզավորված Հաշվի օպերատորների մոտ՝ համապատասխան արժեթղթերի հաշիվ բացելու միջոցով: Պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և պահառուի ներքին կանոնակարգերով սահմանված կարգով: Պարտատոմսերի սեփականատերերն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց Հաշվի օպերատորից:

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններ»-ում ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը (երաշխավորողը) հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Ստորագրող անձինք

Արմեն Տեր-Տաճատյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

(ամսաթիվ)

Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Խուան Կարլոս Օսկոիդի
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտի
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Մարսելո Վենդե
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Անդրանիկ Գրիգորյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

(ամսաթիվ)

Հրանտ Հակոբյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Դավիթ Ազատյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ,
Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Գոհար Հարությունյան
Գլխավոր գործադիր տնօրենի խորհրդական,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Վահե Դալյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Արթուր Նահապետյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Արամ Զաքարյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Սարգիս Խաչատրյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. Մասնաճյուղերի ցանկ

«Գլխամասային գրասենյակ» ՀՀ, 0010, Երևան, Կենտրոն համայնք, Հանրապետության հրապարակ, Վ. Սարգսյան 26/1 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	
«Ավան» մասնաճյուղ ՀՀ, 0060, Երևան, Ավան համայնք Խուդյակով 161/2 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-77, 61-44-72	«Մեծամոր» մասնաճյուղ ՀՀ, 0910, ք. Մեծամոր Քաղաքապետարանի շենք, 1-ին հարկ Հեռախոս՝ (+374 237) 32-070, (374 10) 28-18-33
«Կենտրոնական» մասնաճյուղ ՀՀ, 0051, Երևան, Արաբկիր համայնք Կոմիտասի 49 շենք, 1/3 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Էջմիածին» մասնաճյուղ ՀՀ, 1101, ք. Էջմիածին Մաշտոցի 69/90 Հեռախոս՝ (+374 231) 52-093, 52-088
«Դավթաշեն» մասնաճյուղ ՀՀ, 0054, Երևան, Դավթաշեն համայնք 3 թաղամաս, 18/6 տարածք Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Սևան» մասնաճյուղ ՀՀ, 1501, ք. Սևան Նաիրյան 155, 2 Հեռախոս՝ (+374 261) 20-162, 20-165
«Էրեբունի» մասնաճյուղ ՀՀ, 0041, Երևան, Էրեբունի համայնք Էրեբունի 11 Հեռախոս՝ (+374 10) 43-04-57, 43-04-58	«Ստեփանակերտ» մասնաճյուղ Արցախի Հանրապետություն, ք. Ստեփանակերտ Վ. Սարգսյան 25/2 և 25/3 Հեռախոս՝ (+374 47) 97-52-77, 97-53-77
«Մոսկովյան» մասնաճյուղ ՀՀ, 0009, Երևան, Կենտրոն համայնք Մաշտոցի 39/12 Հեռախոս՝ (+374 10) 52-15-28	«Վանաձոր» մասնաճյուղ ՀՀ, 2021 ք. Վանաձոր Գ. Լուսավորչի 40 Հեռախոս՝ (+374 0322) 42-916, 41-258
«Կիլիկիա» մասնաճյուղ ՀՀ, 0070, Երևան, Կենտրոն համայնք Քաջազնունի 4/1 Հեռախոս՝ (+374 10) 55-13-59	«Աբովյան» մասնաճյուղ ՀՀ, 2202, ք. Աբովյան Սահմանադրության հրապարակ 8 Հեռախոս՝ (+374 222) 33-080, 22-025
«Երիտասարդական» մասնաճյուղ ՀՀ, 0070, Երևան, Տերյան 105/1 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Կոտայք» մասնաճյուղ ՀՀ, Առինջ, Բ թաղամաս, 1 փ., 17, Առևտրի կենտրոն Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11
«Սայաթ Նովա» մասնաճյուղ ՀՀ, 0001, Երևան, Կենտրոն համայնք Սայաթ-Նովա 19 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Հրազդան» մասնաճյուղ ՀՀ, 2302, ք. Հրազդան Միկրոշրջան 104, 1-ին հարկ, Հեռախոս՝ (+374 223) 34-709, 24-707
«Զվարթնոց օդանավակայան» մասնաճյուղ ՀՀ, Երևան, Մալաթիա համայնք մ/օ «Զվարթնոց» 42, Մեկնման սրահ Հեռախոս՝ (+374 10) 49-31-97, 49-31-98	«Նոր Հաճրն» մասնաճյուղ ՀՀ, 2412, ք. Նոր Հաճն Չարենցի 8, Հեռախոս՝ (+374 224) 43-850, 43-840
«Ավիացիա» մասնաճյուղ ՀՀ, Երևան, Մալաթիա համայնք մ/օ "Զվարթնոց" 42, Ժամանման փակ գոտի Հեռախոս՝ (+374 10) 49-31-97	«Չարենցավան» մասնաճյուղ ՀՀ, 2501, ք. Չարենցավան Խանջյան 21 Հեռախոս՝ (+374 226) 41-597

«Մալաթիա» մասնաճյուղ ՀՀ, 0065, Երևան, Սեբաստիա փ., 82շ, 50 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Գյումրի» մասնաճյուղ ՀՀ, ք. Գյումրի Երևանյան խճուղի 7/7 Հեռախոս՝ (+374 312) 40-629
«Նոր-Նորք» մասնաճյուղ ՀՀ, 0056, Երևան, Նոր-Նորք համայնք Գայի պող. 10/6 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Կումայրի» մասնաճյուղ ՀՀ, 3106, ք. Գյումրի, Խրիմյան Հայրիկ 46ա Հեռախոս՝ (+374 312) 49-606, 49-605
«Արարատյան» մասնաճյուղ ՀՀ, 0039, Երևան, Շենգավիթ համայնք Բագրատունյաց 13, 111 Հեռախոս՝ (+374 10) 46-50-07, 42-44-95	«Շիրակ» մասնաճյուղ ՀՀ, ք. Գյումրի Օդանավակայանի սպասասրահում գտնվող կրպակ Հեռախոս՝ (+374 312) 35-605
«Արշակունյաց» մասնաճյուղ ՀՀ, 0039, Արշակունյաց պողոտա, 17շ., 1 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Կապան» մասնաճյուղ ՀՀ, 3301, ք. Կապան Թումանյան 1/2 Հեռախոս՝ (+374 285) 20-058, 20-068
«Զեյթուն» մասնաճյուղ ՀՀ, 0069, Երևան, Քան-Զեյթուն համայնք Ռուբինյանց փող. 14/7 Հեռախոս՝ (+374 10) 51-12-11	«Դիլիջան» մասնաճյուղ ՀՀ, 3901, ք. Դիլիջան Մյասնիկյան փողոց, Կապի հանգույցի 1-ին հարկ Հեռախոս՝ (+374 268) 22-386
«Աշտարակ» մասնաճյուղ ՀՀ, 0201, ք. Աշտարակ Սիսակյան 1 Հեռախոս՝ (+374 232) 36-911, 36-922	«Իջևան» մասնաճյուղ ՀՀ, 4001 ք. Իջևան, Վալանսի փող. 6/1 Հեռախոս՝ (+374 263) 40-844, 40-899
«Արտաշատ» մասնաճյուղ ՀՀ, 0701, ք. Արտաշատ Օգոստոսի 23, փող. թիվ 43 Հեռախոս՝ (+374 235) 22-499, 22-478	
«Արմավիր» մասնաճյուղ ՀՀ, 0902, ք. Արմավիր Հանրապետության փող. 3 Հեռախոս՝ (+374 237) 22-273	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) = Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) = Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն = Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր = Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սարեք = (Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր/Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. Ֆինանսական հաշվետվություններ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

*2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն.....	6
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր.....	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ.....	25
5. Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն.....	26
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	28
7. Առևտրային արժեթղթեր.....	29
8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ.....	29
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ.....	31
10. Ներդրումային արժեթղթեր.....	39
11. Հիմնական միջոցներ.....	41
12. Ոչ նյութական ակտիվներ.....	43
13. Բռնագանձված ակտիվներ.....	43
14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ.....	44
15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ.....	45
16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ.....	45
17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ.....	46
18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր.....	46
19. Հարկում.....	47
20. Այլ փոխառու միջոցներ.....	48
21. Ստորադաս վարկեր.....	48
22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ.....	48
23. Կապիտալ.....	50
24. Զուտ տոկոսային եկամուտ.....	51
25. Կարկային կորուստների գծով ծախս, այլ արժեզրկում և պահուստներ.....	52
26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ.....	53
27. Զուտ առևտրային եկամուտ.....	53
28. Այլ եկամուտ.....	53
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր.....	54
30. Ռիսկերի կառավարում.....	54
31. Իրական արժեքի չափում.....	69
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ.....	73
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում.....	74
34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն.....	75
35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ.....	78
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն.....	79
37. Կապիտալի համարժեքություն.....	79
38. Հաշվետու ժամակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր.....	80

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Ernst & Young CJSC
1 Northern Ave., office 27
Yerevan, 0001, Armenia
Tel: +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Fax: +374 (10) 500 706
www.ey.com/am

«Երևաթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0001
Հյուսիսային պող. 1, գրասենյակ 27
Հեռ. +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Ֆաքս. +374 (10) 500 706

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության և իր դուստր ընկերության (միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԵՄՍ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և համախմբված հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների էականության, այնպես էլ ՀՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՀՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:

Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վառթարաքման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:

Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:

Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝

- ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն,
- ▶ Խմբի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում,
- ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխառություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում՝ անհատական հիմունքով:

Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների՝ դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնման վիճակագրությունը և արժեզրկված վարկերի մնացորդների փոփոխությունը սկզբնական ճանաչման ամսաթվից մինչև դեֆոլտի ամսաթիվը: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար դեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Աուդիտի առանցքային հարց

Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ խմբի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում

Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:

Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր խմբի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:

Խմբի 2019թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Խմբի 2019թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Խմբի 2019թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խաղաղության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան ղեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ▶ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- ▶ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- ▶ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել խմբի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:

-

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2019	2018
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	43,540,737	40,470,858
Առևտրային արժեթղթեր	7	646,487	1,160,345
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	20,549,255	5,212,487
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	226,444,991	196,282,332
Ներդրումային արժեթղթեր	10	20,326,218	18,356,454
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	-	8,092,013
Հիմնական միջոցներ	11	9,479,389	6,739,038
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	337,260	296,331
Բռնագանձված ակտիվներ	13	2,023,928	1,977,614
Այլ ակտիվներ	14	2,280,260	2,531,906
Ընդամենը ակտիվներ		325,628,525	281,119,378
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	6,913,474	13,963,370
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	24,488	26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17	222,172,144	187,214,116
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	19,920,288	16,653,444
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		644,892	199,430
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	19	947,921	938,233
Այլ փոխառու միջոցներ	20	21,177,406	15,684,413
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3	2,066,563	-
Ստորադաս փոխառություններ	21	5,806,646	5,852,819
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	22	53,620	70,056
Այլ պարտավորություններ	14	1,659,775	1,482,613
Ընդամենը պարտավորություններ		281,387,217	242,085,077
Կապիտալ	23		
Կանոնադրական կապիտալ		16,416,633	16,416,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		2,798,799	1,898,319
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,487,892	3,057,881
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		789,418	1,651,410
Զբաղիված շահույթ		20,685,333	15,946,825
Ընդամենը կապիտալ		44,241,308	39,034,301
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		325,628,525	281,119,378

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Արթուր Հակոբյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

15 մայիսի, 2020թ.

6-80 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն**2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	<i>Ծան.</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	23,965,984	21,013,954
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	127,397	100,724
Տոկոսային ծախս	24	(11,140,589)	(9,635,307)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	24	12,952,792	11,479,371
Վարկային կորուստների գծով ծախս	25	(1,204,198)	(948,002)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		11,748,594	10,531,369
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	3,194,074	2,713,169
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(1,020,933)	(871,738)
Զուտ առևտրային եկամուտ	27	1,093,450	1,539,144
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ/(վնաս)		65,291	(313,262)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		597,430	884,812
Այլ եկամուտ	28	1,250,732	720,816
Ոչ տոկոսային եկամուտ		5,180,044	4,672,941
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(5,540,998)	(4,906,867)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(1,099,011)	(601,397)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(74,203)	(61,780)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	29	(3,253,254)	(3,392,533)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով այլ ծախսեր	25	-	(35,871)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(9,967,466)	(8,998,448)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		6,961,172	6,205,862
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(1,509,035)	(1,310,591)
Հաշվետու տարվա շահույթ		5,452,137	4,895,271

6-80 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2019	2018
Հաշվետու տարվա շահույթ		5,452,137	4,895,271
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		678,391	–
Շահութահարկի ազդեցություն	19	(122,110)	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային գործիքների գծով օգուտ		117,487	138,140
Շահութահարկի ազդեցություն	19	(23,497)	(27,628)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		650,271	110,512
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)		747,964	(6,368)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված օգուտ՝ վերադասակարգված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		(597,436)	(884,812)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		(205,430)	(9,375)
Շահութահարկի ազդեցություն	19	9,882	180,111
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ վնաս		(45,020)	(720,444)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) հարկումից հետո		605,251	(609,932)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		6,057,388	4,285,339

6-80 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
Մնացորդն առ 2018թ. հունվարի 1	16,416,633	63,233	1,243,064	2,261,342	3,181,072	12,153,968	35,319,312
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	-	-	655,255	-	-	(655,255)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(570,350)	(570,350)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	655,255	-	-	(1,225,605)	(570,350)
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,895,271	4,895,271
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	(609,932)	-	-	(609,932)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	(609,932)	-	4,895,271	4,285,339
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(123,191)	123,191	-
Մնացորդը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,416,633	63,233	1,898,319	1,651,410	3,057,881	15,946,825	39,034,301
Մնացորդն առ 2019թ. հունվարի 1	16,416,633	63,233	1,898,319	1,651,410	3,057,881	15,946,825	39,034,301
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	-	-	900,480	-	-	(900,480)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(850,381)	(850,381)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	900,480	-	-	(1,750,861)	(850,381)
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	5,452,137	5,452,137
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	48,970	556,281	-	605,251
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	48,970	556,281	5,452,137	6,057,388
Կուտակված վերագնահատման պահուստի տեղափոխում՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային գործիքների վաճառքի արդյունքում	-	-	-	(910,962)	-	910,962	-
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(126,270)	126,270	-
Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,416,633	63,233	2,798,799	789,418	3,487,892	20,685,333	44,241,308

6-80 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2019	2018
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		23,760,455	21,169,444
Վճարված տոկոսներ		(10,856,291)	(8,547,527)
Ստացված միջնորդավճարներ		3,194,074	2,713,169
Վճարված միջնորդավճարներ		(1,020,933)	(871,738)
Ջուտ առևտրային եկամուտ		1,288,369	1,519,121
Ստացված այլ եկամուտ		823,570	720,766
Աշխատակազմին վճարված գումարներ		(5,442,652)	(4,779,790)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր		(3,294,349)	(3,464,277)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		8,452,243	8,459,168
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում			
Առևտրային արժեթղթեր		579,843	(279,974)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(6,349,407)	5,317,501
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(33,296,592)	(30,751,558)
Բռնագանձված ակտիվներ		837,103	475,452
Այլ ակտիվներ		517,517	(483,322)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(7,095,225)	545,372
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		35,646,857	9,515,901
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		(68,932)	(43,252)
Այլ պարտավորություններ		112,256	18,713
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը		(664,337)	(7,225,999)
Վճարված շահութահարկ		(1,189,610)	(1,676,849)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		(1,853,947)	(8,902,848)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(9,391,046)	(12,753,608)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		16,326,197	11,120,492
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(844,263)	(1,225,342)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		50,337	6,380
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(115,132)	(131,572)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)		6,026,093	(2,983,650)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր		14,211,537	19,904,690
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում		(10,818,447)	(9,215,087)
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից		8,141,849	6,520,883
Այլ փոխառու միջոցների մարում		(2,701,526)	(3,460,357)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում		(317,280)	–
Վճարված շահաբաժիններ		(850,381)	(570,350)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից		7,665,752	13,179,779
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		11,837,898	1,293,281
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում		40,470,858	39,842,049
Արտարժույթով պարտադիր պահուստի վերադասակարգման ազդեցությունը	6	(8,811,998)	–
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		40,637	(658,628)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		3,342	(5,844)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա վերջում	6	43,540,737	40,470,858

6-80 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հանդիսանում է խմբի մայր կազմակերպությունը: Այն հիմնվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից թողարկված ընդհանուր բանկային արտոնագրի շրջանակներում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությունից ընդունում է ավանդներ և տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը և իր 36 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր մարզերում:

2019 թվականի 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 803 էր, իսկ դուստր կազմակերպությանը՝ 25:

«Կոնվերս Ինկասացիա»-ն հիմնադրվել է 2000թ. ապրիլի 20-ին որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունն է դրամական միջոցների, դրանց համարժեքների և այլ ակտիվների տեղափոխումը: Ընկերությունը հանդիսանում է Բանկի դուստր ընկերությունը և ներառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

<i>Բաժնետեր</i>	<i>2019, %</i>	<i>2018, %</i>
«Ընդվանդ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ՍՊԸ	80.94	80.94
ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ.ՎԻ.	14.06	14.06
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի վերջնական վերահսկող անձը արգենտինացի գործարար է. Էռնեսկյանն է:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

2019 թվականը դրական տարի էր Հայաստանի տնտեսության համար, քանի որ ՀՆԱ-ի աճի տեմպը կազմել է 7.6%: Աճին հիմնականում նպաստել են առևտրի և ծառայությունների ոլորտները: Լինելով զարգացող շուկա՝ Հայաստանը շարունակում է իր տնտեսական և կարգավորող բարեփոխումները:

Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ համաճանաչված ծեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ խմբի կայունությունն ապահովելու նպատակով:

2. Պատրաստման հիմունքներ**Համապատասխանության մասին հայտարարություն**

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ»), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍԿ»):

Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)**Գործառնական և ներկայացման արժույթ**

Խմբի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Խումբը: Բանկի և իր դուստր ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Խումբը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Խմբի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ձգորտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, որը ՀՀ սահմաններից դուրս փոխարկելի չէ:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները**

Խումբը առաջին անգամ կիրառել է հետևյալ վերանայված ՖՀՄՍ-ները, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2019 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը չի կիրառել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց ներկայումս դեռ գործող չէ: Փոփոխությունների էությունը և ազդեցությունները նկարագրված են ստորև.

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է «Վարձակալություն» ՀՀՄՍ 17-ին, «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում» ՖՀՄՍԿ 4-ին, «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ» ՄՍԿ 15-ին և «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատում» ՄՍԿ 27-ին: Ստանդարտը սահմանում է վարձակալությունների ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և պահանջում է վարձակալից հաշվառել վարձակալությամբ ստացած բոլոր ակտիվները միասնական հաշվապահական հաշվեկշռի մոդելով:

Վարձատուի հաշվառումը ըստ ՖՀՄՍ 16-ի զգալի փոփոխություններ չի կրել ՀՀՄՍ 17-ի համեմատ: Վարձատուները կշարունակեն դասակարգել վարձակալությունները նույն դասակարգման սկզբունքով, ինչ ՀՀՄՍ 17-ի դեպքում և կտարբերակեն երկու տեսակի վարձակալություն՝ գործառնական և ֆինանսական:

Խումբն ընդունել է ՖՀՄՍ 16-ը՝ կիրառելով ձևափոխված հետընթաց մոտեցումը՝ որպես սկզբնական կիրառման ամսաթիվ դիտարկելով 2019թ. հունվարի 1-ը: Այս մեթոդի համաձայն ստանդարտը կիրառվում է հետընթաց կուտակային ազդեցությունը ճանաչելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ: Խումբը ընտրել է՝ կիրառել անցման գործնական մոտեցումը, որը թույլ է տալիս սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ կիրառել ստանդարտը միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք նախկինում դիտարկվել են որպես վարձակալություններ «Վարձակալություն» ՀՀՄՍ 17-ի և «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում» ՖՀՄՍԿ 4-ի համաձայն: Խումբն ընտրել է նաև կիրառել ճանաչումից ազատումները վարձակալության այն պայմանագրերի համար, որոնք մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ ունեն 12 ամիս կամ դրանից պակաս ժամկետ և չեն պարունակում գնման օպցիոն («կարճաժամկետ վարձակալություն») և այն պայմանագրերը, որոնց դեպքում հիմքում ընկած ակտիվը փոքրարժեք է («փոքրարժեք ակտիվներ»):

ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ հետևյալն է.

Ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

2,239,693

Ընդամենը ակտիվներ

2,239,693

Պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

2,239,693

Ընդամենը պարտավորություններ

2,239,693

Ընդամենը ձգորտում կապիտալում

-

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)***ա) ՀՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցության բնույթը*

Խումբն ունի տարբեր հիմնական միջոցների վարձակալության պայմանագրեր: Նախքան ՀՀՄՍ 16-ի կիրառումը Խումբը՝ որպես վարձակալ, վարձակալության սկզբի ամսաթվին դասակարգում էր յուրաքանչյուր վարձակալություն որպես գործառնական կամ ֆինանսական վարձակալություն: Վարձակալությունը դասակարգվում էր որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ Խմբին էր փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, հակառակ դեպքում՝ դասակարգվում էր որպես գործառնական վարձակալություն: Ֆինանսական վարձակալությունները կապիտալացվում էին վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին վարձակալվող գույքի իրական արժեքի չափով կամ, ցածր լինելու դեպքում, նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձակալության վճարները համաչափորեն բաշխվում են տոկոսային ծախսերի և վարձակալության գծով պարտավորության նվազեցման միջև: Գործառնական վարձակալության դեպքում վարձակալված գույքը չէր կապիտալացվում, և վարձավճարները շահույթում կամ վնասում ձանաչվում էին գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ որպես վարձակալության գծով ծախս: Ցանկացած վարձակալության գծով կատարված կանխավճարներ կամ հաշվեգրված վարձավճարներ ձանաչվում էին համապատասխանաբար որպես «Այլ ակտիվներ» կամ «Այլ պարտավորություններ»:

Խումբը կիրառել է ձանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Ստանդարտը սահմանում է հատուկ անցումային դրույթներ և գործնական մոտեցումներ, որոնք կիրառվել են Խմբի կողմից:

Նախկինում որպես ֆինանսական վարձակալություններ դասակարգված վարձակալություններ

Վարձակալությունների սկզբնական կիրառության պահին Խումբը չի փոխել ձանաչված ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական հաշվեկշռային արժեքները, որոնք նախապես դասակարգված էին որպես ֆինանսական վարձակալություններ (այսինքն՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները հավասար են ՀՀՄՍ 17-ով ձանաչված վարձակալության գծով ակտիվներին և պարտավորություններին): ՀՀՄՍ 16-ի պահանջները այդ վարձակալությունների նկատմամբ կիրառվել են 2019 թվականի հունվարի 1-ից:

Նախկինում որպես գործառնական վարձակալություններ դասակարգված վարձակալություններ

Նախկինում որպես գործառնական վարձակալություն դասակարգված վարձակալությունների գծով Խումբը ձանաչել է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ձանաչվել են իրենց հաշվեկշռային արժեքով՝ կարծես ստանդարտը միշտ կիրառվել է, բացառությամբ՝ սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի կիրառման: Որոշ դեպքերում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ձանաչվել են՝ հիմք ընդունելով վարձակալության գծով պարտավորության գումարը՝ ձգքոված նախկինում ձանաչված վարձակալության գծով կատարված կանխավճարներով կամ հաշվեգրված վարձավճարներով: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ձանաչվել են մնացած վարձավճարների ներկա արժեքով՝ գեղջելով սկզբնական կիրառման ամսաթվին վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով:

Խումբը կիրառել է նաև հասանելի գործնական մոտեցումները, որոնցից են.

- ▶ Կիրառել է միասնական գեղջման դրույք խելամտորեն համանման հատկանիշներ ունեցող վարձակալությունների պորտֆելի նկատմամբ,
- ▶ Կիրառել է կարճաժամկետ վարձակալության բացառությունը այն վարձակալությունների համար, որոնց դեպքում վարձակալության ժամկետն ավարտվում է սկզբնական կիրառման ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում,
- ▶ Սկզբնական կիրառման ամսաթվին բացառել է սկզբնական ուղղակի ծախսերը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի չափումից,
- ▶ Կիրառել է դատողություններ վարձակալության ժամկետը որոշելիս, երբ պայմանագիրը պարունակում է վարձակալությունը երկարաձգելու կամ դադարեցնելու օպցիոններ:

Հիմք ընդունելով վերը նշվածը՝ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

- ▶ 2,239,693 հազար ՀՀ դրամ արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ձանաչվել և ներառվել են «Հիմնական միջոցներ»-ի կազմում,
- ▶ 2,239,693 հազար ՀՀ դրամ արժեքով հավելյալ վարձակալության գծով պարտավորություններ են ձանաչվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)**

2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունները համադրվում են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածությունների գումարին հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,472,861
Միջին կշռված լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույք 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10.66%
Զեղչված գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,350,200
<i>Հանած՝</i>	
Պարտավորություններ կարճաժամկետ վարձակալությունների գծով	(24,029)
Պարտավորություններ փոքրաթեք ակտիվների վարձակալության գծով	(60,111)
Վերադասակարգված այլ հոդվածներ	(26,367)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,239,693

բ) Նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփում

Ստորև ներկայացված են ՖՀՄՍ 16-ի անցման ժամանակ կիրառված խմբի նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները, որոնք կիրառվել է սկզբնական կիրառման ամսաթվից սկսած.

i. *Խումբը որպես վարձակալ*

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պայմանագրի ավարտին, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառվի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է խմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)**

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս խուսմբն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատում վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Խուսմբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խուսմբը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը գրասենյակային վարձակալած սարքավորումների համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Վերակնքման հնարավորություն պարունակող վարձակալության պայմանագրերի վարձակալության ժամկետի որոշման նշանակալի դատողություններ

Խուսմբը որոշում է վարձակալության ժամկետը որպես վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջան, գումարած այն ժամանակաշրջանները, որոնց համար առկա է վարձակալության երկարաժամկետ օպցիոն, եթե խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, կամ այն ժամանակաշրջանները, որոնց համար առկա է վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոն, եթե խելամտորեն համոզված է, որ չի իրագործի այդ օպցիոնը:

Խուսմբը որոշ վարձակալությունների դեպքում ունի ևս մեկ ժամկետով ակտիվը վարձակալելու հնարավորություն: Խուսմբը դատողություններ է կիրառում գնահատելու՝ արդյոք խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի վերակնքման հնարավորությունը: Խուսմբը դիտարկում է բոլոր տեղի գործոնները, որոնք տնտեսական խթան են ստեղծում վարձակալության վերակնքման հնարավորությունը իրագործելու համար: Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից հետո Խուսմբը կրկին գնահատում է վարձակալության ժամկետը, եթե տեղի է ունենում դեպքի կամ հանգամանքների նշանակալի փոփոխություն, որոնք գտնվում են իր հսկողության ներքո և ազդեցություն ունեն խմբի՝ պայմանագրի երկարացման օպցիոնը իրագործելու (կամ չիրագործելու) հնարավորության վրա (օրինակ՝ ռազմավարության փոփոխություն):

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

Ստորև ներկայացված է խմբի՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում:

	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,239,693	2,239,693
Ավելացումներ	135,605	125,278
Մաշվածության գծով ծախս	(391,253)	–
Տոկոսային ծախս	–	226,448
Վճարումներ	–	(524,856)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,984,045	2,066,563

Խուսմբը ճանաչել է 4,166 հազար ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախս և 32,690 հազար ՀՀ դրամ փոքրարժեք ակտիվների գծով ծախս:

2019թ. ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսքը վարձակալությունների գծով կազմել է 524,856 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 575,703 հազ. ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)***ii. Գործառնական – խումբը որպես վարձատու*

Վարձակալությունները, երբ խումբը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պամանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – խումբը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից խումբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

ՖՀՄԿ մեկնաբանություն 23՝ «Անորոշություն շահութահարկի հաշվարկման կանոնների վերաբերյալ»

Մեկնաբանությունը վերաբերում է շահութահարկի հաշվառմանը, երբ հարկի հաշվարկը պարունակում է անորոշություն, որն ազդում է ՀՀՄՍ 12-ի կիրառման վրա: Մեկնաբանությունը չի կիրառվում ՀՀՄՍ 12-ի շրջանակից դուրս հարկերի կամ հավաքագրումների վրա, ինչպես նաև չի պարունակում կոնկրետ պահանջներ անորոշ հարկային մեկնաբանությունների հետ կապված տոկոսների և տույժերի վերաբերյալ: Մեկնաբանությունը մասնավորապես վերաբերում է հետևյալին՝

- ▶ արդյոք խումբը առանձին է հաշվի առնում անորոշ հարկային մեկնաբանությունները,
- ▶ խմբի ենթադրությունները՝ կապված հարկային մարմինների կողմից հարկման մոտեցումների մեկնաբանությունների ստուգման հետ,
- ▶ ինչպես է խումբը սահմանում հարկվող շահույթը (հարկային վնասը), հարկման բազան, չօգտագործված հարկային վնասները, չօգտագործված հարկային գերավճարները և հարկային դրույքաչափերը,
- ▶ ինչպես է խումբը հաշվի առնում փաստերի և հանգամանքների փոփոխությունները:

Խումբը պետք է որոշի, թե արդյոք յուրաքանչյուր անորոշ հարկային մոտեցում պետք է դիտարկել առանձին, թե մեկ կամ մի քանի այլ անորոշ հարկային մոտեցումների հետ միասին: Պետք է կիրառել այն մոտեցումը, որն ավելի լավ է կանխատեսում անորոշության հստակեցման արդյունքը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում՝ Կանխավճարի հատկանիշներ բացասական փոխհատուցմամբ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, պարտքային գործիքը կարող է չափվել ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով, պայմանով, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը բացառապես մայր գումարի և չմարված գումարի վրա հաշվեգրված տոկոսագումարների վճարումներն են (SPPI չափանիշը), և գործիքը պահվում է տվյալ դասակարգման համար համապատասխան բիզնես մոդելի շրջանակներում: ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները հստակեցնում են, որ ֆինանսական ակտիվը համապատասխանում է SPPI չափանիշին, անկախ իրադարձությունից կամ հանգամանքից, որը հանգեցնում է պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման, և անկախ նրանից, թե որ կողմն է վճարում կամ ստանում ողջամիտ փոխհատուցում պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման համար: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)***Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 19-ում՝ Պլանի փոփոխություն, կրճատում կամ կարգավորում*

ՀՀՄՍ 19-ի փոփոխությունները վերաբերում են հաշվառմանը, երբ հաշվետու ժամանակաշրջանում պլանի փոփոխություն, կրճատում կամ կարգավորում է տեղի ունենում: Փոփոխություններով նշվում է, որ երբ պլանի փոփոխությունը, կրճատումը կամ կարգավորումը տեղի է ունենում տարեկան հաշվետու ժամանակահատվածում, կազմակերպությունը պարտավոր է որոշել ընթացիկ ծառայության արժեքը պլանի փոփոխությունից, կրճատումից կամ կարգավորումից հետո մնացած ժամանակահատվածի համար՝ օգտագործելով ակտուարական, զուտ սահմանված հատուցումների գծով պարտավորությունների (ակտիվների) վերագնահատման համար օգտագործվող ենթադրությունները, որոնք արտացոլում են պլանով նախատեսված օգուտները և այդ իրադարձությունից հետո պլանի ակտիվները: Կազմակերպությունը նաև պարտավոր է որոշել զուտ տոկոսը ծրագրի փոփոխությունից, կրճատումից կամ կարգավորումից հետո մնացած ժամանակահատվածի համար՝ օգտագործելով զուտ սահմանված հատուցումների գծով պարտավորությունը (ակտիվը), որն արտացոլում է ծրագրով առաջարկվող հատուցումները և այդ իրադարձությունից հետո պլանի ակտիվները և զեղչային դրույթաչափը՝ օգտագործված այդ զուտ սահմանված հատուցումների գծով պարտավորությունը (ակտիվը) վերագնահատելու համար:

Փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 28-ում՝ Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում

Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ խումբը կիրառում է ՀՀՄՍ 9 ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումներում երկարաժամկետ մասնակցության համար, որի նկատմամբ չի կիրառվում բաժնեմասնակցության մեթոդը, բայց որն, ըստ էության, ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումներում զուտ ներդրումների մաս է կազմում (երկարաժամկետ մասնակցություն): Այս պարզաբանումը տեղի է, քանի որ այն ենթադրում է, որ ՀՀՄՍ 9-ում ակնկալվող պարտքային կորստի մոդելը կիրառվում է նման երկարաժամկետ մասնակցության նկատմամբ:

Փոփոխությունները նաև հստակեցնում են, որ ՀՀՄՍ 9-ի կիրառման դեպքում խումբը հաշվի չի առնում ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկման որևէ վնաս կամ զուտ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստներ՝ ճանաչված որպես ճշգրտումներ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկման զուտ ներդրման նկատմամբ, որոնք առաջանում են ՀՀՄՍ 28 «Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում» կիրառելիս:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ խումբը չունի երկարաժամկետ մասնակցություն իր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումներում:

Տարեկան քարտեզավորումների 2015-2017թթ. շրջան*ՀՀՄՍ 3 «Բիզնեսի միավորումներ»*

Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ երբ խումբը վերահսկողություն է ստանում համատեղ գործունեության նկատմամբ, այն կիրառում է փուլերով ձեռք բերված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման պահանջները, ներառյալ համատեղ գործունեության ակտիվներում և պարտավորություններում նախկինում ունեցած մասնակցության վերաչափումը իրական արժեքով: Այդպիսով, ձեռք բերող վերաչափում է համատեղ գործունեությունում նախկինում ունեցած ամբողջ մասնակցությունը:

Խումբը փոփոխությունները կիրառում է այն ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների համար, որոնց դեպքում ձեռք բերումը տեղի է ունեցել 2019 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող առաջին տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո, վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ խումբը չի ունեցել գործարքներ, որի արդյունքում ձեռք է բերել համատեղ հսկողություն:

ՀՀՄՍ 11 «Համատեղ պայմանավորվածություններ»

Մասնակցող կողմերից մեկը, որը սակայն համատեղ հսկողություն չունի համատեղ գործունեության նկատմամբ, կարող է հսկողություն ստանալ համատեղ գործունեության նկատմամբ, որտեղ համատեղ գործունեությունը սահմանվում է որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն համաձայն ՀՀՄՍ 3-ի: Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ համատեղ գործունեությունում նախկինում ունեցած մասնակցությունը չի վերաչափվում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)**

Խումբը փոփոխությունները կիրառում է այն գործարքների համար, որոնց դեպքում համատեղ հսկողությունը ստանում է 2019 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող առաջին տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո, վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Խումբը չի ունեցել գործարքներ, որի արդյունքում ձեռք է բերել համատեղ հսկողություն:

ՀՀՄՍ 12 «Շահութահարկ»

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ շահութահարկի գծով շահաբաժինների հետևանքները ուղղակիորեն կապված են բաշխման ենթակա շահույթ սկզբնավորող գործարքների կամ իրադարձությունների, և ոչ թե սեփականատերերին բաշխված շահույթի հետ: Հետևաբար, Խումբը շահութահարկի գծով շահաբաժինների բոլոր հետևանքները ճանաչում է շահույթում կամ վնասում, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ կապիտալում, կախված այն հանգամանքից, թե որտեղ են ի սկզբանե ճանաչվել տվյալ գործարքները կամ իրադարձությունները:

Խումբը կիրառում է այս փոփոխությունները 2019թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է: Երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ կիրառում է այս փոփոխությունները, դրանք կիրառում է այն շահաբաժինների շահութահարկային հետևանքների նկատմամբ, որը ճանաչել է ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո:

Քանի որ Խմբի ընթացիկ մոտեցումը համապատասխանում է փոփոխությանը, այն որևէ ազդեցություն չունի Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 23 փոխառության ծախսեր

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ կազմակերպությունն ընդհանուր փոխառությունների մեջ է ներառում այն փոխառությունը, որն ի սկզբանե ստացվել է որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով, երբ ակտիվի օգտագործման կամ վաճառքի համար պատրաստելու աշխատանքները մեծ մասամբ ավարտված են::

Կազմակերպությունը պետք է կիրառի կատարված փոխառության ծախսերի այս փոփոխությունները՝ տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում, որում կազմակերպությունն առաջին անգամ է կիրառում փոփոխությունը, կամ դրանից հետո: Կազմակերպությունը կիրառում է այս փոփոխությունները 2019 թ.-ի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակահատվածների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է:

Քանի որ Խմբի ներկայիս քաղաքականությունը համապատասխանում է փոփոխությունների պահանջներին, դրանց կիրառումը որևէ ազդեցություն չունի Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունը, որի մայր կազմակերպությունը իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով, համախմբվում է: Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ Խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ Խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ձգձգվում են՝ այդ ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու նպատակով: Դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվ է հանդիսանում դեկտեմբերի 31-ը:

Ձեռքբերման ժամանակ դուստր ընկերության ակտիվները, պարտավորությունները և պայմանական պարտավորությունները չափվում են ձեռքբերման պահին գոյություն ունեցող իրական արժեքով: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած գերազանցող մաս ճանաչվում է որպես գուդվիլ: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած պակաս մասը (այսինքն՝ ձեռքբերման գեղչում) կրեդիտագրվում է ձեռքբերման ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափում**

Խուճմբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- ▶ հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խուճմբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խուճմբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնին հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չձգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ձանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Խուճմբը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (եյնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից)՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ***Սկզբնական ձանաչում******Ձանաչման ամսաթիվ***

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ձանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ձանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ*

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում է չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբն կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջների բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Խումբը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ծեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ*

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույթի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խումբը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքների նոր դասակարգում ըստ ՖՀՄՍ 9-ի, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեքը կման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո խումբը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ խումբը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեքը կման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ*

Խումբը թողարկում է Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՖՀՄ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը վարկային ռիսկ չեն փոխանցում: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Հետևաբար, կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը չեն համարվում ֆինանսական գործիքներ և այդպիսով՝ չեն ընդգրկվում ՖՀՄ 9-ի շրջանակներում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտային գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ գեղջմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության
գործառնություններ (շարունակություն)**

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Պարունակվող ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Պարունակվող ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ է պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն, ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական հաշտարար շփումների մեջ պարունակվող ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Պարունակվող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբը այս ձևով հաշվարկում է ֆինանսական պարտավորություններում և ոչ ֆինանսական հիփոթեքային պայմանագրերում պարունակված ածանցյալ գործիքները: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ձանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ձանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվների հաշվանցում**

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում`

- ▶ բնականոն գործունեության ընթացքում,
- ▶ պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- ▶ կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը**Ֆինանսական ակտիվներ**

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ▶ ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ Խումբը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին` փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- ▶ Խումբը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Խումբը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Խումբը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով` ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել խմբից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ` դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Խումբը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ` դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով` փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Խումբը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ձանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հարկում**

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ձեռքարկումները: Այն դեպքում, երբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերությունները առաջացել են գույքի լիարժեքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են խմբի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացի հողից և շենքերից: Բանկի շենքերը ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայություն (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ	1	100
Կապի հարմարանքներ	8	12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)**

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում ձանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ձանաչման չափանիշին: Այս ծախսումները մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ձանաչված վերագնահատումից վնասը, այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ձանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ձանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ձանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Շնորհներ**

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին՝ որպես հաճախորդների վարկերի, օվերդրաֆտների և այլ բանկային գործիքների ապահովման միջոց:

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ» հոդվածում՝ միջնորդավճարների գծով ստացված վարձատրության չափով: Պարտավորության սկզբնական ճանաչումից հետո խումբը յուրաքանչյուր երաշխիքի պայմանագրի գծով իր պարտավորությունը գնահատում է հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով. միջնորդավճարների գծով ամորտիզացված վարձատրությունը և երաշխիքի պայմանագրից առաջացող ֆինանսական պարտավորությունը մարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ խումբն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Կապիտալ*Կանոնադրական կապիտալ*

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Կապիտալ (շարունակություն)***Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ*

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ Մանրածախ բանկային գործունեություն, Կորպորատիվ բանկային գործունեություն, Ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները): Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտներում» օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)***Միջնորդաձևարների գծով եկամուտ*

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերազնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերազնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2019 և 2018 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 479.70 և 483.75 ՀՀ դրամ:

Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

Ստորև ներկայացված են նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Խումբը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 3-ում՝ Բիզնեսի սահմանում

2018թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍ Խորհուրդը թողարկել է «Բիզնեսի միավորումներ» ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխությունները բիզնեսի սահմանման վերաբերյալ, ինչը թույլ է տալիս կազմակերպություններին որոշել՝ արդյոք ձեռք բերված գործունեությունների և ակտիվների ամբողջությունը բիզնես է, թե ոչ: Դրանք պարզաբանում են բիզնեսի համար նվազագույն պահանջները, վերացնում են գնահատումները՝ արդյոք շուկայի մասնակիցները ունակ են փոխարինել ցանկացած բացակայող տարրերը, ավելացնում են ուղեցույցներ, որն օգնում է կամակերպություններին գնահատելու, արդյոք ձեռք բերված գործընթացները համապարփակ են, նեղացնում է բիզնեսի և հատույցի սահմանումները և ներկայացնում է հայեցողական իրական արժեքի կենտրոնացման ստուգում: Փոփոխությունների հետ տրամադրվել են նաև պարզաբանող օրինակներ:

Քանի որ փոփոխությունները կիրառելի են առաջընթաց, այն գործարքների կամ դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունենում առաջին անգամ կիրառման ամսաթվին կամ դրանից հետո, փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունենա խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա անցման ամսաթվի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)***Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ 8-ում՝ «էականության» սահմանում*

2018թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍ Խորհուրդը թողարկել է ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»-ի և ՀՀՄՍ 8 «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»-ի փոփոխությունները՝ էականության սահմանումը բոլոր ստանդարտներում համապատասխանեցնելու և սահմանման որոշ ասպեկտներ հստակեցնելու համար: Նոր սահմանումը նշում է, որ «Տեղեկատվությունը էական է, եթե խելամտորեն ակնկալում է, որ դրա բացթողումը, սխալ ներկայացումը կամ խեղաթյուրումը կարող է ազդել հիմնական օգտագործողների՝ հաշվետու կազմակերպության ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող որոշումների վրա, որոնք ֆինանսական տեղեկատվություն են տրամադրում որոշակի հաշվետու կազմակերպության վերաբերյալ:

Էականության սահմանման փոփոխությունների արդյունքում չի ակնկալվում էական ազդեցություն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում. Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39 և ՀՀՄՍ 7

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման հետ կապված ՀՀՄՍ 9-ի, ՀՀՄՍ 39-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխությունները ներառում են մի քանի մեղմացումներ, որոնք կիրառելի են բոլոր հեջավորման փոխհարաբերությունների համար, որոնց վրա տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխումն ուղղակի ազդեցություն ունի: Հեջավորման փոխհարաբերությունների վրա ազդում է, եթե բարեփոխումն անորոշություն է առաջացնում հեջավորված հոդվածի կամ հեջավորման գործիքների՝ ուղենիշի վրա հիմնված դրամական հոսքերի ժամկետների կամ գումարի վերաբերյալ: Որպես տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման արդյունք կարող են լինել անորոշություններ հեջավորված հոդվածի կամ հեջավորման գործիքների՝ ուղենիշի վրա հիմնված դրամական հոսքերի ժամկետների կամ գումարի վերաբերյալ՝ առկա տոկոսադրույքի ուղենիշը այլընտրանքային ռիսկերից զուտ տոկոսադրույքով փոխարինելու ժամանակահատվածում: Սա կարող է հանգեցնել նաև անորոշությունների, թե արդյոք կանխատեսվող գործարքը մեծապես հավանական է, և արդյոք հետագայում հեջավորման փոխհարաբերությունները կլինեն մեծապես արդյունավետ:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2020թ. հունվարի 1-ից, սակայն վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է: Չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՀՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ խմբի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Հողի և շենքերի վերագնահատում

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափումը**

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տես Ծանոթագրություն 31):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Խումբը բաժանվում է հետևյալ երեք սեզմենտների.

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է Խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

2019 և 2018 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Խմբի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են խմբի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	12,580,404	9,084,868	2,300,712	23,965,984
Այլ տոկոսային եկամուտ	12,914	2,393	112,090	127,397
Տոկոսային ծախս	(3,840,913)	(5,370,392)	(1,929,284)	(11,140,589)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	8,752,405	3,716,869	483,518	12,952,792
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(363,431)	(840,767)	–	(1,204,198)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,338,349	800,140	55,585	3,194,074
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(763,187)	(257,693)	(53)	(1,020,933)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,502,801	1,108,043	396,059	3,006,903
Ոչ տոկոսային ծախս	(4,271,134)	(4,076,414)	(1,619,918)	(9,967,466)
Սեզմենտների գծով շահույթ	7,195,803	450,178	(684,809)	6,961,172
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,560,135)	(97,467)	148,567	(1,509,035)
Հաշվետու տարվա շահույթ	5,635,668	352,711	(536,242)	5,452,137

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	10,116,816	8,062,940	2,834,198	21,013,954
Այլ տոկոսային եկամուտ	101	7,022	93,601	100,724
Տոկոսային ծախս	(3,206,393)	(4,827,378)	(1,601,536)	(9,635,307)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,910,524	3,242,584	1,326,263	11,479,371
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(310,714)	(637,288)	–	(948,002)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,985,758	662,060	65,351	2,713,169
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(617,524)	(254,214)	–	(871,738)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,011,010	808,159	1,012,341	2,831,510
Ոչ տոկոսային ծախս	(3,920,905)	(3,723,592)	(1,353,951)	(8,998,448)
Սեզմենտների գծով շահույթ	5,058,149	97,709	1,050,004	6,205,862
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,068,210)	(20,635)	(221,746)	(1,310,591)
Հաշվետու տարվա շահույթ	3,989,939	77,074	828,258	4,895,271

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է խմբի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Տոկոսակիր					
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	111,657,131	114,787,860	32,709,962	66,473,572	325,628,525
Պարտավորություններ	101,980,885	128,064,468	48,035,656	3,306,208	281,387,217
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Տոկոսակիր					
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	89,167,642	107,109,553	32,840,387	52,001,796	281,119,378
Պարտավորություններ	83,839,754	107,451,030	48,103,961	2,690,332	242,085,077

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին տրամադրված վարկերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ, պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, խմբի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր, ստորադաս և այլ փոխառություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Խումբը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2019 և 2018 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է.

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,358,039	–	–	1,358,039
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	541,535	214,879	1,089	757,503
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	117,418	220,198	–	337,616
Հաշվարկային գործառնություններ	74,777	133,222	54,022	262,021
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	30	56,831	–	56,861
Այլ	246,550	175,010	474	422,034
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,338,349	800,140	55,585	3,194,074

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,073,999	–	–	1,073,999
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	544,656	184,778	–	729,434
Հաշվարկային գործառնություններ	78,454	113,845	65,351	257,650
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	103,287	152,161	–	255,448
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	281	49,281	–	49,562
Այլ	185,081	161,995	–	347,076
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	1,985,758	662,060	65,351	2,713,169

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	26,171,105	29,218,035
Կանխիկ դրամական միջոցներ	11,405,370	8,731,933
Այլ բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ	5,966,764	2,526,734
Արժեզրկման պահուստ	(2,502)	(5,844)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,540,737	40,470,858

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (շարունակություն)

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են փուլ 1-ին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,844	6,004
ԱՎԿ փոփոխություն	(3,342)	(160)
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,502	5,844

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 2%-ի չափով (2018: 2%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2018: 18%):

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 28,171,541 հազ. դրամի չափով (2018թ.՝ 23,711,584 հազ. դրամ):

Մինչև 2019թ., օրենսդրությամբ չէր սահմանափակվում այդ միջոցների ելքագրումը, և դրանք ամբողջությամբ հաշվառվում էին որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ: Սակայն եթե Բանկը չէր ապահովում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների գծով նվազագույն միջին ամսական գումարը և արտարժույթով ներգրավված գումարների գծով նվազագույն միջին օրական գումարը, ապա կարող էին կիրառվել պատժամիջոցներ:

2019թ.-ին տեղի ունեցավ օրենսդրության փոփոխություն: 2019թ.-ի հունիսից բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով, 6%-ը՝ արտարժույթով:

Ավելին, արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Օրենսդրության փոփոխությունից հետո Խումբը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (տես Ծանոթագրություն 8):

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները 5,442,954 հազ. դրամ գումարով (91.2%) կենտրոնացված են երեք բանկերում (2018թ.՝ 2,128,984 հազ. դրամ գումարով (84.3%) կենտրոնացված են երեք բանկերում):

7. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են.

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	369,970	383,618
Ներդրումներ հիմնադրամներում	276,517	640,554
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	–	136,173
Ընդամենը առևտրային արժեթղթեր	646,487	1,160,345

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ ԿԲ-ում արտարժույթով պարտադիր պահուստներ	8,811,998	–
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցներ և ավանդներ	4,546,377	1,142,500
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,054,369	–
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	2,419,415	1,937,868
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	814,008	1,286,688
Այլ գումարներ	913,881	858,086
20,560,048	5,225,142	
Արժեզրկման պահուստ	(10,793)	(12,655)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	20,549,255	5,212,487

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով գրավադրված են եղել ՀՀ կառավարության և կո րպորատիվ պարտատոմսեր 3,213,398 հազ. ՀՀ դրամ իրական արժեքով:

2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են մնացորդներ երկու գործընկերների հետ 2,419,415 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2018 թ.՝ 1,937,868 հազ. ՀՀ դրամ՝ մեկ գործընկերոջ հետ):

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,225,142	5,225,142
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,213,494	10,213,494
Մարված ակտիվներ	(3,861,922)	(3,861,922)
ՀՀ ԿԲ-ում արտարժույթով պարտադիր պահուստների վերադասակարգում	8,811,998	8,811,998
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	171,336	171,336
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,560,048	20,560,048

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	12,655	12,655
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,755	9,755
Մարված ակտիվներ	(11,394)	(11,394)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(854)	(854)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	631	631
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,793	10,793

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,546,355	10,546,355
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,204,943	4,204,943
Մարված ակտիվներ	(9,014,185)	(9,014,185)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(511,971)	(511,971)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,225,142	5,225,142

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,979	5,979
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,951	14,951
Մարված ակտիվներ	(7,963)	(7,963)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(312)	(312)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,655	12,655

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր հաճախորդներին	187,856,798	160,878,193
Օվերդրաֆտներ	35,709,999	35,459,413
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,066,707	4,022,197
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	338,427	300,884
Ֆակտորինգ	144,376	17,406
Ակրեդիտիվ	2,619	3,634
	231,118,926	200,681,727
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(4,673,935)	(4,399,395)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	226,444,991	196,282,332

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Խոշոր բիզնես վարկեր	79,327,720	71,377,779
ՓՄՁ վարկեր	40,479,951	39,582,122
Սպառողական վարկեր	45,180,825	35,520,946
Հիփոթեքային վարկեր	44,600,296	35,030,730
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	21,530,134	19,170,150
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	231,118,926	200,681,727
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(4,673,935)	(4,399,395)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	226,444,991	196,282,332

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	68,022,038	–	3,355,741	71,377,779
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,190,617	–	–	33,190,617
Մարված ակտիվներ	(23,439,107)	(40,429)	(909,631)	(24,389,167)
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,391,380)	3,391,380	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,526,250)	2,526,250	–
Վերականգնումներ	–	–	43,493	43,493
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(376,351)	(376,351)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(487,620)	–	(31,031)	(518,651)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	73,894,548	824,701	4,608,471	79,327,720

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	508,361	–	1,471,545	1,979,906
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	162,455	–	–	162,455
Մարված ակտիվներ	(132,981)	(22)	(29,398)	(162,401)
Տեղափոխում Փուլ 2	(115,206)	115,206	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(27,955)	27,955	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	–	196,082	571,347	767,429
Ջեղձի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	11,280	11,280
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(136,063)	–	40,710	(95,353)
Վերականգնումներ	–	–	43,493	43,493
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(376,351)	(376,351)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,902)	–	(12,950)	(15,852)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	283,664	283,311	1,747,631	2,314,606

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	37,789,628	80,998	1,711,496	39,582,122
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,636,439	–	–	18,636,439
Մարված ակտիվներ	(16,833,449)	(22,512)	(395,657)	(17,251,618)
Տեղափոխում Փուլ 1	23,051	(16,909)	(6,142)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,148,649)	1,162,042	(13,393)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(723,090)	723,090	–
Վերականգնումներ	–	–	213,822	213,822
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(461,974)	(461,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(224,376)	(303)	(14,161)	(238,840)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,242,644	480,226	1,757,081	40,479,951

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	412,596	24,773	574,046	1,011,415
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	202,478	–	–	202,478
Մարված ակտիվներ	(137,144)	(8,554)	(21,407)	(167,105)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,503	(5,194)	(5,309)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(26,876)	38,453	(11,577)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(23,973)	23,973	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(10,250)	(992)	128,171	116,929
Ջեղձի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	9,346	9,346
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(50,607)	–	118,018	67,411
Վերականգնումներ	–	–	213,822	213,822
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(461,974)	(461,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(3,581)	(93)	(11,026)	(14,700)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	397,119	24,420	556,083	977,622

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,728,877	492,077	1,299,992	35,520,946
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	25,760,717	–	–	25,760,717
Մարված ակտիվներ	(14,093,120)	(47,727)	(1,288,589)	(15,429,436)
Տեղափոխում Փուլ 1	102,714	(62,203)	(40,511)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,077,944)	3,120,500	(42,556)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,408,913)	2,408,913	–
Վերականգնումներ	–	–	684,066	684,066
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,248,452)	(1,248,452)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(98,076)	(1,203)	(7,737)	(107,016)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,323,168	1,092,531	1,765,126	45,180,825

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	114,128	34,620	294,283	443,031
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	213,651	–	–	213,651
Մարված ակտիվներ	(32,898)	(7,927)	(37,937)	(78,762)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,318	(4,118)	(13,200)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(160,433)	172,765	(12,332)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(152,055)	152,055	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(15,203)	12,914	202,482	200,193
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	31,530	31,530
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(26,916)	(885)	390,069	362,268
Վերականգնումներ	–	–	684,066	684,066
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,248,452)	(1,248,452)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(325)	(95)	(1,683)	(2,103)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,322	55,219	440,881	605,422

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,078,667	120,962	1,831,101	35,030,730
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	16,310,838	–	–	16,310,838
Մարված ակտիվներ	(5,807,778)	(40,833)	(785,103)	(6,633,714)
Տեղափոխում Փուլ 1	191,443	(25,743)	(165,700)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(765,840)	863,698	(97,858)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(565,766)	565,766	–
Վերականգնումներ	–	–	694,418	694,418
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(565,449)	(565,449)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(222,135)	(829)	(13,563)	(236,527)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,785,195	351,489	1,463,612	44,600,296

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	74,309	10,560	672,429	757,298
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	24,369	–	–	24,369
Մարված ակտիվներ	(7,812)	(4,364)	(23,452)	(35,628)
Տեղափոխում Փուլ 1	31,943	(2,036)	(29,907)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,236)	24,716	(10,480)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(13,819)	13,819	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(31,575)	(147)	73,978	42,256
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	6,899	6,899
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(45,346)	–	(227,874)	(273,220)
Վերականգնումներ	–	–	694,418	694,418
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(565,449)	(565,449)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(500)	(61)	(5,112)	(5,673)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,152	14,849	599,269	645,270

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ.				
հունվարի 1-ի դրությամբ	18,667,524	259,286	243,340	19,170,150
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,535,829	–	–	18,535,829
Մարված ակտիվներ	(15,458,369)	(140,125)	(378,467)	(15,976,961)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,195	(16,888)	(307)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(751,800)	753,299	(1,499)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(566,195)	566,195	–
Վերականգնումներ	–	–	149,472	149,472
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(339,104)	(339,104)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(8,851)	(132)	(269)	(9,252)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,001,528	289,245	239,361	21,530,134

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,841	28,897	145,007	207,745
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	90,397	–	–	90,397
Մարված ակտիվներ	(24,929)	(19,464)	(79,387)	(123,780)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,117	(1,898)	(219)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(71,389)	72,465	(1,076)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(63,700)	63,700	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(2,104)	1,903	20,311	20,110
Ջեղձի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	11,419	11,419
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(5,318)	(250)	120,490	114,922
Վերականգնումներ	–	–	149,472	149,472
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(339,104)	(339,104)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(16)	39	(189)	(166)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,599	17,992	90,424	131,015

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի և փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Բիզնես վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ.				
հունվարի 1-ի դրությամբ	93,069,513	574,521	4,636,504	98,280,538
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	60,193,620	–	–	60,193,620
Մարված ակտիվներ	(45,397,351)	(564,339)	(310,334)	(46,272,024)
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,677,555)	1,677,555	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(1,606,726)	1,606,726	–
Վերականգնումներ	–	–	317,047	317,047
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,149,996)	(1,149,996)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(376,561)	(13)	(32,710)	(409,284)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	105,811,666	80,998	5,067,237	110,959,901

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

<i>Քիզնես վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	745,396	20,554	2,733,496	3,499,446
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	559,390	–	–	559,390
Մարված ակտիվներ	(214,186)	(14,645)	(27,933)	(256,764)
Տեղափոխում Փուլ 2	(70,190)	70,190	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(61,664)	61,664	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	–	14,254	98,652	112,906
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	6,780	6,780
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(94,949)	(3,912)	25,677	(73,184)
Վերականգնումներ	–	–	317,047	317,047
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,149,996)	(1,149,996)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(4,504)	(4)	(19,796)	(24,304)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	920,957	24,773	2,045,591	2,991,321

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,143,304	289,776	800,278	27,233,358
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,605,231	–	–	20,605,231
Մարված ակտիվներ	(11,266,081)	(142,306)	(236,399)	(11,644,786)
Տեղափոխում Փուլ 1	27,548	(24,936)	(2,612)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,717,958)	1,720,771	(2,813)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(1,351,180)	1,351,180	–
Վերականգնումներ	–	–	516,781	516,781
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,123,834)	(1,123,834)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(63,488)	(47)	(2,269)	(65,804)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,728,556	492,078	1,300,312	35,520,946

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	303,328	48,133	257,744	609,205
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	155,160	–	–	155,160
Մարված ակտիվներ	(109,468)	(15,166)	(47,434)	(172,068)
Տեղափոխում Փուլ 1	5,580	(4,055)	(1,525)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(117,601)	118,986	(1,385)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(102,818)	102,818	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(5,337)	11,501	430,652	436,816
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	21,827	21,827
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(116,743)	(21,952)	138,946	251
Վերականգնումներ	–	–	516,781	516,781
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,123,834)	(1,123,834)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(791)	(9)	(307)	(1,107)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	114,128	34,620	294,283	443,031

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,199,049	263,824	2,149,787	28,612,660
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	12,229,856	–	–	12,229,856
Մարված ակտիվներ	(4,804,836)	(41,682)	(226,570)	(5,073,088)
Տեղափոխում Փուլ 1	68,159	(65,358)	(2,801)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(468,022)	482,874	(14,852)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(518,556)	518,556	–
Վերականգնումներ	–	–	225,500	225,500
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(817,117)	(817,117)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(145,538)	(141)	(1,402)	(147,081)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,078,668	120,961	1,831,101	35,030,730

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	321,234	50,896	1,095,993	1,468,123
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,059	–	–	36,059
Մարված ակտիվներ	(29,739)	(7,361)	(58,042)	(95,142)
Տեղափոխում Փուլ 1	16,278	(15,051)	(1,227)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(65,396)	71,875	(6,479)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(81,444)	81,444	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(15,688)	1,442	26,488	12,242
Ջեղձի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	18,684	18,684
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(186,894)	(9,772)	107,878	(88,788)
Վերականգնումներ	–	–	225,500	225,500
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(817,117)	(817,117)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(1,512)	(25)	(726)	(2,263)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	74,342	10,560	672,396	757,298

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,792,726	87,567	24,002	15,904,295
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,520,988	–	–	17,520,988
Մարված ակտիվներ	(14,036,696)	(70,816)	(30,344)	(14,137,856)
Տեղափոխում Փուլ 1	5,413	(5,413)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(608,374)	608,374	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(360,331)	360,331	–
Վերականգնումներ	–	–	32,428	32,428
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(143,074)	(143,074)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(6,535)	(95)	(1)	(6,631)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,667,522	259,286	243,342	19,170,150

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	9,503	5,161	11,201	25,865
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	173,944	–	–	173,944
Մարված ակտիվներ	(7,878)	(3,273)	(6,540)	(17,691)
Տեղափոխում Փուլ 1	299	(299)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(142,987)	142,987	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(117,961)	117,961	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(293)	2,265	131,394	133,366
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	1,638	1,638
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	1,255	24	–	1,279
Վերականգնումներ	–	–	32,428	32,428
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(143,074)	(143,074)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(4)	(5)	(1)	(10)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,839	28,899	145,007	207,745

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում,
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի, ոսկու, փոխադրամիջոցների գրավադրում:

Խումբը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է արժեզրկված (փուլ 3) ակտիվների գծով պահվող գրավների և լրացուցիչ ապահովման միջոցների իրական արժեքների վերաբերյալ վերլուծություն:

	<i>Վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը</i>	<i>Դրամական միջոցներ</i>	<i>Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը</i>					<i>Համասպա-տասխան ԱՎԿ</i>
			<i>Անշարժ գույք</i>	<i>Այլ*</i>	<i>Ավելցուկ գրավ</i>	<i>Ընդամենը գրավ</i>	<i>Ձուտ ենթարկվածություն</i>	
31 դեկտեմբերի 2019թ.								
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների կորպորատիվ վարկավորում	1,757,081	–	2,777,035	114,544	(1,396,305)	1,495,274	261,807	556,083
Խոշոր բիզնեսների կորպորատիվ վարկավորում	4,608,471	–	4,308,136	1,504,937	(3,196,090)	2,616,983	1,991,488	1,747,631
Հիփոթեքային վարկեր	1,463,612	–	1,319,874	–	(532,358)	787,516	676,096	599,269
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	239,361	–	–	193,553	(16,462)	177,091	62,270	90,424
Սպառողական վարկեր	1,765,126	3,838	1,849,984	136,632	(1,032,809)	957,645	807,481	440,881
	9,833,651	3,838	10,255,029	1,949,666	(6,174,024)	6,034,509	3,799,142	3,434,288

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ (շարունակություն)**

	<i>Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը</i>	<i>Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը</i>					
		<i>Անշարժ գույք</i>	<i>Այլ*</i>	<i>Ավելցուկ գրավ</i>	<i>Ընդամենը գրավ</i>	<i>Զուտ ենթարկվա- ծություն</i>	<i>Համապա- տասխան ԱՎԿ</i>
31 դեկտեմբերի 2018թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	5,067,237	5,630,148	331,024	(2,556,426)	3,404,746	1,662,491	2,045,591
Հիփոթեքային վարկեր	1,831,101	1,952,424	–	(735,993)	1,216,431	614,670	672,396
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	243,342	–	189,452	(10,063)	179,389	63,953	145,007
Սպառողական վարկեր	1,300,312	1,572,468	90,328	(865,718)	797,078	503,234	294,283
	8,441,992	9,155,040	610,804	(4,168,200)	5,597,644	2,844,348	3,157,277

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և դեբիտորական պարտքեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 48,564,640 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 21.01%) (2018թ.՝ 41,852,275 հազ. ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 20.9%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,396,186 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 1,355,805 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2018թ.</i>
Մասնավոր ձեռնարկություններ	110,354,663	105,218,342
Ֆիզիկական անձինք	113,067,740	90,611,259
Ֆինանսական կազմակերպություններ	7,066,707	4,022,198
Պետական ձեռնարկություններ	629,816	829,928
	231,118,926	200,681,727

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2018թ.</i>
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	66,711,250	54,691,087
Հիփոթեքային վարկեր	44,600,296	35,030,730
Առևտուր	37,195,285	29,844,164
Շինարարություն	24,775,667	24,779,316
Գյուղատնտեսություն, ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	13,515,156	11,188,845
Ծառայությունների ոլորտ	9,276,072	10,714,497
Արդյունաբերություն	8,896,100	8,104,958
Էներգետիկա	3,349,906	8,403,730
Տրանսպորտ և կապ	2,965,134	1,780,057
Այլ	19,834,060	16,144,343
Ընդամենը վարկային պորտֆել	231,118,926	200,681,727
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(4,673,935)	(4,399,395)
Ընդամենը	226,444,991	196,282,332

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր**

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	75,230	265,912
1-5 տարի	324,670	47,777
5 տարուց ավել	82,865	–
	482,765	313,689
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(144,338)	(12,805)
Ձուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	338,427	300,884
Արժեզրկման գծով պահուստ	(3,398)	(231,623)
Ձուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	335,029	69,261

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	726,031	584,339
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	959,738	–
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(5,809)	(281)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1,679,960	584,058
ՀՀ պետական պարտատոմսեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	–	2,087,000
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	–	(9,542)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	–	2,077,458
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	13,102,410	10,862,103
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,626,604	5,019,928
Ոչ ՏՀՀԿ երկրների կորպորատիվ պարտատոմսեր	854,117	806,022
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	18,583,131	16,688,053
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	–	6,014,555
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	–	6,014,555
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՏՀՀԿ երկրների բաժնեմասային արժեթղթեր	5,333	1,026,549
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	57,794	57,794
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	63,127	1,084,343
Ընդամենը	20,326,218	26,448,467

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,671,339	2,671,339
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,685,769	1,685,769
Մարված ակտիվներ	(2,671,339)	(2,671,339)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,685,769	1,685,769

<i>Ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	9,823	9,823
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,809	5,809
Մարված ակտիվներ	(9,823)	(9,823)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,809	5,809

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	346,140	346,140
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,671,163	2,671,163
Մարված ակտիվներ	(345,964)	(345,964)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,671,339	2,671,339

<i>Ամորտիզացված արժեթղթի չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,064	2,064
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,824	9,824
Մարված ակտիվներ	(2,065)	(2,065)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,823	9,823

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափով պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,702,608	22,702,608
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,352,213	8,352,213
Մարված ակտիվներ	(1,553,255)	(1,553,255)
Վաճառված ակտիվներ	(10,918,435)	(10,918,435)
2019. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,583,131	18,583,131

<i>Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափով պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	274,838	274,838
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	22,101	22,101
Մարված ակտիվներ	(11,144)	(11,144)
Վաճառված ակտիվներ	(131,588)	(131,588)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(84,799)	(84,799)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	69,408	69,408

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	24,342,546	24,342,546
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,220,585	10,220,585
Մարված ակտիվներ	(3,950,020)	(3,950,020)
Վաճառված ակտիվներ	(7,910,503)	(7,910,503)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,702,608	22,702,608

<i>Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	284,213	284,213
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	134,266	134,266
Մարված ակտիվներ	(16,723)	(16,723)
Վաճառված ակտիվներ	(90,929)	(90,929)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(35,989)	(35,989)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	274,838	274,838

11. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների շարժը հետևյալն է.

	<i>Հող և շենքեր</i>	<i>Սարքավորումներ</i>	<i>Փոխադրումներ</i>	<i>Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ</i>	<i>Այլ հիմնական միջոցներ</i>	<i>Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում</i>	<i>Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,000,021	770,184	210,615	3,674,973	917,556	1,281,230	-	11,854,579
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	2,239,693	2,239,693
Ավելացումներ	85,821	82,030	35,793	433,061	90,757	116,801	135,605	979,868
Օտարում և դուրսգրում	-	(73,113)	-	(48,844)	(72,490)	-	-	(194,447)
Վերագնահատման ազդեցությունը	91,455	-	-	-	-	-	-	91,455
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	779,101	246,408	4,059,190	935,823	1,398,031	2,375,298	14,971,148
Կուտակված մաշվածություն								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	385,992	629,088	206,385	2,535,956	628,302	729,818	-	5,115,541
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	200,944	39,356	1,885	310,860	52,388	102,325	391,253	1,099,011
Օտարում և դուրսգրում	-	(73,422)	-	(48,799)	(13,636)	-	-	(135,857)
Վերագնահատման ազդեցությունը	(586,936)	-	-	-	-	-	-	(586,936)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	595,022	208,270	2,798,017	667,054	832,143	391,253	5,491,759
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,614,029	141,096	4,230	1,139,017	289,254	551,412	-	6,739,038
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	184,079	38,138	1,261,173	268,769	565,888	1,984,045	9,479,389

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,917,018	751,200	210,652	3,316,807	813,491	1,072,272	11,081,440
Ավելացումներ	83,003	85,601	310	688,049	158,657	209,722	1,225,342
Օտարում և դուրսգրում	–	(66,617)	(347)	(329,883)	(54,592)	(764)	(452,203)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,000,021	770,184	210,615	3,674,973	917,556	1,281,230	11,854,579
Կուտակված մաշվածություն							
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,788	659,363	206,067	2,623,820	648,020	636,095	4,966,153
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	193,204	36,331	318	241,867	35,190	94,487	601,397
Օտարում և դուրսգրում	–	(66,606)	–	(329,731)	(54,908)	(764)	(452,009)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	385,992	629,088	206,385	2,535,956	628,302	729,818	5,115,541
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք							
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,724,230	91,837	4,585	692,987	165,471	436,177	6,115,287
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,614,029	141,096	4,230	1,139,017	289,254	551,412	6,739,038

Ակտիվների վերագնահատում

Խմբին պատկանող շենքերն ու հողերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2019 թվականին: Ղեկավարությունը հիմնեց շենքերի և հողերի իրական արժեքի իր գնահատումը անկախ գնահատման վրա:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր 819,487 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 780,998 հազ. ՀՀ դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 1,952,561 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 2,088,194 հազ. ՀՀ դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 123,057 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 155,545 հազ. ՀՀ դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ:

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Գուդվիլի և այլ ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է.

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	767,915	145,365	172,708	1,085,988
Ավելացումներ	70,452	–	44,680	115,132
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	838,367	145,365	217,388	1,201,120
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	671,969	52,216	65,472	789,657
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	43,197	3,190	27,816	74,203
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	715,166	55,406	93,288	863,860
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,946	93,149	107,236	296,331
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,201	89,959	124,100	337,260

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	714,891	66,816	172,834	954,541
Ավելացումներ	53,024	78,549	–	131,573
Օտարում և դուրսգրում	–	–	(126)	(126)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	767,915	145,365	172,708	1,085,988
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	633,036	44,468	50,499	728,003
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	38,933	7,748	15,099	61,780
Օտարում և դուրսգրում	–	–	(126)	(126)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	671,969	52,216	65,472	789,657
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,855	22,348	122,335	226,538
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,946	93,149	107,236	296,331

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 595,503 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 569,700 հազ. ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2019 և 2018թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Հիմնական միջոցներ	1,994,157	1,947,843
Այլ ակտիվներ	29,771	29,771
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	2,023,928	1,977,614

Խմբի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Խումբը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խմբի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 675,124 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 619,797 հազ. ՀՀ դրամ): 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բռնագանձված ակտիվների արժեքից ձևաչափված ծախսը կազմել է 35,871 հազ. ՀՀ դրամ:

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	473,465	280,237
Չավարտված գործարքների գծով ստացվելիք գումարներ	167,712	227,772
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	50,897	51,892
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	692,074	559,901
Հանած` այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(17,427)	(25,726)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	674,647	534,175
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Թանկարժեք մետաղներ	1,018,709	945,824
Պաշարներ	295,309	213,224
Կանխավճարներ մատակարարներին	162,013	404,411
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	76,796	367,742
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	35,072	56,743
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	15,849	7,922
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,605,613	1,997,731
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,280,260	2,531,906

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը
հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,401	66	10,259	25,726
Ստեղծված և մարված ակտիվներ (զուտ գումար)	(7,451)	(59)	(9,717)	(17,227)
Տեղափոխում Փուլ 1	278	(2)	(276)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1)	1	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	-	(1)	1	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	212	70	4,116	4,398
Վերականգնումներ	-	-	28,255	28,255
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(23,857)	(23,857)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	133	-	(1)	132
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,572	75	8,780	17,427

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը
հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,030	280	8,111	43,421
Ստեղծված և մարված ակտիվներ (զուտ գումար)	25,159	(197)	(1,975)	22,987
Տեղափոխում Փուլ 1	9	(9)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(44,426)	(2)	44,428	-
Վերականգնումներ	-	-	42,921	42,921
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(82,852)	(82,852)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(423)	(6)	(374)	(803)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	52	-	-	52
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,401	66	10,259	25,726

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	833,744	727,471
Կրեդիտորական պարտքեր	394,400	276,769
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,228,144	1,004,240
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	400,969	442,064
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	21,164	23,584
Այլ	9,498	12,725
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	431,631	478,373
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,659,775	1,482,613

15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Բանկերից ստացված վարկեր	5,131,658	5,862,785
Չավարտված գործարքներ	195,590	–
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	145,943	114,833
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	–	3,876,869
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ	–	4,002,716
Այլ պարտավորություններ	1,440,283	106,167
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,913,474	13,963,370

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ստացել է վարկեր 4 բանկերից (2018թ.՝ նույնպես 4 բանկերից):

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 87.1%-ը կենտրոնացված է մեկ բանկում (2018թ.՝ 83.9%, երկու բանկում):

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	31 դեկտեմբերի 2019թ.			31 դեկտեմբերի 2018թ.		
	Իրական արժեք			Իրական արժեք		
Արտարժույթի փոխարկման պայմանագրեր	Պայմանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորու- թյուն	Պայմանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորու- թյուն
Արտարժույթային սվոփ	4,650,063	–	24,488	9,430,627	–	26,583
Ընդամենը ածանցյալ պարտավորություններ	4,650,063	–	24,488	9,430,627	–	26,583

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խուլմբն ունի դիրքեր ածանցյալ գործիքների հետևյալ տեսակներում.

Սվոփեր

Սվոփերը պայմանագրային համաձայնություններ են երկու կողմերի միջև տոկոսադրույքների և արտարժույթային փոխարժեքների և բաժնային ինդեքսների շարժերի փոխանակման համար և (վարկային դեֆոլտ սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային դեպքերի վերաբերյալ որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Իրավաբանական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	55,943,380	42,974,649
Ժամկետային ավանդներ	66,314,442	58,623,562
	122,257,822	101,598,211
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	27,979,337	27,693,588
Ժամկետային ավանդներ	71,934,985	57,922,317
	99,914,322	85,615,905
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	222,172,144	187,214,116

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 36,954,707 հազ. ՀՀ դրամ գումարով ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, թողարկված ակրեդիտիվների, երաշխիքների և պայմանական պարտավորություններին վերաբերող այլ գործարքների համար (2018թ.՝ 30,280,617 հազ. ՀՀ դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենամեծ տասը հաճախորդների միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 88,104,066 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 73,244,218 հազ. ՀՀ դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 39.66% (2018թ.՝ 39.5%):

18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	12,121,332	9,769,113
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	5,092,932	4,095,754
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր Եվրոյով	2,706,024	2,788,577
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,920,288	16,653,444

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2021-2022թթ. շրջանակներում: Եվրոյով արտահայտված պարտատոմսերի մարման ժամկետը 2021թ. է: Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,515,072	1,266,424
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	120,000	–
Հետաձգված հարկային ծախս/(փոխհատուցում)՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(126,037)	44,167
Շահութահարկի գծով ծախս	1,509,035	1,310,591

ՀՀ-ում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2018թ.՝ 20%): 2020 թվականի հունվարի 1-ից սկսած ժամանակահատվածների համար շահութահարկի դրույքաչափը կկազմի 18%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	6,961,172	6,205,862
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	20%	20%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	1,392,234	1,241,172
Չնվազեցվող ծախսեր	116,801	69,419
Շահութահարկի գծով ծախս	1,509,035	1,310,591

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

	Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին	ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցու- թյունը	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին
			Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- փակ եկամտի կազմում	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- փակ եկամտի կազմում	
Այլ պարտավորություններ	111,835	–	24,042	–	135,877	4,338	140,215
Բռնագանձված ակտիվներ	50,825	–	7,174	–	57,999	(5,800)	52,199
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(604,119)	147,858	(113,463)	–	(569,724)	(145,402)	(715,126)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեքներ	(539,122)	–	1,875	152,483	(384,764)	233,643	(164,736)
Հիմնական միջոցներ	(223,303)	–	41,989	–	(181,314)	60,293	(243,131)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	(4,083)	16,356	(3,859)	–	8,414	(20,623)	(12,209)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(2,796)	–	(1,925)	–	(4,721)	(412)	(5,133)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,210,763)	164,214	(44,167)	152,483	(938,233)	126,037	(947,921)

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված վարկեր	5,565,432	5,956,021
Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	12,649,697	9,380,933
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	2,912,194	297,376
ՀՀ կառավարությունից ներգրավված վարկեր	50,083	50,083
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	21,177,406	15,684,413

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Եվրասիական Զարգացման Բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան Երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	5,806,646	5,852,819
Ստորադաս վարկեր	5,806,646	5,852,819

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը խմբի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս խմբի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով, տարեկան 7.12% միջին արդյունավետ տոկոսադրույքով և 2023թ. հունվարին սահմանված մարման ժամկետով բոլոր պայմանագրերի համար (2018թ.՝ 7.12% և 2023թ. հունվարին սահմանված պայմանագրային մարման ժամկետով) (Ծան. 35):

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**Իրավական և հարկային միջավայր**

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Իրավական և հարկային միջավայր (շարունակություն)**

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը համոզված է, որ խումբն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Խմբին ներկայացվող դատական հայցերի առումով խմբի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Վարկային պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խումբը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Զօգտագործված վարկային գծեր	13,260,404	12,491,499
Ֆինանսական երաշխիքներ	3,225,978	3,677,373
Ակրեդիտիվներ	1,834,846	1,484,715
	18,321,228	17,653,587
Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորություններ		
Մինչև 1 տարի	–	642,068
1-ից մինչև 5 տարի	–	1,594,628
5 տարուց ավել	–	1,236,165
	–	3,472,861
	18,321,228	21,126,448
ԱՎԿ պահուստներ վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով	53,620	70,056

2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Զօգտագործված վարկային գծեր	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,783	13,783
Նոր վարկային գծեր	3,340	3,340
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(3,892)	(3,892)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(2,080)	(2,080)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգրտումներ	(59)	(59)
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,092	11,092

Ակրեդիտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,203	16,203
Նոր վարկային գծեր	8,232	8,232
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(6,606)	(6,606)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(2,139)	(2,139)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգրտումներ	(80)	(80)
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,610	15,610

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**

<i>Ֆինանսական երաշխիքներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,070	40,070
Նոր երաշխիքներ	18,411	18,411
Ժամկետը սպառված երաշխիքներ	(27,594)	(27,594)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(3,985)	(3,985)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	16	16
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,918	26,918

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Չօգտագործված վարկային գծեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,603	28,603
Նոր վարկային գծեր	7,823	7,823
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(22,500)	(22,500)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(143)	(143)
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,783	13,783

<i>Ակրեդիտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	680	680
Նոր ակրեդիտիվներ	16,203	16,203
Ժամկետը սպառված ակրեդիտիվներ	(680)	(680)
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,203	16,203

<i>Ֆինանսական երաշխիքներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	38,450	38,450
Նոր երաշխիքներ	24,178	24,178
Ժամկետը սպառված երաշխիքներ	(22,194)	(22,194)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(364)	(364)
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,070	40,070

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, Բանկին պատկանող բանկոմատների ապահովագրություն, ինչպես նաև բանկային ռիսկերի համապարփակ, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության և տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի դեռ խումբը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23. Կապիտալ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 16,416,633 հազ. ՀՀ դրամ (2018թ.՝ 16,416,633 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 54,722 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2018թ.՝ 54,722 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Կապիտալ (շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	31 դեկտեմբերի 2019թ.		31 դեկտեմբերի 2018թ.	
	Վճարված կանոնադրա-կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրա-կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	13,287,900	80.94	13,287,900	80.94
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	—	33	—
Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ ՎԻ	2,307,900	14.06	2,307,900	14.06
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	820,800	5.00	820,800	5.00
	16,416,633	100	16,416,633	100

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

Համաձայն 2019թ. հունիսի 19-ին տեղի ունեցած Բաժնետերերի ժողովի որոշմանը՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 850,374 հազ. ՀՀ դրամ սովորական բաժնետոմսերի (2018թ.՝ 570,343 հազ. ՀՀ դրամ) և 6.6 հազ. ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2018թ.՝ 6.6 հազ. ՀՀ դրամ): Շահաբաժինների հայտարարելու դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի գծով շահաբաժինները կազմել են 15,540 դրամ (2018թ.՝ 10,423 դրամ), և մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի գծով շահաբաժինները՝ 19.8 դրամ (2018թ.՝ 19.8 դրամ):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի՝ բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են չբաշխված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

24. Զուտ տոկոսային եկամուտ

Զուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	2019	2018
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,085,893	18,522,832
Ներդրումային արժեթղթեր	81,958	98,424
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	37,230	104,883
Դրամական համարժեքներ	22,385	14,378
Այլ տոկոսային եկամուտ	7,542	106,560
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1,730,976	2,166,877
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	23,965,984	21,013,954
Առևտրային արժեթղթեր	112,090	93,601
Ֆինանսական վարձակալություն	15,307	7,123
Այլ տոկոսային եկամուտ	127,397	100,724
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	24,093,381	21,114,678
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7,803,953	7,027,060
Այլ փոխառու միջոցներ	1,240,662	1,125,113
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,091,421	817,932
Ստորադաս փոխառություններ	409,689	411,790
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	368,417	253,412
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	226,447	—
Ընդամենը տոկոսային ծախս	11,140,589	9,635,307
Զուտ տոկոսային եկամուտ	12,952,792	11,479,371

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Վարկային կորուստների գծով ծախս, այլ արժեզրկում և պահուստներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(3,342)	–	–	(3,342)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(2,493)	–	–	(2,493)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	34,204	168,294	1,246,121	1,448,619
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(4,014)	–	–	(4,014)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(205,430)	–	–	(205,430)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	(7,239)	11	(5,601)	(12,829)
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	(13,168)	–	–	(13,168)
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	(2,632)	–	–	(2,632)
Ակրեդիտիվներ	22	(513)	–	–	(513)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(204,627)	168,305	1,240,520	1,204,198

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(160)	–	–	(160)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	6,988	–	–	6,988
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	144,633	(46,595)	819,738	917,776
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	7,759	–	–	7,759
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(9,375)	–	–	(9,375)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	24,736	(203)	(2,349)	22,184
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	1,984	–	–	1,984
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	(14,677)	–	–	(14,677)
Ակրեդիտիվներ	22	15,523	–	–	15,523
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		177,411	(46,798)	817,389	948,002

Այլ արժեզրկումը և պահուստները 35,871 հազ. դրամ գումարով 2018թ. վերաբերում են բռնագանձված ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստին (Ծան. 13):

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները

	2019	2018
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,358,039	1,073,999
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	757,503	729,434
Վարկերի գծով միջնորդավճարներից եկամուտ	337,616	255,448
Հաշվարկային գործառնություններ	262,021	257,650
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	56,861	49,562
Այլ	422,034	347,076
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	3,194,074	2,713,169
Վճարային քարտերով գործառնություններ	703,332	570,510
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	183,080	140,100
Հաշվարկային գործառնություններ	60,706	103,146
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	7,757	9,841
Այլ ծախսեր	66,058	48,141
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	1,020,933	871,738
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	2,173,141	1,841,431

27. Զուտ առևտրային եկամուտ

	2019	2018
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	1,304,344	1,365,239
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ (վնաս)/օգուտ	(277,425)	153,882
Առևտրային արժեթղթերից զուտ օգուտ	66,531	20,023
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,093,450	1,539,144

28. Այլ եկամուտ

	2019	2018
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	463,953	499,585
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ	253,891	8,224
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	208,293	12,358
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	41,478	38,440
Շահաբաժիններից եկամուտ	3,149	6,488
Շնորհներից եկամուտ	2,424	2,424
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	2,072	6,857
Այլ եկամուտ	275,472	146,440
Ընդամենը այլ եկամուտ	1,250,732	720,816

(հազար ՀՀ դրամ)

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	2019	2018
Աշխատավարձ	5,434,453	4,810,802
Այլ ծախսեր	106,545	96,065
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	5,540,998	4,906,867
Գովազդի գծով ծախսեր	512,842	634,793
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	440,520	367,798
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	250,727	202,174
Արմենիան Քարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	233,708	199,541
Անվտանգության գծով ծախսեր	215,073	198,723
Խորհրդատվություն և այլ ծառայություններ	202,399	175,145
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	185,244	51,957
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	156,248	129,086
Կապ	144,731	124,743
Ապահովագրության գծով ծախսեր	112,779	111,323
Գրասենյակային պարագաներ և պահպանության ծախսեր	111,195	89,958
Կոմունալ ծախսեր	104,302	98,812
Վճարված տուգանքներ	84,424	2,009
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	47,243	575,703
Գործուղման ծախսեր	40,697	47,298
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	28,050	25,086
Այլ ծախսեր	383,072	358,384
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	3,253,254	3,392,533

30. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Խմբի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Խմբի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Խմբի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Խմբի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Խմբի և Խմբի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Խմբի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Խմբի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Խմբի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Խմբի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում քիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Խմբի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր քիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)****Բանկի խորհուրդ**

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ ձգնաժամային իրավիճակներում խմբի եկամտաբերության հետ կապված, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, վարկանիշային և իրավական ռիսկերին առնչվող խմբի ռիսկերի կառավարման տեսակետի հիման վրա Խորհրդի համաձայնությամբ համալիր միջոցառումների հաստատումը,
- ▶ որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը,
- ▶ միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը,
- ▶ բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

Վարչությունը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև խմբի իրացվելիության ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն է վերապահված խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ խմբի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի վերագնահատումների պարբերական իրականացումը,
- ▶ խմբի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Խումբը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Խմբի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)**

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է խմբի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատման է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերսի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող խմբի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ձեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն խմբի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ խմբի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար խմբի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, խմբի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ձեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, խմբի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կողողինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել խմբի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին խմբի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)*****Ռիսկի կենտրոնացումներ***

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար խմբի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով խումբը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խումբը իր հաճախորդներին ընծեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են խմբին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)****Արժեզրկման գնահատում**

2018 թ. հունվարի 1-ից խումբը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD *Դեֆոլտի հավանականությունը* որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

EAD *Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը* դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:

LGD *Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը* դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:

Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:

Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Խումբը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:

POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)***Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը*

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը*Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ*

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խումբը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր*Խմբավորում*

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: 2019թ. Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

2018թ. Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Բիզնես վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

2019 թ. բիզնեսի պորտֆոլիոն բաժանվեց խոշոր բիզնես վարկերի և ՓՄՁ վարկերի, և Խումբը նրանցից յուրաքանչյուրի համար հաշվարկեց ԱՎԿ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության P1T մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 10%, 80% և 10% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)*****Ղեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը***

Ղեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը ղեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր ղեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար ղեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Ղեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Խումբը ղեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր ղեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակիցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում ղեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում ղեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Խումբը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խումբը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խումբը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ ՀՀ ԿԲ բազային դրույքի աճը,
- ▶ Գործազրկության մակարդակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը խումբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (արտաքին վարկանիշային գործակալություններ, կառավարական մարմիններ, օրինակ՝ կենտրոնական բանկեր և միջազգային ֆինանսական հաստատություններ): Խմբի Վարկային Ռիսկի Վարչության մասնագետները որոշում են բազմակի սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները / ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվում է ԱՎԿ-ն: Հետագա տարիների թվերը հանդիսանում են երկարաժամկետ միջին արդյունքներ և նույնն են յուրաքանչյուր սցենարի համար, ինչպես 2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

<i>Հիմնական գործոնները</i>	<i>ԱՎԿ սցենարը</i>	<i>Որոշված հավանական- ությունը, %</i>	<i>Որոշված հավանական- ությունը, %</i>		
			<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
ՀՆԱ-ի տարեկան աճ, %	Լավատեսական	10%	8.0	7.5	7.0
	Բազիսային	80%	6.5	6.0	5.0
	Վատատեսական	10%	3.5	3.0	2.5
ԱՄՆ դոլար / ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	10%	480	485	490
	Բազիսային	80%	490	495	500
	Վատատեսական	10%	498	500	510
ՀՀ ԿԲ բազային դրույքի աճ, %	Լավատեսական	10%	0.25	0.50	0.75
	Բազիսային	80%	0.0	0.25	0.50
	Վատատեսական	10%	0.25	0.0	0.0
Գործազրկության մակարդակ, %	Լավատեսական	10%	16.0	15.8	15.6
	Բազիսային	80%	17.9	17.6	17.3
	Վատատեսական	10%	18.5	18.5	18.5

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)****Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն**

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է խմբի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով խմբի վարկանշման համակարգի վրա:

31 դեկտեմբերի 2019թ.	Ծան.	Քարծր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,590,245	30,547,624	–	32,137,869
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	402,560	20,157,488	–	20,560,048
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9					
-ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	225,082	38,017,562	–	38,242,644
		Փուլ 2	–	–	480,226	480,226
		Փուլ 3	–	–	1,757,081	1,757,081
- Խոշոր բիզնես վարկեր		Փուլ 1	29,462,024	44,432,524	–	73,894,548
		Փուլ 2	–	–	824,701	824,701
		Փուլ 3	–	–	4,608,471	4,608,471
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,307,228	41,015,940	–	42,323,168
		Փուլ 2	–	–	1,092,531	1,092,531
		Փուլ 3	–	–	1,765,126	1,765,126
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	–	42,785,195	–	42,785,195
		Փուլ 2	–	–	351,489	351,489
		Փուլ 3	–	–	1,463,612	1,463,612
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	–	21,001,528	–	21,001,528
		Փուլ 2	–	–	289,245	289,245
		Փուլ 3	–	–	239,361	239,361
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	18,583,131	–	18,583,131
- Ամորտիզացված արժեթղթի չափվող		Փուլ 1	–	1,685,769	–	1,685,769
Չօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	–	13,260,404	–	13,260,404
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	–	1,834,846	–	1,834,846
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	–	3,225,978	–	3,225,978
Total			32,987,139	276,547,989	3,038,192	322,406,971

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

	Ծան.		Բարձր րիսկ	Ստանդարտ րիսկ	Ստանդարտից ցածր րիսկ	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	525,624	31,219,145	–	–	31,744,769
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	412,665	4,812,477	–	–	5,225,142
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9						
- Բիզնես վարկեր		Փուլ 1	18,171,946	87,639,720	–	–	105,811,666
		Փուլ 2	–	–	80,998	–	80,998
		Փուլ 3	–	–	–	5,067,237	5,067,237
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,390,733	32,337,823	–	–	33,728,556
		Փուլ 2	–	–	492,078	–	492,078
		Փուլ 3	–	–	–	1,300,312	1,300,312
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	–	33,078,668	–	–	33,078,668
		Փուլ 2	–	–	120,961	–	120,961
		Փուլ 3	–	–	–	1,831,101	1,831,101
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	–	18,667,522	–	–	18,667,522
		Փուլ 2	–	–	259,286	–	259,286
		Փուլ 3	–	–	–	243,342	243,342
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	22,702,608	–	–	22,702,608
- Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող		Փուլ 1	–	2,671,339	–	–	2,671,339
Զօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	–	12,491,499	–	–	12,491,499
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	–	1,484,715	–	–	1,484,715
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	–	3,677,373	–	–	3,677,373
Ընդամենը			20,500,968	250,782,889	953,323	8,441,992	280,679,172

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2019 և 2018թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի՝ վարկային ռիսկի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական սեգմենտների.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.			
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յան երկրներ	ՏՀՀ-յան երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,573,567	5,939,464	27,706	43,540,737
Առևտրային արժեթղթեր	646,487	–	–	646,487
Պահանջների բանկերի նկատմամբ	19,731,721	48	817,486	20,549,255
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	198,372,769	28,064,740	7,482	226,444,991
Ներդրումային արժեթղթեր	19,466,768	854,117	5,333	20,326,218
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	254,970	9,656	410,021	674,647
	276,046,282	34,868,025	1,268,028	312,182,335
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,344,721	119,714	2,449,039	6,913,474
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	24,488	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	164,835,315	45,852,339	11,484,490	222,172,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17,475,706	1,989,752	454,830	19,920,288
Այլ փոխառու միջոցներ	18,265,212	2,912,194	–	21,177,406
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,066,563	–	–	2,066,563
Ստորադաս փոխառություններ	–	5,806,646	–	5,806,646
Այլ պարտավորություններ	1,128,098	25,000	75,046	1,228,144
	208,115,615	56,705,645	14,487,893	279,309,153
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	67,930,667	(21,837,620)	(13,219,865)	32,873,182

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-ՏՀՀ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Բահամները, Պանաման, Արաբական Միացյալ Էմիրությունները, Եգիպտոսը, Հնդկաստանը, Լիբանանը և Սիրիան:

	31 դեկտեմբերի 2018թ.			
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յան երկրներ	ՏՀՀ-յան երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,944,682	2,327,575	198,601	40,470,858
Առևտրային արժեթղթեր	1,160,345	–	–	1,160,345
Պահանջների բանկերի նկատմամբ	3,359,131	1,006,353	847,003	5,212,487
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	182,424,202	13,844,200	13,930	196,282,332
Ներդրումային արժեթղթեր	16,523,883	806,022	1,026,549	18,356,454
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	8,092,013	–	–	8,092,013
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	302,505	4,923	226,747	534,175
	249,806,761	17,989,073	2,312,830	270,108,664
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	13,422,498	108,115	432,757	13,963,370
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	26,583	26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	137,561,178	39,850,209	9,802,729	187,214,116
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	14,564,528	1,365,226	723,690	16,653,444
Այլ փոխառու միջոցներ	15,387,038	–	297,375	15,684,413
Ստորադաս փոխառություններ	–	5,852,819	–	5,852,819
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	961,504	–	42,736	1,004,240
	181,896,746	47,176,369	11,325,870	240,398,985
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	67,910,015	(29,187,296)	(9,013,040)	29,709,679

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-SՁՀԿ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Բրիտանական Վիրջինյան կղզիները, Կիպրոսը և Ուրուգվայը:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխկազմել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Խումբը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր դրամով պարտավորությունների 2%-ի, դրամով արտահայտված արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 6%-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրես գործոնները:

Խմբի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար վերջիններիս մարման ժամանակ, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Խումբը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունը կազմել է՝

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2019, %</i>	<i>2018, %</i>
Ն2.1 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	նվ.15%	26.22	23.69
Ն2.2 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցափհանջ պարտավորություններ)	նվ.60%	88.58	81.83

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)***Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների*

Ստորև ներկայացվում է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա: Այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 34: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

31 դեկտեմբերի 2019թ.						
<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,589,797	631,017	1,636,123	–	71,955	6,928,892
Ածանցյալ պարտավորություններ	24,488	–	–	–	–	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,431,227	14,575,980	77,902,024	48,904,223	1,972,894	234,786,348
Այլ փոխառու միջոցներ	206,664	254,376	2,741,172	14,143,825	9,696,470	27,042,507
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	–	1,234,246	20,984,806	–	22,219,052
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	48,118	96,237	428,204	1,697,824	832,605	3,102,988
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	396,371	6,638,099	–	7,034,470
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	96,300,294	15,557,610	84,338,140	92,368,777	12,573,924	301,138,745
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	18,321,228	–	–	–	–	18,321,228

2018						
<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	12,493,396	1,287,043	127,441	–	72,563	13,980,443
Ածանցյալ պարտավորություններ	26,583	–	–	–	–	26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	77,767,987	16,269,442	77,640,309	24,265,421	819,953	196,763,112
Այլ փոխառու միջոցներ	141,098	377,393	1,825,741	11,756,654	6,361,484	20,462,370
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	52,500	6,724,733	11,580,313	–	18,357,546
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	395,709	7,105,036	–	7,500,745
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	90,429,064	17,986,378	86,713,933	54,707,424	7,254,000	257,090,799
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,653,587	–	–	–	–	17,653,587

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են մինչև մեկ տարի ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդներից ներգրավված միջոցների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձի կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ**

Շուկայական ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտադրության փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Խումբը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ձեռքբերման չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լուղացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի գույքահեռ տեղաշարժեր:

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2019 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2019 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2019 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.00%	(26,123)	(697,754)
ԱՄՆ Դոլար	0.35%	–	(26,107)
Եվրո	0.15%	–	(715)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2019 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2019 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2019 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.00%	26,123	697,754
ԱՄՆ Դոլար	0.35%	–	26,107
Եվրո	0.15%	–	715

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2018 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2018 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2018 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.00%	(25,250)	(415,856)
ԱՄՆ Դոլար	1.60%	(5,795)	(190,402)
Եվրո	0.20%	–	(1,475)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2018 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2018 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2018 թ.</i>
Հայկական դրամ	3.50%	88,376	1,455,495
ԱՄՆ Դոլար	0.50%	1,811	59,501
Եվրո	0.01%	–	74

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Արտարժույթի ռիսկ**

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Բանկի խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների, ինչպես նաև սպասվող դրամական հոսքերի գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգալունությունից): Բացասական գումարները արտացոլում են համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

<i>Արժույթ</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>		<i>31 դեկտեմբերի 2018թ.</i>	
	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>
ԱՄՆ դոլար	3.0%	(52,993)	3.5%	12,064
ԱՄՆ դոլար	(3.0%)	52,993	(3.5%)	(12,064)
Եվրո	6.5%	3,426	8.0%	(4,847)
Եվրո	(6.5%)	(3,426)	(8.3%)	5,028

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը խմբի Վարչությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման նպատակով մեխանիզմների ստեղծման և զարգացման համար: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով խումբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում՝ այդ թվում ներքին աուդիտը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնականությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, խմբի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով: Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. խմբի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են խմբի Վարչության կողմից: Խմբի առօրյա գործունեության ընթացքում խմբի և երրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են խմբում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Գործառնական ռիսկ (շարունակություն)**

Գործընթացի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ են՝

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ խմբի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,
- ▶ գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,
- ▶ գործողությունների գրանցման ժամանակ կրկնակի վերահսկողության համակարգի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է խմբի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և խմբի ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում խմբի գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ:

Խմբի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են խմբի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

31. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Խմբի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է խմբի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Դեկավարությունը խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ**

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրական արժեքով, և վերլուծում է դրանք ըստ իրական արժեքի հիտերարխիայի մակարդակների, որում իրական արժեքի չափումը դասակարգված է.

<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>					
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	205,844,297	205,844,297	226,444,991
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,540,737	–	–	43,540,737	43,540,737
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	20,549,255	20,549,255	20,549,255
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	1,713,412	–	1,713,412	1,679,960
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	674,647	674,647	674,647
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	222,172,144	222,172,144	222,172,144
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	21,177,406	21,177,406	21,177,406
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	6,913,474	6,913,474	6,913,474
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	19,960,982	–	19,960,982	19,920,288
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	2,066,563	2,066,563	2,066,563
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	5,806,646	5,806,646	5,806,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	1,228,144	1,228,144	1,228,144

<i>31 դեկտեմբերի 2018թ.</i>					
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	177,980,279	177,980,279	196,282,332
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	40,470,858	–	–	40,470,858	40,470,858
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	5,212,033	5,212,033	5,212,487
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	584,089	–	584,089	584,058
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	–	2,184,418	2,184,418	2,077,458
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	534,175	534,175	534,175
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	187,214,116	187,214,116	187,214,116
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	15,684,413	15,684,413	15,684,413
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	13,963,370	13,963,370	13,963,370
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	16,647,928	–	16,647,928	16,653,444
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	5,852,819	5,852,819	5,852,819
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	1,004,291	1,004,291	1,004,240

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)***Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ*

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են՝ ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 3% մինչև 24% տարեկան (2018թ.՝ 3% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	646,487	646,487
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	18,646,258	18,646,258
Ընդամենը	–	19,292,745	19,292,745
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	24,488	24,488
Ընդամենը	–	24,488	24,488
Զուտ իրական արժեք	–	19,268,257	19,268,257
31 դեկտեմբերի 2018թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	1,160,345	1,160,345
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,021,216	16,751,180	17,772,396
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	–	6,014,555	6,014,555
Ընդամենը	1,021,216	23,926,080	24,947,296
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	26,583	26,583
Ընդամենը	–	26,583	26,583
Զուտ իրական արժեք	1,021,216	23,899,497	24,920,713

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում**

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,177,297	5,177,297
Ընդամենը	5,177,297	5,177,297
	31 դեկտեմբերի 2018թ.	
	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	4,614,029	4,614,029
Ընդամենը	4,614,029	4,614,029

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների շարժը կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը 2019 հունվարի 1-ի դրությամբ	4,614,029	4,614,029
Ձեռքբերումներ	85,821	85,821
Օտարում	–	–
Վերագնահատում	678,391	678,391
Մաշվածության գծով ծախս	(200,944)	(200,944)
Ջուտ իրական արժեքը 2019թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	5,177,297
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը 2018 հունվարի 1-ի դրությամբ	4,724,230	4,724,230
Ձեռքբերումներ	83,003	83,003
Օտարում	–	–
Մաշվածության գծով ծախս	(193,204)	(193,204)
Ջուտ իրական արժեքը 2018թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,614,029	4,614,029

Խմբի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2019թ.-ի ընթացքում: Հողը և շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Նշանակալի չդիտարկվող ելակետային տվյալը վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**

Հետևյալ աղյուսակն ամփոփում է 2018 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում դասակարգված Խմբի հոդերի և շենքերի իրական արժեքի չափման զգայունությունը ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների փոփոխությունների նկատմամբ:

**Ոչ դիտարկելի
եկտետային
տվյալներ****Միջակայքը****Զգայունության նկարագրությունը**

Կապիտալացման դրույքաչափ	6.41%-7.12%	Կապիտալացման դրույքաչափի 0.71% նվազումը կհանգեցնի Խմբի հոդերի և շինությունների իրական արժեքի նվազման 517,730 հազ. ՀՀ դրամով

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ**Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում***Հետգնման պայմանագրեր*

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Խումբը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Խումբը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Խումբը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Խումբը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նման ձևով, Խումբն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Խումբը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր, որոնք դասակարգված են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2018թ.՝ 8,092,013 հազ. ՀՀ դրամ, դասակարգված որպես վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ):

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի մնացորդներ համապատասխան պարտավորություններում, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ» (2018 թ.՝ 7,879,585 հազ. ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում:

31 դեկտեմբերի 2019թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,054,369	–	3,054,369	–	(3,054,369)	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,066,707	–	7,066,707	–	(7,066,707)	–
Ընդամենը	10,121,076	–	10,121,076	–	(10,121,076)	–

2018	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,022,197	–	4,022,197	–	(4,022,197)	–
Ընդամենը	4,022,197	–	4,022,197	–	(4,022,197)	–
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետգնման պայմանագրեր	7,879,585	–	7,879,585	(7,879,585)	–	–
Ընդամենը	7,879,585	–	7,879,585	(7,879,585)	–	–

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Խմբի պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում:

	31 դեկտեմբերի 2019թ.			31 դեկտեմբերի 2018թ.		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,540,737	–	43,540,737	40,470,858	–	40,470,858
Առևտրային արժեթղթեր	369,970	276,517	646,487	7,125	1,153,220	1,160,345
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19,089,874	1,459,381	20,549,255	4,110,562	1,101,925	5,212,487
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	74,908,492	151,536,499	226,444,991	59,315,748	136,966,584	196,282,332
Ներդրումային արժեթղթեր	1,918,772	18,407,446	20,326,218	2,137,102	16,219,352	18,356,454
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	–	–	–	8,092,013	–	8,092,013
Հիմնական միջոցներ	–	9,479,389	9,479,389	–	6,739,038	6,739,038
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	337,260	337,260	–	296,331	296,331
Բռնագանձված ակտիվներ	2,023,928	–	2,023,928	1,977,614	–	1,977,614
Այլ ակտիվներ	2,245,113	35,147	2,280,260	2,504,264	27,642	2,531,906
Ընդամենը	144,096,886	181,531,639	325,628,525	118,615,286	162,504,092	281,119,378
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,841,519	71,955	6,913,474	13,890,807	72,563	13,963,370
Ածանցյալ պարտավորություններ	24,488	–	24,488	26,583	–	26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	177,677,805	44,494,339	222,172,144	164,802,436	22,411,680	187,214,116
Այլ փոխառու միջոցներ	2,020,552	19,156,854	21,177,406	1,404,832	14,279,581	15,684,413
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	241,488	19,678,800	19,920,288	6,047,694	10,605,750	16,653,444
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	351,902	1,714,661	2,066,563	–	–	–
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	644,892	–	644,892	199,430	–	199,430
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	–	947,921	947,921	–	938,233	938,233
Այլ պարտավորություններ	1,638,611	21,164	1,659,775	1,459,076	23,537	1,482,613
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	53,620	–	53,620	70,056	–	70,056
Ստորադաս փոխառություններ	2,276	5,804,370	5,806,646	–	5,852,819	5,852,819
Ընդամենը	189,497,153	91,890,064	281,387,217	187,900,914	54,184,163	242,085,077
Զուտ դիրք	(45,400,267)	89,641,575	44,241,308	(69,285,628)	108,319,929	39,034,301

Վերը ներկայացված աղյուսակում առկա մարման վերլուծությունը չի արտացոլում ժամկետային ավանդների, պատմական վարքագիծը և փաստացի մարումների ծավալը: Սակայն խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս արժեթղթերի անմիջապես իրացվելիության պայմաններում ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը 2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների բարձր իրացվելի մասը՝ բացառությամբ կապիտալի գործիքների, ներառված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» ժամանակահատվածում: Խմբի ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանք բարձր իրացվելի ակտիվներ են, որոնք կարող են վաճառվել պահանջի դեպքում՝ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական միջոցների արտահոսքի պահանջները բավարարելու համար: Ամորտիզացված արժեքով արժեթղթերը, պետական արժեթղթերը դասակարգված են որպես «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով հետգնման պայմանագրերի հասանելիությունը:

31 դեկտեմբերի 2019թ.									
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամսից բիշ ժամկետով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամսից ավել ժամկետով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Առևտրային արժեթղթեր Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	43,540,737 364,095	– –	– 5,875	43,540,737 369,970	– 276,517	– –	– 276,517	– –	43,540,737 646,487
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,202,641	1,075,235	–	10,277,876	–	–	–	10,271,379	20,549,255
Ներդրումային արժեթղթեր Հիմնական միջոցներ	7,408,119	14,493,081	53,007,292	74,908,492	95,194,293	56,342,206	151,536,499	–	226,444,991
Ոչ նյութական ակտիվներ	15,160,984	55,794	1,019,201	16,235,979	4,027,112	–	4,027,112	63,127	20,326,218
Բռնագանձված ակտիվներ	–	–	–	–	–	–	–	9,479,389	9,479,389
Այլ ակտիվներ	–	–	–	–	–	–	–	337,260	337,260
Բռնագանձված ակտիվներ	–	–	2,023,928	2,023,928	–	–	–	–	2,023,928
Այլ ակտիվներ	1,852,042	45,596	347,475	2,245,113	7,650	25,632	33,282	1,865	2,280,260
Ընդամենը ակտիվներ	77,528,618	15,669,706	56,403,771	149,602,095	99,505,572	56,367,838	155,873,410	20,153,020	325,628,525
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,588,378	629,523	1,623,618	6,841,519	–	–	–	71,955	6,913,474
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	24,488	–	–	24,488	–	–	–	–	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,166,853	13,760,663	72,750,289	177,677,805	43,395,690	1,098,649	44,494,339	–	222,172,144
Այլ փոխառու միջոցներ	184,558	125,858	1,710,136	2,020,552	10,729,411	8,427,443	19,156,854	–	21,177,406
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	–	241,488	241,488	19,678,800	–	19,678,800	–	19,920,288
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	28,686	59,016	264,200	351,902	1,051,465	663,196	1,714,661	–	2,066,563
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	–	–	644,892	644,892	–	–	–	–	644,892
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	–	–	–	–	947,921	–	947,921	–	947,921
Այլ պարտավորություններ	105,139	245,031	1,288,441	1,638,611	–	21,164	21,164	–	1,659,775
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	53,620	–	–	53,620	–	–	–	–	53,620
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	2,276	2,276	5,804,370	–	5,804,370	–	5,806,646
Ընդամենը պարտավորություններ	96,151,722	14,820,091	78,525,340	189,497,153	81,607,657	10,210,452	91,818,109	71,955	281,387,217
Զուտ դիրք	(18,623,104)	849,615	(22,121,569)	(39,895,058)	17,897,915	46,157,386	64,055,301	20,081,065	44,241,308
Կուտակված ձեռքվածք	(18,623,104)	(17,773,489)	(39,895,058)		(21,997,143)	24,160,243			

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն
(շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2018թ.									
	Ցախհանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամսից քիչ ժամկետով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամսից ավել ժամկետով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Առևտրային արժեթղթեր Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	40,470,858 383,618	– 603	– –	40,470,858 384,221	– 135,570	– 640,554	– 776,124	– –	40,470,858 1,160,345
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,140,377	970,185	–	4,110,562	38,746	–	38,746	1,063,179	5,212,487
Ներդրումային արժեթղթեր Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	6,546,582 13,440,942	10,081,740 651,768	42,687,426 832,007	59,315,748 14,924,717	83,775,096 2,199,340	53,191,488 148,255	136,966,584 2,347,595	– 1,084,142	196,282,332 18,356,454
Հիմնական միջոցներ Ոչ նյութական ակտիվներ Բռնագանձված ակտիվներ	8,092,013 – – –	– – – –	– – – 1,977,614	8,092,013 – – 1,977,614	– – – –	– – – –	– – – –	– 6,739,038 296,331 –	8,092,013 6,739,038 296,331 1,977,614
Այլ ակտիվներ	2,314,307	100,554	89,403	2,504,264	144	25,633	25,777	1,865	2,531,906
Ընդամենը ակտիվներ	74,388,697	11,804,850	45,586,450	131,779,997	86,148,896	54,005,930	140,154,826	9,184,555	281,119,378
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	12,489,381 26,583	1,278,285 –	123,141 –	13,890,807 26,583	– –	– –	– –	72,563 –	13,963,370 26,583
Այլ փոխառու միջոցներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	77,145,649 123,917	15,486,147 285,292	72,170,640 995,623	164,802,436 1,404,832	21,901,888 8,798,188	509,792 5,481,393	22,411,680 14,279,581	– –	187,214,116 15,684,413
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	– – –	43,439 – –	6,004,255 199,430 –	6,047,694 199,430 –	10,605,750 – 938,233	– – –	10,605,750 – 938,233	– – –	16,653,444 199,430 938,233
Այլ պարտավորություններ Այլ պահուստներ Ստորադաս փոխառություններ	850,211 70,056 –	175,480 – –	433,385 – –	1,459,076 70,056 –	– – 5,852,819	23,537 – –	23,537 – 5,852,819	– – –	1,482,613 70,056 5,852,819
Ընդամենը պարտավորություններ	90,705,797	17,268,643	79,926,474	187,900,914	48,096,878	6,014,722	54,111,600	72,563	242,085,077
Զուտ դիրք	(16,317,100)	(5,463,793)	(34,340,024)	(56,120,917)	38,052,018	47,991,208	86,043,226	9,111,992	39,034,301
Կուտակված ձեռքվածք	(16,317,100)	(21,780,893)	(56,120,917)		(18,068,899)	29,922,309			

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով խմբի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Խմբի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկյանը:

Խումբն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները ներկայացված են ստորև.

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.			31 դեկտեմբերի 2018թ.		
	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	7,263	21,618,927	594,758	19,037	27,463,688	395,002
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	111,602	20,793,012	675,549	130,714	23,934,804	848,528
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(118,841)	(8,710,648)	(734,539)	(142,415)	(29,561,192)	(642,764)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	24	33,701,291	535,768	7,336	21,837,300	600,766
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	–	(337,013)	(5,358)	(73)	(218,373)	(6,008)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, գույտ	24	33,364,278	530,410	7,263	21,618,927	594,758
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	213,839	46,019,356	564,144	367,619	37,441,903	409,070
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	1,489,880	610,641,018	3,180,100	1,137,797	611,888,652	3,689,233
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(1,021,212)	(598,431,902)	(3,458,254)	(1,291,577)	(603,311,199)	(3,534,159)
Ավանդների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	682,507	58,228,472	285,990	213,839	46,019,356	564,144
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	–	5,852,819	–	–	5,854,396	–
Արտարժույթի վերազնահատումից գույտ արդյունք	–	(48,885)	–	–	(4,226)	–
Այլ շարժեր	–	2,712	–	–	2,649	–
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	5,806,646	–	–	5,852,819	–
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չձևաչված հոդվածներ						
Տրամադրված երաշխիքներ	–	188,042	26,863	–	190,815	124,683
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	–	2,271,369	34,727	–	1,479,467	30,627
Միջոցադրված արժեթղթերի գծով եկամուտ	93	34,874	852	770	26,092	779
Այլ եկամուտ	1,855	85,874	748	1,384	47,280	1,198
Տոկոսային ծախս	(2,176)	(2,321,838)	(23,087)	(4,207)	(1,984,209)	(16,051)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	73	(118,640)	650	117	56,264	(2,058)
Այլ ծախսեր	–	(45,132)	(32,661)	–	(45,563)	(29,886)

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ (շարունակություն)

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2019թ.	31 դեկտեմբերի 2018թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	662,492	608,794
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի փոխհատուցում	662,492	608,794

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Ֆինանսավորման գործունեության արժեքի գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը պարտավորու- թյուններ
Հաշվեկշռային արժեք 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	5,931,969	12,659,350	5,854,396	–	24,445,715
Թողարկումից մուտքեր		19,904,690	6,520,883	–	–	26,425,573
Մարումներ		(9,215,087)	(3,460,357)	–	–	(12,675,444)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(87,353)	(29,749)	(4,226)	–	(121,328)
Այլ		119,225	(5,714)	2,649	–	116,160
Հաշվեկշռային արժեք 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	16,653,444	15,684,413	5,852,819	–	38,190,676
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը Թողարկումից մուտքեր		–	–	–	2,239,693	2,239,693
Մարումներ		14,211,537	8,141,849	–	–	22,353,386
Արտարժույթային փոխարկումներ		(10,818,447)	(2,701,526)	–	(317,280)	(13,837,253)
Այլ		(157,540)	16,474	(48,885)	–	(189,951)
Այլ		31,294	36,196	2,712	144,150	214,352
Հաշվեկշռային արժեք 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	19,920,288	21,177,406	5,806,646	2,066,563	48,970,903

«Այլ» տողում ներառված են անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության գծով նոր առաջացած պարտավորությունները: Այն նաև ներառում է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեկշռված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Խումբն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, բաղադրականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Խումբը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2019 թ.	2018 թ.
1-ին դասի կապիտալ	39,894,182	33,211,591
2-րդ դասի կապիտալ	7,759,930	10,764,991
Ընդհանուր կապիտալ	47,654,112	43,976,582
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	288,388,820	269,190,735
	16.52%	16.34%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման համաձայն:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Խումբը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

38. Հաշվետու ժամակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

Նոր կորոնավիրուսի (COVID-19) վերջին բռնկումը բացասաբար է անդրադարձնում ինչպես տարածաշրջանային, այնպես էլ գլոբալ տնտեսական պայմանների վրա: Կորոնավիրուսի բռնկման լիարժեք ազդեցությունը դեռ պարզ չէ, և Խումբը աչալրջորեն վերահսկում է իրավիճակը: Քանի որ իրավիճակը անկայուն է և արագորեն զարգանում է, Խումբը նպատակահարմար չի գտնում քանակական գնահատական տալ Խմբի վրա բռնկման հավանական ազդեցության վերաբերյալ:

Համաձայն բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի, որը տեղի է ունեցել 2020 թվականի ապրիլի 2-ին, Բանկի բաժնետիրական կապիտալն աճել է 3,531,000 հազար ՀՀ դրամով՝ 300,000 ՀՀ դրամ արժեք ունեցող 11,770 սովորական բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխման միջոցով: Այս ավելացումից 1,011,000 հազ. ՀՀ դրամը վերագրվում է Բանկի չբաշխված շահույթի բաշխմանը առկա բաժնետերերին:

Բանկի նոր բաժնետիրական կառուցվածքը հետևյալն է.

	Վճարված կանոնադրա-կան կապիտալ	մասնաբաժին, %
«Ընդվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	14,539,800	72.89%
«Ընդվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	—
Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ ՎԻ	4,410,600	22.11%
Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00%
	19,947,633	100%

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

*2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր.....	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ.....	22
5. Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն.....	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	25
7. Առևտրային արժեթղթեր.....	26
8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ.....	26
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	28
10. Ներդրումային արժեթղթեր	38
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	40
12. Ոչ նյութական ակտիվներ.....	42
13. Բռնագանձված ակտիվներ	42
14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	43
15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ.....	44
16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	44
17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	45
18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	45
19. Հարկում	46
20. Այլ փոխառու միջոցներ.....	47
21. Ստորադաս փոխառություններ	47
22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ.....	47
23. Կապիտալ	49
24. Զուտ տոկոսային եկամուտ	51
25. Կարկային կորուստների գծով ծախս	51
26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ.....	52
27. Զուտ առևտրային եկամուտ	52
28. Այլ եկամուտ	53
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	53
30. Ռիսկերի կառավարում	54
31. Իրական արժեքի չափում	68
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ	72
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	73
34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	74
35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ	76
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն.....	78
37. Կապիտալի համարժեքություն.....	78

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Ernst & Young CJSC
1 Northern Ave., office 27
Yerevan, 0001, Armenia
Tel: +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Fax: +374 (10) 500 706
www.ey.com/am

«Էրնսթ և Կ Երևան» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0001
Հյուսիսային պող. 1, գրասենյակ 27
Հեռ. +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Ֆաքս. +374 (10) 500 706

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության և իր դուստր ընկերության (միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և համախմբված հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:

Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:

Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:

2020թ.-ին COVID-19-ի ազդեցության պատճառով ղեկավարությունը վերանայել է ԱՎԿ գնահատման մեթոդները և մակրոտնտեսական ցուցանիշները խմբի՝ հաճախորդներին տրված վարկերի և

Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝

- Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն, ներառյալ՝ COVID-19-ի ազդեցության պատճառով մոդելների վերանայումները նախորդ ժամանակաշրջանի համեմատությամբ.
- Խմբի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում,
- Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխառություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում՝ անհատական հիմունքով:

Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների՝ դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնման վիճակագրությունը և արժեզրկված վարկերի մնացորդների փոփոխությունը սկզբնական ճանաչման ամսաթվից մինչև դեֆոլտի ամսաթիվը: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար ղեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Աուդիտի առանցքային հարց

փոխառությունների պորտֆելի վրա:

Սողելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ խմբի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում

Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:

Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր խմբի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:

Խմբի 2020թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Խմբի 2020թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Խմբի 2020թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել խմբի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն էրիկ Հայրապետյանն է:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Աուդիտի բաժնի գործընկեր՝

30 ապրիլի, 2021թ.

Էրիկ Հայրապետյան

**Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ր դրությամբ
	Ծան.		
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	33,344,488	43,540,737
Առևտրային արժեթղթեր	7	879,049	646,487
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	16,944,326	20,549,255
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	3,651	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	229,595,621	226,444,991
Ներդրումային արժեթղթեր	10	35,548,382	20,326,218
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	3,182,001	-
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	8,605,113	9,479,389
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	330,808	337,260
Բռնագանձված ակտիվներ	13	1,693,043	2,023,928
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	19	216,837	-
Այլ ակտիվներ	14	2,093,595	2,280,260
Ընդամենը ակտիվներ		332,436,914	325,628,525
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	6,649,304	6,913,474
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	45,315	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17	227,973,075	222,172,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	21,527,117	19,920,288
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	19	-	644,892
Հետաձգված պարտավորություններ շահութահարկի գծով	19	915,029	947,921
Այլ փոխառու միջոցներ	20	23,518,467	21,177,406
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	36	1,761,890	2,066,563
Ստորադաս փոխառություններ	21	366,607	5,806,646
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	22	230,632	53,620
Այլ պարտավորություններ	14	1,133,431	1,659,775
Ընդամենը պարտավորություններ		284,120,867	281,387,217
Կապիտալ	23		
Կանոնադրական կապիտալ		19,947,633	16,416,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		3,627,805	2,798,799
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,360,688	3,487,892
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		(328,381)	789,418
Զբաղիչված շահույթ		21,645,069	20,685,333
Ընդամենը կապիտալ		48,316,047	44,241,308
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		332,436,914	325,628,525

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Արթուր Հակոբյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն**2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	<i>Ծան.</i>	<i>2020թ.</i>	<i>2019թ.</i>
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	25,442,255	23,965,984
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	161,705	127,397
Տոկոսային ծախս	24	(11,573,832)	(11,140,589)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	24	14,030,128	12,952,792
Վարկային կորուստների գծով ծախս	25	(6,112,748)	(1,204,198)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		7,917,380	11,748,594
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	3,102,283	3,194,074
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(1,332,674)	(1,020,933)
Զուտ առևտրային եկամուտ	27	1,112,370	1,093,450
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ		236,093	65,291
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		730,554	597,430
Այլ եկամուտ	28	1,185,359	1,250,732
Ոչ տոկոսային եկամուտ		5,033,985	5,180,044
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(5,038,376)	(5,540,998)
Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	11	(1,185,548)	(1,099,011)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(58,378)	(74,203)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	29	(3,358,962)	(3,253,254)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(9,641,264)	(9,967,466)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		3,310,101	6,961,172
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(530,897)	(1,509,035)
Հաշվետու տարվա շահույթ		2,779,204	5,452,137

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն
2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2020թ.	2019թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ		2,779,204	5,452,137
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		–	678,391
Շահութահարկի ազդեցություն	19	–	(122,110)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային գործիքների գծով օգուտ		–	117,487
Շահութահարկի ազդեցություն	19	–	(23,497)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		–	650,271
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված (վնաս)/օգուտ		(658,947)	747,964
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված օգուտ՝ վերադասակարգված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		(730,554)	(597,436)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		26,332	(205,430)
Շահութահարկի ազդեցություն	19	245,370	9,882
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ վնաս		(1,117,799)	(45,020)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ հարկումից հետո		(1,117,799)	605,251
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		1,661,405	6,057,388

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական
հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

			Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ					
			Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հոդի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
Ծան.	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հոդի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ		
Մնացորդն առ 2019թ. հունվարի 1	16,416,633	63,233	1,898,319	1,651,410	3,057,881	15,946,825	39,034,301	
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	–	–	900,480	–	–	(900,480)	–	
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	–	–	–	–	–	(850,381)	(850,381)	
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	–	–	900,480	–	–	(1,750,861)	(850,381)	
Հաշվետու տարվա շահույթ	–	–	–	–	–	5,452,137	5,452,137	
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ	–	–	–	48,970	556,281	–	605,251	
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	–	–	–	48,970	556,281	5,452,137	6,057,388	
Կուտակված վերագնահատման պահուստի տեղափոխում՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային գործիքների վաճառքի արդյունքում	–	–	–	(910,962)	–	910,962	–	
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	–	–	–	–	(126,270)	126,270	–	
Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,416,633	63,233	2,798,799	789,418	3,487,892	20,685,333	44,241,308	
Մնացորդն առ 2020թ. հունվարի 1	16,416,633	63,233	2,798,799	789,418	3,487,892	20,685,333	44,241,308	
Կանոնադրական կապիտալի թողարկում	3,531,000	–	–	–	–	(1,117,666)	2,413,334	
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	–	–	829,006	–	–	(829,006)	–	
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	3,531,000	–	829,006	–	–	(1,946,672)	2,413,334	
Հաշվետու տարվա շահույթ	–	–	–	–	–	2,779,204	2,779,204	
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ	–	–	–	(1,117,799)	–	–	(1,117,799)	
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	–	–	–	(1,117,799)	–	2,779,204	1,661,405	
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	–	–	–	–	(127,204)	127,204	–	
Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	3,627,805	(328,381)	3,360,688	21,645,069	48,316,047	

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2020թ.	2019թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		23,777,411	23,760,455
Վճարված տոկոսներ		(11,853,217)	(10,856,291)
Ստացված միջնորդավճարներ		3,102,283	3,194,074
Վճարված միջնորդավճարներ		(1,332,674)	(1,020,933)
Զուտ առևտրային եկամուտ		1,135,924	1,288,369
Ստացված այլ եկամուտ		922,485	823,570
Աշխատակազմին վճարված գումարներ		(5,316,296)	(5,442,652)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր		(3,562,296)	(3,294,349)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		6,873,620	8,452,243
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում			
Առևտրային արժեթղթեր		(271,238)	579,843
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		4,658,230	(6,349,407)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		6,092,522	(33,296,592)
Բռնագանձված ակտիվներ		658,557	837,103
Այլ ակտիվներ		402,785	517,517
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(1,701,817)	(7,095,225)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		(7,560,121)	35,646,857
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		13,226	(68,932)
Այլ պարտավորություններ		(34,979)	112,256
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը		9,130,785	(664,337)
Վճարված շահութահարկ		(1,180,148)	(1,189,610)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		7,950,637	(1,853,947)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(30,222,401)	(9,391,046)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		11,593,708	16,326,197
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(288,356)	(844,263)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		(5,146)	50,337
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(51,926)	(115,132)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)		(18,974,121)	6,026,093
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Կանոնադրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր	23	2,413,334	–
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	36	–	14,211,537
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	–	(10,818,447)
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	4,985,907	8,141,849
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(2,887,004)	(2,701,526)
Ստորադաս փոխառությունների մարում	36	(5,599,452)	–
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(346,644)	(317,280)
Վճարված շահաբաժիններ		–	(850,381)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից		(1,433,859)	7,665,752
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(12,457,343)	11,837,898
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում		43,540,737	40,470,858
Արտարժույթով պարտադիր պահուստի վերադասակարգման ազդեցությունը	6	–	(8,811,998)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		2,261,369	40,637
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(275)	3,342
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա վերջում	6	33,344,488	43,540,737

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հանդիսանում է խմբի մայր կազմակերպությունը: Այն հիմնվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից թողարկված ընդհանուր բանկային արտոնագրի շրջանակներում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությունից ընդունում է ավանդներ և տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը և իր 35 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր մարզերում:

2020 թվականի 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 743 է, իսկ դուստր կազմակերպությանը՝ 25:

«Կոնվերս Ինկասացիա»-ն հիմնադրվել է 2000թ. ապրիլի 20-ին որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունն է դրամական միջոցների, դրանց համարժեքների և այլ ակտիվների տեղափոխումը: Ընկերությունը հանդիսանում է Բանկի դուստր ընկերությունը և ներառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Բաժնետեր		
«Ընդվանտ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ՍՊԸ	72.89	80.94
ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ.ՎԻ.	22.11	14.06
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի վերջնական վերահսկող անձը արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկյանն է:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

2020 թ. Հայաստանի ՀՆԱ-ն նվազել է 7.6%-ով: 2020թ. խումբը աշխատել է ցածր տնտեսական ակտիվության պայմաններում՝ կորոնավիրուսային համավարակի բռնկման և Լեռնային Ղարաբաղում ռազմական հակամարտության սրման պատճառով: Տնտեսական և քաղաքական հեռանկարի հետ կապված անորոշության պայմաններում, հայկական դրամը արժեզրկվեց ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ՝ սկսած 2020 թվականի նոյեմբերից՝ տարեվերջին հանգեցնելով 12-ամսյա գնաճի ավելացմանը մինչև 3.7%, ինչն իր հերթին հանգեցրեց ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տարեվերջին վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի 1.0 տոկոսային կետով բարձրացմանը:

Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ հանգամանքներում ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ խմբի կայունությունն ապահովելու նպատակով:

2. Պատրաստման հիմունքներ**COVID-19 համավարակի ազդեցությունը**

2020թ. COVID-19 համավարակի արագ տարածման պատճառով բազմաթիվ կառավարություններ, այդ թվում՝ ՀՀ կառավարությունը, վարակի բռնկման դեմ պայքարի տարբեր միջոցներ են ձեռնարկել՝ ներառյալ ճանապարհորդության սահմանափակումները, կարանտինի կիրառում, գործարար և այլ օբյեկտների փակում և որոշ շրջանների արգելափակում: Այդ միջոցառումները ազդել են մատակարարման համաշխարհային շղթայի, ապրանքների և ծառայությունների պահանջարկի, ինչպես նաև գործարար ակտիվության ծավալների վրա: Ակնկալվում է, որ համավարակն ինքնին, ինչպես նաև դրա հետ կապված հանրային առողջապահական և սոցիալական միջոցառումները, կարող են ազդել արդյունաբերության լայն շրջանակի սուբյեկտների գործարար գործունեության վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)**COVID-19 համավարակի ազդեցությունը (շարունակություն)**

ՀՀ Կառավարության կողմից ձեռնարկվել են աջակցության միջոցառումներ՝ COVID-19 համավարակի հետևանքով տնտեսական ցուցանիշների զգալի անկումից խուսափելու նպատակով: Ի թիվս այլ միջոցառումների, այս միջոցառումները ներառում են տուժած ոլորտներում գործունեություն իրականացնող կազմակերպություններին և տուժած ֆիզիկական անձանց արտոնյալ պայմաններով վարկերի տրամադրում, վարկային արձակուրդների տրամադրում և որոշ նորմատիվային սահմանափակումների մեղմացում, որոնք նպատակ ունեն աջակցել ֆինանսական հատվածին և վերջինիս ունակությանը ռեսուրսներ տրամադրելու և հաճախորդներին օգնելու խուսափել COVID-19 համավարակի հաղթահարման սահմանափակումներով պայմանավորված իրացվելիության խնդիրներից:

Խումբը շարունակաբար գնահատում է համավարակի և փոփոխվող տնտեսական պայմանների ազդեցությունը իր գործունեության, ֆինանսական դրության և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Գնահատման անորոշություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, Խումբը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի վերագնահատումները արտացոլել է ակնկալվող վարկային կորուստների (Ծանոթագրություն 9) և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների գնահատումներում (Ծանոթագրություն 31):

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

Զափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Խմբի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Խումբը: Բանկի և իր դուստր ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Խումբը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Խմբի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ձգձգվել և վերադասակարգվել են ՀՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, որը ՀՀ սահմաններից դուրս փոխարկելի չէ:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները**

Խումբը վաղաժամ կիրառել է ՀՀՄՍ 16-ի՝ «COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության վճարների զիջումներ» փոփոխությունը, համաձայն որի վարձակալը կարող է չվերլուծել, թե արդյոք կորոնավիրուսային համավարակով պայմանավորված վարձավճարի զիջումը վարձակալության պայմանագրի վերափոխում է, թե՛ ոչ: Խումբը չի կիրառել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, սակայն դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

Խումբը նաև կիրառել է ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտել 2020թ. հունվարի 1-ից, բայց Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 3-ում՝ Բիզնեսի սահմանում

ՀՀՄՍ 3-ի փոփոխությունները պարզաբանում են, որ բիզնես համարվելու համար գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը պետք է առնվազն ներառի ելակետային տվյալներ և բովանդակային գործընթացներ, որոնք միասին նշանակալիորեն կնպաստեն արդյունք ստեղծելու ունակությանը: Ավելին, այն սահմանում է, որ բիզնեսը կարող է գոյություն ունենալ առանց ներառելու բոլոր ելակետային տվյալները և գործընթացները, որոնք անհրաժեշտ են արդյունք ստեղծելու համար: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, բայց կարող են ազդել ապագա ժամանակահատվածների վրա, եթե խումբը ձեռք բերի որևէ բիզնեսի միավորում:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7, ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 39 ստանդարտներում՝ Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում

ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. Ճանաչումը և չափումը»-ի փոփոխությունները նախատեսում են մի շարք մեղմացումներ, որոնք կիրառելի են հեջավորման բոլոր փոխարաբերությունների համար, որոնց վրա տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխումն ուղղակի ազդեցություն ունի: Բարեփոխումն ազդում է հեջավորման փոխարաբերությունների վրա, եթե այն առաջացնում է անորոշություն հեջավորված հոդվածի կամ հեջավորման գործիքի՝ ուղենիշի վրա հիմնված դրամական հոսքերի ժամկետների կամ գումարի վերաբերյալ: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ խումբը չունի տոկոսադրույքի հեջավորման որևէ փոխարաբերություն:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ 8-ում՝ «Էականության» սահմանում

Փոփոխությունները ապահովում են էականության նոր սահմանում, որը նշում է, որ «Տեղեկատվությունը էական է, եթե խելամտորեն ակնկալվում է, որ դրա բացթողումը, սխալ ներկայացումը կամ խեղաթյուրումը կարող է ազդել հիմնական օգտագործողների՝ հաշվետու կազմակերպության մասին ֆինանսական տեղեկատվություն տրամադրող ընդհանուր նշանակության ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող որոշումների վրա»:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ էականությունը կախված կլինի ֆինանսական հաշվետվությունների համատեքստում տեղեկատվության էությունից կամ ծավալից՝ առանձին վերցրած, կամ այլ տեղեկատվության հետ համատեք: Տեղեկատվության սխալ ներկայացումը էական է, եթե խելամտորեն ակնկալվում է, որ այն կարող է ազդել հիմնական օգտագործողների որոշումների վրա: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, և որևէ ապագա ազդեցություն խմբի համար չի ակնկալվում:

Փոփոխություններ «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքներ»-ում՝ թողարկված 2018թ. մարտի 29-ին

Հայեցակարգային հիմունքները ստանդարտ չէ, և դրանում ներառված ոչ մի հիմունք չի կարող գերակայել որևէ ստանդարտում ներառված հասկացությունների կամ պահանջների նկատմամբ: Հայեցակարգային հիմունքների նպատակն է ստանդարտների մշակման գործում աջակցել ՀՀՄՍ-ին, օգնել պատրաստողներին՝ մշակելու հաշվապահական հաշվառման հետևողական քաղաքականություններ, երբ առկա չեն կիրառելի ստանդարտներ, և աջակցել բոլոր կողմերին հասկանալու և մեկնաբանելու ստանդարտները:

Վերանայված Հայեցակարգային հիմունքները ներառում են նոր հասկացություններ, ակտիվների և պարտավորությունների թարմացված սահմանումներ ու ճանաչման չափանիշներ, և պարզաբանում է որոշ կարևոր հասկացություններ: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չունեն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունը, որի մայր կազմակերպությունը իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով, համախմբվում է: Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Զիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ձգձգվում են՝ այդ ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու նպատակով: Դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվ է հանդիսանում դեկտեմբերի 31-ը:

Ձեռքբերման ժամանակ դուստր ընկերության ակտիվները, պարտավորությունները և պայմանական պարտավորությունները չափվում են ձեռքբերման պահին գոյություն ունեցող իրական արժեքով: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած գերազանցող մաս ճանաչվում է որպես գուդվիլ: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած պակաս մասը (այսինքն՝ ձեռքբերման գեղչում) կրեդիտագրվում է ձեռքբերման ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափում**

Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կատարվող շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- ▶ հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խումբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խումբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնք համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնից հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնից հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չձգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Խումբը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից)՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ***Սկզբնական ճանաչում******Ճանաչման ամսաթիվ***

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ*

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջների բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Խումբը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ*

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումարի հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խումբը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքների նոր դասակարգում ըստ ՖՀՄՍ 9-ի, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո խումբը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «*Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում*» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ խումբը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ*

Խումբը թողարկում է Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՖՀՄ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը վարկային ռիսկ չեն փոխանցում: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Հետևաբար, կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը չեն համարվում ֆինանսական գործիքներ և այդպիսով՝ չեն ընդգրկվում ՖՀՄ 9-ի շրջանակներում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտային գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեկշռվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության
գործառնություններ (շարունակություն)**

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Լյո ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Պարունակվող ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տաստանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Պարունակվող ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ է պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն, ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական հաշտարար շփումների մեջ պարունակվող ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Պարունակվող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբը այս ձևով հաշվարկում է ֆինանսական պարտավորություններում և ոչ ֆինանսական հիփոթեքային պայմանագրերում պարունակված ածանցյալ գործիքները: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորագրած փոխառությունները, սկզբնապես ձանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ձանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վարձակալություն****i. Խումբը՝ որպես վարձակալ**

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Խումբը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ժառանգության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Խումբը խելամուտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Խմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխում վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Խումբն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Խումբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնք վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խումբը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 500 հազար ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վարձակալություն (շարունակություն)****ii. Գործառնական – խումբը՝ որպես վարձատու**

Վարձակալությունները, երբ խումբը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – խումբը՝ որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից խումբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- ▶ բնականոն գործունեության ընթացքում,
- ▶ պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- ▶ կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում խումբը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ խումբը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ գործընկերոջ փոփոխությունը,
- ▶ եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, խումբը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը*****Ֆինանսական ակտիվներ***

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ▶ ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ խումբը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- ▶ խումբը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ խումբը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով խումբը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել խմբից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով խումբը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ խումբը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ձգձգումները: Այն դեպքում, երբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացմանը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հարկում (շարունակություն)**

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ձանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ձանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ձանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են խմբի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացի հողից և շենքերից: Բանկի շենքերը ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայություն (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ	1	100
Կապի հարմարանքներ	8	12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում ձանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ձանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)**

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ձանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ձանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ձանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ձանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեքը կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեքը կորցնող, երբ առկա են արժեքը կորցնող հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապահի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին՝ որպես հաճախորդների վարկերի, օվերդրաֆտների և այլ բանկային գործիքների ապահովման միջոց:

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ» հոդվածում՝ միջնորդավճարների գծով ստացված վարձատրության չափով: Պարտավորության սկզբնական ձանաչումից հետո խումբը յուրաքանչյուր երաշխիքի պայմանագրի գծով իր պարտավորությունը գնահատում է հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով. միջնորդավճարների գծով ամորտիզացված վարձատրությունը և երաշխիքի պայմանագրից առաջացող ֆինանսական պարտավորությունը մարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների լավագույն գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Պահուստներ**

Պահուստը ձանաչվում է, երբ խումբն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Կապիտալ*Կանոնադրական կապիտալ*

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ձանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ձանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ Մանրածախ բանկային գործունեություն, Կորպորատիվ բանկային գործունեություն, Ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ձանաչումը

Եկամուտները ձանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ձանաչումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն) Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեգրված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով գեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ձգտորոն են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ձգտորոն են խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: ձգտորոն հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեգրված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեգրված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեգրված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ձգտորոն արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ձգտորոն արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ գեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները): Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեգրված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտներում» օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ձգտորոն տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեկշռման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2020 և 2019 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 522.59 և 479.70 ՀՀ դրամ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել**

Ստորև ներկայացված են նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Խուճբը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

2017թ. ՀՀՄՍ խորհուրդը թողարկել է ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (ՖՀՄՍ 17), ապահովագրության պայմանագրերի համար նոր համապարփակ հաշվապահական ստանդարտ, որն անդրադառնում է ձանաչմանը և չափմանը, ներկայացմանն ու հրապարակմանը: Ուժի մեջ մտնելուց հետո, ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինելու է «Ապահովագրության պայմանագրեր» ՖՀՄՍ 4-ին, որը թողարկվել է 2005թ.-ին: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառելի է բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի վրա (այսինքն՝ կյանքի, ոչ կյանքի, ուղղակի ապահովագրության և վերաապահովագրության)՝ անկախ դրանց թողարկող սուբյեկտների տեսակից, ինչպես նաև որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների վրա: Կիրառվելու են որոշ բացառություններ: ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է ապահովագրական հատկանիշներով բանկային պրոդուկտների հաշվապահական հաշվառման նոր պահանջներ, որոնք կարող են ազդել, թե որ գործիքները կամ դրանց բաղադրիչները կգտնվեն ՖՀՄՍ 9-ի կամ ՖՀՄՍ 17-ի շրջանակներում: Վարկային քարտեր և համանման ապրանքներ, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են ապահովում: Այս պրոդուկտների թողարկողներից շատերը կարող են շարունակել կիրառել առկա հաշվապահական մոտեցումը՝ որպես ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական գործիք: ՖՀՄՍ 17-ը իր շրջանակից բացառում է վարկային քարտի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրեր, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում ֆիզիկական անձի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը: Երբ ապահովագրական ծածկույթը տրամադրվում է որպես վարկային քարտի պայմանագրային պայմանների մաս, թողարկողը պարտավոր է.

- ▶ Առանձնացնել ապահովագրության ծածկույթի բաղադրիչը և դրա նկատմամբ կիրառել ՖՀՄՍ 17,
- ▶ Այլ բաղադրիչների նկատմամբ կիրառել այլ կիրառելի ստանդարտներ (օրինակ՝ ՖՀՄՍ 9, ՖՀՄՍ 15 «Հասույթ գնորդների հետ պայմանագրերից» կամ ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ»):

Վարկի պայմանագրեր, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովագրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար: Այդպիսի վարկեր թողարկողները, օրինակ՝ մահվան հրաժարմամբ վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառել ՖՀՄՍ 9-ը կամ ՖՀՄՍ 17-ը: Ընտրությունը պետք է կատարել պորտֆելի մակարդակով և անփոփոխ է: ՖՀՄՍ 17-ը ուժի մեջ է 2023 թվականի հունվարի 1-ից սկսվող կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ պահանջելով համեմատական թվեր: Վաղ կիրառումը թույլատրվում է, պայմանով, որ կազմակերպությունը նաև կիրառի ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 15 ՖՀՄՍ 17-ը առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվին կամ դրանից առաջ: Ներկայումս Խուճբը գտնվում է իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՄՍ 17-ի ընդունման ազդեցության գնահատման փուլում:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ – ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար «10 տոկոս» թեսթում ներառվող վճարներ

Որպես 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարելավումների գործընթացի մաս, ՀՀՄՍ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները պարզաբանում են այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ էության տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն նրանց, որոնք վճարվում կամ ստացվում են փոխառուի և փոխատուի միջև, ներառյալ երրորդ կողմի անուից փոխառուի կամ փոխատուի կողմից վճարված կամ ստացված վճարները: Կազմակերպությունը կիրառում է փոփոխությունը այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է: Խուճբը կկիրառի փոփոխությունները այն համախմբված ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք ձևափոխված կամ փոխանակված են կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, և չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)**

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում – Փուլ 2. Փոփոխություններ \$ՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, \$ՀՄՍ 7, \$ՀՄՍ 4 և \$ՀՄՍ 16 ստանդարտներում

2020թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն թողարկել է Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում – Փուլ 2. Փոփոխություններ \$ՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, \$ՀՄՍ 7, \$ՀՄՍ 4 և \$ՀՄՍ 16 ստանդարտներում պարզաբանելու հաշվապահական հաշվառման այն խնդիրները, որոնք առաջանում են IBOR-ը (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքը) RFR-ով (ոչ ռիսկային տոկոսադրույքով) փոխարինելիս:

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման 2-րդ փուլը ներառում է մի շարք մեղմացումներ և լրացուցիչ բացահայտումներ: Մեղմացումները կիրառելի են այն ժամանակ, երբ ֆինանսական գործիքը անցում է կատարում IBOR-ից (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքից) RFR-ի (ոչ ռիսկային տոկոսադրույքի):

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման արդյունքում պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմունքների փոփոխությունները, հանդիսանալով գործնական միջոց, պետք է դիտարկվեն (practical expedient to be treated) որպես լրացող տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունք, պայմանով որ այդ ֆինանսական գործիքի համար անցումը IBOR (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույք) ուղենիշային տոկոսադրույքից RFR-ի (ոչ ռիսկային տոկոսադրույք) տեղի է ունենում տնտեսապես հավասար հիմունքներով:

Խումբը կկիրառի IBOR-ի (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքի) 2-րդ փուլի բարեփոխումը 2021թ. հունվարի 1-ից:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

\$ՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Խմբի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Վերականգնման հնարավորությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի ժամկետի որոշումը

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի երկարացման հնարավորություն ունեցող պայմանագրով սահմանված ցանկացած ժամանակահատվածի հետ միասին Խումբը ֆինանսական վարձակալության ժամկետը սահմանում է որպես ֆինանսական վարձակալության չհեղարկվող ժամկետ, եթե հիմնավորված է, որ այն կկիրառվի, կամ ֆինանսական վարձակալության ավարտման հնարավորությամբ պայմանագրով սահմանված ցանկացած ժամանակահատված, եթե հիմնավորված է, որ այն չի կիրառվի:

Հողի և շենքերի վերագնահատում

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափումը**

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տես՝ Ծանոթագրություն 31):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: COVID-19 համավարակի, ռազմական հակամարտության և դրա հետ կապված Հայաստանում 2020 թվականի սեպտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին ռազմական դրության հետևանքով վարկային պորտֆելների որակի վատթարացումը (ի թիվս այլ հոգվածների) կարող է էական ազդեցություն ունենալ խմբի ԱՎԿ չափման վրա: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարբերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզնետավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

5. Սեզնետների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Խումբը բաժանվում է հետևյալ երեք սեզնետների.

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է Խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզնետների միջև:

2020 և 2019 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Խմբի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են խմբի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

<i>2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	13,490,819	9,205,168	2,746,268	25,442,255
Այլ տոկոսային եկամուտ	41,474	12,602	107,629	161,705
Տոկոսային ծախս	(4,108,954)	(5,569,160)	(1,895,718)	(11,573,832)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,423,339	3,648,610	958,179	14,030,128
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(2,165,720)	(3,924,137)	(22,891)	(6,112,748)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,462,693	619,898	19,692	3,102,283
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,062,501)	(270,173)	-	(1,332,674)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,499,996	1,634,090	130,290	3,264,376
Ոչ տոկոսային ծախս	(3,847,031)	(4,136,905)	(1,657,328)	(9,641,264)
Սեզմենտների գծով շահույթ	6,310,776	(2,428,617)	(572,058)	3,310,101
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,012,166)	389,518	91,751	(530,897)
Հաշվետու տարվա շահույթ	5,298,610	(2,039,099)	(480,307)	2,779,204
<i>2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	12,580,404	9,084,868	2,300,712	23,965,984
Այլ տոկոսային եկամուտ	12,914	2,393	112,090	127,397
Տոկոսային ծախս	(3,840,913)	(5,370,392)	(1,929,284)	(11,140,589)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	8,752,405	3,716,869	483,518	12,952,792
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(292,344)	(696,575)	(215,279)	(1,204,198)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,338,349	800,140	55,585	3,194,074
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(763,187)	(257,693)	(53)	(1,020,933)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,502,801	1,108,043	396,059	3,006,903
Ոչ տոկոսային ծախս	(4,271,134)	(4,076,414)	(1,619,918)	(9,967,466)
Սեզմենտների գծով շահույթ	7,266,890	594,370	(900,088)	6,961,172
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,575,308)	(128,847)	195,120	(1,509,035)
Հաշվետու տարվա շահույթ	5,691,582	465,523	(704,968)	5,452,137

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է խմբի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները:

<i>2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>					
<i>Տոկոսակիր</i>					
	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ոչ տոկոսակիր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ	109,075,115	120,520,506	44,575,798	58,265,495	332,436,914
Պարտավորություններ	101,892,680	126,677,634	51,740,204	3,810,349	284,120,867
<i>2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>					
<i>Տոկոսակիր</i>					
	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ոչ տոկոսակիր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ	111,657,131	114,787,860	32,709,962	66,473,572	325,628,525
Պարտավորություններ	101,980,885	128,064,468	48,035,656	3,306,208	281,387,217

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին տրամադրված վարկերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ, պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, խմբի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր, ստորադաս և այլ փոխառություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Խումբը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2020 և 2019 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է.

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,597,673	–	–	1,597,673
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	416,067	191,656	1,123	608,846
Հաշվարկային գործառնություններ	86,043	111,234	18,164	215,441
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	97,562	118,337	–	215,899
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	614	77,235	–	77,849
Այլ	264,734	121,436	405	386,575
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,462,693	619,898	19,692	3,102,283

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,358,039	–	–	1,358,039
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	541,535	214,879	1,089	757,503
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	117,418	220,198	–	337,616
Հաշվարկային գործառնություններ	74,777	133,222	54,022	262,021
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	30	56,831	–	56,861
Այլ	246,550	175,010	474	422,034
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,338,349	800,140	55,585	3,194,074

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	20,511,050	26,171,105
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,876,863	11,405,370
Այլ բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ	2,959,352	5,966,764
Արժեզրկման պահուստ	(2,777)	(2,502)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	43,540,737

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (շարունակություն)

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են փուլ 1-ին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,502	5,844
ԱՎԿ փոփոխություն	275	(3,342)
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,777	2,502

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 2%-ի չափով (2019: 2%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2019: 18%):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 28,924,557 հազար դրամի չափով (2019թ.՝ 28,171,541 հազար դրամ):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 10%-ը (2019թ.՝ 12%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոնացված միջոցներ և 8%-ը (2019թ.՝ 6%)՝ արտարժույթով:

Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, խումբը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (տես Ծանոթագրություն 8):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները 2,865,480 հազար դրամ գումարով (96.8%) կենտրոնացված են չորս բանկում (2019թ.՝ 5,442,954 հազար դրամ գումարով (91.2%) կենտրոնացված են երեք բանկում):

7. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են.

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	587,620	369,970
Ներդրումներ հիմնադրամներում	291,429	276,517
Ընդամենը առևտրային արժեթղթեր	879,049	646,487

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ ԿԲ-ում արտարժույթով պարտադիր պահուստներ (Ծանոթագրություն 6)	11,981,615	8,811,998
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցներ և ավանդներ	1,248,500	4,546,377
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	1,062,901	814,008
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	641,242	3,054,369
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	423,079	2,419,415
Այլ գումարներ	1,596,558	913,881
	16,953,895	20,560,048
Արժեզրկման պահուստ	(9,569)	(10,793)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,944,326	20,549,255

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով գրավադրված են եղել ՀՀ կառավարության և կորպորատիվ պարտատուներ 644,995 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով (2019թ.՝ 3,213,398 հազար ՀՀ դրամ):

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են մնացորդներ մեկ գործընկերոջ հետ 423,079 հազար ՀՀ դրամի չափով (2019 թ.՝ 2,419,415 հազար ՀՀ դրամ՝ երկու գործընկերոջ հետ):

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,560,048	20,560,048
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,665,655	5,665,655
Մարված ակտիվներ	(10,288,669)	(10,288,669)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	1,016,861	1,016,861
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,953,895	16,953,895

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,793	10,793
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,851	5,851
Մարված ակտիվներ	(9,547)	(9,547)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(120)	(120)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	2,592	2,592
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,569	9,569

2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,225,142	5,225,142
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,213,494	10,213,494
Մարված ակտիվներ	(3,861,922)	(3,861,922)
ՀՀ ԿԲ-ում արտարժույթով պարտադիր պահուստների վերադասակարգում	8,811,998	8,811,998
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	171,336	171,336
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,560,048	20,560,048

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	12,655	12,655
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,755	9,755
Մարված ակտիվներ	(11,394)	(11,394)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(854)	(854)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	631	631
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,793	10,793

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր հաճախորդներին	187,999,269	187,856,798
Օվերդրաֆտներ	38,111,601	35,709,999
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	11,874,388	7,066,707
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	435,068	338,427
Ֆակտորինգ	–	144,376
Ակրեդիտիվ	25,839	2,619
	238,446,165	231,118,926
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(8,850,544)	(4,673,935)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	229,595,621	226,444,991

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Խոշոր բիզնես վարկեր	89,027,712	79,327,720
ՓՄՁ վարկեր	39,729,258	40,479,951
Սպառողական վարկեր	40,789,485	45,180,825
Հիփոթեքային վարկեր	49,726,023	44,600,296
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	19,173,687	21,530,134
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	238,446,165	231,118,926
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(8,850,544)	(4,673,935)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	229,595,621	226,444,991

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	73,894,548	824,701	4,608,471	79,327,720
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	34,015,468	–	–	34,015,468
Մարված ակտիվներ	(28,744,926)	(150,649)	(83,524)	(28,979,099)
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,530,952)	2,530,952	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(437,624)	437,624	–
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(31,872)	(31,872)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,218,316	44,388	432,791	4,695,495
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,852,454	2,811,768	5,363,490	89,027,712

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	283,664	283,311	1,747,631	2,314,606
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	275,970	–	–	275,970
Մարված ակտիվներ	(128,085)	(39,927)	(162,138)	(330,150)
Տեղափոխում Փուլ 2	(35,945)	35,945	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(211,285)	211,285	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը	–	–	–	–
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	–	304,697	12,166	316,863
Ջեղձի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	11,667	11,667
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	219,638	175,923	241,993	637,554
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(31,872)	(31,872)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	15,134	19,130	159,212	193,476
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	630,376	567,794	2,189,944	3,388,114

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	38,242,644	480,226	1,757,081	40,479,951
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,131,735	–	–	9,131,735
Մարված ակտիվներ	(11,386,786)	(160,241)	(623,764)	(12,170,791)
Տեղափոխում Փուլ 1	205,766	(205,766)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(6,552,434)	6,665,439	(113,005)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(4,088,311)	4,088,311	–
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(250,489)	(250,489)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,374,443	38,500	125,909	2,538,852
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,015,368	2,729,847	4,984,043	39,729,258

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	397,119	24,420	556,083	977,622
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	216,168	–	–	216,168
Մարված ակտիվներ	(110,951)	(5,124)	(73,191)	(189,266)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,489	(3,489)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(136,076)	143,385	(7,309)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(71,582)	71,582	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(1,268)	283,353	570,529	852,614
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	9,077	9,077
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	194,564	4,991	437,746	637,301
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(250,489)	(250,489)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	24,747	1,555	35,604	61,906
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	587,792	377,509	1,349,632	2,314,933

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	42,323,168	1,092,531	1,765,126	45,180,825
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	12,195,727	–	–	12,195,727
Մարված ակտիվներ	(15,363,243)	(148,815)	(828,865)	(16,340,923)
Տեղափոխում Փուլ 1	202,892	(197,728)	(5,164)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,866,908)	3,923,308	(56,400)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,859,955)	2,859,955	–
Վերականգնումներ	–	–	569,214	569,214
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,966,974)	(1,966,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,044,056	22,639	84,921	1,151,616
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,535,692	1,831,980	2,421,813	40,789,485

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	109,322	55,219	440,881	605,422
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	342,261	–	–	342,261
Մարված ակտիվներ	(28,783)	(8,684)	(52,928)	(90,395)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,760	(9,370)	(1,390)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(128,255)	149,518	(21,263)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(118,223)	118,223	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(7,472)	248,612	659,683	900,823
Զեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	36,621	36,621
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	368,148	11,764	1,293,213	1,673,125
Վերականգնումներ	–	–	569,214	569,214
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,966,974)	(1,966,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,578	1,244	19,059	22,881
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	668,559	330,080	1,094,339	2,092,978

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	42,785,195	351,489	1,463,612	44,600,296
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,416,022	–	–	9,416,022
Մարված ակտիվներ	(5,963,367)	(40,078)	(467,275)	(6,470,720)
Տեղափոխում Փուլ 1	110,145	(110,145)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,470,330)	1,583,238	(112,908)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(1,163,739)	1,163,739	–
Վերականգնումներ	–	–	184,381	184,381
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(520,327)	(520,327)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,382,282	23,340	110,749	2,516,371
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,259,947	644,105	1,821,971	49,726,023

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,152	14,849	599,269	645,270
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,062	–	–	18,062
Մարված ակտիվներ	(4,169)	(2,163)	(68,963)	(75,295)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,947	(4,947)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,911)	25,817	(20,906)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(11,771)	11,771	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(2,322)	22,950	181,951	202,579
Զեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	6,944	6,944
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	82,218	2,112	282,042	366,372
Վերականգնումներ	–	–	184,381	184,381
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(520,327)	(520,327)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,733	1,048	48,030	50,811
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	126,710	47,895	704,192	878,797

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,001,528	289,245	239,361	21,530,134
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,563,644	–	–	14,563,644
Մարված ակտիվներ	(16,429,713)	(141,543)	(373,462)	(16,944,718)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,424	(16,161)	(1,263)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(623,165)	624,149	(984)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(456,062)	456,062	–
Վերականգնումներ	–	–	153,359	153,359
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(254,264)	(254,264)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	125,210	232	90	125,532
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,654,928	299,860	218,899	19,173,687

Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,599	17,992	90,424	131,015
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	88,228	–	–	88,228
Մարված ակտիվներ	(15,363)	(10,526)	(47,414)	(73,303)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,481	(1,018)	(463)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(68,495)	68,856	(361)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(60,325)	60,325	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(1,464)	13,429	47,487	59,452
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	4,036	4,036
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(672)	59	67,630	67,017
Վերականգնումներ	–	–	153,359	153,359
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(254,264)	(254,264)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	134	16	32	182
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,448	28,483	120,791	175,722

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	68,022,038	–	3,355,741	71,377,779
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,190,617	–	–	33,190,617
Մարված ակտիվներ	(23,439,107)	(40,429)	(909,631)	(24,389,167)
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,391,380)	3,391,380	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,526,250)	2,526,250	–
Վերականգնումներ	–	–	43,493	43,493
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(376,351)	(376,351)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(487,620)	–	(31,031)	(518,651)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	73,894,548	824,701	4,608,471	79,327,720

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	508,361	–	1,471,545	1,979,906
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	162,455	–	–	162,455
Մարված ակտիվներ	(132,981)	(22)	(29,398)	(162,401)
Տեղափոխում Փուլ 2	(115,206)	115,206	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(27,955)	27,955	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	–	196,082	571,347	767,429
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	11,280	11,280
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(136,063)	–	40,710	(95,353)
Վերականգնումներ	–	–	43,493	43,493
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(376,351)	(376,351)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,902)	–	(12,950)	(15,852)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	283,664	283,311	1,747,631	2,314,606

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	37,789,628	80,998	1,711,496	39,582,122
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,636,439	–	–	18,636,439
Մարված ակտիվներ	(16,833,449)	(22,512)	(395,657)	(17,251,618)
Տեղափոխում Փուլ 1	23,051	(16,909)	(6,142)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,148,649)	1,162,042	(13,393)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(723,090)	723,090	–
Վերականգնումներ	–	–	213,822	213,822
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(461,974)	(461,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(224,376)	(303)	(14,161)	(238,840)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,242,644	480,226	1,757,081	40,479,951

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	412,596	24,773	574,046	1,011,415
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	202,478	–	–	202,478
Մարված ակտիվներ	(137,144)	(8,554)	(21,407)	(167,105)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,503	(5,194)	(5,309)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(26,876)	38,453	(11,577)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(23,973)	23,973	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(10,250)	(992)	128,171	116,929
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	9,346	9,346
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(50,607)	–	118,018	67,411
Վերականգնումներ	–	–	213,822	213,822
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(461,974)	(461,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,581)	(93)	(11,026)	(14,700)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	397,119	24,420	556,083	977,622

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,728,877	492,077	1,299,992	35,520,946
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	25,760,717	–	–	25,760,717
Մարված ակտիվներ	(14,093,120)	(47,727)	(1,288,589)	(15,429,436)
Տեղափոխում Փուլ 1	102,714	(62,203)	(40,511)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,077,944)	3,120,500	(42,556)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,408,913)	2,408,913	–
Վերականգնումներ	–	–	684,066	684,066
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,248,452)	(1,248,452)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(98,076)	(1,203)	(7,737)	(107,016)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,323,168	1,092,531	1,765,126	45,180,825

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	114,128	34,620	294,283	443,031
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	213,651	–	–	213,651
Մարված ակտիվներ	(32,898)	(7,927)	(37,937)	(78,762)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,318	(4,118)	(13,200)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(160,433)	172,765	(12,332)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(152,055)	152,055	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(15,203)	12,914	202,482	200,193
Ձեռքի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	31,530	31,530
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(26,916)	(885)	390,069	362,268
Վերականգնումներ	–	–	684,066	684,066
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,248,452)	(1,248,452)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(325)	(95)	(1,683)	(2,103)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,322	55,219	440,881	605,422

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,078,667	120,962	1,831,101	35,030,730
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	16,310,838	–	–	16,310,838
Մարված ակտիվներ	(5,807,778)	(40,833)	(785,103)	(6,633,714)
Տեղափոխում Փուլ 1	191,443	(25,743)	(165,700)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(765,840)	863,698	(97,858)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(565,766)	565,766	–
Վերականգնումներ	–	–	694,418	694,418
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(565,449)	(565,449)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(222,135)	(829)	(13,563)	(236,527)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,785,195	351,489	1,463,612	44,600,296

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	74,309	10,560	672,429	757,298
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	24,369	–	–	24,369
Մարված ակտիվներ	(7,812)	(4,364)	(23,452)	(35,628)
Տեղափոխում Փուլ 1	31,943	(2,036)	(29,907)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,236)	24,716	(10,480)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(13,819)	13,819	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(31,575)	(147)	73,978	42,256
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	6,899	6,899
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(45,346)	–	(227,874)	(273,220)
Վերականգնումներ	–	–	694,418	694,418
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(565,449)	(565,449)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(500)	(61)	(5,112)	(5,673)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,152	14,849	599,269	645,270

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,667,524	259,286	243,340	19,170,150
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,535,829	–	–	18,535,829
Մարված ակտիվներ	(15,458,369)	(140,125)	(378,467)	(15,976,961)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,195	(16,888)	(307)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(751,800)	753,299	(1,499)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(566,195)	566,195	–
Վերականգնումներ	–	–	149,472	149,472
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(339,104)	(339,104)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(8,851)	(132)	(269)	(9,252)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,001,528	289,245	239,361	21,530,134

Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,841	28,897	145,007	207,745
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	90,397	–	–	90,397
Մարված ակտիվներ	(24,929)	(19,464)	(79,387)	(123,780)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,117	(1,898)	(219)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(71,389)	72,465	(1,076)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(63,700)	63,700	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(2,104)	1,903	20,311	20,110
Ջեղչի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	11,419	11,419
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(5,318)	(250)	120,490	114,922
Վերականգնումներ	–	–	149,472	149,472
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(339,104)	(339,104)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(16)	39	(189)	(166)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,599	17,992	90,424	131,015

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, շարունակվող COVID-19 համավարակի համատեքստում խումբը որոշակի փոփոխություններ է մտցրել ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատման գործընթացում: Մասնավորապես՝ այն վերանայել է վարկային ռիսկի էական աճի ցուցանիշները և ավտոմատ կերպով չի համարում, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է այն դեպքում, երբ վարկի փոփոխությունը կառավարության աջակցության միջոցների մաս է կազմում:

Ընկերությունների և ֆիզիկական անձանց համար COVID-19-ի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով խումբը ներդրեց վճարման արձակուրդներ 3-ից 9 ամիս ժամանակահատվածներով: Այս միջոցը կիրառվել է 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 49,596,250 հազար ՀՀ դրամ համախառն արժեք ունեցող վարկերի նկատմամբ:

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ԱՎԿ գնահատման համար խումբը կիրառել է հետմոդելային ճշգրտումներ: Հետմոդելային ճշգրտումների ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում:

	<i>COVID-ի ազդեցությանը ենթարկված վարկերի համախառն գումարը</i>	<i>Մոդելավորված ԱՎԿ</i>	<i>Հետմոդելային ճշգրտումներ</i>	<i>Ընդամենը ԱՎԿ</i>	<i>Ճշգրտումներ՝ որպես ընդհանուր ԱՎԿ %</i>
Խոշոր բիզնես վարկեր	12,457,396	192,963	61,850	254,813	24.27%
ՓՄՁ վարկեր	13,381,602	215,314	66,802	282,116	23.68%
Հիփոթեքային վարկեր	11,893,708	16,866	59,681	76,547	77.97%
Սպառողական վարկեր	11,863,544	164,623	58,468	223,091	26.21%
Ընդամենը	49,596,250	589,766	246,801	836,567	29.50%

Հետմոդելային ճշգրտումներ

Հետմոդելային ճշգրտումները ներկայացնում են COVID-19-ի տնտեսական խափանման հետևանքով տվյալների և մոդելների սահմանափակումների հետ կապված ճշգրտումները: Ճշգրտումները հիմնված են պորտֆելի մակարդակի վարկային ռիսկի վերլուծության և առանձին գործարքների մակարդակում ԱՎԿ ծածկույթի գնահատման վրա: Դրանք ներառում են կառավարության և այլ աջակցության ծրագրերի ազդեցությունը:

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում,
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի, ոսկու, փոխադրամիջոցների գրավադրում:

Խումբը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ (շարունակություն)**

Դեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է արժեզրկված (փուլ 3) ակտիվների գծով պահվող գրավների և լրացուցիչ ապահովման միջոցների իրական արժեքների վերաբերյալ վերլուծություն:

	Վարկային ռիսկի առավելա- ցույն ենթարկվա- ծությունը	Դրամական միջոցներ	Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը					
			Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2020թ.								
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների կորպորատիվ վարկավորում	4,984,043	–	6,946,014	258,263	(2,420,000)	4,784,277	199,766	1,349,632
Խոշոր բիզնեսների կորպորատիվ վարկավորում	5,363,490	–	4,124,936	2,082,886	(1,179,312)	5,028,510	334,980	2,189,944
Հիփոթեքային վարկեր	1,821,971	–	1,596,128	–	(531,341)	1,064,787	757,184	704,192
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	218,899	–	435	168,857	(44,138)	125,154	93,745	120,791
Սպառողական վարկեր	2,421,813	4,181	2,136,104	41,696	(765,822)	1,416,159	1,005,654	1,094,339
	14,810,216	4,181	14,803,617	2,551,702	(4,940,613)	12,418,887	2,391,329	5,458,898

	Վարկային ռիսկի առավելա- ցույն ենթարկվա- ծությունը	Դրամական միջոցներ	Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը					
			Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2019թ.								
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների կորպորատիվ վարկավորում	1,757,081	–	2,777,035	114,544	(1,396,305)	1,495,274	261,807	556,083
Խոշոր բիզնեսների կորպորատիվ վարկավորում	4,608,471	–	4,308,136	1,504,937	(3,196,090)	2,616,983	1,991,488	1,747,631
Հիփոթեքային վարկեր	1,463,612	–	1,319,874	–	(532,358)	787,516	676,096	599,269
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	239,361	–	–	193,553	(16,462)	177,091	62,270	90,424
Սպառողական վարկեր	1,765,126	3,838	1,849,984	136,632	(1,032,809)	957,645	807,481	440,881
	9,833,651	3,838	10,255,029	1,949,666	(6,174,024)	6,034,509	3,799,142	3,434,288

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և դեբիտորական պարտքեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 54,594,490 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 22.90%) (2019թ.՝ 48,564,640 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 21.01%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 2,345,407 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 1,396,186 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Մասնավոր ձեռնարկություններ	113,868,380	110,354,663
Ֆիզիկական անձինք	112,222,612	113,067,740
Ֆինանսական կազմակերպություններ	11,874,388	7,066,707
Պետական ձեռնարկություններ	480,785	629,816
	238,446,165	231,118,926

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում (շարունակություն)**

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	59,963,171	66,711,250
Հիփոթեքային վարկեր	49,726,023	44,600,296
Առևտուր	36,206,679	37,195,285
Շինարարություն	24,818,271	24,775,667
Գյուղատնտեսություն, ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	13,685,903	13,515,156
Ծառայությունների ոլորտ	10,713,969	9,276,072
Արդյունաբերություն	10,911,552	8,896,100
Էներգետիկա	4,773,685	3,349,906
Տրանսպորտ և կապ	3,851,928	2,965,134
Այլ	23,794,984	19,834,060
Ընդամենը վարկային պորտֆել	238,446,165	231,118,926
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(8,850,544)	(4,673,935)
Ընդամենը	229,595,621	226,444,991

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	113,145	75,230
1-5 տարի	442,782	324,670
5 տարուց ավել	39,960	82,865
	595,887	482,765
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(160,819)	(144,338)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	435,068	338,427
Արժեզրկման գծով պահուստ	(108,069)	(3,398)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	326,999	335,029

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	777,573	726,031
ՀՀ կառավարության մուրհակներ	5,592	–
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,045,691	959,738
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(5,803)	(5,809)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1,823,053	1,679,960
ՀՀ պետական պարտատոմսեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	515,781	–
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(106)	–
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	515,675	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	28,424,030	13,102,410
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5,220,744	4,626,604
Ոչ ՏՀՀԿ երկրների կորպորատիվ պարտատոմսեր	–	854,117
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	33,644,774	18,583,131
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2,666,326	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	2,666,326	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՏՀՀԿ երկրների բաժնեմասային արժեթղթեր	5,333	5,333
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	75,222	57,794
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	80,555	63,127
Ընդամենը	38,730,383	20,326,218

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,685,769	1,685,769
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,379,313	1,379,313
Մարված ակտիվներ	(720,445)	(720,445)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,344,637	2,344,637

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ-ներ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,809	5,809
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	638	638
Մարված ակտիվներ	(538)	(538)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,909	5,909

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,671,339	2,671,339
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,685,769	1,685,769
Մարված ակտիվներ	(2,671,339)	(2,671,339)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,685,769	1,685,769

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	9,823	9,823
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,809	5,809
Մարված ակտիվներ	(9,823)	(9,823)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,809	5,809

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,583,131	18,583,131
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	28,843,088	28,843,088
Մարված ակտիվներ	(1,123,847)	(1,123,847)
Վաճառված ակտիվներ	(9,332,325)	(9,332,325)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(658,947)	(658,947)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,311,100	36,311,100

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	69,408	69,408
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,664	68,664
Մարված ակտիվներ	(4,365)	(4,365)
Վաճառված ակտիվներ	(33,882)	(33,882)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,085)	(4,085)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,740	95,740

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,702,608	22,702,608
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,705,277	7,705,277
Մարված ակտիվներ	(1,553,255)	(1,553,255)
Վաճառված ակտիվներ	(11,019,463)	(11,019,463)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	747,964	747,964
2019. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,583,131	18,583,131

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

*Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր*

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ-ներ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	274,838	274,838
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	22,101	22,101
Մարված ակտիվներ	(11,144)	(11,144)
Վաճառված ակտիվներ	(131,588)	(131,588)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(84,799)	(84,799)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	69,408	69,408

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է.

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	779,101	246,408	4,059,190	935,823	1,398,031	2,375,298	14,971,148
Ավելացումներ	4,878	16,997	–	193,977	55,361	17,143	37,347	325,703
Օտարում և դուրսգրում	–	(19,025)	(10,557)	(4,898)	(1,903)	–	(19,994)	(56,377)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,182,175	777,073	235,851	4,248,269	989,281	1,415,174	2,392,651	15,240,474
Կուտակված մաշվածություն								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	595,022	208,270	2,798,017	667,054	832,143	391,253	5,491,759
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	196,128	38,729	4,677	341,338	51,018	117,824	435,834	1,185,548
Օտարում և դուրսգրում	–	(19,025)	(10,331)	(4,898)	(1,903)	–	(5,789)	(41,946)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	196,128	614,726	202,616	3,134,457	716,169	949,967	821,298	6,635,361
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	184,079	38,138	1,261,173	268,769	565,888	1,984,045	9,479,389
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,986,047	162,347	33,235	1,113,812	273,112	465,207	1,571,353	8,605,113

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,000,021	770,184	210,615	3,674,973	917,556	1,281,230	-	11,854,579
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	2,239,693	2,239,693
Ավելացումներ	85,821	82,030	35,793	433,061	90,757	116,801	135,605	979,868
Օտարում և դուրսգրում	-	(73,113)	-	(48,844)	(72,490)	-	-	(194,447)
Վերագնահատման ազդեցությունը	91,455	-	-	-	-	-	-	91,455
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	779,101	246,408	4,059,190	935,823	1,398,031	2,375,298	14,971,148
Կուտակված մաշվածություն								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	385,992	629,088	206,385	2,535,956	628,302	729,818	-	5,115,541
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	200,944	39,356	1,885	310,860	52,388	102,325	391,253	1,099,011
Օտարում և դուրսգրում	-	(73,422)	-	(48,799)	(13,636)	-	-	(135,857)
Վերագնահատման ազդեցությունը	(586,936)	-	-	-	-	-	-	(586,936)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	595,022	208,270	2,798,017	667,054	832,143	391,253	5,491,759
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք								
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,614,029	141,096	4,230	1,139,017	289,254	551,412	-	6,739,038
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	184,079	38,138	1,261,173	268,769	565,888	1,984,045	9,479,389

Ակտիվների վերագնահատում

Խմբին պատկանող շենքերն ու հողերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2019 թվականին: Դեկավարությունը հիմնեց շենքերի և հողերի իրական արժեքի իր գնահատումը անկախ գնահատման վրա:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր 783,365 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 819,487 հազար ՀՀ դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 2,104,314 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 1,952,561 հազար ՀՀ դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 81,786 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 123,057 հազար ՀՀ դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ:

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Գուղվիլի և այլ ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է.

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	838,367	145,365	217,388	1,201,120
Ավելացումներ	8,373	4,096	39,457	51,926
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	846,740	149,461	256,845	1,253,046
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	715,166	55,406	93,288	863,860
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	35,217	2,855	20,306	58,378
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	750,383	58,261	113,594	922,238
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,201	89,959	124,100	337,260
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,357	91,200	143,251	330,808
	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	767,915	145,365	172,708	1,085,988
Ավելացումներ	70,452	–	44,680	115,132
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	838,367	145,365	217,388	1,201,120
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	671,969	52,216	65,472	789,657
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	43,197	3,190	27,816	74,203
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	715,166	55,406	93,288	863,860
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,946	93,149	107,236	296,331
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,201	89,959	124,100	337,260

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 731,219 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 595,503 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Հող և շենքեր	1,658,241	1,994,157
Այլ ակտիվներ	34,802	29,771
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	1,693,043	2,023,928

Խմբի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Խումբը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խմբի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 295,615 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 675,124 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 626,500 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 629,629 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	468,267	473,465
Չավարտված գործարքների գծով ստացվելիք գումարներ	316,709	167,712
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	21,772	50,897
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	806,748	692,074
Հանած` այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(17,442)	(17,427)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	789,306	674,647
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Թանկարժեք մետաղներ	690,448	1,018,709
Պաշարներ	255,917	295,309
Կանխավճարներ մատակարարներին	252,222	162,013
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	67,444	76,796
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	35,425	35,072
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	968	15,849
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,304,289	1,605,613
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,093,595	2,280,260

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	8,572	75	8,780	17,427
Տեղափոխում Փուլ 2	(27)	27	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(27)	27	–
ԱՎԿ գծով ծախսեր	8,418	(14)	8,991	17,395
Վերականգնումներ	–	–	10,727	10,727
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(28,447)	(28,447)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	340	–	–	340
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,303	61	78	17,442

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	15,401	66	10,259	25,726
Տեղափոխում Փուլ 1	278	(2)	(276)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1)	1	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(1)	1	–
ԱՎԿ գծով ծախսեր	(7,239)	11	(5,601)	(12,829)
Վերականգնումներ	–	–	28,255	28,255
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(23,857)	(23,857)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	133	–	(1)	132
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,572	75	8,780	17,427

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	540,943	833,744
Կրեդիտորական պարտքեր	367,332	394,400
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	908,275	1,228,144
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	197,635	400,969
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	18,740	21,164
Այլ	8,781	9,498
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	225,156	431,631
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,133,431	1,659,775

15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	2,573,962	–
Բանկերից ստացված վարկեր	2,258,887	5,131,658
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ	500,144	–
Փոխարժեքային գործառնությունների գծով կրեդիտորական պարտք	206,791	195,590
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	190,211	145,943
Այլ պարտավորություններ	919,309	1,440,283
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,649,304	6,913,474

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ստացել է վարկեր 2 բանկերից (2019թ.՝ 4 բանկերից):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 89.5%-ը կենտրոնացված է մեկ բանկում (2019թ.՝ 87.1%, մեկ բանկում): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների հիմքում գրավադրված են եղել 2,665,821 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2019թ. բանկերի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրեր չեն եղել): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների հիմքում գրավադրված են եղել 515,401 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2019թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրեր չեն եղել):

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Իրական արժեք		Պարտավորություն	Իրական արժեք		Պարտավորություն
Արտարժույթի փոխարկման պայմանագրեր	Պայմանական գումար	Ակտիվ		Պայմանական գումար	Ակտիվ	
Ֆորվարդներ և ֆյուչերսներ	128,222	3,427	–	–	–	–
Սվոփեր	6,598,620	224	45,315	4,650,063	–	24,488
Ընդամենը ածանցյալ պարտավորություններ	6,726,842	3,651	45,315	4,650,063	–	24,488

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի դիրքեր ածանցյալ գործիքների հետևյալ տեսակներում.

Ֆորվարդներ և ֆյուչերսներ

Ֆորվարդ և ֆյուչերս պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են: Ֆյուչերսային պայմանագրերը կնքվում են կարգավորվող բորսաներում ստանդարտացված գումարներով և ենթակա են օրական կանխիկ մարժայի պահանջների:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև փոխարժեքներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վաճառումներ կատարելու համար:

17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Իրավաբանական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	53,547,848	55,943,380
Ժամկետային ավանդներ	72,763,179	66,314,442
	126,311,027	122,257,822
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	36,383,945	27,979,337
Ժամկետային ավանդներ	65,278,103	71,934,985
	101,662,048	99,914,322
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	227,973,075	222,172,144

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 40,345,298 հազար ՀՀ դրամ գումարով ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, թողարկված ակրեդիտիվների, երաշխիքների և պայմանական պարտավորություններին վերաբերող այլ գործարքների համար (2019թ.՝ 36,954,707 հազար ՀՀ դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենամեծ տասը հաճախորդների միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 89,910,330 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 88,104,066 հազար ՀՀ դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 39.44% (2019թ.՝ 39.66%):

18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	13,205,098	12,121,332
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	5,092,932	5,092,932
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր Եվրոյով	3,229,087	2,706,024
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,527,117	19,920,288

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2021-2022թթ. շրջանակներում: Եվրոյով արտահայտված պարտատոմսերի մարման ժամկետը 2021թ. է: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 10% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 5%-6% և Եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 4%: Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	421,775	1,515,072
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	(103,356)	120,000
Հետաձգված հարկային ծախս/(փոխհատուցում)՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	212,478	(126,037)
Շահութահարկի գծով ծախս	530,897	1,509,035

2020 թվականի հունվարի 1-ից սկսած ժամանակահատվածների համար շահութահարկի դրույթաչափը կազմում է 18% (2019թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	3,310,101	6,961,172
Օրենքով սահմանված հարկի դրույթաչափ	18%	20%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույթաչափով	595,818	1,392,234
Զնվազեցվող ծախսեր/ (հարկերից ազատված եկամուտ)	38,435	(3,199)
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	(103,356)	120,000
Շահութահարկի գծով ծախս	530,897	1,509,035

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	Մնացորդը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- մասին հաշվետվու- թյունում	Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- մասին հաշվետվու- թյունում
Այլ պարտավորություններ	135,877	4,338	–	140,215	(50,666)	–
Բռնագանձված ակտիվներ	57,999	(5,800)	–	52,199	–	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(569,724)	(145,402)	–	(715,126)	(227,754)	–
Ներդրումային արժեթղթեր	(384,764)	233,643	(13,615)	(164,736)	4,758	245,370
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(181,314)	60,293	(122,110)	(243,131)	31,721	–
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	8,414	(20,623)	–	(12,209)	27,151	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(4,721)	(412)	–	(5,133)	2,312	–
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(938,233)	126,037	(135,725)	(947,921)	(212,478)	245,370
						(915,029)

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված վարկեր	5,440,771	5,565,432
Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	13,987,985	12,649,697
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	4,039,629	2,912,194
ՀՀ կառավարությունից ներգրավված վարկեր	50,082	50,083
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	23,518,467	21,177,406

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Եվրասիական Զարգացման Բանկից և Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	366,607	5,806,646
Ստորադաս վարկեր	366,607	5,806,646

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը խմբի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս խմբի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով, տարեկան 7.12% միջին արդյունավետ տոկոսադրույքով և 2023թ. հունվարին սահմանված մարման ժամկետով (2019թ.՝ 7.12% և 2023թ. հունվարին սահմանված պայմանագրային մարման ժամկետով)
(Ծանոթագրություն 35): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խումբն իրականացրել է 5,599,452 հազար ՀՀ դրամի չափով ստորադասի փոխառության վաղաժամկետ մարում (Ծանոթագրություն 36).

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**Իրավական և հարկային միջավայր**

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Իրավական և հարկային միջավայր (շարունակություն)**

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը համոզված է, որ խումբն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Խմբին ներկայացվող դատական հայցերի առումով խմբի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Վարկային պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խումբը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Զօգտագործված վարկային գծեր	13,053,295	13,260,404
Ֆինանսական երաշխիքներ	6,984,533	3,225,978
Ակրեդիտիվներ	1,393,572	1,834,846
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	21,431,400	18,321,228
ԱՎԿ պահուստներ վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով	230,632	53,620

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Զօգտագործված վարկային գծեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,092	11,092
Նոր վարկային գծեր	51,704	51,704
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(5,226)	(5,226)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	43,099	43,099
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	116	116
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	100,785	100,785

<i>Ակրեդիտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,610	15,610
Նոր ակրեդիտիվներ	4,822	4,822
Ժամկետը սպառված ակրեդիտիվներ	(7,783)	(7,783)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	8,898	8,898
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	269	269
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,816	21,816

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**

Ֆինանսական երաշխիքներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,918	26,918
Նոր ֆինանսական երաշխիքներ	89,153	89,153
Ժամկետը սպառված ֆինանսական երաշխիքներ	(14,249)	(14,249)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	6,064	6,064
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	145	145
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	108,031	108,031

2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Չօգտագործված վարկային գծեր	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,783	13,783
Նոր վարկային գծեր	3,340	3,340
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(3,892)	(3,892)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(2,080)	(2,080)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(59)	(59)
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,092	11,092

Ակրեդիտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,203	16,203
Նոր ակրեդիտիվներ	8,232	8,232
Ժամկետը սպառված ակրեդիտիվներ	(6,606)	(6,606)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(2,139)	(2,139)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(80)	(80)
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,610	15,610

Ֆինանսական երաշխիքներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,070	40,070
Նոր ֆինանսական երաշխիքներ	18,411	18,411
Ժամկետը սպառված ֆինանսական երաշխիքներ	(27,594)	(27,594)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(3,985)	(3,985)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	16	16
2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,918	26,918

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային թիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի դեռ խումբը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23. Կապիտալ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 16,416,633 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 66,492 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2019թ.՝ 54,722 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Կապիտալ (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	14,539,800	72.89	13,287,900	80.94
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	–	33	–
Հայփոստ Թրասթ Սենթըմենթ ԲԻ ՎԻ	4,410,600	22.11	2,307,900	14.06
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	820,800	5.00
	19,947,633	100	16,416,633	100

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ծայրի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

Համաձայն 2020թ. ապրիլի 2-ին տեղի ունեցած Բաժնետերերի արտահերթ ժողովի որոշման՝ Բանկի բաժնետիրական կապիտալն աճել է 3,531,000 հազար ՀՀ դրամով՝ 300,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 11,770 սովորական բաժնետոմսի լրացուցիչ տեղաբաշխմամբ: Այս ավելացումից 1,117,666 հազար ՀՀ դրամ վերագրվել է Բանկի չբաշխված շահույթի բաշխմանը առկա բաժնետերերին, չի պահանջել կանխիկ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների օգտագործում և բացառվել է դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունից:

2020 թվականի ընթացքում շահութաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել: Համաձայն 2019թ. հունիսի 19-ին տեղի ունեցած Բաժնետերերի ժողովի որոշմանը՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահութաբաժինները կազմել են 850,374 հազար ՀՀ դրամ սովորական բաժնետոմսերի և 6.6 հազար ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար: Շահութաբաժինների հայտարարելու դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի գծով շահութաբաժինները կազմել են 15,540 ՀՀ դրամ և մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի գծով շահութաբաժինները՝ 19.8 ՀՀ դրամ:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահութաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի՝ բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են չբաշխված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 20% -ի չափով:

Հողի և շենքերի վերազնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերազնահատումից աճն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ձանաչված աճի չափով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Զուտ տոկոսային եկամուտ

Զուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	2020թ.	2019թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	23,296,412	22,085,893
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	49,569	37,230
Ներդրումային արժեթղթեր	26,154	81,958
Դրամական համարժեքներ	4,788	22,385
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,600	7,542
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	2,063,732	1,730,976
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	25,442,255	23,965,984
Առևտրային արժեթղթեր	107,629	112,090
Ֆինանսական վարձակալություն	54,076	15,307
Այլ տոկոսային եկամուտ	161,705	127,397
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	25,603,960	24,093,381
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8,442,496	7,803,953
Այլ փոխառու միջոցներ	1,495,390	1,240,662
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,243,286	1,091,421
Ստորադաս փոխառություններ	144,088	409,689
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	51,523	368,417
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	197,049	226,447
Ընդամենը տոկոսային ծախս	11,573,832	11,140,589
Զուտ տոկոսային եկամուտ	14,030,128	12,952,792

25. Վարկային կորուստների գծով ծախս

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	275	–	–	275
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(3,816)	–	–	(3,816)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	1,504,708	1,001,466	3,389,806	5,895,980
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	100	–	–	100
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	26,332	–	–	26,332
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	8,418	(14)	8,991	17,395
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	80,968	–	–	80,968
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	89,577	–	–	89,577
Ակրեդիտիվներ	22	5,937	–	–	5,937
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		1,712,499	1,001,452	3,398,797	6,112,748

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Վարկային կորուստների գծով ծախս (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(3,342)	–	–	(3,342)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(2,493)	–	–	(2,493)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	34,204	168,294	1,246,121	1,448,619
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(4,014)	–	–	(4,014)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(205,430)	–	–	(205,430)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	(7,239)	11	(5,601)	(12,829)
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	(13,168)	–	–	(13,168)
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	(2,632)	–	–	(2,632)
Ակրեդիտիվներ	22	(513)	–	–	(513)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(204,627)	168,305	1,240,520	1,204,198

26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները

	2020թ.	2019թ.
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,597,673	1,358,039
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	608,846	757,503
Վարկերի գծով միջնորդավճարներից եկամուտ	215,899	337,616
Հաշվարկային գործառնություններ	215,441	262,021
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	77,849	56,861
Այլ	386,575	422,034
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	3,102,283	3,194,074
Վճարային քարտերով գործառնություններ	986,342	703,332
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	150,087	183,080
Հաշվարկային գործառնություններ	82,649	60,706
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	37,000	7,757
Այլ ծախսեր	76,596	66,058
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	1,332,674	1,020,933
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	1,769,609	2,173,141

27. Զուտ առևտրային եկամուտ

	2020թ.	2019թ.
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	1,750,875	1,304,344
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ վնաս	(601,591)	(277,425)
Առևտրային արժեթղթերից զուտ (վնաս)/օգուտ	(36,914)	66,531
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,112,370	1,093,450

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Այլ եկամուտ

	2020թ.	2019թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	663,810	463,953
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ	264,095	253,891
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	34,346	41,478
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	30,004	208,293
Շահաբաժիններից եկամուտ	17,887	3,149
Շնորհներից եկամուտ	2,424	2,424
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	1,046	2,072
Այլ եկամուտ	171,747	275,472
Ընդամենը այլ եկամուտ	1,185,359	1,250,732

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	2020թ.	2019թ.
Աշխատավարձ	4,903,318	5,434,453
Այլ ծախսեր	135,058	106,545
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	5,038,376	5,540,998
Գովազդի գծով ծախսեր	579,740	512,842
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	470,453	440,520
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	284,414	250,727
Անվտանգության գծով ծախսեր	241,346	215,073
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	240,177	185,244
Խորհրդատվություն և այլ ծառայություններ	225,804	202,399
Արմենիան Քարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	210,242	233,708
Կապ	186,057	144,731
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	143,464	156,248
Ապահովագրության գծով ծախսեր	108,658	112,779
Գրասենյակային պարագաներ և պահպանության ծախսեր	104,201	111,195
Կոմունալ ծախսեր	98,881	104,302
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	40,325	47,243
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	32,157	28,050
Գործուղման ծախսեր	10,073	40,697
Վճարված տուգանքներ	5,596	84,424
Այլ ծախսեր	377,374	383,072
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	3,358,962	3,253,254

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար Խուլբը ճանաչել է 40,325 հազար ՀՀ դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունից (2019թ.՝ 43,077 հազար ՀՀ դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունից և 4,166 հազար ՀՀ դրամի չափով կարճաժամկետ վարձակալությունից):

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Խմբի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Խմբի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Խմբի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Խմբի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Խմբի և Խմբի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Խմբի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Խմբի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Խմբի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Խմբի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ձգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Խմբի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ ձգնաժամային իրավիճակներում Խմբի եկամտաբերության հետ կապված, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, վարկանիշային և իրավական ռիսկերին առնչվող Խմբի ռիսկերի կառավարման տեսակետի հիման վրա Խորհրդի համաձայնությամբ համալիր միջոցառումների հաստատումը,
- ▶ որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը,
- ▶ միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը,
- ▶ բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

Վարչությունը պատասխանատու է Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Խմբի իրացվելիության ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն է վերապահված Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)*****Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում***

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Խմբի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի վերագնահատումների պարբերական իրականացումը,
- ▶ Խմբի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Խումբը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Խմբի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Խմբի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատման է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերսի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Խմբի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Խմբում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեռքբաժնի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեռքբաժնի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)**

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ձեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն խմբի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ խմբի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար խմբի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, խմբի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ձեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, խմբի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել խմբի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, և որի հիման վրա կործակվում է խմբի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար խմբի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով խումբը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)****Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ**

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խումբը իր հաճախորդներին ընծեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Խմբին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, զտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018 թ. հունվարի 1-ից Խումբը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանք հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	<i>Դեֆոլտի հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	<i>Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը</i> դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	<i>Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը</i> դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ձևաչափից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ձևաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ձևաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Խումբը ձևակերպում է ԱԿԱՎԿ պահուստ:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ձևաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ձևաչվում կամ ապաձևաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը**Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ**

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խումբը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր**Խմբավորում**

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: 2019թ. Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 10%, 80% և 10% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակիցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Խումբը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խումբը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում խումբը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ ՀՀ ԿԲ բազային դրույքի աճը,
- ▶ Գործազրկության մակարդակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը խումբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (արտաքին վարկանիշային գործակալություններ, կառավարական մարմիններ, օրինակ՝ կենտրոնական բանկեր և միջազգային ֆինանսական հաստատություններ): Խմբի Վարկային Ռիսկի Վարչության մասնագետները որոշում են բազմակի սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները / ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվում է ԱՎԿ-ն: Հետագա տարիների թվերը հանդիսանում են երկարաժամկետ միջին արդյունքներ և նույնն են յուրաքանչյուր սցենարի համար, ինչպես 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

		Որոշված հավանակա- նությունը, %			
Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենարը		2021թ.	2022թ.	2023թ.
Ապրանքների ներմուծում, ծավալը մլն ՀՀ դրամ	Լավատեսական	10%	2,747,902	3,281,384	3,876,590
	Բազիսային	80%	2,444,087	2,622,505	2,800,835
	Վատատեսական	10%	2,140,271	2,037,235	1,944,768
Եվրո / ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	10%	604.7	594.7	611.9
	Բազիսային	80%	623.4	613.1	630.8
	Վատատեսական	10%	642.1	631.5	649.7
ՀՀ ԿԲ բազային դրույքի աճ, %	Լավատեսական	10%	2.4%	2.7%	3.0%
	Բազիսային	80%	3.3%	3.7%	4.2%
	Վատատեսական	10%	4.2%	4.7%	5.4%
Պրամական փոխանցումներ արտասահմանում գտնվող ֆիզիկական անձանցից, ծավալը հազար ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	10%	1,798,753	1,812,552	1,851,195
	Բազիսային	80%	1,998,614	2,013,947	2,056,883
	Վատատեսական	10%	2,098,545	2,114,644	2,159,728

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է խմբի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով խմբի վարկանշման համակարգի վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

31 դեկտեմբերի 2020թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	774,548	22,695,854	–	23,470,402
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	447,170	16,506,725	–	16,953,895
Հաճախորդներին տրված վարկեր անորոշիզացված արժեքով	11					
-ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	257,472	31,757,896	–	32,015,368
		Փուլ 2	–	–	2,729,847	2,729,847
		Փուլ 3	–	–	4,984,043	4,984,043
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	31,832,893	49,019,561	–	80,852,454
		Փուլ 2	–	–	2,811,768	2,811,768
		Փուլ 3	–	–	5,363,490	5,363,490
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,319,711	35,215,981	–	36,535,692
		Փուլ 2	–	–	1,831,980	1,831,980
		Փուլ 3	–	–	2,421,813	2,421,813
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	–	47,259,947	–	47,259,947
		Փուլ 2	–	–	644,105	644,105
		Փուլ 3	–	–	1,821,971	1,821,971
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	–	18,654,928	–	18,654,928
		Փուլ 2	–	–	299,860	299,860
		Փուլ 3	–	–	218,899	218,899
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	33,644,774	–	33,644,774
- Անորոշիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	1,828,856	–	1,828,856
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	2,666,326	–	2,666,326
- Անորոշիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	515,781	–	515,781
Չօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	–	13,053,295	–	13,053,295
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	–	1,393,572	–	1,393,572
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	–	6,984,533	–	6,984,533
Ընդամենը			34,631,794	281,198,029	8,317,560	338,957,599

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

31 դեկտեմբերի 2019թ.	Ծան.	Քաղձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,590,245	30,547,624	–	32,137,869
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	402,560	20,157,488	–	20,560,048
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9					
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	225,082	38,017,562	–	38,242,644
		Փուլ 2	–	–	480,226	480,226
		Փուլ 3	–	–	1,757,081	1,757,081
- Խոշոր բիզնես վարկեր		Փուլ 1	29,462,024	44,432,524	–	73,894,548
		Փուլ 2	–	–	824,701	824,701
		Փուլ 3	–	–	4,608,471	4,608,471
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,307,228	41,015,940	–	42,323,168
		Փուլ 2	–	–	1,092,531	1,092,531
		Փուլ 3	–	–	1,765,126	1,765,126
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	–	42,785,195	–	42,785,195
		Փուլ 2	–	–	351,489	351,489
		Փուլ 3	–	–	1,463,612	1,463,612
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	–	21,001,528	–	21,001,528
		Փուլ 2	–	–	289,245	289,245
		Փուլ 3	–	–	239,361	239,361
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	18,583,131	–	18,583,131
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	1,685,769	–	1,685,769
Զգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	–	13,260,404	–	13,260,404
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	–	1,834,846	–	1,834,846
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	–	3,225,978	–	3,225,978
Ընդամենը			32,987,139	276,547,989	3,038,192	322,406,971

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես
ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և
ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

2020թ. Խուլմբը տրամադրել է 2,467,988 հազար ՀՀ դրամի չափով վարկեր կառավարության աջակցության
ծրագրերի շրջանակներում՝ վարկառուների վրա COVID-19-ի ազդեցությունը մեղմելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի՝ վարկային ռիսկի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով ըստ աշխարհագրական սեգմենտների.

31 դեկտեմբերի 2020թ.				
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յ ալլ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,385,960	2,887,143	71,385	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	879,049	–	–	879,049
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,010,086	126	934,114	16,944,326
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	3,651	–	–	3,651
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	197,220,224	32,171,660	203,737	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	35,543,049	–	5,333	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	3,182,001	–	–	3,182,001
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	472,443	64	316,799	789,306
	283,696,463	35,058,993	1,531,368	320,286,824
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,129,012	51,475	2,468,817	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	42,240	–	3,075	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	165,341,835	51,836,601	10,794,639	227,973,075
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,319,342	1,842,325	365,450	21,527,117
Այլ փոխառու միջոցներ	19,478,838	2,528,695	1,510,934	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,761,890	–	–	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	–	366,607	–	366,607
Այլ պարտավորություններ	814,402	–	93,873	908,275
	210,887,559	56,625,703	15,236,788	282,750,050
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	72,808,904	(21,566,710)	(13,705,420)	37,536,774

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-ՏՀՀ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Բահամները, Պանաման, Արաբական Միացյալ Էմիրությունները, Եգիպտոսը, Հնդկաստանը, Լիբանանը և Սիրիան:

31 դեկտեմբերի 2019թ.				
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յ ալլ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,573,567	5,939,464	27,706	43,540,737
Առևտրային արժեթղթեր	646,487	–	–	646,487
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19,731,721	48	817,486	20,549,255
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	198,372,769	28,064,740	7,482	226,444,991
Ներդրումային արժեթղթեր	19,466,768	854,117	5,333	20,326,218
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	254,970	9,656	410,021	674,647
	276,046,282	34,868,025	1,268,028	312,182,335
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,344,721	119,714	2,449,039	6,913,474
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	24,488	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	164,835,315	45,852,339	11,484,490	222,172,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17,475,706	1,989,752	454,830	19,920,288
Այլ փոխառու միջոցներ	18,265,212	2,912,194	–	21,177,406
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,066,563	–	–	2,066,563
Ստորադաս փոխառություններ	–	5,806,646	–	5,806,646
Այլ պարտավորություններ	1,128,098	25,000	75,046	1,228,144
	208,115,615	56,705,645	14,487,893	279,309,153
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	67,930,667	(21,837,620)	(13,219,865)	32,873,182

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-SՁՀԿ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Բահամները, Պանաման, Արաբական Միացյալ Էմիրությունները, Եգիպտոսը, Հնդկաստանը, Լիբանանը և Սիրիան:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով դեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունը իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխկազմել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Խումբը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր դրամով պարտավորությունների 2%-ի, դրամով արտահայտված արտարժույթով պարտավորությունների 10%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 8%-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրես գործոնները:

Խմբի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար վերջիններիս մարման ժամանակ, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Խումբը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %</i>	<i>2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %</i>
Ն2.1 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	նվ.15%	30.35	26.22
Ն2.2 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	նվ.60%	94.73	88.58

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)***Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների*

Ստորև ներկայացվում է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա: Այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 34: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

31 դեկտեմբերի 2020թ.						
<i>Ցպահանջ կամ միջև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,312,028	–	2,274,548	–	78,389	6,664,965
Ածանցյալ պարտավորություններ	45,316	–	–	–	–	45,316
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	98,207,651	22,874,686	75,051,913	33,347,282	1,347,081	230,828,613
Այլ փոխառու միջոցներ	222,726	682,322	4,081,823	13,714,901	10,571,027	29,272,799
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	–	12,392,363	10,263,501	–	22,655,864
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	46,903	93,806	399,962	1,346,469	627,881	2,515,021
Ստորադաս փոխառություններ	–	794	24,765	392,823	–	418,382
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	102,834,624	23,651,608	94,225,374	59,064,976	12,624,378	292,400,960
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	21,431,400	–	–	–	–	21,431,400
31 դեկտեմբերի 2019թ.						
<i>Ցպահանջ կամ միջև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,589,797	631,017	1,636,123	–	71,955	6,928,892
Ածանցյալ պարտավորություններ	24,488	–	–	–	–	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,431,227	14,575,980	77,902,024	48,904,223	1,972,894	234,786,348
Այլ փոխառու միջոցներ	206,664	254,376	2,741,172	14,143,825	9,696,470	27,042,507
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	–	1,234,246	20,984,806	–	22,219,052
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	48,118	96,237	428,204	1,697,824	832,605	3,102,988
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	396,371	6,638,099	–	7,034,470
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	96,300,294	15,557,610	84,338,140	92,368,777	12,573,924	301,138,745
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	18,321,228	–	–	–	–	18,321,228

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են միջև մեկ տարի ժամանակահատվածի գումարներում: Հաճախորդներից ներգրավված միջոցների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձի կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ**

Շուկայական ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտադրության փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Խումբը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ձեռքբացման չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2020 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.10%	(26,244)	(1,389,308)
ԱՄՆ Դոլար	1.00%	–	(41,699)
Եվրո	0.20%	–	(2,099)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2020 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.1%	26,244	1,389,308
ԱՄՆ Դոլար	0.25%	–	10,425
Եվրո	0.20%	–	2,099

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2019 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2019 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2019 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.00%	(26,123)	(697,754)
ԱՄՆ Դոլար	0.35%	–	(26,107)
Եվրո	0.15%	–	(715)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2019 թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2019 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2019 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.00%	26,123	697,754
ԱՄՆ Դոլար	0.35%	–	26,107
Եվրո	0.15%	–	715

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Արտարժույթի ռիսկ**

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Բանկի խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի էական արժութային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Բացասական գումարները արտացոլում են համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

<i>Արժույթ</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>		<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>	
	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>
ԱՄՆ դոլար	5.0%	(150,351)	3.0%	(52,993)
ԱՄՆ դոլար	(5.0%)	150,351	(3.0%)	52,993
Եվրո	8.5%	(30,620)	6.5%	3,426
Եվրո	(8.5%)	30,620	(6.5%)	(3,426)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը խմբի Վարչությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման նպատակով մեխանիզմների ստեղծման և զարգացման համար: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով խումբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում՝ այդ թվում ներքին աուդիտը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, խմբի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով: Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. խմբի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են խմբի Վարչության կողմից: Խմբի առօրյա գործունեության ընթացքում խմբի և երրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են խմբում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Գործառնական ռիսկ (շարունակություն)**

Գործընթացի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ են՝

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ խմբի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,
- ▶ գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,
- ▶ գործողությունների գրանցման ժամանակ կրկնակի վերահսկողության համակարգի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է խմբի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և խմբի ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում խմբի գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ:

Խմբի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են խմբի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են խորհրդին:

31. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Խմբի խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է խմբի խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ**

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրական արժեքով, և վերլուծում է դրանք ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, որում իրական արժեքի չափումը դասակարգված է.

31 դեկտեմբերի 2020թ.					
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	208,686,430	208,686,430	229,595,621
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	–	–	33,344,488	33,344,488
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	16,944,326	16,944,326	16,944,326
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	1,803,810	–	1,803,810	1,823,053
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	515,401	–	515,401	515,675
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	789,306	789,306	789,306
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	227,973,075	227,973,075	227,973,075
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	23,518,467	23,518,467	23,518,467
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	6,649,304	6,649,304	6,649,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	21,596,390	–	21,596,390	21,527,117
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	1,761,890	1,761,890	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	366,607	366,607	366,607
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	908,275	908,275	908,275

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)**

<i>31 դեկտեմբերի 2019թ.</i>					
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	205,844,297	205,844,297	226,444,991
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,540,737	–	–	43,540,737	43,540,737
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	20,549,255	20,549,255	20,549,255
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	1,713,412	–	1,713,412	1,679,960
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	674,647	674,647	674,647
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	222,172,144	222,172,144	222,172,144
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	21,177,406	21,177,406	21,177,406
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	6,913,474	6,913,474	6,913,474
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	19,960,982	–	19,960,982	19,920,288
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	2,066,563	2,066,563	2,066,563
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	5,806,646	5,806,646	5,806,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	1,228,144	1,228,144	1,228,144

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են՝ ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 3% մինչև 24% տարեկան (2019թ.՝ 3% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>			
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	879,049	879,049
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	3,651	3,651
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	33,725,329	33,725,329
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	2,666,326	2,666,326
Ընդամենը	–	37,274,355	37,274,355
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	45,315	45,315
Ընդամենը	–	45,315	45,315
Զուտ իրական արժեք	–	37,229,040	37,229,040

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

	31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	646,487	646,487
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	18,646,258	18,646,258
Ընդամենը	–	19,292,745	19,292,745
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	24,488	24,488
Ընդամենը	–	24,488	24,488
Զուտ իրական արժեք	–	19,268,257	19,268,257

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	4,986,047	4,986,047
Ընդամենը	4,986,047	4,986,047
	31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,177,297	5,177,297
Ընդամենը	5,177,297	5,177,297

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների շարժը կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը 2020 հունվարի 1-ի դրությամբ	5,177,297	5,177,297
Ձեռքբերումներ	4,878	4,878
Օտարում	–	–
Մաշվածության գծով ծախս	(196,128)	(196,128)
Զուտ իրական արժեքը 2020թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,986,047	4,986,047
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը 2019 հունվարի 1-ի դրությամբ	4,614,029	4,614,029
Ձեռքբերումներ	85,821	85,821
Օտարում	–	–
Վերագնահատում	678,391	678,391
Մաշվածության գծով ծախս	(200,944)	(200,944)
Զուտ իրական արժեքը 2019թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	5,177,297

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**

Խմբի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2019թ.-ի ընթացքում: Հողը և շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Նշանակալի չդիտարկվող ելակետային տվյալը վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

Հետևյալ աղյուսակն ամփոփում է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում դասակարգված Խմբի հողերի և շենքերի իրական արժեքի չափման զգայունությունը ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների փոփոխությունների նկատմամբ:

**Ոչ դիտարկելի
եկետային
տվյալներ**

	<i>Միջակայքը</i>	<i>Զգայունության նկարագրությունը</i>
Կապիտալացման դրույքաչափ	6.41%-7.12%	Կապիտալացման դրույքաչափի 0.71% նվազումը կհանգեցնի Խմբի հողերի և շինությունների իրական արժեքի նվազման 517,730 հազար ՀՀ դրամով

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ**Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում***Հետգնման պայմանագրեր*

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Խումբը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Խումբը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Խումբը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Խումբը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նման ձևով, Խումբն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Խումբը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը ունեցել է 3,182,001 հազար ՀՀ դրամի չափով հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր, որոնք դասակարգված են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2019թ.՝ չի ունեցել):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը ունեցել է 3,074,106 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորություններ, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ» (2019թ. չի ունեցել):

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում:

	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
31 դեկտեմբերի 2020թ.						
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	641,242	–	641,242	–	(641,242)	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	11,874,388	–	11,874,388	–	(11,874,388)	–
Ընդամենը	12,515,630	–	12,515,630	–	(12,515,630)	–
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հետգնման պայմանագրեր	3,074,106	–	3,074,106	(3,074,106)	–	–
Ընդամենը	3,074,106	–	3,074,106	(3,074,106)	–	–
	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
31 դեկտեմբերի 2019թ.						
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,054,369	–	3,054,369	–	(3,054,369)	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,066,707	–	7,066,707	–	(7,066,707)	–
Ընդամենը	10,121,076	–	10,121,076	–	(10,121,076)	–

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Խմբի պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	–	33,344,488	43,540,737	–	43,540,737
Առևտրային արժեթղթեր	7,450	871,599	879,049	369,970	276,517	646,487
Ածանցյալ ակտիվներ	3,651	–	3,651	–	–	–
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13,681,227	3,263,099	16,944,326	19,089,874	1,459,381	20,549,255
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	88,412,292	141,183,329	229,595,621	74,908,492	151,536,499	226,444,991
Ներդրումային արժեթղթեր	5,350,485	30,197,897	35,548,382	1,918,772	18,407,446	20,326,218
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	552,526	2,629,475	3,182,001	–	–	–
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ծնով ակտիվներ	–	8,605,113	8,605,113	–	9,479,389	9,479,389
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	330,808	330,808	–	337,260	337,260
Բռնագանձված ակտիվներ	1,693,043	–	1,693,043	2,023,928	–	2,023,928
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	216,837	–	216,837	–	–	–
Այլ ակտիվներ	2,052,429	41,166	2,093,595	2,245,113	35,147	2,280,260
Ընդամենը	145,314,428	187,122,486	332,436,914	144,096,886	181,531,639	325,628,525
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,570,915	78,389	6,649,304	6,841,519	71,955	6,913,474
Ածանցյալ պարտավորություններ	45,315	–	45,315	24,488	–	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	194,120,418	33,852,657	227,973,075	177,677,805	44,494,339	222,172,144
Այլ փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,742,504	19,775,963	23,518,467	2,020,552	19,156,854	21,177,406
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11,688,267	9,838,850	21,527,117	241,488	19,678,800	19,920,288
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	349,023	1,412,867	1,761,890	351,902	1,714,661	2,066,563
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	–	–	–	644,892	–	644,892
Այլ պարտավորություններ	–	915,029	915,029	–	947,921	947,921
Այլ պարտավորություններ Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	1,114,692	18,739	1,133,431	1,638,611	21,164	1,659,775
Ստորադաս փոխառություններ	230,632	–	230,632	53,620	–	53,620
Ստորադաս փոխառություններ	794	365,813	366,607	2,276	5,804,370	5,806,646
Ընդամենը	217,862,560	66,258,307	284,120,867	189,497,153	91,890,064	281,387,217
Զուտ դիրք	(72,548,132)	120,864,179	48,316,047	(45,400,267)	89,641,575	44,241,308

Վերը ներկայացված աղյուսակում առկա մարման վերլուծությունը չի արտացոլում ժամկետային ավանդների, պատմական վարքագիծը և փաստացի մարումների ծավալը: Սակայն Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

**34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն
(շարունակություն)**

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս արժեթղթերի անմիջապես իրացվելիության պայմաններում
ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների բարձր իրացվելի մասը՝ բացառությամբ կապիտալի գործիքների,
ներառված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» ժամանակահատվածում: Խմբի դեկավարությունը կարծում է, որ
դրանք բարձր իրացվելի ակտիվներ են, որոնք կարող են վաճառվել պահանջի դեպքում՝ ֆինանսական
պարտավորությունների դրամական միջոցների արտահոսքի պահանջները բավարարելու համար:
Ամորտիզացված արժեքով արժեթղթերը, պետական արժեթղթերը դասակարգված են որպես «Ցպահանջ և մինչև 1
ամիս» ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով հետգնման պայմանագրերի հասանելիությունը:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.								
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 -ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամսից թիվ ծավելումով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամսից ավել ծավելումով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	-	-	33,344,488	-	-	-	-	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	580,170	-	7,450	587,620	-	291,429	291,429	-	879,049
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	3,651	-	-	3,651	-	-	-	-	3,651
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,694,574	-	5,038	1,699,612	418,041	-	418,041	14,826,673	16,944,326
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,038,106	31,418,638	51,955,548	88,412,292	85,575,815	55,607,514	141,183,329	-	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	29,121,911	40,624	1,519,297	30,681,832	4,731,720	54,275	4,785,995	80,555	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	417,497	-	135,029	552,526	2,629,475	-	2,629,475	-	3,182,001
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	8,605,113	8,605,113
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	330,808	330,808
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	1,693,043	1,693,043	-	-	-	-	1,693,043
Ընթացիկ ակտիվներ	-	-	216,837	216,837	-	-	-	-	216,837
Հաճախարակի գծով	-	-	280,309	2,052,429	-	-	-	-	2,093,595
Այլ ակտիվներ	1,617,428	154,692	280,309	2,052,429	31,538	7,763	39,301	1,865	2,093,595
Ընդամենը ակտիվներ	71,817,825	31,613,954	55,812,551	159,244,330	93,386,589	55,960,981	149,347,570	23,845,014	332,436,914
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,312,028	-	2,258,887	6,570,915	-	-	-	78,389	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	45,315	-	-	45,315	-	-	-	-	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	98,178,864	22,694,918	73,246,636	194,120,418	32,556,075	1,296,582	33,852,657	-	227,973,075
Այլ փոխառու միջոցներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	198,633	552,251	2,991,620	3,742,504	10,393,230	9,382,733	19,775,963	-	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	11,688,267	11,688,267	9,838,850	-	9,838,850	-	21,527,117
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	29,827	61,724	257,472	349,023	844,581	568,286	1,412,867	-	1,761,890
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	915,029	-	915,029	-	915,029
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	203,386	70,674	840,632	1,114,692	-	18,739	18,739	-	1,133,431
Ստորադաս փոխառություններ	230,632	-	-	230,632	-	-	-	-	230,632
Ընդամենը պարտավորություններ	-	794	-	794	365,813	-	365,813	-	366,607
Ընդամենը պարտավորություններ	103,198,685	23,380,361	91,283,514	217,862,560	54,913,578	11,266,340	66,179,918	78,389	284,120,867
Զուտ դիրք	(31,380,860)	8,233,593	(35,470,963)	(58,618,230)	38,473,011	44,694,641	83,167,652	23,766,625	48,316,047
Կուտակված ձեռքբվածք	(31,380,860)	(23,147,267)	(58,618,230)		(20,145,219)	24,549,422			

(հազար ՀՀ դրամ)

**34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն
(շարունակություն)**

	31 դեկտեմբերի 2019թ.								
	Ցախհանց և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամիսից քիչ ժամկետով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամիսից ավել ժամկետով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,540,737	-	-	43,540,737	-	-	-	-	43,540,737
Առևտրային արժեթղթեր	364,095	-	5,875	369,970	276,517	-	276,517	-	646,487
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9,202,641	1,075,235	-	10,277,876	-	-	-	10,271,379	20,549,255
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	7,408,119	14,493,081	53,007,292	74,908,492	95,194,293	56,342,206	151,536,499	-	226,444,991
Ներդրումային արժեթղթեր	15,160,984	55,794	1,019,201	16,235,979	4,027,112	-	4,027,112	63,127	20,326,218
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	9,479,389	9,479,389
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	337,260	337,260
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	2,023,928	2,023,928	-	-	-	-	2,023,928
Այլ ակտիվներ	1,852,042	45,596	347,475	2,245,113	7,650	25,632	33,282	1,865	2,280,260
Ընդամենը ակտիվներ	77,528,618	15,669,706	56,403,771	149,602,095	99,505,572	56,367,838	155,873,410	20,153,020	325,628,525
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,588,378	629,523	1,623,618	6,841,519	-	-	-	71,955	6,913,474
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	24,488	-	-	24,488	-	-	-	-	24,488
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,166,853	13,760,663	72,750,289	177,677,805	43,395,690	1,098,649	44,494,339	-	222,172,144
Այլ փոխառու միջոցներ	184,558	125,858	1,710,136	2,020,552	10,729,411	8,427,443	19,156,854	-	21,177,406
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	241,488	241,488	19,678,800	-	19,678,800	-	19,920,288
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	28,686	59,016	264,200	351,902	1,051,465	663,196	1,714,661	-	2,066,563
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	-	-	644,892	644,892	-	-	-	-	644,892
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	947,921	-	947,921	-	947,921
Այլ պարտավորություններ	105,139	245,031	1,288,441	1,638,611	-	21,164	21,164	-	1,659,775
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	53,620	-	-	53,620	-	-	-	-	53,620
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	2,276	2,276	5,804,370	-	5,804,370	-	5,806,646
Ընդամենը պարտավորություններ	96,151,722	14,820,091	78,525,340	189,497,153	81,607,657	10,210,452	91,818,109	71,955	281,387,217
Զուտ դիրք	(18,623,104)	849,615	(22,121,569)	(39,895,058)	17,897,915	46,157,386	64,055,301	20,081,065	44,241,308
Կուտակված ձեռքվածք	(18,623,104)	(17,773,489)	(39,895,058)		(21,997,143)	24,160,243			

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով խմբի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Խմբի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկյանը:

Խումբն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ (շարունակություն)

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները ներկայացված են ստորև.

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	24	33,701,291	535,768	7,336	21,837,300	600,766
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,565	20,831,372	890,583	111,602	20,793,012	675,549
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(2,461)	(16,054,140)	(961,372)	(118,914)	(8,929,021)	(740,547)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	128	38,478,523	464,979	24	33,701,291	535,768
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(2)	(84,329)	(5,016)	–	(24,671)	(503)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	126	38,394,194	459,963	24	33,676,620	535,265
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	682,507	58,228,472	285,990	213,839	46,019,356	564,144
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	515,044	147,307,774	4,008,104	1,489,880	610,641,018	3,180,100
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(923,719)	(149,188,048)	(2,991,477)	(1,021,212)	(598,431,902)	(3,458,254)
Ավանդների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	273,832	56,348,198	1,302,617	682,507	58,228,472	285,990
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	–	5,806,646	–	–	5,852,819	–
Ստորադաս փոխառության մարումներ	–	(5,599,452)	–	–	–	–
Արտարժույթի վերազնահատումից զուտ արդյունք	–	163,093	–	–	(48,885)	–
Այլ շարժեր	–	(3,680)	–	–	2,712	–
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	366,607	–	–	5,806,646	–
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չձևաչված հոդվածներ						
Տրամադրված երաշխիքներ	–	–	42,056	–	188,042	26,863
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	–	2,964,535	29,661	–	2,271,369	34,727
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	99	18,981	648	93	34,874	852
Այլ եկամուտ	657	85,104	2,154	1,855	85,874	748
Տոկոսային ծախս	(6,378)	(2,180,496)	(74,165)	(2,176)	(2,321,838)	(23,087)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	(2)	(59,654)	(4,516)	80	68,145	1,591
Այլ ծախսեր	–	(20,814)	(33,202)	–	(45,132)	(32,661)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	699,366	662,492
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի փոխհատուցում	699,366	662,492

(հազար ՀՀ դրամ)

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորությու- ններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորու- թյուններ
Հաշվեկշռային արժեք 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	16,653,444	15,684,413	5,852,819	–	38,190,676
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցություն		–	–	–	2,239,693	2,239,693
Թողարկումից մուտքեր		14,211,537	8,141,849	–	–	22,353,386
Մարումներ		(10,818,447)	(2,701,526)	–	(317,280)	(13,837,253)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(157,540)	16,474	(48,885)	–	(189,951)
Այլ		31,294	36,196	2,712	144,150	214,352
Հաշվեկշռային արժեք 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	19,920,288	21,177,406	5,806,646	2,066,563	48,970,903
Թողարկումից մուտքեր		–	4,985,907	–	–	4,985,907
Մարումներ		–	(2,887,004)	(5,599,452)	(346,644)	(8,833,100)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,591,500	235,172	164,207	–	1,990,879
Այլ		15,329	6,986	(4,794)	41,971	59,492
Հաշվեկշռային արժեք 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	21,527,117	23,518,467	366,607	1,761,890	47,174,081

«Այլ» տողում ներառված են նոր ձևավորված վարձակալության գծով պարտավորությունները և անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության վերանայումները: Այն նաև ներառում է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Խումբն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր փարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Խումբը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (Ն1.1 և Ն1.2 կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ն1.1 և Ն1.2 ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար 9% և 12%, և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ն1.2 ցուցանիշը կազմել է 12%: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
1-ին դասի կապիտալ	45,195,850	39,894,182
2-րդ դասի կապիտալ	3,146,829	7,759,930
Ընդհանուր կապիտալ	48,342,679	47,654,112
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	297,766,483	288,388,820
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	16.24%	16.52%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման համաձայն:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Խումբը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն

31 Դեկտեմբերի 2021թ.

Կոնվերս բանկՓԲԸ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	01/10/21-31/12/21	01/01/21-31/12/21	01/10/20-31/12/20	01/01/20-31/12/20
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	6,777,110	26,504,995	6,411,355	25,442,255
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	23,292	97,298	56,317	161,705
Տոկոսային ծախս	24	(3,292,747)	(12,212,479)	(2,795,645)	(11,573,832)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		3,507,655	14,389,814	3,672,027	14,030,128
Վարկային կորուստների գծով ծախս	25	734,506	(2,765,452)	(4,086,939)	(6,112,748)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		4,242,161	11,624,362	(414,912)	7,917,380
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	1,240,913	4,162,095	901,262	3,102,283
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(644,396)	(2,070,411)	(397,616)	(1,332,674)
Զուտ առևտրային եկամուտ	27	462,920	2,008,465	145,531	1,112,370
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ (վնաս)/օգուտ		470,638	(444,904)	309,653	236,093
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		(1,495)	114,973	116,507	730,554
Այլ եկամուտ	28	382,182	1,126,772	333,079	1,185,359
Ոչ տոկոսային եկամուտ		1,910,762	4,896,990	1,408,416	5,033,985
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(1,674,170)	(5,946,321)	(709,112)	(5,038,376)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(327,234)	(1,244,834)	(301,954)	(1,185,548)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(11,530)	(49,733)	(11,595)	(58,378)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	29	(916,898)	(3,925,433)	(1,041,461)	(3,358,962)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(2,929,832)	(11,166,321)	(2,064,122)	(9,641,264)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		3,223,091	5,355,031	(1,070,618)	3,310,101
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(605,843)	(1,228,122)	442,476	(530,897)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/(վնաս)		2,617,248	4,126,909	(628,142)	2,779,204
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս					
Վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս					
Վերադասակարգվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գործառնություններից չիրացված օգուտ/(վնաս)		(144,674)	(914,873)	(1,212,995)	(658,947)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գործառնություններից իրացված օգուտ՝ վերադասակարգված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		1,495	(114,973)	(116,507)	(730,554)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		(38,059)	3,394	(1,038)	26,332
Շահութահարկի ազդեցություն	19	32,622	184,761	239,497	245,370
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս					
Վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(148,616)	(841,691)	(1,091,043)	(1,117,799)
Այլ համապարփակ եկամուտ/վնաս հարկումից հետո		(148,616)	(841,691)	(1,091,043)	(1,117,799)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ/(վնաս)		2,468,632	3,285,218	(1,719,185)	1,661,405

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.01.22թ

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն,
տնօրինության նախագահ՝

Ա. Գրիգորյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Դ. Ազատյան

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

31 Դեկտեմբերի 2021թ.

Կոնվերս բանկՓԲԸ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31/12/21	31/12/2020 /ստուգված/
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	56,470,480	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	7	854,438	879,049
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	21,813,642	16,944,326
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	6,862	3,651
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	9	234,288,706	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	10	40,638,892	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	9,509,290	3,182,001
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	8,202,522	8,605,113
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	567,275	330,808
Բռնագանձված ակտիվներ	13	2,529,398	1,693,043
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	19	-	216,837
Այլ ակտիվներ	14	2,690,295	2,093,595
Ընդամենը ակտիվներ		377,571,800	332,436,914
Պարտավորություններ և կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	12,978,711	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	48,311	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17	261,422,606	227,973,075
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	18	17,235,691	21,527,117
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		699,521	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	19	904,643	915,029
Այլ փոխառու միջոցներ	20	29,144,282	23,518,467
Պարտավորություններ վարձակալության գծով	11	1,440,047	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	21	336,885	366,607
Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	22	149,784	230,632
Այլ պարտավորություններ	14	1,610,054	1,133,431
Ընդամենը պարտավորություններ		325,970,535	284,120,867
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	23	19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		3,848,182	3,627,805
Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ		3,233,483	3,360,688
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		(1,170,072)	(328,381)
Զբաղիված շահույթ		25,678,806	21,645,069
Ընդամենը կապիտալ		51,601,265	48,316,047
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		377,571,800	332,436,914

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.01.22թ

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն,
տնօրինության նախագահ՝

Ա. Գրիգորյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Դ. Ազատյան

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
31 Դեկտեմբերի 2021թ.
Կոնվերս բանկՓԲԸ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապար-փակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեքի վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
Հազար ՀՀ դրամ							
Մնացորդն առ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	16,416,633	63,233	2,798,799	789,418	3,487,892	20,685,333	44,241,308
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	3,531,000					(1,117,666)	2,413,334
Հատկացում գլխավոր պահուստին			829,006			(829,006)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	3,531,000	-	829,006	-	-	(1,946,672)	2,413,334
							-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						2,779,204	2,779,204
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				(1,117,799)		-	(1,117,799)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	(1,117,799)	-	2,779,204	1,661,405
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(127,204)	127,204	-
Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	3,627,805	(328,381)	3,360,688	21,645,069	48,316,047
Մնացորդն առ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	3,627,805	(328,381)	3,360,688	21,645,069	48,316,047
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին			220,377			(220,377)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	220,377	-	-	(220,377)	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						4,126,909	4,126,909
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				(841,691)		-	(841,691)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	(841,691)	-	4,126,909	3,285,218
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(127,205)	127,205	-
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	3,848,182	(1,170,072)	3,233,483	25,678,806	51,601,265

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.01.22թ

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն,
տնօրինության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Գրիգորյան

Դ. Ազատյան

Հազար ՀՀ դրամ	01/01/2021- 31/12/2021	01/01/2020- 31/12/2020
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	24,597,934	23,777,411
Վճարված տոկոսներ	(8,943,862)	(11,853,217)
Ստացված միջնորդավճարներ	4,162,095	3,102,283
Վճարված միջնորդավճարներ	(2,070,411)	(1,332,674)
Զուտ առևտրային եկամուտ	2,069,319	1,135,924
Ստացված այլ եկամուտ	1,223,686	922,485
Աշխատակազմին վճարված գումարներ	(5,806,959)	(5,316,296)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	(3,856,793)	(3,562,296)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները	11,375,009	6,873,620
<i>Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում</i>		
Առևտրային արժեթղթեր	3,122	(271,238)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(5,842,825)	4,658,230
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(19,367,663)	6,092,522
Բռնագանձված ակտիվներ	522,830	658,557
Այլ ակտիվներ	(883,528)	402,785
<i>Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)</i>	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,916,819	(1,701,817)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	48,348,317	(7,560,121)
Ածանցյալ գործիքներ	(20,820)	13,226
Այլ պարտավորություններ	93,790	(34,979)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	42,145,051	9,130,785
Վճարված շահութահարկ(փոխհատուցում)	(137,389)	(1,180,148)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից	42,007,662	7,950,637
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ	(20,781,251)	(30,222,401)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր	7,853,844	11,593,708
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(811,754)	(288,356)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	237,738	(5,146)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(110,471)	(51,926)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված ներդրումային գործունեությունում	(13,611,894)	(18,974,121)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Մուտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրումից	-	2,413,334
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	8,218,900	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մարում	(11,352,600)	-
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից	8,373,541	4,985,907
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(5,190,879)	(2,887,004)
Ստորադաս փոխառությունների մարումներ	-	(5,599,452)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	(651,179)	(346,644)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված)/ստացված ֆինանսավորման գործունեությունում	(602,217)	(1,433,859)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	27,793,551	(12,457,343)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում	33,344,488	43,540,737
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(4,659,979)	2,261,369
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(7,580)	(275)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում (Ծան.6)	56,470,480	33,344,488

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.01.22թ

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն,
տնօրինության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Գրիգորյան

Դ. Ազատյան

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
31 Դեկտեմբերի 2021թ.
Կոնվերս ԲանկՓԲԸ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1

(հազար ՀՀ դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	19,947,633	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	42,306,883	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	13.50%	9.00%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	14.26%	12.00%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	38.04%	15.00%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	32.57%	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	105.50%	60.00%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	75.75%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	173.10%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23(FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	136.70%	80.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	132.40%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24(FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	122.70%	80.00%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.49%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	16.42%	500.00%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.65%	5.00%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.48%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	X		Խախտում առկա չէ
ՀՀ դրամով		4.00%	
ԱՄՆ դոլարով		10%-ԱՄՆ դոլարով,8% -ՀՀ դրամով	
Եվրոյով		10%-Եվրոյով,8% -ՀՀ դրամով	
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը (աձանցյալ գործիքներով)	0.18%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը (առանց աձանցյալ գործիքների)	0.18%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով	X	7.00%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	X	7.00%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.09%	7.00%	Խախտում առկա չէ
Այլ	X	X	Խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.01.22թ

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն,
տնօրինության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Գրիգորյան

Դ. Ազատյան

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն.....	6
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր.....	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ.....	29
5. Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն.....	30
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	33
7. Առևտրային արժեթղթեր.....	34
8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ.....	34
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ.....	36
10. Ներդրումային արժեթղթեր.....	46
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ.....	48
12. Ոչ նյութական ակտիվներ.....	50
13. Բռնագանձված ակտիվներ.....	50
14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ.....	52
15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ.....	53
16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ.....	53
17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ.....	54
18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր.....	54
19. Հարկում.....	56
20. Այլ փոխառու միջոցներ.....	57
21. Ստորադաս փոխառություններ.....	57
22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ.....	57
23. Կապիտալ.....	60
24. Զուտ տոկոսային եկամուտ.....	62
25. Վարկային կորուստների գծով ծախս.....	62
26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ.....	63
27. Զուտ առևտրային եկամուտ.....	63
28. Այլ եկամուտ.....	64
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր.....	64
30. Ռիսկերի կառավարում.....	65
31. Իրական արժեքի չափում.....	84
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ.....	90
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում.....	91
34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն.....	91
35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ.....	95
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն.....	97
37. Կապիտալի համարժեքություն.....	97

**Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

		2021թ. դեկտեմբերի Ծան. 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ր դրությամբ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	56,470,480	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	7	854,438	879,049
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	21,813,642	16,944,326
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	6,862	3,651
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	234,288,706	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	10	40,638,892	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	9,509,290	3,182,001
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	8,202,522	8,605,113
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	567,275	330,808
Բռնագանձված ակտիվներ	13	2,529,398	1,693,043
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	19	-	216,837
Այլ ակտիվներ	14	2,690,295	2,093,595
Ընդամենը ակտիվներ		377,571,800	332,436,914
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	12,978,711	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	48,311	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17	261,422,606	227,973,075
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	17,235,691	21,527,117
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	19	699,521	-
Հետաձգված պարտավորություններ շահութահարկի գծով	19	904,643	915,029
Այլ փոխառու միջոցներ	20	29,144,282	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	36	1,440,047	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	21	336,885	366,607
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	22	149,784	230,632
Այլ պարտավորություններ	14	1,610,054	1,133,431
Ընդամենը պարտավորություններ		325,970,535	284,120,867
Կապիտալ	23		
Կանոնադրական կապիտալ		19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		3,848,182	3,627,805
Հոդի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,233,483	3,360,688
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		(1,170,072)	(328,381)
Զբաղիչված շահույթ		25,678,806	21,645,069
Ընդամենը կապիտալ		51,605,265	48,316,047
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		377,571,800	332,436,914

Ստորագրվել է վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Անդրանիկ Գրիգորյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն**2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/12/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	6,777,110	26,504,995	6,411,355	25,442,255
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	23,292	97,298	56,317	161,705
Տոկոսային ծախս	24	(3,292,747)	(12,212,479)	(2,795,645)	(11,573,832)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	24	3,507,655	14,389,814	3,672,027	14,030,128
Վարկային կորուստների գծով ծախս	25	734,506	(2,765,452)	(4,086,939)	(6,112,748)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		4,242,161	11,624,362	(414,912)	7,917,380
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	1,240,913	4,162,095	901,262	3,102,283
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(644,396)	(2,070,411)	(397,616)	(1,332,674)
Զուտ առևտրային եկամուտ	27	462,920	2,008,465	145,531	1,112,370
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ/(վնաս)		470,638	(444,904)	309,653	236,093
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ	28	(1,495)	114,973	116,507	730,554
Այլ եկամուտ		382,182	1,126,772	333,079	1,185,359
Ոչ տոկոսային եկամուտ		1,910,762	4,896,990	1,408,416	5,033,985
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(1,674,170)	(5,946,321)	(709,112)	(5,038,376)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(327,234)	(1,244,834)	(301,954)	(1,185,548)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(11,530)	(49,733)	(11,595)	(58,378)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	29	(916,898)	(3,925,433)	(1,041,461)	(3,358,962)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(2,929,832)	(11,166,321)	(2,064,122)	(9,641,264)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		3,223,091	5,355,031	(1,070,618)	3,310,101
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(605,843)	(1,228,122)	442,476	(530,897)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		2,617,248	4,126,909	(628,142)	2,779,204

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն
2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/11/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		<u>2,617,248</u>	<u>4,126,909</u>	<u>(628,142)</u>	<u>2,779,204</u>
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս					
վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)		(144,674)	(914,873)	(1,212,995)	(658,947)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված օգուտ՝ վերադասակարգված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		1,495	(114,973)	(116,507)	(730,554)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		(38,059)	3,394	(1,038)	26,332
Շահութահարկի ազդեցություն	19	<u>32,622</u>	<u>184,761</u>	<u>239,497</u>	<u>245,370</u>
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս		<u>(148,616)</u>	<u>(841,691)</u>	<u>(1,091,043)</u>	<u>(1,117,799)</u>
վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ վնաս		<u>(148,616)</u>	<u>(841,691)</u>	<u>(1,091,043)</u>	<u>(1,117,799)</u>
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) հարկումից հետո		<u>2,468,632</u>	<u>3,285,218</u>	<u>(1,719,185)</u>	<u>1,661,405</u>
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ		<u>2,468,632</u>	<u>3,285,218</u>	<u>(1,719,185)</u>	<u>1,661,405</u>

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

(հազար ՀՀ դրամ)

			Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ							
			Ծան.	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հոդի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ	
Մնացորդն հունվարի 1	առ	2020թ.		16,416,633	63,233	2,798,799	789,418	3,487,892	20,685,333	44,241,308
Կանոնադրական կապիտալի համալրում				3,531,000					(1,117,666)	2,413,334
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին						829,006			(829,006)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին				-	-	-	-	-	-	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ				3,531,000	-	829,006	-	-	(1,946,672)	2,413,334
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ				-	-	-	-	-	2,779,204	2,779,204
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ եկամուտ				-	-	-	(1,117,799)	-	-	(1,117,799)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ				-	-	-	(1,117,799)	-	2,779,204	1,661,405
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա				-	-	-	-	(127,204)	127,204	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2020թ.	19,947,633	63,233	3,627,805	(328,381)	3,360,688	21,645,069	48,316,047
				19,947,633	63,233	3,627,805	(328,381)	3,360,688	21,645,069	48,316,047
Մնացորդն հունվարի 1	առ	2020թ.								
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին						220,377			(220,377)	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ				-	-	220,377	-	-	(220,377)	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ									4,126,909	4,126,909
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ եկամուտ							(841,691)		-	(841,691)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ				-	-	-	(841,691)	-	4,126,909	3,285,218
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա				-	-	-	-	(127,205)	127,205	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2021թ.	19,947,633	63,233	3,848,182	(1,170,072)	3,233,483	25,678,806	51,605,265

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	31/12/2021թ.	31/12/2020թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		24,597,934	23,777,411
Վճարված տոկոսներ		(8,943,862)	(11,853,217)
Ստացված միջնորդավճարներ		4,162,095	3,102,283
Վճարված միջնորդավճարներ		(2,070,411)	(1,332,674)
Ջուտ առևտրային եկամուտ		2,069,319	1,135,924
Ստացված այլ եկամուտ		1,223,686	922,485
Աշխատակազմին վճարված գումարներ		(5,806,959)	(5,316,296)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր		(3,856,793)	(3,562,296)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		11,375,009	6,873,620
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում			
Առևտրային արժեթղթեր		3,122	(271,238)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(5,842,825)	4,658,230
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(19,367,663)	6,092,522
Բռնագանձված ակտիվներ		522,830	658,557
Այլ ակտիվներ		(883,528)	402,785
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		7,916,819	(1,701,817)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		48,348,317	(7,560,121)
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		(20,820)	13,226
Այլ պարտավորություններ		93,790	(34,979)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը		42,145,051	9,130,785
Վճարված շահութահարկ/փոխհատուցում		(137,389)	(1,180,148)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		42,007,662	7,950,637
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(20,781,251)	(30,222,401)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		7,853,844	11,593,708
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(811,754)	(288,356)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		237,738	(5,146)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(110,471)	(51,926)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)		(13,611,894)	(18,974,121)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Կանոնադրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր		-	2,413,334
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր		8,218,900	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում		(11,352,600)	-
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր		8,373,541	4,985,907
Այլ փոխառու միջոցների մարում		(5,190,879)	(2,887,004)
Ստորադաս փոխառությունների մարում		-	(5,599,452)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում		(651,179)	(346,644)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից		(602,217)	(1,433,859)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		27,793,551	(12,457,343)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում		33,344,488	43,540,737
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(4,659,979)	2,261,369
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(7,580)	(275)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6	56,470,480	33,344,488

Ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հանդիսանում է խմբի մայր կազմակերպությունը: Այն հիմնվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից թողարկված ընդհանուր բանկային արտոնագրի շրջանակներում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությունից ընդունում է ավանդներ և տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը և իր 34 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր մարզերում:

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 789 է, իսկ դուստր կազմակերպությանը՝ 25:

«Կոնվերս Ինկասագիա»-ն հիմնադրվել է 2000թ. ապրիլի 20-ին որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունն է դրամական միջոցների, դրանց համարժեքների և այլ ակտիվների տեղափոխումը: Ընկերությունը հանդիսանում է Բանկի դուստր ընկերությունը և ներառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Բաժնետեր		
«Ըղվանսդ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ՍՊԸ	72.89	72.89
ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ.ՎԻ.	22.11	22.11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի վերջնական վերահսկող անձը արգենտինացի գործարար է. Էռնեսկյանն է:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ հանգամանքներում ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ Խմբի կայունությունն ապահովելու նպատակով:

2. Պատրաստման հիմունքներ**COVID-19 համավարակի ազդեցությունը**

Խումբը շարունակաբար զննատեսում է համավարակի և փոփոխվող տնտեսական պայմանների ազդեցությունը իր գործունեության, ֆինանսական դրության և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

Զափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի:

(հազար ՀՀ դրամ)

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Խմբի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Խումբը: Բանկի և իր դուստր ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Խումբը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Խմբի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ձևավորվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, որը ՀՀ սահմաններից դուրս փոխարկելի չէ:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները***ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր*

2017թ. ՀՀՄՍ խորհուրդը թողարկել է ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (ՖՀՄՍ 17), ապահովագրության պայմանագրերի համար նոր համապարփակ հաշվապահական ստանդարտ, որն անդրադառնում է ձանաչմանը և չափմանը, ներկայացմանն ու հրապարակմանը: Ուժի մեջ մտնելուց հետո, ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինելու է «Ապահովագրության պայմանագրեր» ՖՀՄՍ 4-ին, որը թողարկվել է 2005թ.-ին: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառելի է բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի վրա (այսինքն՝ կյանքի, ոչ կյանքի, ուղղակի ապահովագրության և վերապահովագրության)՝ անկախ դրանց թողարկող սուբյեկտների տեսակից, ինչպես նաև որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների վրա: Կիրառվելու են որոշ բացառություններ: ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է ապահովագրական հատկանիշներով բանկային պրոդուկտների հաշվապահական հաշվառման նոր պահանջներ, որոնք կարող են ազդել, թե որ գործիքները կամ դրանց բաղադրիչները կգտնվեն ՖՀՄՍ 9-ի կամ ՖՀՄՍ 17-ի շրջանակներում: Վարկային քարտեր և համանման ապրանքներ, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են ապահովում: Այս պրոդուկտների թողարկողներից շատերը կարող են շարունակել կիրառել առկա հաշվապահական մոտեցումը՝ որպես ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական գործիք:

ՖՀՄՍ 17-ը իր շրջանակից բացառում է վարկային քարտի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրեր, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում ֆիզիկական անձի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը:

Երբ ապահովագրական ծածկույթը տրամադրվում է որպես վարկային քարտի պայմանագրային պայմանների մաս, թողարկողը պարտավոր է.

- ▶ Առանձնացնել ապահովագրության ծածկույթի բաղադրիչը և դրա նկատմամբ կիրառել ՖՀՄՍ 17,
- ▶ Այլ բաղադրիչների նկատմամբ կիրառել այլ կիրառելի ստանդարտներ (օրինակ՝ ՖՀՄՍ 9, ՖՀՄՍ 15 «Հատույթ գնորդների հետ պայմանագրերից» կամ ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ»):

Վարկի պայմանագրեր, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովագրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար: Այդպիսի վարկեր թողարկողները, օրինակ՝ մահվան հրաժարմամբ վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառել ՖՀՄՍ 9-ը կամ ՖՀՄՍ 17-ը: Ընտրությունը պետք է կատարել պորտֆելի մակարդակով և անփոփոխ է:

ՖՀՄՍ 17-ը ուժի մեջ է 2023 թվականի հունվարի 1-ից սկսվող կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ պահանջելով համեմատական թվեր: Վաղ կիրառումը թույլատրվում է, պայմանով, որ կազմակերպությունը նաև կիրառի ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 15 ՖՀՄՍ 17-ը առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվին կամ դրանից առաջ:

Ներկայումս Խումբը գտնվում է իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՄՍ 17-ի ընդունման ազդեցության գնահատման փուլում:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ – ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար «10 տոկոս» թեստում ներառվող վճարներ

Որպես 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարելավումների գործընթացի մաս, ՀՀՄՍ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները պարզաբանում են այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ

(հազար ՀՀ դրամ)

էության տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն նրանց, որոնք վճարվում կամ ստացվում են փոխառուի և փոխատուի միջև, ներառյալ երրորդ կողմի անունից փոխառուի կամ փոխատուի կողմից վճարված կամ ստացված վճարները: Կազմակերպությունը կիրառում է փոփոխությունը այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման սկսվող կամ դրան դրան հաջորդող տարեկան հաշվետվության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման պահին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է: Խումբը կկիրառի փոփոխությունները այն համախմբված ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք ձևափոխված կամ փոխանակված են կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, և չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում – Փուլ 2. Փոփոխություններ ֆՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ֆՀՄՍ 7, ֆՀՄՍ 4 և ֆՀՄՍ 16 ստանդարտներում

2020թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն թողարկել է Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում – Փուլ 2. Փոփոխություններ ֆՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ֆՀՄՍ 7, ֆՀՄՍ 4 և ֆՀՄՍ 16 ստանդարտներում՝ պարզաբանելու հաշվապահական հաշվառման այն խնդիրները, որոնք առաջանում են IBOR-ը (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքը) RFR-ով (ոչ ռիսկային տոկոսադրույքով) փոխարինելիս:

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման 2-րդ փուլը ներառում է մի շարք մեղմացումներ և լրացուցիչ բացահայտումներ: Մեղմացումները կիրառելի են այն ժամանակ, երբ ֆինանսական գործիքը անցում է կատարում IBOR-ից (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքից) RFR-ի (ոչ ռիսկային տոկոսադրույքի):

Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխման արդյունքում պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմունքների փոփոխությունները, հանդիսանալով գործնական միջոց, պետք է դիտարկվեն (practical expedient to be treated) որպես լրացող տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունք, պայմանով որ այդ ֆինանսական գործիքի համար անցումը IBOR (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույք) ուղենիշային տոկոսադրույքից RFR-ի (ոչ ռիսկային տոկոսադրույք) տեղի է ունենում տնտեսապես հավասար հիմունքներով:

2021թ. հունվարի 1-ից Խումբը IBOR-ի (միջբանկային մեկօրյա տոկոսադրույքի) 2-րդ փուլի բարեփոխումը կիրառելու պրոցեսում է:

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունը, որի մայր կազմակերպությունը իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով, համախմբվում է: Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ Խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ Խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ձգձգվում են՝ այդ ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու նպատակով: Դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվ է հանդիսանում դեկտեմբերի 31-ը:

Ձեռքբերման ժամանակ դուստր ընկերության ակտիվները, պարտավորությունները և պայմանական պարտավորությունները չափվում են ձեռքբերման պահին գոյություն ունեցող իրական արժեքով: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած գերազանցող մաս ճանաչվում է որպես գույվի: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած պակաս մասը (այսինքն՝ ձեռքբերման գեղչում) կրեդիտագրվում է ձեռքբերման ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափում**

Խուճմբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- ▶ հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խուճմբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խուճմբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնին հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չձգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ձանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Խուճմբը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից)՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ***Սկզբնական ձանաչում******Ձանաչման ամսաթիվ***

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ձանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ձանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ*

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ձանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Խումբը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային դեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ձանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ*

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումարի հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խումբը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքների նոր դասակարգում ըստ ՖՀՄՍ 9-ի, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար անկախվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեքը կամ գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո խումբը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ խումբը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային

(հազար ՀՀ դրամ)

գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)***Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ*

Խումբը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՖՀՄ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը վարկային ռիսկ չեն փոխանցում: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Հետևաբար, կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը չեն համարվում ֆինանսական գործիքներ և այդպիսով՝ չեն ընդգրկվում ՖՀՄ 9-ի շրջանակներում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ գեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի

(հազար ՀՀ դրամ)

զնի և ձեռք բերման զնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության
գործառնություններ (շարունակություն)**

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Պարունակվող ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Պարունակվող ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն, ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական հաշտարար շփումների մեջ պարունակվող ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Պարունակվող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբը այս ձևով հաշվարկում է ֆինանսական պարտավորություններում և ոչ ֆինանսական հիփոթեքային պայմանագրերում պարունակված ածանցյալ գործիքները: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորագրած փոխառությունները, սկզբնապես ձանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ձանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վարձակալություն****i. Խումբը՝ որպես վարձակալ**

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Խումբը խելամտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Խմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխում վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Խումբն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Խումբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնք վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խումբը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 500 հազար ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վարձակալություն (շարունակություն)****ii. Գործառնական – Խումբը` որպես վարձատու**

Վարձակալությունները, երբ Խումբը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալական եկամուտը ձանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ձանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ձանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ձանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – Խումբը` որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Խումբը ձանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները` վարձակալությունում գույտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ձանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի գույտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են գույտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ձանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք գույտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում`

- ▶ բնականոն գործունեության ընթացքում,
- ▶ պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- ▶ կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Խումբը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ձանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ձանաչվել: Նոր ձանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Խումբը գնահատում է` արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները`

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ գործընկերոջ փոփոխությունը,
- ▶ եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Խումբը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը` ներկայացնելով այն ֆինանսական

(հազար ՀՀ դրամ)

արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը****Ֆինանսական ակտիվներ**

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ▶ ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ խումբը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- ▶ խումբը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ խումբը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով խումբը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել խմբից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով խումբը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ խումբը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ձևաչափ, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ձգձուգումները: Այն դեպքում, երբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ

(հազար ՀՀ դրամ)

հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես
նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի
երկար ժամանակաշրջաններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հարկում (շարունակություն)**

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափման ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են խմբի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացի հողից և շենքերից: Բանկի շենքերը ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայություն (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ	1	100
Կապի հարմարանքներ	8	12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ
մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)**

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ձանաչված վերագնահատումից վնասը: Այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ձանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ձանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ձանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին՝ որպես հաճախորդների վարկերի, օվերդրաֆտների և այլ բանկային գործիքների ապահովման միջոց:

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով՝ «Այլ պարտավորություններ» հոդվածում՝ միջնորդավճարների գծով ստացված վարձատրության չափով: Պարտավորության սկզբնական ձանաչումից հետո կուտակվող յուրաքանչյուր երաշխիքի պայմանագրի գծով իր պարտավորությունը գնահատում է հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով. միջնորդավճարների գծով ամորտիզացված վարձատրությունը և երաշխիքի պայմանագրից առաջացող

(հազար ՀՀ դրամ)

ֆինանսական պարտավորությունը մարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների լավագույն գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Պահուստներ**

Պահուստը ձանաչվում է, երբ խումբն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Կապիտալ*Կանոնադրական կապիտալ*

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելված: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ձանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ձանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ Մանրածախ բանկային գործունեություն, Կորպորատիվ բանկային գործունեություն, Ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ձանաչումը

(հազար ՀՀ դրամ)

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)***Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս*

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով գեղջված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն գեղջվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ գեղջվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտներում» օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեկշռման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերազնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերազնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2021 դեկտեմբերի 31-ի և

(հազար ՀՀ դրամ)

2020 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը
կազմում էր համապատասխանաբար 480.14 և 522.59 ՀՀ դրամ:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Խմբի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Վերականգնման հնարավորությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի ժամկետի որոշումը

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի երկարացման հնարավորություն ունեցող պայմանագրով սահմանված ցանկացած ժամանակահատվածի հետ միասին Խումբը ֆինանսական վարձակալության ժամկետը սահմանում է որպես ֆինանսական վարձակալության չչեղարկվող ժամկետ, եթե հիմնավորված է, որ այն կկիրառվի, կամ ֆինանսական վարձակալության ավարտման հնարավորությամբ պայմանագրով սահմանված ցանկացած ժամանակահատված, եթե հիմնավորված է, որ այն չի կիրառվի:

Հողի և շենքերի վերագնահատում

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափումը**

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տես՝ Ծանոթագրություն 31):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: COVID-19 համավարակի, ռազմական հակամարտության և դրա հետ կապված Հայաստանում 2020 թվականի սեպտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին ռազմական դրության հետևանքով վարկային պորտֆելների որակի վատթարացումը (ի թիվս այլ հոգվածների) կարող է էական ազդեցություն ունենալ խմբի ԱՎԿ չափման վրա: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխխոշորվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարբերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզոնականությունը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

5. Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, խումբը բաժանվում է հետևյալ երեք սեզոններին:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզոններին միջև:

2021 և 2020 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և խմբի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են խմբի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

<i>2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	13,586,816	8,520,505	4,397,674	26,504,995
Այլ տոկոսային եկամուտ	41,459	10,033	45,806	97,298
Տոկոսային ծախս	(3,887,891)	(5,770,013)	(2,554,575)	(12,212,479)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,740,384	2,760,525	1,888,905	14,389,814
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(1,239,182)	(1,522,876)	(3,394)	(2,765,452)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	3,421,713	702,461	37,921	4,162,095
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,758,422)	(311,462)	(527)	(2,070,411)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	864,893	2,015,336	(74,923)	2,805,306
Ոչ տոկոսային ծախս	(4,560,372)	(4,919,482)	(1,686,467)	(11,166,322)
Սեզմենտների գծով շահույթ	6,469,014	(1,275,498)	161,515	5,355,031
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,483,603)	292,523	(37,042)	(1,228,122)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	4,985,411	(982,975)	124,473	4,126,909

<i>2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	13,490,819	9,205,168	2,746,268	25,442,255
Այլ տոկոսային եկամուտ	41,474	12,602	107,629	161,705
Տոկոսային ծախս	(4,108,954)	(5,569,160)	(1,895,718)	(11,573,832)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,423,339	3,648,610	958,179	14,030,128
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(2,165,720)	(3,924,137)	(22,891)	(6,112,748)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,462,693	619,898	19,692	3,102,283
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,062,501)	(270,173)	–	(1,332,674)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,499,996	1,634,090	130,290	3,264,376
Ոչ տոկոսային ծախս	(3,847,031)	(4,136,905)	(1,657,328)	(9,641,264)
Սեզմենտների գծով շահույթ	6,310,776	(2,428,617)	(572,058)	3,310,101
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,012,166)	389,518	91,751	(530,897)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	5,298,610	(2,039,099)	(480,307)	2,779,204

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է խմբի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները:

<i>2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>				
<i>Տոկոսակիր</i>				
<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ոչ տոկոսակիր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ	124,456,677	109,832,029	55,102,947	377,571,800
Պարտավորություններ	119,279,565	142,629,709	59,406,995	325,970,535

(հազար ՀՀ դրամ)

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Տոկոսակիր				
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	109,075,115	120,520,506	44,575,798	58,265,495	332,436,914
Պարտավորություններ	101,892,680	126,677,634	51,740,204	3,810,349	284,120,867

5. Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին տրամադրված վարկերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ, պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, խմբի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր, ստորադաս և այլ փոխառություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Խումբը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեգմենտների 2021 և 2020 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար հետևյալն է.

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,486,435	-	-	2,486,435
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	472,554	246,559	789	719,902
Հաշվարկային գործառնություններ	79,559	140,479	36,773	256,811
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	59,589	99,092	-	158,681
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	1,826	87,338	-	89,164
Այլ	321,750	128,993	359	451,102
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	3,421,713	702,461	37,921	4,162,095

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,597,673	-	-	1,597,673
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	416,067	191,656	1,123	608,846
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	86,043	111,234	18,164	215,441
Հաշվարկային գործառնություններ	97,562	118,337	-	215,899
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	614	77,235	-	77,849
Այլ	264,734	121,436	405	386,575
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,462,693	619,898	19,692	3,102,283

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	<i>2021թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ</i>	<i>2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>
ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	41,092,366	20,511,050
Կանխիկ դրամական միջոցներ	11,421,034	9,876,863
Այլ բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ	3,967,437	2,959,352
Արժեզրկման պահուստ	(10,357)	(2,777)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,470,480	33,344,488

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (շարունակություն)

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են փուլ 1-ին: Ժամանակաշրջանի ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՎԿ պահուստ տարեսկզբի դրությամբ	2,777	2,502
ԱՎԿ փոփոխություն	7,580	275
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	10,357	2,777

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2020: 2%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2020: 18%):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 35,710,972 հազար դրամի չափով (2020թ.՝ 28,924,557 հազար դրամ):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 8%-ը (2020թ.՝ 10%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոնացված միջոցներ և 10%-ը (2020թ.՝ 8%)՝ արտարժույթով:

Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, խումբը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (տես Ծանոթագրություն 8):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները 3,705,838 հազար դրամ գումարով (93.4%) կենտրոնացված են չորս բանկում (2020թ.՝ 2,865,480 հազար դրամ գումարով (96.8%) կենտրոնացված են չորս բանկում):

7. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են.

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	564,653	587,620
Ներդրումներ հիմնադրամներում	289,785	291,429
Ընդամենը առևտրային արժեթղթեր	854,438	879,049

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ ԿԲ-ում արտարժույթով պարտադիր պահուստներ (Ծանոթագրություն 6)	17,713,315	11,981,615
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցներ և ավանդներ	1,051,500	1,248,500
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	720,514	1,062,901
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	641,242
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	390,316	423,079
Այլ գումարներ	1,959,005	1,596,558
	21,834,650	16,953,895
Արժեզրկման պահուստ	(21,008)	(9,569)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	21,813,642	16,944,326

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրեր չեն եղել (2020թ. հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով գրավադրված են եղել ՀՀ կառավարության և կորպորատիվ պարտատուներ 644,995 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են մնացորդներ մեկ գործընկերոջ հետ 390,316 հազար ՀՀ դրամի չափով (2020 թ.՝ 423,079 հազար ՀՀ դրամ՝ մեկ գործընկերոջ հետ):

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021 թ. հունվարի**1-ի դրությամբ**

Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ

Մարված ակտիվներ

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**Փուլ 1****Ընդամենը****16,953,895****16,953,895**

7,036,392

7,036,392

(730,263)

(730,263)

(1,425,375)

(1,425,375)

21,834,650**21,834,650****Փուլ 1****Ընդամենը****ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ**

Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ

Մարված ակտիվներ

ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**9,569****9,569**

49,551

49,551

(37,645)

(37,645)

31

31

(497)

(497)

21,008**21,008**

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020 թ. հունվարի**1-ի դրությամբ**

Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ

Մարված ակտիվներ

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**Փուլ 1****Ընդամենը****20,560,048****20,560,048**

5,665,655

5,665,655

(10,288,669)

(10,288,669)

1,016,861

1,016,861

16,953,895**16,953,895****Փուլ 1****Ընդամենը****ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ**

Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ

Մարված ակտիվներ

ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**10,793****10,793**

5,851

5,851

(9,547)

(9,547)

(120)

(120)

2,592

2,592

9,569**9,569**

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր հաճախորդներին	191,435,805	187,999,269
Օվերդրաֆտներ	37,253,612	38,111,601
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,737,761	11,874,388
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	402,444	435,068
Ֆակտորինգ	-	-
Ակրեդիտիվ	3,972	25,839
	239,833,594	238,446,165
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(5,544,888)	(8,850,544)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	234,288,706	229,595,621

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Խոշոր բիզնես վարկեր	80,803,536	89,027,712
ՓՄՁ վարկեր	35,446,861	39,729,258
Սպառողական վարկեր	42,083,465	40,789,485
Հիփոթեքային վարկեր	61,916,748	49,726,023
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	19,582,985	19,173,687
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	239,833,594	238,446,165
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(5,544,888)	(8,850,544)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	234,288,706	229,595,621

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	80,852,454	2,811,768	5,363,490	89,027,712
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	21,609,953			21,609,953
Մարված ակտիվներ	(19,974,647)	-	(2,670,159)	(22,644,806)
Տեղափոխում Փուլ 1	972,741	(972,741)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,348,963)	1,348,963	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,739,478)	(2,979,144)	5,718,623	-
Դուրս գրված գումարներ			(1,348,963)	(1,348,963)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(5,174,109)	(208,845)	(457,405)	(5,840,360)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	74,197,951	-	6,605,585	80,803,536

Խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	630,376	567,794	2,189,944	3,388,114
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,415,795			1,415,795
Մարված ակտիվներ	(158,032)	-	-	(158,032)
Տեղափոխում Փուլ 1	299,191	(299,191)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,336,099)	1,336,099	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(37,697)	(1,564,596)	1,602,293	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(291,257)	-	304,623	13,366
2 եղջի ամփոփողագիտ (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)			12,869	12,869

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(221,517)	-	(1,447,829)	(1,669,346)
Դուրս գրված գումարներ			(1,348,963)	(1,348,963)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(42,500)	(40,107)	(190,291)	(272,898)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	258,260	-	1,122,646	1,380,905

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	32,015,368	2,729,847	4,984,043	39,729,258
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,011,643			14,011,643
Մարված ակտիվներ	(12,289,159)	(999,682)	(1,717,972)	(15,006,813)
Տեղափոխում Փուլ 1	610,481	(553,857)	(56,624)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,685,328)	1,736,669	(51,340)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,170,247)	(1,905,547)	3,075,794	-
Վերականգնումներ			884,404	884,404
Դուրս գրված գումարներ			(2,186,741)	(2,186,741)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,543,796)	(106,457)	(334,638)	(1,984,891)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,948,962	900,973	4,596,925	35,446,861

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	587,792	377,509	1,349,632	2,314,933
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,420,060			1,420,060
Մարված ակտիվներ	(143,566)	(75,093)	(56,585)	(275,244)
Տեղափոխում Փուլ 1	114,674	(70,522)	(44,152)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,284,051)	1,285,952	(1,901)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(80,913)	(1,367,995)	1,448,907	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(111,591)	30,586	256,521	175,517
Ջեղձի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)			34,643	34,643
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(273,069)	(49,658)	(239,240)	(561,966)
Վերականգնումներ			884,404	884,404
Դուրս գրված գումարներ			(2,186,741)	(2,186,741)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(28,835)	(12,853)	(87,617)	(129,306)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	200,501	117,927	1,357,872	1,676,300

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	36,535,692	1,831,980	2,421,813	40,789,485
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	23,078,039			23,078,039
Մարված ակտիվներ	(13,963,317)	(289,157)	(3,965,770)	(18,218,245)
Տեղափոխում Փուլ 1	245,530	(156,168)	(89,361)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,571,619)	4,606,154	(34,536)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,464,908)	(3,911,790)	6,376,698	-
Վերականգնումներ			1,529,567	1,529,567
Դուրս գրված գումարներ			(4,099,851)	(4,099,851)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(881,525)	(32,751)	(81,255)	(995,531)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,977,891	2,048,269	2,057,305	42,083,465

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	668,559	330,080	1,094,339	2,092,978
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,875,957			2,875,957
Մարված ակտիվներ	(179,846)	(56,379)	(170,627)	(406,852)
Տեղափոխում Փուլ 1	89,232	(33,408)	(55,823)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,555,030)	2,577,621	(22,591)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(106,850)	(2,690,402)	2,797,252	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(86,839)	181,560	125,604	220,325
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)			108,981	108,981
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(169,648)	(10,179)	(632,961)	(812,787)
Վերականգնումներ			1,529,567	1,529,567
Դուրս գրված գումարներ			(4,099,851)	(4,099,851)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(13,828)	(4,674)	(28,025)	(46,527)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	521,707	294,218	645,866	1,461,791

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	47,259,947	644,105	1,821,971	49,726,023
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	22,551,617			22,551,617
Մարված ակտիվներ	(6,413,923)	106,717	(1,057,797)	(7,365,003)
Տեղափոխում Փուլ 1	372,872	(122,838)	(250,035)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,334,489)	2,381,682	(47,193)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,182,313)	(864,060)	2,046,373	-
Վերականգնումներ			588,747	588,747
Դուրս գրված գումարներ			(1,053,329)	(1,053,329)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(2,381,099)	(37,910)	(112,298)	(2,531,307)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,872,612	2,107,696	1,936,439	61,916,748

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	126,710	47,895	704,192	878,797
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	477,724			477,724

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

Մարված ակտիվներ	(10,674)	(5,248)	(84,334)	(100,256)
Տեղափոխում Փուլ 1	78,317	(8,885)	(69,432)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(457,304)	470,348	(13,045)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,752)	(481,883)	486,635	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(77,970)	32,101	185,824	139,954
Ձեռքի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)			15,160	15,160
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(62,176)	(379)	115,842	53,288
Վերականգնումներ			588,747	588,747
Դուրս գրված գումարներ			(1,053,329)	(1,053,329)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(6,839)	(2,832)	(48,381)	(58,052)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	63,037	51,116	827,881	942,034

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ
(շարունակություն)**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,654,928	299,860	218,899	19,173,687
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	16,835,611			16,835,611
Մարված ակտիվներ	(15,602,822)	(251,847)	(428,607)	(16,283,276)
Տեղափոխում Փուլ 1	15,154	(10,732)	(4,423)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(535,874)	536,938	(1,064)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(330,633)	(128,225)	458,859	-
Վերականգնումներ			448,281	448,281
Դուրս գրված գումարներ			(531,817)	(531,817)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(57,614)	(1,400)	(489)	(59,502)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,978,750	444,595	159,639	19,582,985

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,448	28,483	120,791	175,722
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	118,734			118,734
Մարված ակտիվներ	(19,836)	(22,920)	(65,285)	(108,041)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,473	(1,021)	(2,452)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(81,890)	82,483	(594)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(25,915)	(79,949)	105,864	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(3,468)	3,558	29,210	29,301
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամտում)			7,838	7,838
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(3,975)	(115)	(51,588)	(55,678)
Վերականգնումներ			448,281	448,281
Դուրս գրված գումարներ			(531,817)	(531,817)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(80)	(132)	(269)	(482)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,491	10,388	59,979	83,858

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>խոշոր բիզնես վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	73,894,548	824,701	4,608,471	79,327,720
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	34,015,468	-	-	34,015,468
Մարված ակտիվներ	(28,744,926)	(150,649)	(83,524)	(28,979,099)
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,530,952)	2,530,952	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	-	(437,624)	437,624	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(31,872)	(31,872)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,218,316	44,388	432,791	4,695,495
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,852,454	2,811,768	5,363,490	89,027,712

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

խոշոր բիզնես վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	283,664	283,311	1,747,631	2,314,606
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	275,970	–	–	275,970
Մարված ակտիվներ	(128,085)	(39,927)	(162,138)	(330,150)
Տեղափոխում Փուլ 2	(35,945)	35,945	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(211,285)	211,285	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	–	304,697	12,166	316,863
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	11,667	11,667
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	219,638	175,923	241,993	637,554
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(31,872)	(31,872)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	15,134	19,130	159,212	193,476
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	630,376	567,794	2,189,944	3,388,114

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	38,242,644	480,226	1,757,081	40,479,951
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,131,735	–	–	9,131,735
Մարված ակտիվներ	(11,386,786)	(160,241)	(623,764)	(12,170,791)
Տեղափոխում Փուլ 1	205,766	(205,766)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(6,552,434)	6,665,439	(113,005)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(4,088,311)	4,088,311	–
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(250,489)	(250,489)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,374,443	38,500	125,909	2,538,852
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,015,368	2,729,847	4,984,043	39,729,258

ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	397,119	24,420	556,083	977,622
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	216,168	–	–	216,168
Մարված ակտիվներ	(110,951)	(5,124)	(73,191)	(189,266)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,489	(3,489)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(136,076)	143,385	(7,309)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(71,582)	71,582	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(1,268)	283,353	570,529	852,614
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	9,077	9,077
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	194,564	4,991	437,746	637,301
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(250,489)	(250,489)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	24,747	1,555	35,604	61,906
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	587,792	377,509	1,349,632	2,314,933

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	42,323,168	1,092,531	1,765,126	45,180,825
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	12,195,727	–	–	12,195,727
Մարված ակտիվներ	(15,363,243)	(148,815)	(828,865)	(16,340,923)
Տեղափոխում Փուլ 1	202,892	(197,728)	(5,164)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,866,908)	3,923,308	(56,400)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(2,859,955)	2,859,955	–
Վերականգնումներ	–	–	569,214	569,214
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,966,974)	(1,966,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	1,044,056	22,639	84,921	1,151,616
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,535,692	1,831,980	2,421,813	40,789,485

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	109,322	55,219	440,881	605,422
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	342,261	–	–	342,261
Մարված ակտիվներ	(28,783)	(8,684)	(52,928)	(90,395)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,760	(9,370)	(1,390)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(128,255)	149,518	(21,263)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(118,223)	118,223	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(7,472)	248,612	659,683	900,823
Չեղջի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտում)	–	–	36,621	36,621
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	368,148	11,764	1,293,213	1,673,125
Վերականգնումներ	–	–	569,214	569,214
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,966,974)	(1,966,974)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	2,578	1,244	19,059	22,881
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	668,559	330,080	1,094,339	2,092,978

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	42,785,195	351,489	1,463,612	44,600,296
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	9,416,022	–	–	9,416,022
Մարված ակտիվներ	(5,963,367)	(40,078)	(467,275)	(6,470,720)
Տեղափոխում Փուլ 1	110,145	(110,145)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,470,330)	1,583,238	(112,908)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(1,163,739)	1,163,739	–
Վերականգնումներ	–	–	184,381	184,381
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(520,327)	(520,327)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգգրտումներ	2,382,282	23,340	110,749	2,516,371
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,259,947	644,105	1,821,971	49,726,023

<i>Հիփոթեքային վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	31,152	14,849	599,269	645,270
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,062	–	–	18,062
Մարված ակտիվներ	(4,169)	(2,163)	(68,963)	(75,295)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,947	(4,947)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,911)	25,817	(20,906)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(11,771)	11,771	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(2,322)	22,950	181,951	202,579
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	6,944	6,944
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	82,218	2,112	282,042	366,372
Վերականգնումներ	–	–	184,381	184,381
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(520,327)	(520,327)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,733	1,048	48,030	50,811
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	126,710	47,895	704,192	878,797

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ոսկու գրավադրմամբ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,001,528	289,245	239,361	21,530,134
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,563,644	–	–	14,563,644
Մարված ակտիվներ	(16,429,713)	(141,543)	(373,462)	(16,944,718)
Տեղափոխում Փուլ 1	17,424	(16,161)	(1,263)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(623,165)	624,149	(984)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(456,062)	456,062	–
Վերականգնումներ	–	–	153,359	153,359
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(254,264)	(254,264)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	125,210	232	90	125,532
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,654,928	299,860	218,899	19,173,687

<i>Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	22,599	17,992	90,424	131,015
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	88,228	–	–	88,228
Մարված ակտիվներ	(15,363)	(10,526)	(47,414)	(73,303)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,481	(1,018)	(463)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(68,495)	68,856	(361)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	–	(60,325)	60,325	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(1,464)	13,429	47,487	59,452
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	4,036	4,036
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(672)	59	67,630	67,017
Վերականգնումներ	–	–	153,359	153,359
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(254,264)	(254,264)

(հազար ՀՀ դրամ)

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	134	16	32	182
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,448	28,483	120,791	175,722

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ (շարունակություն)

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում՝ 53,394,554 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 22.26%) (2020թ.՝ 54,594,490 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 22.90%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 753,702 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 2,345,407 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Մասնավոր ձեռնարկություններ	100,936,068	113,868,380
Ֆիզիկական անձինք	126,944,360	112,222,612
Ֆինանսական կազմակերպություններ	11,837,281	11,874,388
Պետական ձեռնարկություններ	115,885	480,785
	239,833,594	238,446,165

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում (շարունակություն)**

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	61,666,450	59,963,171
Հիփոթեքային վարկեր	61,916,748	49,726,023
Առևտուր	34,082,274	36,206,679
Շինարարություն	22,535,299	24,818,271
Գյուղատնտեսություն, ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	13,951,999	13,685,903
Ծառայությունների ոլորտ	6,831,029	10,713,969
Արդյունաբերություն	12,648,928	10,911,552
Էներգետիկա	3,702,871	4,773,685
Տրանսպորտ և կապ	3,412,654	3,851,928
Այլ	19,085,342	23,794,984
Ընդամենը վարկային պորտֆել	239,833,594	238,446,165
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(5,544,888)	(8,850,544)
Ընդամենը	234,288,706	229,595,621

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	142,987	113,145
1-5 տարի	348,745	442,782
5 տարուց ավել	22,104	39,960
	513,836	595,887
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(111,393)	(160,819)
Ֆինանսական վարձակալության գծով	402,443	435,068
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը		
Արժեզրկման գծով պահուստ	(51,155)	(108,069)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	351,288	326,999

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	10,067,127	777,573
ՀՀ կառավարության մուրհակներ	-	5,592
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,233,261	1,045,691
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(24,351)	(5,803)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11,276,037	1,823,053
ՀՀ պետական պարտատոմսեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	515,781
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	-	(106)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	515,675
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	24,699,923	28,424,030
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,582,377	5,220,744
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	29,282,300	33,644,774
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	9,509,290	2,666,326
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	9,509,290	2,666,326
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՏՀԶԿ երկրների բաժնեմասային արժեթղթեր	5,333	5,333
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	75,222	75,222
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	80,555	80,555
Ընդամենը	50,148,182	38,730,383

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,344,637	2,344,637
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	272,776	272,776
Վերադասակարգում իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերից	9,981,925	9,981,925
Մարված ակտիվներ	(1,298,950)	(1,298,950)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,300,388	11,300,388

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ-ներ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,909	5,909
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	592	592
Վերադասակարգված ակտիվներ	19,999	19,999
Մարված ակտիվներ	(273)	(273)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(1,876)	(1,876)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,351	24,351

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,685,769	1,685,769
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,379,313	1,379,313
Մարված ակտիվներ	(720,445)	(720,445)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,344,637	2,344,637

<i>Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,809	5,809
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	638	638
Մարված ակտիվներ	(538)	(538)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,909	5,909

Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	36,311,100	36,311,100
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,199,199	20,199,199
Մարված ակտիվներ	(2,258,116)	(2,258,116)
Վաճառված ակտիվներ	(2,795,468)	(2,795,468)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(2,683,200)	(2,683,200)
Վերադասակարգում ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթերի	(9,981,925)	(9,981,925)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,791,590	38,791,590

<i>Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ-ներ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	95,740	95,740
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	51,898	51,898
Մարված ակտիվներ	(2,568)	(2,568)
Վաճառված ակտիվներ	(7,822)	(7,822)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(38,114)	(38,114)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	99,134	99,134

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,583,131	18,583,131
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	28,843,088	28,843,088
Մարված ակտիվներ	(1,123,847)	(1,123,847)
Վաճառված ակտիվներ	(9,332,325)	(9,332,325)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(658,947)	(658,947)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,311,100	36,311,100

(հազար ՀՀ դրամ)

**Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր**

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ-ներ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	69,408	69,408
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,664	68,664
Մարված ակտիվներ	(4,365)	(4,365)
Վաճառված ակտիվներ	(33,882)	(33,882)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,085)	(4,085)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,740	95,740

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է.

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք								
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,182,175	777,073	235,851	4,248,269	989,281	1,415,174	2,392,651	15,240,474
Ավելացումներ	1,204	30,343	27,326	386,713	321,240	44,759	293,824	1,105,409
Օտարում և դուրսգրում	-	(47,265)	(13,217)	(114,364)	(23,156)	(58)	(200,382)	(398,442)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-	(59,637)	-	-	(59,637)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,183,379	760,151	249,960	4,520,618	1,227,728	1,459,875	2,486,093	15,887,804
Կուտակված մաշվածություն								
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	196,128	614,726	202,616	3,134,457	716,169	949,967	821,298	6,635,361
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	196,427	44,055	5,577	368,780	45,253	120,892	463,850	1,244,834
Օտարում և դուրսգրում	-	(46,765)	(13,217)	(113,290)	(21,633)	(8)	-	(194,913)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	392,555	612,016	194,976	3,389,947	739,789	1,070,851	1,285,148	7,685,282
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք								
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,986,047	162,347	33,235	1,113,812	273,112	465,207	1,571,353	8,605,113
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,790,824	148,135	54,984	1,130,671	487,939	389,024	1,200,945	8,202,522

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և կապի հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	779,101	246,408	4,059,190	935,823	1,398,031	2,375,298	14,971,148
Ավելացումներ	4,878	16,997	–	193,977	55,361	17,143	37,347	325,703
Օտարում և դուրսգրում	–	(19,025)	(10,557)	(4,898)	(1,903)	–	(19,994)	(56,377)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,182,175	777,073	235,851	4,248,269	989,281	1,415,174	2,392,651	15,240,474
Կուտակված մաշվածություն								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	595,022	208,270	2,798,017	667,054	832,143	391,253	5,491,759
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	196,128	38,729	4,677	341,338	51,018	117,824	435,834	1,185,548
Օտարում և դուրսգրում	–	(19,025)	(10,331)	(4,898)	(1,903)	–	(5,789)	(41,946)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	196,128	614,726	202,616	3,134,457	716,169	949,967	821,298	6,635,361
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,177,297	184,079	38,138	1,261,173	268,769	565,888	1,984,045	9,479,389
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,986,047	162,347	33,235	1,113,812	273,112	465,207	1,571,353	8,605,113

Ակտիվների վերագնահատում

Խմբին պատկանող շենքերն ու հողերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2019 թվականին: Դեկավարությունը հիմնեց շենքերի և հողերի իրական արժեքի իր գնահատումը անկախ գնահատման վրա:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր 743,269.20 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 783,365 հազար ՀՀ դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 2,780,682 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 2,104,314 հազար ՀՀ դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 63,070.80 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 81,786 հազար ՀՀ դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ:

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Գույքիլի և այլ ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է.

	<i>Արտոնագրեր</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	846,740	149,461	256,845	1,253,046
Ավելացումներ	36,908	248	252,691	289,847
Օտարում և դուրսգրում	(3,647)	-	-	(3,647)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	887,295	149,709	509,536	1,539,246
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	750,383	58,261	113,594	922,238
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	23,977	2,530	23,226	49,733
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	774,360	60,791	136,820	971,971
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,357	91,200	143,251	330,808
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	112,935	88,918	372,716	567,275
	<i>Արտոնագրեր</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	838,367	145,365	217,388	1,201,120
Ավելացումներ	8,373	4,096	39,457	51,926
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	846,740	149,461	256,845	1,253,046
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	715,166	55,406	93,288	863,860
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	35,217	2,855	20,306	58,378
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	750,383	58,261	113,594	922,238
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,201	89,959	124,100	337,260
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,357	91,200	143,251	330,808

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 791,164 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 731,219 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	<i>31 դեկտեմբերի 2021թ.</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>
Հող և շենքեր	2,491,207	1,658,241
Այլ ակտիվներ	38,191	34,802
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	2,529,398	1,693,043

Խմբի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Խումբը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի

(հազար ՀՀ դրամ)

Ծախսումները, նվազագույնով: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի ընթացքում խմբի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 1,212,594 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 295,615 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 517,441 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 626,500 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	553,933	468,267
Չավարտված գործարքների գծով ստացվելիք գումարներ	297,937	316,709
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	59,248	21,772
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	911,118	806,748
Հանած՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(11,892)	(17,442)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	899,226	789,306
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Թանկարժեք մետաղներ	1,086,438	690,448
Պաշարներ	186,948	255,917
Կանխավճարներ մատակարարներին	269,519	252,222
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	212,440	67,444
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	32,731	35,425
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	1,127	968
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,791,068	1,304,289
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,690,295	2,093,595

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	17,303	61	78	17,442
Տեղափոխում Փուլ 1	17	(15)	(2)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(2)	2	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(167)	(21)	188	-
ԱՎԿ գծով ծախսեր	(5,055)	33	10,776	5,754
Վերականգնումներ	-	-	10,791	10,791
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(21,228)	(21,228)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(864)	-	(3)	(867)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,232	60	600	11,892

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	8,572	75	8,780	17,427
Տեղափոխում Փուլ 2	(27)	27	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	-	(27)	27	-
ԱՎԿ գծով ծախսեր	8,418	(14)	8,991	17,395
Վերականգնումներ	-	-	10,727	10,727
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,447)	(28,447)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	340	-	-	340
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,303	61	78	17,442

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	870,715	540,943
Կրեդիտորական պարտքեր	451,571	367,332
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,322,286	908,275
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	266,275	197,635
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	16,316	18,740
Այլ	5,177	8,781
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	287,768	225,156
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,610,054	1,133,431

15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	-	2,573,962
Բանկերից ստացված վարկեր	3,076,189	2,258,887
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ	9,005,841	500,144
Փոխարժեքային գործառնությունների գծով կրեդիտորական պարտք	-	206,791
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	132,014	190,211
Այլ պարտավորություններ	764,667	919,309
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	12,978,711	6,649,304

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը ստացել է վարկեր 2 բանկերից (2020թ.՝ 2 բանկերից):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 94.9%-ը կենտրոնացված է Երկու բանկում (2020թ.՝ 89.5%, մեկ բանկում): 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրեր չեն եղել (2020թ. բանկերի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների հիմքում գրավադրված են եղել 2,665,821 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսեր):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների հիմքում գրավադրված են եղել 9,509,290 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2020թ. 515,401 հազար ՀՀ դրամ):

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարկման պայմանագրեր	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Պայմանական գումար	Իրական արժեք		Պայմանական գումար	Իրական արժեք	
		Ակտիվ	Պարտավորու- թյուն		Ակտիվ	Պարտավորու- թյուն
Ֆորվարդներ և ֆյուչերսներ	-	-	-	128,222	3,427	-

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

Սվոփեր	7,835,373	6,862	48,311	6,598,620	224	45,315
Ընդամենը ածանցյալ պարտավորություններ	7,835,373	6,862	48,311	6,726,842	3,651	45,315

16. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

2021 և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի դիրքեր ածանցյալ գործիքների հետևյալ տեսակներում.

Ֆորվարդներ և ֆյուչերսներ

Ֆորվարդ և ֆյուչերս պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են: Ֆյուչերսային պայմանագրերը կնքվում են կարգավորվող բորսաներում ստանդարտացված գումարներով և ենթակա են օրական կանխիկ մարժայի պահանջների:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև փոխարժեքներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Իրավաբանական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	67,538,983	53,547,848
Ժամկետային ավանդներ	74,753,841	72,763,179
	142,292,824	126,311,027
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	42,093,741	36,383,945
Ժամկետային ավանդներ	77,036,040	65,278,103
	119,129,781	101,662,048
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	261,422,605	227,973,075

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 43,306,092 հազար ՀՀ դրամ գումարով ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, թողարկված ակրեդիտիվների, երաշխիքների և պայմանական պարտավորություններին վերաբերող այլ գործարքների համար (2020թ.՝ 40,345,298 հազար ՀՀ դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենամեծ տասը հաճախորդների միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 97,396,493 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 89,910,330 հազար ՀՀ դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 37.26% (2020թ.՝ 39.44%):

18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	12,136,584	13,205,098
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	5,099,107	5,092,932
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր Եվրոյով	-	3,229,087
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17,235,691	21,527,117

(հազար ՀՀ դրամ)

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2022-2024թթ. է: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 9.5% և 9.75% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 5.25% և 5.5% : Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում : 2021 թվականի 2-րդ եռամսյակում Բանկը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսեր 3մլրդ դրամի և 10մլն ԱՄՆ դոլարի չափով, որոնք ամբողջությամբ տեղաբաշխվել են:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,126,278	421,775
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում (72,532)	(72,532)	(103,356)
Հետաձգված հարկային ծախս(փոխհատուցում)՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	174,376	212,478
Շահութահարկի գծով ծախս	1,228,122	530,897

2021 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	5,355,031	3,310,101
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	963,906	595,818
Զնվազեցվող ծախսեր/ (հարկերից ազատված եկամուտ)	336,748	38,435
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում (72,532)	(72,532)	(103,356)
Շահութահարկի գծով ծախս	1,228,122	530,897

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- մակ եկամտի կազմում	Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվու- թյունում	Այլ համապար- մակ եկամտի կազմում
Այլ պարտավորություններ	140,215	(50,666)	–	89,549	56,494	–
Բռնագանձված ակտիվներ	52,199	–	–	52,199	–	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(715,126)	(227,754)	–	(942,880)	(274,731)	–
Ներդրումային արժեթղթեր Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(164,736)	4,758	245,370	85,392	3,906	184,761
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	(243,131)	31,721	–	(211,410)	17,661	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(12,209)	27,151	–	14,942	23,213	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(5,133)	2,312	–	(2,821)	(920)	–
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(947,921)	(212,478)	245,370	(915,029)	(174,376)	184,761

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված վարկեր	6,377,248	5,440,771
Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	18,765,042	13,987,985
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	3,951,911	4,039,629
ՀՀ կառավարությունից ներգրավված վարկեր	50,081	50,082
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	29,144,282	23,518,467

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Եվրասիական Ջարգացման Բանկից և Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան Երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	336,885	366,607
Ստորադաս վարկեր	336,885	366,607

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը խմբի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս խմբի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով, տարեկան 7.12% միջին արդյունավետ տոկոսադրույքով և 2023թ. հունվարին սահմանված մարման ժամկետով (2020թ.՝ 7.12% և 2023թ. հունվարին սահմանված պայմանագրային մարման ժամկետով)
(Ծանոթագրություն 35): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խումբն իրականացրել է 5,599,452 հազար ՀՀ դրամի չափով ստորադասի փոխառության վաղաժամկետ մարում :

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**Իրավական և հարկային միջավայր**

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Իրավական և հարկային միջավայր (շարունակություն)**

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը համոզված է, որ խումբն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Խմբին ներկայացվող դատական հայցերի առումով խմբի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Վարկային պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խումբը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Չօգտագործված վարկային գծեր	12,294,513	13,053,295
Ֆինանսական երաշխիքներ	5,436,059	6,984,533
Ակրեդիտիվներ	0	1,393,572
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,730,572	21,431,400
ԱՎԿ պահուստներ վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով	149,784	230,632

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Չօգտագործված վարկային գծեր	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	100,785	100,785
Նոր վարկային գծեր	50,164	50,164
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(34,741)	(34,741)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(12,082)	(12,082)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,152)	(3,152)
2021 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	100,975	100,975

Ակրեդիտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,816	21,816
Նոր ակրեդիտիվներ	-	-
Ժամկետը սպառված ակրեդիտիվներ	(18,521)	(18,521)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,295)	(3,295)
	-	-
2021 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	0	0

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

<i>Ֆինանսական երաշխիքներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	108,031	108,031
Նոր ֆինանսական երաշխիքներ	30,986	30,986
Ժամկետը սպառված ֆինանսական երաշխիքներ	(69,596)	(69,596)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(19,683)	(19,683)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(929)	(929)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	48,809	48,809

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Զօգտագործված վարկային գծեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,092	11,092
Նոր վարկային գծեր	51,704	51,704
Ժամկետը սպառված վարկային գծեր	(5,226)	(5,226)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	43,099	43,099
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	116	116
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	100,785	100,785

<i>Ակրեդիտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,610	15,610
Նոր ակրեդիտիվներ	4,822	4,822
Ժամկետը սպառված ակրեդիտիվներ	(7,783)	(7,783)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	8,898	8,898
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	269	269
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,816	21,816

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**

<i>Ֆինանսական երաշխիքներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,918	26,918
Նոր ֆինանսական երաշխիքներ	89,153	89,153
Ժամկետը սպառված ֆինանսական երաշխիքներ	(14,249)	(14,249)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	6,064	6,064
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	145	145
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	108,031	108,031

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի դեռ խումբը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23. Կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 19,947,633 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 66,492 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2020թ.՝ 66,492 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Կապիտալ (շարունակություն)

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնենապ վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնենապ վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսոլ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	14,539,800	72.89	14,539,800	72.89
«Ըղվանսոլ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	—	33	—
Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ ԲԻ ՎԻ	4,410,600	22.11	4,410,600	22.11
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	997,200	5.00
	19,947,633	100	19,947,633	100

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

Համաձայն 2020թ. ապրիլի 2-ին տեղի ունեցած Բաժնետերերի արտահերթ ժողովի որոշման՝ Բանկի բաժնետիրական կապիտալն աճել է 3,531,000 հազար ՀՀ դրամով՝ 300,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 11,770 սովորական բաժնետոմսի լրացուցիչ տեղաբաշխմամբ: Այս ավելացումից 1,117,666 հազար ՀՀ դրամը վերագրվել է Բանկի չբաշխված շահույթի բաշխմանը առկա բաժնետերերին, չի պահանջել կանխիկ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների օգտագործում և բացառվել է դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունից:

2021 և 2020 թվականների ընթացքում շահութաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի՝ բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են չբաշխված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 20% -ի չափով:

Հոդի և շենքերի վերազնահատումից աճ

Հոդի և շենքերի վերազնահատումից աճն օգտագործվում է հոդի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ձանաչված աճի չափով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Զուտ տոկոսային եկամուտ

Զուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/11/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,788,115	22,965,099	5,769,498	23,296,412
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10,597	40,512	15,735	49,569
Ներդրումային արժեթղթեր	816,806	2,808,569	6,215	26,154
Դրամական համարժեքներ	1,433	3,376	411	4,788
Այլ տոկոսային եկամուտ	64	204	86	1,600
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	160,095	687,235	619,410	2,063,732
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6,777,110	26,504,995	6,411,355	25,442,255
Առևտրային արժեթղթեր	10,777	45,806	43,192	107,629
Ֆինանսական վարձակալություն	12,515	51,492	13,125	54,076
Այլ տոկոսային եկամուտ	23,292	97,298	56,317	161,705
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	6,800,402	26,602,293	6,467,672	25,603,960
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	2,272,661	8,494,342	2,023,167	8,442,496
Այլ փոխառու միջոցներ	434,148	1,573,513	379,039	1,495,390
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	282,767	1,168,463	318,667	1,243,286
Ստորադաս փոխառություններ	5,973	24,674	6,256	144,088
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	258,645	786,819	22,161	51,523
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,553	164,668	46,355	197,049
Ընդամենը տոկոսային ծախս	3,292,747	12,212,479	2,795,645	11,573,832
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,507,655	14,389,814	3,672,027	14,030,128

25. Վարկային կորուստների գծով ծախս

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	7,580	-	-	7,580
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	11,936	-	-	11,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	(890,807)	(817,514)	4,500,139	2,791,819
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	18,441	-	-	18,441
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	3,394	-	-	3,394
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	(5,207)	(2)	10,963	5,754
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	(58,293)	-	-	(58,293)
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	3,341	-	-	3,341
Ակրեդիտիվներ	22	(18,520)	-	-	(18,520)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(928,135)	(817,516)	4,511,102	2,765,452

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Վարկային կորուստների գծով ծախս (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար:

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	275	–	–	275
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(3,816)	–	–	(3,816)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	1,504,708	1,001,466	3,389,806	5,895,980
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	100	–	–	100
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	26,332	–	–	26,332
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	8,418	(14)	8,991	17,395
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	80,968	–	–	80,968
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	89,577	–	–	89,577
Ակրեդիտիվներ	22	5,937	–	–	5,937
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		1,712,499	1,001,452	3,398,797	6,112,748

26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները

	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/12/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Վճարային քարտերով գործառնություններ	751,075	2,486,435	466,830	1,597,673
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	192,232	719,902	181,115	608,846
Հաշվարկային գործառնություններ	77,522	256,811	56,363	215,441
Վարկերի գծով միջնորդավճարներից եկամուտ	49,380	158,681	77,085	215,899
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	24,618	89,164	33,600	77,849
Այլ	146,086	451,102	86,269	386,575
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,240,913	4,162,095	901,262	3,102,283
Վճարային քարտերով գործառնություններ	529,397	1,651,362	292,176	986,342
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	43,491	160,345	38,920	150,087
Հաշվարկային գործառնություններ	23,087	75,293	31,016	82,649
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	15,743	75,182	14,361	37,000
Այլ ծախսեր	32,678	108,229	21,143	76,596
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	644,396	2,070,411	397,616	1,332,674
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	596,517	2,091,684	503,646	1,769,609

27. Զուտ առևտրային եկամուտ

	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/12/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	656,944	2,113,652	577,236	1,750,875
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ վնաս	(196,967)	(83,435)	(328,849)	(601,591)
Առևտրային արժեթղթերից զուտ (վնաս)/օգուտ	2,943	(21,752)	(102,856)	(36,914)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	462,920	2,008,465	145,531	1,112,370

28. Այլ եկամուտ

	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/11/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	252,363	944,096	163,070	663,810
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	5,782	18,049	7,775	34,345
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ	(11,123)	(173,503)	70,770	264,096
Շահաբաժիններից եկամուտ	-	270	-	17,887
Շնորհներից եկամուտ	606	2,424	606	2,424
Այլ եկամուտ	134,554	335,436	90,858	202,797
Ընդամենը այլ եկամուտ	382,182	1,126,772	333,079	1,185,359

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	01/10/2021- 31/12/2021	01/01/2021- 31/12/2021	01/10/2020- 30/11/2020	01/01/2020- 31/12/2020
Աշխատավարձ	1,643,298	5,844,294	683,324	4,903,318
Այլ ծախսեր	30,872	102,027	25,788	135,058
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,674,170	5,946,321	709,112	5,038,376
Գովազդի գծով ծախսեր	78,342	382,555	273,377	579,740
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	3,525	9,921	12,665	40,325
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	96,437	313,721	64,868	284,414
Արմենիան Զարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	91,938	314,127	57,130	210,242
Անվտանգության գծով ծախսեր	52,960	215,039	60,708	241,346
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	69,985	814,423	132,894	470,453
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	65,423	214,641	38,268	143,464
Կապ	61,708	209,699	45,883	186,057
Խորհրդատվություն	54,139	119,989	18,447	92,130
Ապահովագրության գծով ծախսեր	36,095	107,610	39,010	108,658
Կոմունալ ծախսեր	19,361	96,841	23,233	98,881
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	55,803	264,084	86,149	240,177
Գործուղման ծախսեր	4,035	11,708	2,066	10,073
Գրասենյակային ծախսեր	11,414	36,836	10,197	44,401
Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր	8,222	32,889	8,039	32,157
Վճարված տուգանքներ	89	22,212	1,131	5,596
Այլ գործառնական ծախսեր	54,202	417,111	69,114	207,597
Այլ ծախսեր	153,220	342,027	98,282	363,251
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	916,898	3,925,433	1,041,461	3,358,962

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար Խումբը ճանաչել է 9,921 հազար ՀՀ դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունից (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին 40,325 հազար ՀՀ դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունից):

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Խմբի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Խմբի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Խմբի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Խմբի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Խմբի և Խմբի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Խմբի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Խմբի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Խմբի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Խմբի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Խմբի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ ճգնաժամային իրավիճակներում Խմբի եկամտաբերության հետ կապված, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, վարկանիշային և իրավական ռիսկերին առնչվող Խմբի ռիսկերի կառավարման տեսակետի հիման վրա Խորհրդի համաձայնությամբ համալիր միջոցառումների հաստատումը,
- ▶ որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը,
- ▶ միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը,
- ▶ բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

Վարչությունը պատասխանատու է Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Խմբի իրացվելիության ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն է վերապահված Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)*****Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում***

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Խմբի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի վերագնահատումների պարբերական իրականացումը,
- ▶ Խմբի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ Խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Խումբը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Խմբի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Խմբի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերսի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Խմբի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Խմբում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ձեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական

(հազար ՀՀ դրամ)

Կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության
սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք (շարունակություն)**

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ձեռքբերման (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն խմբի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ խմբի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար խմբի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, խմբի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ձեռքբերման թույլատրելի սահմանաչափերը, խմբի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կողողինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել խմբի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին խմբի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար խմբի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Խումբը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել

(հազար ՀՀ դրամ)

հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ
գործողություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)*****Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ***

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խումբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Խմբին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018 թ. հունվարի 1-ից Խումբը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD *Դեֆոլտի հավանականությունը* որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

EAD *Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը* դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:

LGD *Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը* դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1:** Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ձևաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2:** Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ձևաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3:** Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Խումբը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:
- POCI:** Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ձևաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ձևաչվում կամ ապաձևաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը**Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ**

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խումբը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր**Խմբավորում**

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները:

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս խումբը դիտարկվում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 10%, 80% և 10% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար խումբը գնահատվում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ծեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործիքիցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Խումբը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խումբը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խումբը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ ՀՀ ԿԲ բազային դրույքի աճը,

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

- ▶ Գործազրկության մակարդակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը խումբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (արտաքին վարկանիշային գործակալություններ, կառավարական մարմիններ, օրինակ՝ կենտրոնական բանկեր և միջազգային ֆինանսական հաստատություններ): Խմբի Վարկային Ռիսկի Վարչության մասնագետները որոշում են բազմակի սցենարներին վերագրելի կշիռները:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է խմբի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով խմբի վարկանշման համակարգի վրա:

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

**30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)
Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

31 դեկտեմբերի 2021թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,382,620	43,677,183	-	45,059,803
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	441,884	21,392,766	-	21,834,650
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9					
-ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	247,632	29,701,330	-	29,948,962
		Փուլ 2	-	-	900,973	900,973
		Փուլ 3	-	-	4,596,925	4,596,925
- Խոշոր բիզնես վարկեր		Փուլ 1	32,204,765	41,993,186	-	74,197,951
		Փուլ 2	-	-	-	-
		Փուլ 3	-	-	6,605,585	6,605,585
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	1,201,264	36,776,626	-	37,977,891
		Փուլ 2	-	-	2,048,269	2,048,269
		Փուլ 3	-	-	2,057,305	2,057,305
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	57,872,612	-	57,872,612
		Փուլ 2	-	-	2,107,696	2,107,696
		Փուլ 3	-	-	1,936,439	1,936,439
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 1	-	18,978,750	-	18,978,750
		Փուլ 2	-	-	444,595	444,595
		Փուլ 3	-	-	159,639	159,639
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	29,362,855	-	29,362,855
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10	Փուլ 1		9,509,290	0	9,509,290
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	11,300,388	0	11,300,388
Զօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	-	12,294,513	-	12,294,513
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	-	0	-	0
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	-	5,436,059	-	5,436,059
Ընդամենը			35,478,165	318,295,559	5,501,534	374,631,151

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

31 դեկտեմբերի 2020թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	774,548	22,695,854	-	23,470,402
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	Փուլ 1	447,170	16,506,725	-	16,953,895
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11					

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

-ՓՄՁ վարկեր	Փուլ 1	257,472	31,757,896	-	-	32,015,368
	Փուլ 2	-	-	2,729,847	-	2,729,847
	Փուլ 3	-	-	-	4,984,043	4,984,043
- Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	31,832,893	49,019,561	-	-	80,852,454
	Փուլ 2	-	-	2,811,768	-	2,811,768
	Փուլ 3	-	-	-	5,363,490	5,363,490
- Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	1,319,711	35,215,981	-	-	36,535,692
	Փուլ 2	-	-	1,831,980	-	1,831,980
	Փուլ 3	-	-	-	2,421,813	2,421,813
- Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	-	47,259,947	-	-	47,259,947
	Փուլ 2	-	-	644,105	-	644,105
	Փուլ 3	-	-	-	1,821,971	1,821,971
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	-	18,654,928	-	-	18,654,928
	Փուլ 2	-	-	299,860	-	299,860
	Փուլ 3	-	-	-	218,899	218,899
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող	Փուլ 1	-	33,644,774	-	-	33,644,774
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող	Փուլ 1	-	1,828,856	-	-	1,828,856
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող	Փուլ 1	-	2,666,326	-	-	2,666,326
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող	Փուլ 1	-	515,781	-	-	515,781
Զօգտագործված վարկային գծեր	22	Փուլ 1	13,053,295	-	-	13,053,295
Ակրեդիտիվներ	22	Փուլ 1	1,393,572	-	-	1,393,572
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	Փուլ 1	6,984,533	-	-	6,984,533
Ընդամենը			34,631,794	281,198,029	8,317,560	14,810,216
						338,957,599

(հազար ՀՀ դրամ)

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

2020թ. խումբը տրամադրել է 2,467,988 հազար ՀՀ դրամի չափով վարկեր կառավարության աջակցության ծրագրերի շրջանակներում՝ վարկառուների վրա COVID-19-ի ազդեցությունը մեղմելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2021 և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի՝ վարկային ռիսկի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական սեգմենտների.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յ ալլ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	52,502,386	2,552,876	1,415,218	56,470,480
Առևտրային արժեթղթեր	854,438	-	-	854,438
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	21,113,873	2,063	697,706	21,813,642
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	6,862	-	6,862
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	201,570,076	32,528,174	190,456	234,288,706
Ներդրումային արժեթղթեր	40,633,559	-	5,333	40,638,892
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	9,509,290	-	-	9,509,290
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	542,614	286	356,326	899,226
	326,726,236	35,090,261	2,665,039	364,481,536
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	9,794,493	107,454	3,076,765	12,978,711
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	14,535	33,776	48,311
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	202,576,471	49,129,880	9,716,254	261,422,606
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	14,840,139	1,821,872	573,680	17,235,691
Այլ փոխառու միջոցներ	25,193,250	1,161,177	2,789,855	29,144,282
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,440,047	-	-	1,440,047
Ստորադաս փոխառություններ	-	336,885	-	336,885
Այլ պարտավորություններ	1,154,664	-	167,618	1,322,282
	254,999,064	52,571,803	16,357,948	323,928,815
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	71,727,172	(17,481,542)	(13,692,909)	40,552,721

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-ՏՀՀ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Բահամները, Պանաման, Արաբական Միացյալ Էմիրությունները, Եգիպտոսը, Հնդկաստանը, Լիբանանը և Սիրիան:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	ՀՀ	Ոչ ՏՀՀ-յ ալլ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,385,960	2,887,143	71,385	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	879,049	-	-	879,049
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,010,086	126	934,114	16,944,326
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	3,651	-	-	3,651
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	197,220,224	32,171,660	203,737	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	35,543,049	-	5,333	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	3,182,001	-	-	3,182,001
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	472,443	64	316,799	789,308
	283,696,463	35,058,993	1,531,368	320,286,824
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,129,012	51,475	2,468,817	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	42,240	-	3,075	45,315

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	165,341,835	51,836,601	10,794,639	227,973,075
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,319,342	1,842,325	365,450	21,527,117
Այլ փոխառու միջոցներ	19,478,838	2,528,695	1,510,934	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,761,890	–	–	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	–	366,607	–	366,607
Այլ պարտավորություններ	814,402	–	93,873	908,275
	210,887,559	56,625,703	15,236,788	282,750,050
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	72,808,904	(21,566,710)	(13,705,420)	37,536,774

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ-S2ՀԿ երկրները հիմնականում ներկայացնում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Բահամները, Պանաման, Արաբական Միացյալ Եմիրությունները, Եգիպտոսը, Հնդկաստանը, Լիբանանը և Սիրիան:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Խումբը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր դրամով պարտավորությունների 4%-ի, դրամով արտահայտված արտարժույթով պարտավորությունների 8%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 10%-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրես գործոնները:

Խմբի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար վերջիններիս մարման ժամանակ, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Խումբը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Ն2.1 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	նվ.15%	38.04	30.35
Ն2.2 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցապահանջ պարտավորություններ)	նվ.60%	105.50	94.73

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)***Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների*

Ստորև ներկայացվում է 2021 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա: Այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 34: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

31 դեկտեմբերի 2021թ.						
<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	9,830,501	1,331,335	1,608,864	157,550	72,021	13,000,271
Ածանցյալ պարտավորություններ	48,311					48,311
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	115,848,108	30,274,041	67,219,130	50,217,169	1,315,675	264,874,124
Այլ փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	263,488	1,247,073	5,063,636	15,699,780	14,743,461	37,017,438
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	0	0	10,148,469	8,618,261	0	18,766,730
Ստորադաս փոխառություններ	55,741	107,376	393,124	947,223	239,479	55,741
	0	0	23,605	337,387	0	360,992
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	126,046,150	32,959,825	84,456,828	75,977,370	16,370,635	335,810,808
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,730,573	-	-	-	-	17,730,573
31 դեկտեմբերի 2020թ.						
<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,312,028	-	2,274,548	-	78,389	6,664,965
Ածանցյալ պարտավորություններ	45,316	-	-	-	-	45,316
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	98,207,651	22,874,686	75,051,913	33,347,282	1,347,081	230,828,613
Այլ փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	222,726	682,322	4,081,823	13,714,901	10,571,027	29,272,799
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	12,392,363	10,263,501	-	22,655,864
Ստորադաս փոխառություններ	46,903	93,806	399,962	1,346,469	627,881	2,515,021
	-	794	24,765	392,823	-	418,382
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	102,834,624	23,651,608	94,225,374	59,064,976	12,624,378	292,400,960
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	21,431,400	-	-	-	-	21,431,400

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են մինչև մեկ տարի ժամանակահատվածի գումարներում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հաճախորդներից ներգրավված միջոցների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված
ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձիք կարող են ցանկացած պահի ետ
պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ**

Շուկայական ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Խումբը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկի խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ձեռքբաժանների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 31.12.2021թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31.12.2021թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31.12.2021թ.</i>
Հայկական դրամ	1.10%	(20,783)	(1,402,599)
ԱՄՆ Դոլար	1.00%	-	(270,598)
Եվրո	0.20%	-	(1,780)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 31.12.2021թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31.12.2021թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31.12.2021թ.</i>
Հայկական դրամ	1.1%	20,783	1,402,599
ԱՄՆ Դոլար	0.25%	-	67,649
Եվրո	0.20%	-	1,780

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2020 թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.10%	(26,244)	(1,389,308)
ԱՄՆ Դոլար	1.00%	-	(41,699)
Եվրո	0.20%	-	(2,099)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2020 թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020 թ.</i>
Հայկական դրամ	1.1%	26,244	1,389,308
ԱՄՆ Դոլար	0.25%	-	10,425
Եվրո	0.20%	-	2,099

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Արտարժույթի ռիսկ**

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Բանկի խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի էական արժույթային ռիսկեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Բացասական գումարները արտացոլում են համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա
ԱՄՆ դոլար	5.0%	(13,065)	5.0%	(150,351)
ԱՄՆ դոլար	(5.0%)	13,065	(5.0%)	150,351
Եվրո	8.5%	(12,876)	8.5%	(30,620)
Եվրո	(8.5%)	12,876	(8.5%)	30,620

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը խմբի Վարչությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման նպատակով մեխանիզմների ստեղծման և զարգացման համար: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով խումբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում՝ այդ թվում ներքին աուդիտը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, խմբի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով: Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. խմբի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են խմբի Վարչության կողմից: Խմբի առօրյա գործունեության ընթացքում խմբի և երրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են խմբում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Գործառնական ռիսկ (շարունակություն)**

Գործընթացի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ են՝

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ խմբի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,
- ▶ գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,
- ▶ գործողությունների գրանցման ժամանակ կրկնակի վերահսկողության համակարգի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է խմբի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և խմբի ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում խմբի գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ:

Խմբի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են խմբի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

31. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Խմբի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է խմբի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Բեկավարությունը խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ**

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրական արժեքով, և վերլուծում է դրանք ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, որում իրական արժեքի չափումը դասակարգված է.

<i>31 դեկտեմբերի 2021թ.</i>					
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	212,692,402	212,692,402	234,288,706
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,470,480	–	–	56,470,480	56,470,480
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	21,813,642	21,813,642	21,813,642
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	10,872,946	–	10,872,946	11,276,037
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	899,226	899,226	899,226
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	261,422,606	261,422,606	261,422,606
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	29,144,282	29,144,282	29,144,282
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	12,978,711	12,978,711	12,978,711
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	17,435,130	–	17,235,691	17,235,691
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	1,440,047	1,440,047	1,440,047
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	336,885	336,885	336,885
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	1,322,286	1,322,286	1,322,286

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2020թ.					
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	208,686,430	208,686,430	229,595,621
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	–	–	33,344,488	33,344,488
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	–	16,944,326	16,944,326	16,944,326
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	1,803,810	–	1,803,810	1,823,053
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	515,401	–	515,401	515,675
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	789,306	789,306	789,306
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	–	–	227,973,075	227,973,075	227,973,075
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	23,518,467	23,518,467	23,518,467
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	6,649,304	6,649,304	6,649,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	21,596,390	–	21,596,390	21,527,117
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	1,761,890	1,761,890	1,761,890
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	366,607	366,607	366,607
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	908,275	908,275	908,275

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են՝ ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 3% մինչև 22% տարեկան (2020թ.՝ 3% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	854,438	854,438
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	6,862	6,862
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	29,362,855	29,362,855
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային	–	9,509,290	9,509,290

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

արժեթղթեր			
Ընդամենը	–	39,733,445	39,733,445
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	48,311	48,311
Ընդամենը	–	48,311	48,311
Զուտ իրական արժեք	–	39,685,134	39,685,134

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)**

	<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>		
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	–	879,049	879,049
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	3,651	3,651
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	33,725,329	33,725,329
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	2,666,326	2,666,326
Ընդամենը	–	37,274,355	37,274,355
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	45,315	45,315
Ընդամենը	–	45,315	45,315
Զուտ իրական արժեք	–	37,229,040	37,229,040

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում

	<i>31 դեկտեմբերի 2021թ.</i>	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	4,790,824	4,790,824
Ընդամենը	4,790,824	4,790,824
	<i>31 դեկտեմբերի 2020թ.</i>	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	4,986,047	4,986,047
Ընդամենը	4,986,047	4,986,047

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների չարժեք կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>Հող և շենքեր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Մնացորդը 2021 հունվարի 1-ի դրությամբ	4,986,047	4,986,047
Ձեռքբերումներ	1,204	1,204
Օտարում	–	–
Մաշվածության գծով ծախս	(196,427)	(196,427)
Զուտ իրական արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,790,824	4,790,824

<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>Հող և շենքեր</i>	<i>Ընդամենը</i>

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի	
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	դրությամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
(հազար ՀՀ դրամ)	

Մնացորդը 2020 հունվարի 1-ի դրությամբ	5,177,297	5,177,297
Չեռքբերումներ	4,878	4,878
Օտարում	—	—
Մաշվածության գծով ծախս	(196,128)	(196,128)
Զուտ իրական արժեքը 2020թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,986,047	4,986,047

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**

Խմբի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2019թ.-ի ընթացքում: Հողը և շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ**Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում***Հետգնման պայմանագրեր*

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Խումբը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Խումբը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Խումբը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Խումբը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նման ձևով, Խումբն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Խումբը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը ունեցել է 9,509,290 հազար ՀՀ դրամի չափով հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր, որոնք դասակարգված են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,182,001 հազար ՀՀ դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը ունեցել է 9,005,841 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ» (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,074,106 հազար ՀՀ դրամ):

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին համախմբած հաշվետվությունում:

31 դեկտեմբերի 2021թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,737,361	-	10,737,361	-	(10,737,361)	-	-
Ընդամենը	10,737,361	-	10,737,361	-	(10,737,361)	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հետգնման պայմանագրեր	9,005,841	-	9,005,841	(9,005,841)	-	-	-
Ընդամենը	9,005,841	-	9,005,841	(9,005,841)	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2020թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	641,242	-	641,242	-	(641,242)	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	11,874,388	-	11,874,388	-	(11,874,388)	-	-
Ընդամենը	12,515,630	-	12,515,630	-	(12,515,630)	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ – հետգնման պայմանագրեր	3,074,106	-	3,074,106	(3,074,106)	-	-	-
Ընդամենը	3,074,106	-	3,074,106	(3,074,106)	-	-	-

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

Ժամկետների կտրվածքով: Խմբի պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,470,480	0	56,470,480	33,344,488	–	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	7,436	847,003	854,439	7,450	871,599	879,049
Ածանցյալ ակտիվներ	6,862	0	6,862	3,651	–	3,651
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	18,426,796	3,386,846	21,813,642	13,681,227	3,263,099	16,944,326
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	89,071,985	145,216,718	234,288,706	88,412,292	141,183,329	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր	3,868,708	36,770,184	40,638,892	5,350,485	30,197,897	35,548,382
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	1,213,724	8,295,566	9,509,290	552,526	2,629,475	3,182,001
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ծնով ակտիվներ	0	8,202,522	8,202,522	–	8,605,113	8,605,113
Ոչ նյութական ակտիվներ	0	567,275	567,275	–	330,808	330,808
Բռնագանձված ակտիվներ	2,529,398	0	2,529,398	1,693,043	–	1,693,043
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	0	0	0	216,837	–	216,837
Այլ ակտիվներ	2,601,223	89,070	2,690,294	2,052,429	41,166	2,093,595
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	174,196,615	203,375,185	377,571,800	145,314,428	187,122,486	332,436,914
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	12,760,946	217,766	12,978,712	6,570,915	78,389	6,649,304
Ածանցյալ պարտավորություններ	48,311	0	48,311	45,315	–	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	210,577,862	50,844,744	261,422,606	194,120,418	33,852,657	227,973,075
Այլ փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,039,626	24,104,655	29,144,281	3,742,504	19,775,963	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	9,434,292	7,801,400	17,235,692	11,688,267	9,838,850	21,527,117
Պարտավորություններ շահութահարկի գծով	426,607	1,013,439	1,440,047	349,023	1,412,867	1,761,890
	699,521	0	699,521	–	–	–
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	904,643	904,643	–	915,029	915,029
Այլ պարտավորություններ	1,593,737	16,316	1,610,053	1,114,692	18,739	1,133,431
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	149,784	0	149,784	230,632	–	230,632
Ստորադաս փոխառություններ	787	336,098	336,885	794	365,813	366,607
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	240,731,472	85,239,062	325,970,535	217,862,560	66,258,307	284,120,867
Զուտ դիրք	(66,534,859)	118,136,122	51,601,263	(72,548,132)	120,864,179	48,316,047

Վերը ներկայացված աղյուսակում ամփոփված վերլուծությունը չի արտացոլում ժամկետային ավանդների, պատմական վարքագիծը և փաստացի մարումների ծավալը: Սակայն Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս արժեթղթերի անմիջապես իրացվելիության պայմաններում ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը 2021թ. և 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների բարձր իրացվելի մասը՝ բացառությամբ կապիտալի գործիքների, ներառված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» ժամանակահատվածում: Խմբի ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանք բարձր իրացվելի ակտիվներ են, որոնք կարող են վաճառվել պահանջի դեպքում՝ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական միջոցների արտահոսքի պահանջները բավարարելու համար: Ամորտիզացված արժեքով արժեթղթերը, պետական արժեթղթերը դասակարգված են որպես «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով հետգնման պայմանագրերի հասանելիությունը:

34. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն (շարունակություն)

	31 դեկտեմբերի 2021թ.								
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամսից քիչ ժամկետով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամսից ավել ժամկետով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,470,480	0	0	56,470,480	0	0	0	0	56,470,480
Առևտրային արժեթղթեր	557,216	0	7,436	564,652	0	289,786	289,786	0	854,438
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6,862	0	0	6,862	0	0	0	0	6,862
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	707,278	0	6,203	713,481	376,341	0	376,341	20,723,820	21,813,642
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	18,430,922	36,759,067	33,881,998	89,071,986	81,466,705	63,750,013	145,216,718	0	234,288,705
Ներդրումային արժեթղթեր	23,360,726	227,321	3,584,548	27,172,595	12,722,648	663,294	13,385,942	80,354	40,638,892
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	0	737,726	475,998	1,213,724	0	8,295,566	8,295,566	0	9,509,290
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0	8,202,522	8,202,522
Ոչ նյութական ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0	567,275	567,275
Բռնագանձված ակտիվներ	0	0	2,529,398	2,529,398	0	0	0	0	2,529,398
Այլ ակտիվներ	2,306,030	33,895	261,299	2,601,224	23,682	63,523	87,205	1,865	2,690,295
Ընդամենը ակտիվներ	101,839,513	37,758,010	40,746,878	180,344,405	94,589,377	73,062,182	167,651,559	29,575,836	377,571,800
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	9,830,501	1,328,860	1,601,585	12,760,946	145,745	0	145,745	72,021	12,978,712
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	48,311	0	0	48,311	0	0	0	0	48,311
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	115,773,932	29,836,363	64,967,567	210,577,862	49,536,700	1,308,045	50,844,744	0	261,422,606
Այլ փոխառու միջոցներ	214,520	1,078,081	3,747,025	5,039,626	11,174,424	12,930,231	24,104,655	0	29,144,281
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	9,434,292	9,434,292	7,801,400	0	7,801,400	0	17,235,692
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,620	82,340	301,647	426,607	775,764	237,675	1,013,439	0	1,440,047
Պարտավորություններ շահութահարկի գծով	0	0	699,521	699,521	0	0	0	0	699,521
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	0	0	0	904,643	0	904,643	0	904,643
Այլ պարտավորություններ	776,585	128,203	688,949	1,593,737	0	16,316	16,316	0	1,610,053
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	149,784	0	0	149,784	0	0	0	0	149,784
Ստորադաս փոխառություններ	0	0	787	787	336,098	0	336,098	0	336,885
Ընդամենը պարտավորություններ	126,836,253	32,453,847	81,441,373	240,731,472	70,674,775	14,492,267	85,167,041	72,021	325,970,535
Զուտ դիրք	(24,996,738)	5,304,163	(40,694,495)	(60,387,069)	23,914,602	58,569,916	82,484,518	29,503,815	51,601,264
Կուտակված ճեղքվածք	(24,996,738)	(19,692,574)	(60,387,069)		(36,472,467)	22,097,448			

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ցկտհանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Ընդամենը 12 ամսից քիչ ժամկետով	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը 12 ամսից ավել ժամկետով	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,344,488	–	–	33,344,488	–	–	–	–	33,344,488
Առևտրային արժեթղթեր	580,170	–	7,450	587,620	–	291,429	291,429	–	879,049
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	3,651	–	–	3,651	–	–	–	–	3,651
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,694,574	–	5,038	1,699,612	418,041	–	418,041	14,826,673	16,944,326
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,038,106	31,418,638	51,955,548	88,412,292	85,575,815	55,607,514	141,183,329	–	229,595,621
Ներդրումային արժեթղթեր Հետգնման	29,121,911	40,624	1,519,297	30,681,832	4,731,720	54,275	4,785,995	80,555	35,548,382
պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	417,497	–	135,029	552,526	2,629,475	–	2,629,475	–	3,182,001
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	–	–	–	–	–	–	–	8,605,113	8,605,113
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	–	–	–	–	–	–	330,808	330,808
Բռնագանձված ակտիվներ	–	–	1,693,043	1,693,043	–	–	–	–	1,693,043
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով	–	–	216,837	216,837	–	–	–	–	216,837
Այլ ակտիվներ	1,617,428	154,692	280,309	2,052,429	31,538	7,763	39,301	1,865	2,093,595
Ընդամենը ակտիվներ	71,817,825	31,613,954	55,812,551	159,244,330	93,386,589	55,960,981	149,347,570	23,845,014	332,436,914
Պարտավորություններ									
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,312,028	–	2,258,887	6,570,915	–	–	–	78,389	6,649,304
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	45,315	–	–	45,315	–	–	–	–	45,315
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	98,178,864	22,694,918	73,246,636	194,120,418	32,556,075	1,296,582	33,852,657	–	227,973,075
Այլ փոխառու միջոցներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	198,633	552,251	2,991,620	3,742,504	10,393,230	9,382,733	19,775,963	–	23,518,467
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	–	11,688,267	11,688,267	9,838,850	–	9,838,850	–	21,527,117
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	29,827	61,724	257,472	349,023	844,581	568,286	1,412,867	–	1,761,890
Այլ պարտավորություններ	–	–	–	–	915,029	–	915,029	–	915,029
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունների գծով պահուստ	203,386	70,674	840,632	1,114,692	–	18,739	18,739	–	1,133,431
Ստորադաս փոխառություններ	230,632	–	–	230,632	–	–	–	–	230,632
Ընդամենը պարտավորություններ	103,198,685	23,380,361	91,283,514	217,862,560	54,913,578	11,266,340	66,179,918	78,389	284,120,867
Զուտ դիրք	(31,380,860)	8,233,593	(35,470,963)	(58,618,230)	38,473,011	44,694,641	83,167,652	23,766,625	48,316,047
Կուտակված ձեռքվածք	(31,380,860)	(23,147,267)	(58,618,230)		(20,145,219)	24,549,422			

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով խմբի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Խմբի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկյանը:

Խումբն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ (շարունակություն)

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները ներկայացված են ստորև.

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային դեկլարար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Ընդհանուր հսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային դեկլարար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	128	38,478,523	464,979	24	33,701,291	535,768
Ժամանակաշրջ-ի ընթացքում տրամադրված վարկեր	90,982	15,218,151	1,106,975	2,565	20,831,372	890,583
Ժամանակաշրջ-ի ընթացքում մարված վարկեր	(86,462)	(15,748,620)	(1,201,804)	(2,461)	(16,054,140)	(961,372)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	4,648	37,948,054	370,150	128	38,478,523	464,979
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(42)	(42,502)	(1,213)	(2)	(84,329)	(5,016)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	4,606	37,905,552	368,937	126	38,394,194	459,963
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	273,832	56,348,198	1,302,617	682,507	58,228,472	285,990
Ժամանակաշրջ-ի ընթացքում ստացված ավանդներ	221,225	172,226,170	7,406,252	515,044	147,307,774	4,008,104
Ժամանակաշրջ-ի ընթացքում վճարված ավանդներ	(321,514)	(169,566,603)	(7,653,856)	(923,719)	(149,188,048)	(2,991,477)
Ավանդների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	173,543	59,007,765	1,055,013	273,832	56,348,198	1,302,617
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	366,607	-	-	5,806,646	-
Ստորադաս փոխառության մարումներ	-	-	-	-	(5,599,452)	-
Արտարժույթի վերագնահատումից զուտ արդյունք	-	(30,090)	-	-	163,093	-
Այլ շարժեր	-	368	-	-	(3,680)	-
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	-	336,885	-	-	366,607	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չձևաչված հոդվածներ						
Տրամադրված երաշխիքներ	-	-	237,131	-	-	42,056
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	3,205,122	31,326	-	2,964,535	29,661
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	129	19,984	1,713	99	18,981	648
Այլ եկամուտ	174	77,705	2,636	657	85,104	2,154
Տոկոսային ծախս	(3,460)	(2,107,255)	(76,505)	(6,378)	(2,180,496)	(74,165)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	(40)	41,827	3,803	(2)	(59,654)	(4,516)
Այլ ծախսեր	-	(27,878)	(32,749)	-	(20,814)	(33,202)

Դեկլարար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(հազար ՀՀ դրամ)

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	746,485	699,366
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի փոխհատուցում	746,485	699,366

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություն ներ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորու- թյուններ
Հաշվեկշռային արժեք 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	19,920,288	21,177,406	5,806,646	2,066,563	48,970,903
Թողարկումից մուտքեր		-	4,985,907	-	-	4,985,907
Մարումներ		-	(2,887,004)	(5,599,452)	(346,644)	(8,833,100)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,591,500	235,172	164,207	-	1,990,879
Այլ		15,329	6,986	(4,794)	41,971	59,492
Հաշվեկշռային արժեք 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	21,527,117	23,518,467	366,607	1,761,890	47,174,081
Թողարկումից մուտքեր		8,218,900	8,373,541	-	102,890	16,695,331
Մարումներ		(11,352,600)	(5,190,878)	-	(589,401)	(17,132,879)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(1,066,415)	(150,563)	(30,090)	-	(1,247,068)
Այլ		(91,311)	2,593,715	368	164,668	2,667,440
Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 20, 21	17,235,691	29,144,282	336,885	1,440,047	48,156,905

«Այլ» տողում ներառված են նոր ձևավորված վարձակալության գծով պարտավորությունները և անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության վերանայումները: Այն նաև ներառում է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Խումբն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր փարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող

(հազար ՀՀ դրամ)

Հաճախորդների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Խումբը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (Ն1.1 և Ն1.2 կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ն1.1 և Ն1.2 ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար 9% և 12%: 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների համաձայն համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
1-ին դասի կապիտալ	40,060,395	39,218,686
2-րդ դասի կապիտալ	2,246,488	3,579,303
Ընդհանուր կապիտալ	42,306,883	42,797,989
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	296,678,473	300,002,675
Կապիտալի համարժեքության Ն1.1 նորմատիվ	13.50%	13.07%
Կապիտալի համարժեքության Ն1.2 նորմատիվ	14.26%	14.27%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման համաձայն:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Խումբը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները: